

Europeiska unionens officiella tidning

L 151

Svensk utgåva

Lagstiftning

sextioandra årgången

7 juni 2019

Innehållsförteckning

I Lagstiftningsakter

FÖRORDNINGAR

- ★ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/880 av den 17 april 2019 om införsel och import av kulturföremål 1
- ★ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/881 av den 17 april 2019 om Enisa (Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå) och om cybersäkerhetscertifiering av informations- och kommunikationsteknik och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013 (cybersäkerhetsakten) ⁽¹⁾ 15

DIREKTIV

- ★ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster ⁽¹⁾ 70
- ★ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/883 av den 17 april 2019 om mottagningsanordningar i hamn för avlämning av avfall från fartyg, om ändring av direktiv 2010/65/EU och upphävande av direktiv 2000/59/EG ⁽¹⁾ 116
- ★ Europaparlamentets och Rådets Direktiv (EU) 2019/884 av den 17 april 2019 om ändring av rådets rambeslut 2009/315/RIF vad gäller utbyte av uppgifter om tredjelandsmedborgare och vad gäller det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) samt om ersättande av rådets beslut 2009/316/RIF 143

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES.

SV

De rättsakter vilkas titlar är tryckta med fin stil är sådana rättsakter som har avseende på den löpande handläggningen av jordbrukspolitiska frågor. De har normalt begränsad giltighetstid.

Beträffande alla övriga rättsakter gäller att titlarna är tryckta med fet stil och föregås av en asterisk.

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2019/880

av den 17 april 2019

om införsel och import av kulturföremål

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Mot bakgrund av rådets slutsatser av den 12 februari 2016 om kampen mot finansiering av terrorism, kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet av den 2 februari 2016 om en åtgärdsplan för förstärkning av kampen mot finansiering av terrorism och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 ⁽²⁾ bör det antas gemensamma regler om handel med tredjeländer i syfte att säkerställa ett verkningsfullt skydd mot olaglig handel med, förlust och förstörelse av kulturföremål, bevarande av mänsklighetens kulturarv och förhindrande av finansiering av terrorism och penningtvätt genom försäljning av plundrade kulturföremål till köpare i unionen.
- (2) Exploatering av folk och territorier som kan leda till olaglig handel med kulturföremål, i synnerhet när denna olagliga handel har sitt ursprung i ett sammanhang av väpnad konflikt. I detta sammanhang bör denna förordning beakta människors och territoriers regionala och lokala särdrag snarare än kulturföremålets marknadsvärde.
- (3) Kulturföremål är en del av kulturarvet och har ofta stor kulturell, konstnärlig, historisk och vetenskaplig betydelse. Kulturarvet är en av civilisationens grundstenar; för mänskligheten har det bland annat ett symboliskt värde och utgör en del av mänsklighetens kulturella minne. Det berikar kulturlivet för alla folk och förenar människor genom gemensamma minnen, kunskap och civilisationens utveckling. Kulturarvet bör därför skyddas från olagliga förvärv och plundring. Plundring av fornlämningar är inget nytt fenomen, men det sker nu i omfattande skala och utgör tillsammans med handel med olagligt utgrävda kulturföremål ett allvarligt brott som orsakar stort lidande för dem som drabbas direkt eller indirekt. Olaglig handel med kulturföremål bidrar i många fall till påtvingad kulturell likriktning eller påtvingad förlust av kulturell homogenisering, medan plundring av kulturföremål bland annat leder till sönderfall av kulturer. Så länge det går att bedriva lukrativ handel med olagligt utgrävda kulturföremål och därigenom göra vinster utan påtagliga risker kommer denna utgrävning och plundring att fortsätta. På grund av kulturföremålens ekonomiska och konstnärliga värde är efterfrågan hög på den internationella marknaden. Avsaknaden av kraftfulla internationella lagstiftningsåtgärder och ineffektiv tillämpning av befintliga åtgärder leder till att sådana föremål överförs till skuggekonomin. Unionen bör därför förbjuda införsel till unionens tullområde av kulturföremål som exporterats olagligen från tredjeländer, med särskild tonvikt på kulturföremål från tredjeländer som är under påverkan av väpnade konflikter, i synnerhet när kulturföremålen har varit föremål för olaglig

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 mars 2019 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 9 april 2019.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF (EUT L 88, 31.3.2017, s. 6).

handel av terroristorganisationer eller andra kriminella organisationer. Även om detta allmänna förbud inte bör medföra några systematiska kontroller bör medlemsstaterna tillåtas ingripa när de mottar underrättelser om misstänkta leveranser och vidta alla lämpliga åtgärder för att fånga upp kulturföremål som exporterats olagligen.

- (4) Med tanke på de olika regler som tillämpas i medlemsstater när det gäller import av kulturföremål till unionens tullområde bör åtgärder vidtas i synnerhet för att säkerställa att viss import av kulturföremål omfattas av enhetliga kontroller i samband med införseln till unionens tullområde, på grundval av befintliga processer, förfaranden och administrativa verktyg som syftar till att uppnå ett enhetligt genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 ⁽³⁾.
- (5) Kulturföremål som betraktas som medlemsstaternas nationella skatter omfattas redan av rådets förordning (EG) nr 116/2009 ⁽⁴⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/60/EU ⁽⁵⁾. Denna förordning bör följaktligen inte tillämpas på kulturföremål som skapats eller upptäckts inom unionens tullområde. De gemensamma regler som införs genom den här förordningen bör omfatta tullhanteringen av icke-unionsvaror i form av kulturföremål som förs in till unionens tullområde. Vid tillämpningen av denna förordning bör det relevanta tullområdet vara unionens tullområde vid tiden för importen.
- (6) De kontrollåtgärder som ska införas för frizoner och så kallade frihamnar bör ha ett så brett tillämpningsområde som möjligt med avseende på de tullförfaranden som berörs, för att förhindra kringgående av denna förordning genom utnyttjande av dessa frizoner, som kan användas för den fortsatta spridningen av olaglig handel. Kontrollåtgärderna bör därför inte endast gälla kulturföremål som övergått till fri omsättning utan även kulturföremål som hänförs till ett särskilt tullförfarande. Tillämpningsområdet bör dock inte gå utöver syftet att förhindra att kulturföremål som exporterats olagligen förs in till unionens tullområde. Därför bör de systematiska kontrollåtgärderna inte omfatta transitering, även om de omfattar fri omsättning och vissa av de särskilda tullförfaranden som varor som förs in i unionens tullområde kan hänföras till.
- (7) Många tredjeländer och de flesta medlemsstater är bekanta med de definitioner som används i Unescos konvention om åtgärder för att förbjuda och förhindra olovlig införsel, utförsel och överlåtelse av äganderätten till kulturgöden, undertecknad i Paris den 14 november 1970 (nedan kallad 1970 års *Unesco-konvention*) i vilken ett betydande antal medlemsstater är parter, och i UNIDROIT-konventionen om kulturföremål som stulits eller förts ut olagligt, undertecknad i Rom den 24 juni 1995. Därför grundar sig de definitioner som används i denna förordning på de definitionerna.
- (8) Lagligheten hos exporten av kulturföremål bör i första hand granskas på grundval av lagar och andra författningar i det land där de kulturföremålen skapats eller upptäckts. För att inte hindra den lagliga handeln på ett orimligt sätt bör den person som önskar importera kulturföremål till unionens tullområde emellertid, i vissa fall, i stället undantagsvis tillåtas påvisa att kulturföremålen exporterats lagligen från ett annat tredjeland i vilket de befann sig innan de avsändes till unionen. Det undantaget bör tillämpas om det inte går att fastställa med säkerhet i vilket land kulturföremålen skapades eller upptäcktes eller om exporten skedde innan 1970 års Unesco-konvention trädde i kraft, det vill säga den 24 april 1972. För att förhindra att denna förordning kringgås genom att skicka kulturföremål som exporterats olagligen till ett annat tredjeland innan de importerats till unionen bör dessa undantag tillämpas när kulturföremålen befunnit sig i ett tredjeland i minst fem år och för andra ändamål än tillfällig användning, transitering, återexport eller omlastning. Om fler än ett land uppfyller dessa villkor bör det relevanta landet vara det senaste land som kulturföremålen befunnit sig i innan införseln till unionens tullområde.
- (9) Enligt artikel 5 i 1970 års Unesco-konvention bör de stater som är parter inrätta en eller flera nationella myndigheter för skydd av kulturföremål mot olaglig införsel, utförsel och överlåtelse av äganderätten till kulturgöden. Dessa nationella myndigheter bör ha yrkeskunnig personal i tillräckligt antal för att kunna säkerställa skydd i enlighet med den konventionen och bör även möjliggöra det aktiva samarbete som krävs mellan de behöriga myndigheterna i de medlemsstater som är parter i den konventionen på området för säkerhet och i kampen mot olaglig införsel av kulturföremål, särskilt från områden som är under påverkan av väpnade konflikter.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådets förordning (EG) nr 116/2009 av den 18 december 2008 om export av kulturföremål (EUT L 39, 10.2.2009, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/60/EU av den 15 maj 2014 om återlämnande av kulturföremål som olagligen förts bort från en medlemsstats territorium och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 (EUT L 159, 28.5.2014, s. 1).

- (10) För att inte på ett oproportionellt sätt negativt påverka handeln med kulturföremål över unionens yttre gräns bör denna förordning endast gälla kulturföremål över en viss åldersgräns, vilken fastställs genom denna förordning. Det förefaller också lämpligt att fastställa ett ekonomiskt tröskelvärde för att utesluta kulturföremål med lägre värde från tillämpningen av villkoren och förfarandena för import av kulturföremål till unionens tullområde. Dessa tröskelvärden kommer att säkerställa att de åtgärder som föreskrivs i denna förordning inriktas på sådana kulturföremål som mest sannolikt är målet för plundrare i konfliktområden, utan att utesluta andra varor som det är nödvändigt att kontrollera för att säkerställa skyddet av kulturarvet.
- (11) Olaglig handel med plundrade kulturföremål har identifierats som en möjlig källa till finansiering av terrorism och penningtvätt inom ramen för den överstatliga riskbedömningen av risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som påverkar den inre marknaden.
- (12) Eftersom vissa kategorier av kulturföremål, nämligen arkeologiska föremål och delar av monument, är särskilt utsatta för plundring och förstörelse förefaller det nödvändigt att föreskriva ett system med ökad granskning innan de tillåts föras in till unionens tullområde. Ett sådant system bör innebära att en importlicens utfärdad av den behöriga myndigheten i en medlemsstat måste uppvisas innan dessa kulturföremål får övergå till fri omsättning eller hänförs till ett annat särskilt tullförfarande än transitering. Personer som önskar erhålla en sådan licens bör kunna bevisa laglig export från det land där kulturföremålen skapades eller upptäcktes med lämpliga styrkande handlingar och bevis, såsom exportintyg ägarbevis, fakturor och kvitton, försäljningsavtal, försäkringshandlingar, transportdokument och expertutlåtanden. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna bör besluta om att utfärda en licens utan onödigt dröjsmål, på grundval av fullständiga och korrekta ansökningar. Alla importlicenser bör lagras i ett elektroniskt system.
- (13) En ikon är en avbildning av en religiös gestalt eller en religiös händelse. Den kan vara framställd i olika material och storlekar och kan vara monumental eller bärbar. Om ikonen en gång ingick exempelvis i interiören i en kyrka, ett kloster, ett kapell, antingen fristående eller som del av den arkitektoniska inredningen, till exempel en ikonostas eller ett ikonstall är den en väsentlig och oskiljaktig del av religionsutövningen och det liturgiska livet och bör därför anses utgöra en integrerad del av det religiösa monument som den har åtskilts från. Även om det specifika monument som en ikon tillhört inte är känt bör ikonen, om det finns bevis för att den en gång utgjorde en integrerad del av ett monument, räknas till kategorin "delar av konstnärliga eller historiska monument eller fornlämningar, som tagits sönder" som förtecknas i bilagan, särskilt om det på ikonen finns spår eller delar som visar att den en gång ingick i en ikonostas eller ett ikonstall.
- (14) Med hänsyn till kulturföremålets särskilda karaktär fyller tullmyndigheterna en ytterst viktig roll, eftersom de vid behov bör kunna kräva ytterligare uppgifter från deklareranten och kunna analysera kulturföremålen genom en fysisk undersökning.
- (15) För kategorier av kulturföremål som inte kräver en importlicens bör de personer som önskar importera sådana föremål till unionens tullområde genom en förklaring intyga och ta på sig ansvaret för att varorna har förts ut lagligen från tredjelandet och bör tillhandahålla tillräcklig information för att kulturföremålen ska kunna identifieras av tullmyndigheterna. För att underlätta förfarandet och av rättssäkerhetsskäl bör ett standardiserat dokument användas för uppgifterna om kulturföremål. Det standardiserade objekt-ID som rekommenderas av Unesco kan användas för att beskriva kulturföremålet. Innehavaren av varorna bör registrera dessa uppgifter i ett elektroniskt system för att underlätta tullmyndigheternas identifiering, möjliggöra riskanalyser och riktade kontroller och säkerställa spårbarhet efter det att kulturföremålen har kommit ut på den inre marknaden.
- (16) Inom ramen för en enda EU-tullkontaktpunkt bör kommissionen ansvara för att inrätta ett centraliserat elektroniskt system för inlämningen av ansökningar om importlicenser och importörsförklaringar samt för lagring och utbyte av information mellan medlemsstaternas myndigheter, särskilt i fråga om importörsförklaringar och importlicenser.
- (17) Databehandling inom ramen för denna förordning bör även kunna omfatta personuppgifter och sådan databehandling bör utföras i enlighet med unionsrätten. Medlemsstaterna och kommissionen bör endast behandla personuppgifter för den här förordningens syften eller i vederbörligen motiverade fall för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, inklusive att skydda mot samt förebygga och förhindra hot mot den allmänna säkerheten. All insamling, utlämning, överföring, förmedling och annan

behandling av personuppgifter inom ramen för den här förordningen bör omfattas av kraven i Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/679 ⁽⁶⁾ och (EU) 2018/1725 ⁽⁷⁾. Vid behandlingen av personuppgifter i enlighet med den här förordningen bör hänsyn även tas till rätten till respekt för privat- och familjelivet som erkänns i artikel 8 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och rätten till respekt för privat- och familjelivet och till skydd av personuppgifter som erkänns i artikel 7 respektive artikel 8 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

- (18) Kulturföremål som inte skapats eller upptäckts inom unionens tullområde men som har exporterats som unionsvaror bör inte vara föremål för uppvisande av en importlicens eller en importörsförklaring när de återinförs till detta område som återinförda varor i den mening som avses i förordning (EU) nr 952/2013.
- (19) Tillfällig införsel av kulturföremål för utbildningsändamål, vetenskaplig verksamhet, konservering, restaurering, utställning, digitalisering, scenkonst, akademisk forskning eller för samarbeten mellan museer eller liknande institutioner bör inte heller omfattas av krav på uppvisande av en importlicens eller importörsförklaring.
- (20) Lagring av kulturföremål från länder som är under påverkan av väpnad konflikt eller har drabbats av en naturkatastrof vilken vidtas av en offentlig myndighet eller under överinseende av en offentlig myndighet uteslutande i syfte att finna en plats där de kan förvaras säkert och bevaras, bör den inte omfattas av krav på uppvisande av en importlicens eller av en importörsförklaring.
- (21) För att underlätta förevisning av kulturföremål vid kommersiella konstmässor bör importlicens inte krävas om kulturföremålet har införts tillfälligt i den mening som avses i artikel 250 i förordning (EU) nr 952/2013 och en importörsförklaring har lämnats i stället för en importlicens. Emellertid bör uppvisande av en importlicens krävas om sådana kulturföremål ska stanna kvar i unionen efter konstmässan.
- (22) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på att anta detaljerade förfaranden för återinförda kulturföremål eller för tillfällig införsel av kulturföremål i unionens tullområde och deras förvaring, förlagor till ansökningar och formulär till importlicenser, och till förlagor till importörsförklaringar och åtföljande handlingar, samt ytterligare förfaranderegler för hur de ska lämnas in och handläggas. Kommissionen bör också tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på formerna för inrättandet av ett elektroniskt system för inlämningen av ansökningar om importlicenser och importörsförklaringar samt för lagring av information och utbyte av information mellan medlemsstaterna. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽⁸⁾.
- (23) För att säkerställa en effektiv samordning och undvika dubbelarbete vid anordnandet av utbildning, kapacitetsuppbyggnad och informationskampanjer samt för att beställa relevant forskning och utveckling av standarder bör kommissionen och medlemsstaterna där så är lämpligt samarbeta med internationella organisationer och organ, som Unesco, Interpol, Europol, Världstullorganisationen, International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property och International Council of Museums (ICOM).
- (24) Relevant information om handelsflöden för kulturföremål bör samlas in elektroniskt och delas av medlemsstaterna och kommissionen för att ligga till grund för ett effektivt genomförande av denna förordning och för en framtida utvärdering av den. För att främja insyn och offentlig granskning bör så mycket information som möjligt offentliggöras. Handelsflöden för kulturföremål kan inte övervakas effektivt endast utifrån deras värde eller vikt. Det är nödvändigt att på elektronisk väg samla in information om antalet deklarerade föremål. Eftersom ingen kompletterande mättenhet anges för kulturföremål i kombinerade nomenklaturen är det nödvändigt att kräva att antalet föremål deklarerar.

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (25) EU:s strategi och handlingsplan för förbättrad riskhantering på tullområdet har bland annat till syfte att stärka tullmyndigheternas kapacitet att öka reaktionsförmågan vad gäller risker som rör kulturföremål. Den gemensamma ram för riskhantering som föreskrivs i förordning (EU) nr 952/2013 bör användas och relevant riskinformation bör utbytas mellan tullmyndigheter.
- (26) För att dra nytta av den sakkunskap som finns inom internationella organisationer och organ som är verksamma på kulturområdet liksom av deras erfarenheter av olaglig handel med kulturföremål bör rekommendationer och vägledning från dessa organisationer och organ beaktas i den gemensamma ramen för riskhantering vid fastställandet av risker med koppling till kulturföremål. Framför allt bör ICOM:s röda listor tjäna som vägledning vid fastställandet av vilka tredjeländers kulturarv som är utsatt för störst risk och vilka föremål som exporteras därifrån som oftast är föremål för olaglig handel.
- (27) Kampanjer måste genomföras för att öka medvetenheten bland köparna av kulturföremål om risken för olaglig handel och marknadsaktörer behöver få hjälp med att förstå och tillämpa denna förordning. Medlemsstaterna bör involvera relevanta nationella kontaktpunkter och andra informationstjänster i arbetet med att sprida den informationen.
- (28) Kommissionen bör säkerställa att mikroföretag samt små och medelstora företag får lämpligt tekniskt stöd samt underlätta tillhandahållandet av information till dessa företag för ett effektivt genomförande av denna förordning. Små och medelstora företag som är etablerade i unionen och som importerar kulturföremål bör därför kunna omfattas av nuvarande och framtida unionsprogram till stöd för små och medelstora företags konkurrenskraft.
- (29) För att främja efterlevnaden och förhindra kringgående bör medlemsstaterna införa effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för underlåtenhet att följa bestämmelserna i denna förordning och meddela kommissionen dessa sanktioner. De sanktioner som införs av medlemsstaterna för överträdelse av denna förordning bör ha en likvärdig avskräckande effekt i hela unionen.
- (30) Medlemsstaterna bör säkerställa att tullmyndigheterna och de behöriga myndigheterna kommer överens om åtgärder enligt artikel 198 i förordning (EU) nr 952/2013. De närmare detaljerna angående dessa åtgärder bör regleras i nationell rätt.
- (31) Kommissionen bör utan dröjsmål anta regler om genomförande av denna förordning, i synnerhet sådana som rör vilka elektroniska standardiserade formulär som ska användas för att ansöka om en importlicens eller för att upprätta en importörsförklaring samt därefter så snart som möjligt inrätta det elektroniska systemet. Tillämpningen av bestämmelserna om importlicenser och importörsförklaringar bör skjutas upp i enlighet med detta.
- (32) I enlighet med proportionalitetsprincipen är det för att uppnå de grundläggande målen för denna förordning nödvändigt och lämpligt att fastställa regler för införsel och import av kulturföremål till unionens tullområde. Denna förordning går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen, i enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs villkor för införsel av kulturföremål samt villkor och förfaranden för import av kulturföremål i syfte att bevara mänsklighetens kulturarv och förhindra olaglig handel med kulturföremål, särskilt där sådan olaglig handel kan bidra till finansiering av terrorism.
2. Denna förordning är inte tillämplig på kulturföremål som antingen skapats eller upptäckts inom unionens tullområde.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *kulturföremål*: varje föremål som är av betydelse för arkeologin, förhistorien, historien, litteraturen, konsten eller vetenskapen enligt förteckningen i bilagan.

2. *införsel av kulturföremål*: all införsel av kulturföremål till unionens tullområde som omfattas av tullövervakning eller tullkontroll inom unionens tullområde i enlighet med förordning (EU) nr 952/2013.
3. *import av kulturföremål*:
 - a) övergång till fri omsättning av kulturföremål enligt vad som avses i artikel 201 i förordning (EU) nr 952/2013, eller
 - b) hänförande av kulturföremål till någon av följande kategorier av särskilda förfaranden som avses i artikel 210 i förordning (EU) nr 952/2013:
 - i) lagring, som ska omfatta lagring i tullager och frizoner,
 - ii) särskild användning, som ska omfatta tillfällig införsel och slutanvändning,
 - iii) aktiv förädling.
4. *innehavare av varor*: innehavaren av varorna enligt definitionen i artikel 5.34 i förordning (EU) nr 952/2013.
5. *behöriga myndigheter*: de offentliga myndigheter som medlemsstaterna har utsett till att utfärda importlicenser.

Artikel 3

Införsel och import av kulturföremål

1. Införsel av kulturföremål som avses i del A i bilagan och som förts bort från territoriet tillhörande det land i vilket de skapats eller upptäckts i strid med det landets lagar och andra författningar ska vara förbjuden.

Tullmyndigheter och behöriga myndigheter ska vidta alla lämpliga åtgärder vid försök att föra in sådana kulturföremål som avses i första stycket.

2. Import av kulturföremål som förtecknas i delarna B och C i bilagan ska endast vara tillåten vid uppvisande av antingen
 - a) en importlicens som utfärdats i enlighet med artikel 4, eller
 - b) en importörsförklaring som lämnats in i enlighet med artikel 5.
3. Den importlicens eller importörsförklaring som avses i punkt 2 i denna artikel ska lämnas till tullmyndigheterna i enlighet med artikel 163 i förordning (EU) nr 952/2013. Om kulturföremålen hänförs till förfarandet för frizoner ska innehavaren av föremålet vid anmälan av föremålen lämna importlicensen eller importörsförklaringen i enlighet med artikel 245.1 a och b i förordning (EU) nr 952/2013.
4. Punkt 2 i denna artikel ska inte tillämpas på följande:
 - a) Återinförda kulturföremål i den mening som avses i artikel 203 i förordning (EU) nr 952/2013.
 - b) Import av kulturföremål av en offentlig myndighet eller under överinseende av en offentlig myndighet uteslutande i syfte att säkerställa att de förvaras säkert, med avsikten att återlämna dessa kulturföremål när omständigheterna tillåter.
 - c) Tillfällig införsel av kulturföremål i den mening som avses i artikel 250 i förordning (EU) nr 952/2013 till unionens tullområde för utbildningsändamål, vetenskaplig verksamhet, konservering, restaurering, utställning, digitalisering, scenkonst, akademisk forskning eller för samarbeten mellan museer eller liknande institutioner.

5. En importlicens ska inte krävas för kulturföremål som är föremål för förfarandet för tillfällig införsel i den mening som avses i artikel 250 i förordning (EU) nr 952/2013, om sådana föremål ska förevisas vid kommersiella konstmässor. I sådana fall ska en importörsförklaring tillhandahållas i enlighet med förfarandet i artikel 5 i den här förordningen.

Om dessa kulturföremål emellertid därefter hänförs till ett annat tullförfarande som avses i artikel 2.3 i den här förordningen ska en importlicens som utfärdats i enlighet med artikel 4 i den här förordningen krävas.

6. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa närmare bestämmelser för återinförda kulturföremål, import av kulturföremål för säker förvaring och sådan tillfällig införsel av kulturföremål som avses i punkterna 4 och 5 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 13.2.

7. Punkt 2 i denna artikel ska inte påverka andra åtgärder som antagits av unionen i enlighet med artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

8. Vid inlämning av en tulldeklaration för import av kulturföremål som förtecknas i delarna B och C i bilagan ska föremålen antal anges med användning av den kompletterande enheten i enlighet med den bilagan. Om kulturföremålen hänförs till förfarandet för frizoner ska innehavaren av föremålet ange antalet föremål vid anmälan av varorna i enlighet med artikel 245.1 a och b i förordning (EU) nr 952/2013.

Artikel 4

Importlicens

1. För import av andra kulturföremål som förtecknas i del B i bilagan än de som avses i artikel 3.4 och 3.5 krävs en importlicens. Denna importlicens ska utfärdas av den behöriga myndigheten i den medlemsstat där kulturföremålen för första gången hänförs till ett av de tullförfaranden som avses i artikel 2.3.

2. Importlicenser som har utfärdats av behöriga myndigheter i en medlemsstat i enlighet med denna artikel ska vara giltiga i hela unionen.

3. En importlicens som utfärdats i enlighet med denna artikel ska inte betraktas som bevis för lagligt ursprung eller äganderätt avseende kulturföremålen i fråga.

4. Innehavaren av varorna ska ansöka om en importlicens hos den behöriga myndigheten i den medlemsstat som avses i punkt 1 i denna artikel via det elektroniska system som avses i artikel 8. Ansökan ska åtföljas av alla styrkande handlingar och alla uppgifter som bevisar att kulturföremålen i fråga har exporterats från det land i vilket de skapades eller upptäcktes i enlighet med det landets lagar och andra författningar, eller som bevisar att det inte fanns några sådana lagar eller andra författningar vid den tidpunkt då kulturföremålen fördes ut från landets territorium.

Genom undantag från första stycket får ansökan i stället åtföljas av styrkande handlingar och uppgifter som bevisar att kulturföremålen i fråga har exporterats i enlighet med lagar och andra författningar i det sista land som de befann sig i under en period av minst fem år och för andra ändamål än tillfällig användning, transitering, återexport eller omlastning, om

a) det inte går att med säkerhet fastställa i vilket land kulturföremålen skapades eller upptäcktes, eller

b) kulturföremålen som fördes bort från det land i vilket de skapades eller upptäcktes före den 24 april 1972.

5. Bevis för att kulturföremålen i fråga har exporterats i enlighet med punkt 4 ska lämnas i form av exportcertifikat eller exportlicenser om landet i fråga har upprättat sådana dokument för export av kulturföremål vid tidpunkten för exporten.

6. Den behöriga myndigheten ska kontrollera att ansökan är fullständig. Den ska av den sökande begära alla kompletterande eller saknade uppgifter eller dokument inom 21 dagar efter mottagandet av ansökan.

7. Inom 90 dagar efter mottagandet av den fullständiga ansökan ska den behöriga myndigheten granska ansökan och besluta huruvida importlicens ska utfärdas, eller avslå ansökan.

Den behöriga myndigheten ska avslå ansökan om

- a) den har information om eller rimliga skäl att anta att kulturföremålen har förts bort från territoriet tillhörande det land där de skapades eller upptäcktes i strid med det landets lagar och andra författningar,
- b) de bevis som krävs i punkt 4 inte har tillhandahållits,
- c) den har information om eller rimliga skäl att anta att innehavaren av varorna inte har förvärvat dem lagligen, eller
- d) den har informerats om att myndigheterna i det land där kulturföremålen skapades eller upptäcktes har utestående krav på återlämnande.

8. Om ansökan avslås ska det administrativa beslut som avses i punkt 7, tillsammans med en motivering och information om överklagandeförfarandet, meddelas sökanden utan dröjsmål.

9. Om en ansökan om importlicens görs för kulturföremål för vilka en sådan ansökan tidigare har avslagits, ska sökanden informera den behöriga myndighet till vilken ansökan lämnas om det tidigare avslaget.

10. Om en medlemsstat avslår en ansökan ska beslutet om avslag samt de skäl som ligger till grund för avslaget meddelas de övriga medlemsstaterna och kommissionen via det elektroniska system som avses i artikel 8.

11. Medlemsstaterna ska utan dröjsmål utse behöriga myndigheter för att utfärda importlicenser i enlighet med denna artikel. Medlemsstaterna ska meddela kommissionen uppgifter om de behöriga myndigheterna samt alla eventuella ändringar av uppgifterna.

Kommissionen ska offentliggöra uppgifterna om de behöriga myndigheterna och alla eventuella ändringar av dem i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien.

12. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa förlagan till och formatet för ansökan om importlicens och ska ange eventuella styrkande handlingar för att bevisa lagligt ursprung för kulturföremålen i fråga samt förfaranderegler för inlämnande och hantering av en sådan ansökan. Vid upprättandet ska kommissionen sträva efter att uppnå en enhetlig tillämpning av förfarandena för importlicensiering hos de behöriga myndigheterna. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 13.2.

Artikel 5

Importörsförklaring

1. Import av sådana kulturföremål som förtecknas i del C i bilagan ska kräva en importörsförklaring som innehavaren av varorna ska lämna in via det elektroniska system som avses i artikel 8.

2. Importörsförklaringen ska innehålla följande:

- a) En förklaring som undertecknats av innehavaren av varorna om att kulturföremålen har exporterats från det land i vilket de skapades eller upptäcktes i enlighet med det landets lagar och andra författningar vid den tidpunkt då de fördes ut från landets territorium och
- b) ett standardiserat dokument som beskriver det aktuella kulturföremålet tillräckligt detaljerat för att det ska kunna identifieras av myndigheterna och riskanalyser och riktade kontroller ska kunna utföras.

Genom undantag från första stycket led a får förklaringen i stället ange att kulturföremålen i fråga har exporterats i enlighet med lagar och andra författningar i det sista land som de befann sig i under en period av minst fem år och för andra ändamål än tillfällig användning, transitering, återexport eller omlastning, om

- a) det inte går att med säkerhet fastställa i vilket land kulturföremålen skapades eller upptäcktes, eller
- b) kulturföremålen fördes bort från det land i vilket de skapades eller upptäcktes före den 24 april 1972.

3. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa den standardiserade förlagan till och formatet för importörsförklaringen samt förfaranderegler för inlämnandet av denna och ska ange eventuella styrkande handlingar för att bevisa lagligt ursprung för kulturföremålen i fråga, vilka ska innehas av innehavaren av varorna, samt regler för handläggning av en importörsförklaring. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 13.2.

Artikel 6

Behöriga tullkontor

Medlemsstaterna får begränsa antalet tullkontor med behörighet att hantera import av sådana kulturföremål som omfattas av denna förordning. Om medlemsstaterna tillämpar denna begränsning ska de meddela uppgifter om dessa tullkontor samt varje eventuell ändring av dem till kommissionen.

Kommissionen ska offentliggöra uppgifterna om de behöriga tullkontoren och alla eventuella ändringar av dessa uppgifter i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien.

Artikel 7

Administrativt samarbete

För genomförandet av denna förordning ska medlemsstaterna säkerställa samarbete mellan sina tullmyndigheter och med de behöriga myndigheter som avses i artikel 4.

Artikel 8

Användning av ett elektroniskt system

1. Lagring och utbyte av information mellan medlemsstaternas myndigheter, särskilt i fråga om importlicenser och importörsförklaringar ska ske med hjälp av ett centraliserat elektroniskt system.

Om det elektroniska systemet tillfälligt skulle vara ur funktion får andra metoder för lagring och utbyte av information användas på frivillig grund.

2. Kommissionen ska genom genomförandeakter fastställa

- a) formerna för införande, drift och underhåll av det elektroniska system som avses i punkt 1,
- b) detaljerade föreskrifter för inlämnande, behandling, lagring och utbyte av information mellan medlemsstaternas myndigheter med hjälp av det elektroniska system eller andra metoder som avses i punkt 1.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 13.2 senast den 28 juni 2021.

Artikel 9

Inrättande av ett elektroniskt system

Kommissionen ska inrätta det elektroniska system som avses i artikel 8. Det elektroniska systemet ska vara driftklart senast fyra år efter det att den första av de genomförandeakter som avses i artikel 8.2 träder i kraft.

Artikel 10

Skydd av personuppgifter och lagringsperioder för uppgifter

1. Tullmyndigheterna och medlemsstaternas behöriga myndigheter ska fungera som personuppgiftsansvariga för de personuppgifter som erhållits i enlighet med artiklarna 4, 5 och 8.

2. Behandling av personuppgifter på grundval av denna förordning ska endast ske för det ändamål som definieras i artikel 1.1.

3. Endast vederbörligen bemyndigad personal vid myndigheterna ska ha tillgång till de personuppgifter som erhållits i enlighet med artiklarna 4, 5 och 8, och personuppgifterna ska ges tillräckligt skydd mot obehörig åtkomst eller förmedling. Uppgifterna får inte utlämnas eller förmedlas utan uttryckligt skriftligt tillstånd från den myndighet som ursprungligen erhöll informationen. Sådant tillstånd ska dock inte krävas om myndigheterna är skyldiga att utlämna eller förmedla informationen enligt gällande rättsliga bestämmelser i medlemsstaten i fråga, särskilt i samband med rättsliga förfaranden.

4. Myndigheterna ska lagra personuppgifter som erhållits i enlighet med av artiklarna 4, 5 och 8 under en period av 20 år räknat från den dag då uppgifterna erhöles. Dessa personuppgifter ska raderas vid utgången av den perioden.

Artikel 11

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner som ska vara tillämpliga på överträdelser av denna förordning och ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de genomförs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Senast den 28 december 2020, ska medlemsstaterna till kommissionen anmäla de regler om sanktioner som är tillämpliga på införsel av kulturföremål i strid med artikel 3.1, och relaterade åtgärder.

Senast den 28 juni 2025, ska medlemsstaterna till kommissionen anmäla de regler om sanktioner som är tillämpliga på andra överträdelser av denna förordning, särskilt osanna utsagor och inlämnande av oriktiga uppgifter, och relaterade åtgärder.

Medlemsstaterna ska utan dröjsmål till kommissionen anmäla eventuella senare ändringar som berör dessa regler.

Artikel 12

Samarbete med tredjeländer

Kommissionen får, i frågor som omfattas av dess verksamhet och i den mån det är nödvändigt för fullgörandet av dess uppgifter enligt denna förordning i samarbete med medlemsstaterna anordna utbildning och kapacitetsuppbyggnad för tredjeländer.

Artikel 13

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av den kommitté som inrättats genom artikel 8 i rådets förordning (EG) nr 116/2009. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 14

Rapportering och utvärdering

1. Medlemsstaterna ska lämna information till kommissionen om genomförandet av denna förordning.

Kommissionen ska förse medlemsstaterna med relevanta formulär för detta. Medlemsstaterna ska från och med mottagandet av formuläret ha sex månader på sig att meddela kommissionen den begärda informationen.

2. Inom tre år från det att denna förordning blir tillämplig i sin helhet och därefter vart femte år, ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om genomförandet av denna förordning. Rapporten ska vara tillgänglig för allmänheten och innehålla relevant statistisk information på både unionsnivå och nationell nivå om bland annat antalet utfärdade importlicenser, avslagna ansökningar och inlämnade importörsförklaringar. Rapporten ska även avhandla det praktiska genomförandet, inbegripet konsekvenserna för unionens ekonomiska aktörer, särskilt små och medelstora företag.

3. Senast den 28 juni 2020 och därefter var tolfte månad tills det elektroniska system som avses i artikel 9 har inrättats, ska kommissionen lägga fram en lägesrapport för Europaparlamentet och rådet om antagandet av de genomförandeakter som avses i artikel 8.2 och inrättandet av det elektroniska system som avses i artikel 9.

Artikel 15

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 16***Tillämpning**

1. Denna förordning ska tillämpas från och med den dag då den träder i kraft.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska
 - a) artikel 3.1 tillämpas från och med den 28 december 2020,
 - b) artiklarna 3.2–3.5, 3.7, 3.8, 4.1–4.10, 5.1, 5.2 och 8.1 ska tillämpas från och med den dag då det elektroniska system som avses i artikel 8 blir driftklart eller senast från och med den 28 juni 2025. Kommissionen ska i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien, offentliggöra vilken dag villkoren i denna punkt har uppfyllts.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 17 april 2019.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

G. CIAMBA

Ordförande

BILAGA

Del A. Kulturföremål som omfattas av artikel 3.1

-
- a) Sällsynta zoologiska, botaniska, mineralogiska och anatomiska exemplar eller samlingar samt föremål av paleontologiskt intresse.
-
- b) Föremål med historisk anknytning, innefattande vetenskapens och teknologins historia samt krigs- och samhällshistoria, föremål med anknytning till nationella ledares, filosofer, vetenskapsmäns och konstnärers liv samt till händelser av nationell betydelse.
-
- c) Fynd från (tillåtna eller olovliga) arkeologiska utgrävningar eller från arkeologiska upptäckter på land eller under vatten.
-
- d) Delar av konstnärliga eller historiska monument eller fornlämningar, som tagits sönder ⁽¹⁾.
-
- e) Antikviteter som är äldre än 100 år, såsom inskriptioner, mynt och graverade sigill.
-
- f) Föremål av etnologiskt intresse.
-
- g) Föremål av konstnärligt intresse, såsom
- i) tavlor, målningar och teckningar som gjorts helt för hand oavsett underlag och material (med undantag för industridesign och industritillverkade föremål som dekorerats för hand),
 - ii) originalverk i form av statyer och skulpturer oavsett material,
 - iii) gravyrer, tryck och litografier i original,
 - iv) konstnärliga assemblage och montage i original oavsett material.
-
- h) Sällsynta handskrifter och inkunabler.
-
- i) Äldre böcker, dokument och publikationer av särskilt intresse (såsom historiskt, konstnärligt, vetenskapligt eller litterärt intresse), i enstaka exemplar eller i samlingar.
-
- j) Frimärken eller stämpelmärken och liknande märken, i enstaka exemplar eller i samlingar.
-
- k) Arkiv, inklusive samlingar av ljudupptagningar, fotografier och filmupptagningar.
-
- l) Möbler som är äldre än 100 år och äldre musikinstrument.
-
- ⁽¹⁾ Liturgiska ikoner och statyer, även fristående, ska betraktas som kulturföremål tillhörande denna kategori.
-

Del B. Kulturföremål som omfattas av artikel 4

Kategorier av kulturföremål enligt del A	Kombinerade nomenklaturen (KN) kapitel, nummer eller undernummer	Minimiåldersgränsvärde	Lägsta ekonomiska gränsvärde (tullvärde)	Kompleterande enheter
c) Fynd från (tillättna eller olovliga) arkeologiska utgrävningar eller från arkeologiska upptäckter på land eller under vatten.	ex 9705, ex 9706	Äldre än 250 år	Oavsett värde	Antal (p/st)
d) Delar av konstnärliga eller historiska monument eller förlämnningar, som tagits sönder ⁽¹⁾	ex 9705, ex 9706	Äldre än 250 år	Oavsett värde	Antal (p/st)

⁽¹⁾ Liturgiska ikoner och statyer, även fristående, ska betraktas som kulturföremål tillhörande denna kategori.

Del C. Kulturföremål som omfattas av artikel 5

Kategorier av kulturföremål enligt del A	Kombinerade nomenklaturen (KN) kapitel, nummer eller undernummer	Minimiåldersgränsvärde	Lägsta ekonomiska gränsvärde (tullvärde)	Kompleterande enheter
a) Sällsynta zoologiska, botaniska, mineralogiska och anatomiska exemplar eller samlingar samt föremål av paleontologiskt intresse.	ex 9705	Äldre än 200 år	Minst 18 000 EUR per föremål	Antal (p/st)
b) Föremål med historisk anknytning, innefattande vetenskapens och teknologins historia samt krigs- och samhällshistoria, föremål med anknytning till nationella ledares, filosofers, vetenskapsmäns och konstnärers liv samt till händelser av nationell betydelse.	ex 9705	Äldre än 200 år	Minst 18 000 EUR per föremål	Antal (p/st)
e) Antikviteter, såsom inskriptioner, mynt och graverade sigill.	ex 9706	Äldre än 200 år	Minst 18 000 EUR per föremål	Antal (p/st)
f) Föremål av etnologiskt intresse.	ex 9705	Äldre än 200 år	Minst 18 000 EUR per föremål	Antal (p/st)
g) Föremål av konstnärligt intresse, såsom				
i) tavlor, målningar och teckningar som gjorts helt för hand oavsett underlag och material (med undantag för industridesign och industritillverkade föremål som dekorerats för hand),	ex 9701	Äldre än 200 år	Minst 18 000 EUR per föremål	Antal (p/st)

Kategorier av kulturföremål enligt del A	Kombinerade nomenklaturen (KN) kapitel, nummer eller undernummer	Minimiåldersgränsvärde	Lägsta ekonomiska gränsvärde (tullvärde)	Kompleterande enheter
ii) originalverk i form av statyer och skulpturer oavsett material,	ex 9703	Äldre än 200 år	Minst 18 000 EUR per föremål	Antal (p/st)
iii) gravyrer, tryck och litografier i original,	ex 9702	Äldre än 200 år	Minst 18 000 EUR per föremål	Antal (p/st)
iv) konstnärliga assemblage och montage i original oavsett material.	ex 9701	Äldre än 200 år	Minst 18 000 EUR per föremål	Antal (p/st)
h) Sällsynta handskrifter och inkunabler	ex 9702, ex 9706	Äldre än 200 år	Minst 18 000 EUR per föremål	Antal (p/st)
i) Äldre böcker, dokument och publikationer av särskilt intresse (såsom historiskt, konstnärligt, vetenskapligt eller litterärt intresse), i enstaka exemplar eller i samlingar.	ex 9705, ex 9706	Äldre än 200 år	Minst 18 000 EUR per föremål	Antal (p/st)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2019/881**av den 17 april 2019****om Enisa (Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå) och om cybersäkerhetscertifiering av informations- och kommunikationsteknik och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013 (cybersäkerhetsakten)****(Text av betydelse för EES)**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Nätverks- och informationssystem samt elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster har en avgörande betydelse för samhället och har blivit själva ryggraden för ekonomisk tillväxt. Informations- och kommunikationsteknik (IKT) är grunden för komplexa system som stöder dagliga samhälleliga verksamheter, håller våra ekonomier igång inom viktiga sektorer som hälso- och sjukvård, energi, finans och transporter, och framför allt bidrar till den inre marknadens funktion.
- (2) Användningen av nätverks- och informationssystem bland privatpersoner, organisationer och företag i hela unionen genomsyrar nu hela samhället. Digitalisering och konnektivitet är på väg att bli centrala inslag i ett allt större antal produkter och tjänster, och med tillkomsten av sakernas internet väntas ett extremt högt antal uppkopplade digitala enheter tas i bruk inom unionen under det kommande årtiondet. Trots att allt fler enheter är uppkopplade till internet, är säkerhet och resiliens inte tillräckligt integrerade i konstruktionen, vilket leder till otillräcklig cybersäkerhet. I detta sammanhang leder den begränsade användningen av certifiering till att enskilda användare, organisationsanvändare och företagsanvändare har otillräcklig information om cybersäkerheten hos IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer, vilket undergräver förtroendet för digitala lösningar. Nätverks- och informationssystem kan stödja alla aspekter av våra liv och bli en drivkraft för unionens ekonomiska tillväxt. De utgör grunden för uppnåendet av en digital inre marknad.
- (3) Ökad digitalisering och konnektivitet leder till ökade cybersäkerhetsrisker, vilket gör samhället som helhet mer sårbart för cyberhot och ökar farorna för enskilda individer, inbegripet sårbara grupper som barn. För att minska dessa risker måste alla nödvändiga åtgärder vidtas för att stärka cybersäkerheten i unionen så att nätverks- och informationssystem, kommunikationsnät, digitala produkter, tjänster och enheter som används av privatpersoner, organisationer och företag – från små och medelstora företag enligt definitionen i kommissionens rekommendation 2003/361/EG ⁽⁴⁾, till operatörer av kritisk infrastruktur – skyddas bättre mot cyberhot.

⁽¹⁾ EUT C 227, 28.6.2018, s. 86.

⁽²⁾ EUT C 176, 23.5.2018, s. 29.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 mars 2019 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 9 april 2019.

⁽⁴⁾ Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (4) Genom att tillgängliggöra relevant information för allmänheten bidrar Europeiska unionens byrå för nät- och informationssäkerhet (Enisa), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 526/2013⁽⁵⁾, till utvecklingen av cybersäkerhetsbranschen i unionen, särskilt små och medelstora företag och nystartade företag. Enisa bör sträva efter ett närmare samarbete med universitet och forskningsenheter för att bidra till en minskning av beroendet av cybersäkerhetsprodukter och -tjänster från länder utanför unionen och att förstärka distributionskedjor inom unionen.
- (5) Cyberangreppen ökar och en uppkopplad ekonomi och ett uppkopplat samhälle som är mer utsatta för cyberhot och -angrepp kräver starkare skydd. Även om cyberangrepp ofta är gränsöverskridande, är dock behörigheten för, och de politiska insatserna från, cybersäkerhetsmyndigheter och brottsbekämpande organ till övervägande del nationella. Storskaliga incidenter kan störa tillhandahållandet av grundläggande tjänster i hela unionen. Detta kräver en effektiv och samordnad respons och krishantering på unionsnivå som bygger på särskilt utformade strategier och bredare instrument för europeisk solidaritet och ömsesidigt stöd. För beslutsfattare, näringsliv och användare är det också viktigt att det görs regelbundna bedömningar av situationen när det gäller cybersäkerhet och resiliens i unionen, på grundval av tillförlitliga unionsdata, samt systematiska prognoser för framtida utveckling, utmaningar och hot på unionsnivå och global nivå.
- (6) Mot bakgrund av de allt större cybersäkerhetsutmaningar som unionen står inför behövs en omfattande uppsättning åtgärder som bygger vidare på tidigare unionsåtgärder och främjar mål som stärker varandra inbördes. Dessa mål innefattar att ytterligare öka medlemsstaternas och företagets kapacitet och beredskap samt att förbättra samarbete, informationsutbyte, och samordning mellan medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer. Med tanke på cyberhotens gränsöverskridande karaktär finns det dessutom ett behov av att öka kapaciteten på unionsnivå som ett komplement till medlemsstaternas insatser, särskilt när det gäller storskaliga gränsöverskridande incidenter och -kriser, samtidigt som man beaktar vikten av att underhålla och ytterligare stärka den nationella kapaciteten att bemöta cyberhot av alla storlekar.
- (7) Ytterligare insatser behövs också för att öka privatpersoners, organisationers och företagets medvetenhet om cybersäkerhetsfrågor. Dessutom bör, med tanke på att incidenter skadar förtroendet för leverantörerna av digitala tjänster och den digitala marknaden i sig, inte minst bland konsumenter, förtroendet stärkas ytterligare genom att information tillhandahålls på ett transparent sätt om säkerhetsnivån för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer, samtidigt som det understryks att inte ens en hög nivå av cybersäkerhetscertifiering kan garantera att en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process är helt säker. Ett ökat förtroende kan underlättas genom unionsomfattande certifiering som erbjuder gemensamma cybersäkerhetskrav och utvärderingskriterier för olika nationella marknader och sektorer.
- (8) Cybersäkerhet är inte bara en fråga kopplad till teknik, utan en fråga där mänskligt beteende är lika viktigt. Därför bör *it-hygien*, det vill säga enkla rutinåtgärder som, när de genomförs och utförs regelbundet av medborgare, organisationer och företag, minimerar deras exponering för risker från cyberhot, starkt främjas.
- (9) I syfte att stärka unionens cyberförsvarsstrukturer är det viktigt att underhålla och utveckla medlemsstaternas förmåga att bemöta cyberhot, inbegripet gränsöverskridande incidenter, på ett övergripande sätt.
- (10) Företag och enskilda konsumenter bör få korrekt information om säkerhetscertifieringsnivån för deras IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer. Samtidigt är ingen produkt helt cybersäker och grundläggande regler för *it-hygien* måste främjas och prioriteras. Med tanke på den ökande tillgången till uppkopplade apparater finns det en rad frivilliga åtgärder som den privata sektorn kan vidta för att stärka förtroendet för IKT-produkters, IKT-tjänsters och IKT-processers säkerhet.
- (11) Moderna IKT-produkter och IKT-system inbegriper ofta, och förlitar sig på, en eller flera komponenter liksom teknik från tredje part, som är nödvändiga för produkten eller tjänsten, t.ex. programmoduler, bibliotek eller programmeringsgränssnitt. Detta beroende skulle kunna innebära extra cybersäkerhetsrisker eftersom sårbarheter i sådana tredjepartskomponenter även kan påverka IKT-produkternas, IKT-tjänsternas och IKT-processernas säkerhet. Om sådana beroendeförhållanden identifieras och dokumenteras kan användare av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer ofta förbättra sin cybersäkerhetsriskhantering genom att exempelvis förbättra sina förfaranden för att hantera och avhjälpa sårbarheter.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 526/2013 av den 21 maj 2013 om Europeiska unionens byrå för nät- och informationssäkerhet (Enisa) och om upphävande av förordning (EG) nr 460/2004 (EUT L 165, 18.6.2013, s. 41).

- (12) Organisationer, tillverkare och leverantörer som är inblandade i utformningen och utvecklingen av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer bör uppmuntras att, i ett tidigt skede av utformningen och utvecklingen, genomföra åtgärder på ett sätt så att säkerheten för dessa produkter, tjänster och processer skyddas i högsta möjliga grad, så att förekomsten av cyberattacker tas med i beräkningen och att de eventuella konsekvenserna av dem förutses och minimeras (nedan kallad *inbyggd säkerhet*). Säkerhetsaspekten bör säkerställas under IKT-produktens, IKT-tjänstens och IKT-processens hela livstid genom att man kontinuerligt utvecklar utformnings- och utvecklingsprocesserna för att minska risken för skada från skadlig användning.
- (13) Företag, organisationer och den offentliga sektorn bör konfigurera IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som de utformar på ett sätt som säkerställer en högre grad av säkerhet, som gör att den första användaren kan få den förvalda konfigurationen med de säkraste inställningarna (nedan kallad *säkerhet som standard*) och därmed minska användarnas börda av att behöva konfigurera en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process på lämpligt vis. Säkerhet som standard bör inte kräva omfattande konfigurering eller specifika tekniska kunskaper eller icke-intuitivt handlande från användarens sida som inte känns naturliga, och bör fungera enkelt och tillförlitligt när den tillämpas. Om en riskanalys och en användbarhetsanalys från fall till fall leder till slutsatsen att det inte är möjligt att göra en sådan förvald inställning, bör användarna uppmanas att välja den säkraste inställningen.
- (14) Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 460/2004⁽⁶⁾ inrättande Enisa med syftet att bidra till målet att säkerställa en hög och effektiv nivå på nätverks- och informationssäkerheten i unionen och utveckla en kultur av nätverks- och informationssäkerhet till förmån för medborgarna, konsumenterna, företagen och den offentliga administrationen. Europaparlamentet och rådets förordning (EG) nr 1007/2008⁽⁷⁾ som förlängde Enisas mandat till mars 2012. Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 580/2011⁽⁸⁾ förlängdes Enisas mandat ytterligare till den 13 september 2013. Förordning (EU) nr 526/2013 förlängde Enisas mandat till den 19 juni 2020.
- (15) Unionen har redan vidtagit viktiga åtgärder för att säkerställa cybersäkerhet och öka förtroendet för digital teknik. År 2013 antogs EU:s strategi för cybersäkerhet för att vägleda EU:s politiska åtgärder för cyberhot och -risker. I en satsning för att bättre skydda invånarna på nätet antogs unionens första rättsakt på cybersäkerhetsområdet 2016 i form av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148⁽⁹⁾. Direktiv (EU) 2016/1148 införde krav om nationell kapacitet på cybersäkerhetsområdet, inrättade de första mekanismerna för att stärka det strategiska och operativa samarbetet mellan medlemsstaterna och införde skyldigheter avseende säkerhetsåtgärder och incidentrapportering inom sektorer som är centrala för ekonomin och samhället, såsom energi, transporter, leverans och distribution av dricksvatten, bankverksamhet, finansmarknadsinfrastruktur, hälso- och sjukvård, digital infrastruktur samt leverantörer av viktiga digitala tjänster (sökmotorer, molntjänster och elektroniska marknadsplatser).

Enisa fick en viktig roll när det gällde att stödja genomförandet av det direktivet. Dessutom är en effektiv kamp mot it-brottslighet en viktig prioritering i den europeiska säkerhetsagendan, som bidrar till det övergripande målet att uppnå en hög nivå av cybersäkerhet. Andra rättsakter såsom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁽¹⁰⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG⁽¹¹⁾ och (EU) 2018/1972⁽¹²⁾ kan också bidra till en hög cybersäkerhetsnivå på den digitala inre marknaden.

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 460/2004 av den 10 mars 2004 om inrättandet av den europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet (EUT L 77, 13.3.2004, s. 1).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1007/2008 av den 24 september 2008 om ändring av förordning (EG) nr 460/2004 om inrättandet av den europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet i fråga om dess mandatperiod (EUT L 293, 31.10.2008, s. 1).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 580/2011 av den 8 juni 2011 om ändring av förordning (EG) nr 460/2004 om inrättandet av den europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet vad gäller dess varaktighet (EUT L 165, 24.6.2011, s. 3).

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli 2016 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen (EUT L 194, 19.7.2016, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (EUT L 321, 17.12.2018, s. 36).

- (16) Sedan antagandet av EU:s strategi för cybersäkerhet 2013 och den senaste översynen av Enisas uppdrag, har den övergripande politiska ramen förändrats avsevärt eftersom den globala miljön har blivit mer oviss och mindre säker. Mot denna bakgrund och mot bakgrund av den positiva utvecklingen av Enisas roll till en referenspunkt för rådgivning och expertis, som en kontaktpunkt för samarbete och kapacitetsuppbyggnad, samt inom ramen för unionens nya cybersäkerhetsstrategi är det nödvändigt att se över Enisas mandat för att definiera dess roll i det förändrade cybersäkerhetsekosystemet och säkerställa att Enisa bidrar effektivt till unionens reaktion på cybersäkerhetsutmaningar som härrör från den radikalt förändrade hotbilden inom cyberområdet, för vilket det nuvarande mandatet är inte tillräckligt, vilket också medges i utvärderingen av Enisa.
- (17) Enisa som inrättas genom denna förordning bör efterträda Enisa, som inrättades genom förordning (EU) nr 526/2013. Enisa bör utföra de uppgifter som den tilldelas genom den här förordningen och andra unionsrättsakter på cybersäkerhetsområdet genom att bland annat tillhandahålla rådgivning och expertis och fungera som unionens informations- och kunskapscentrum. Kommissionen bör främja utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna och privata aktörer, lägga fram strategiförslag för kommissionen och medlemsstaterna som kan användas som utgångspunkt för unionens sektorsvisa politiska initiativ när det gäller cybersäkerhet och för att främja praktiskt samarbete både mellan medlemsstaterna emellan och mellan medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer.
- (18) Inom ramen för beslut 2004/97/EG, Euratom antaget i samförstånd mellan medlemsstaternas företrädare, församlade på stats- eller regeringschefsnivå⁽¹³⁾, beslutade medlemsstaternas företrädare att Enisa skulle ha sitt säte i en stad i Grekland som skulle fastställas av den grekiska regeringen. Enisas värdmedlemsstat bör säkerställa bästa möjliga förutsättningar för en smidig och effektiv drift av Enisa. Det är mycket viktigt att Enisa är förlagd till en lämplig plats, där det bland annat finns lämpliga transportförbindelser och faciliteter för makar och barn som medföljer Enisas personal, för att Enisa ska kunna utföra sina uppgifter väl och effektivt samt för möjligheterna att rekrytera och behålla personal och för en effektivare nätverksverksamhet. De nödvändiga arrangemangen bör efter godkännande av Enisas styrelse fastställas i ett avtal mellan Enisa och värdmedlemsstaten.
- (19) Med tanke på de ökande cybersäkerhetsrisker och cybersäkerhetsutmaningar som unionen står inför bör de ekonomiska och personella resurser som anslagits för Enisa ökas för att återspegla dess förstärkta roll och arbetsuppgifter och dess centrala position i ekosystemet av organisationer som försvarar unionens digitala ekosystem, så att Enisa effektivt kan utföra de uppgifter som Enisa tilldelas genom denna förordning.
- (20) Enisa bör utveckla och underhålla en hög nivå av expertis och fungera som en referenspunkt och skapa förtroende och tillit för den inre marknaden genom sin opartiskhet, kvaliteten på de råd och den information den tillhandahåller, öppenheten i dess förfaranden och arbetssätt samt genom ett kompetent utförande av sina uppgifter. Enisa bör aktivt stödja nationella ansträngningar och bör aktivt bidra till unionsinsatser och utföra sina uppgifter i fullt samarbete med unionens institutioner, organ och byråer samt med medlemsstaterna, och därigenom undvika dubbelarbete och främja synergier. Enisa bör också stödja sig på synpunkter från och samarbete med den privata sektorn och andra berörda aktörer. Genom en uppsättning uppgifter bör det fastställas hur Enisa ska uppnå sina mål samtidigt som flexibilitet i verksamheten möjliggörs.
- (21) För att kunna ge lämpligt stöd till det operativa samarbetet mellan medlemsstaterna bör Enisa ytterligare stärka sin tekniska och mänskliga kapacitet och kompetens. Enisa bör öka sitt kunnande och sin kapacitet. Enisa och medlemsstaterna kan (på frivillig basis) ta fram program för utstationering av nationella experter till Enisa, skapande av expertpooler och utbytesprogram för de anställda.
- (22) Enisa bör bistå kommissionen med råd, yttranden och analyser i alla unionsfrågor som rör utveckling, uppdatering och översyn av politik och lagstiftning på cybersäkerhetsområdet och dess sektorsspecifika aspekter för att öka relevansen av unionens politik och lagstiftning med en cybersäkerhetsdimension och möjliggöra konsekvens i genomförandet av denna politik och lagstiftning på nationell nivå. Enisa bör fungera som en referenspunkt för rådgivning och expertis för unionens sektorsspecifika politik och lagstiftningsinitiativ i frågor som rör cybersäkerhet. Enisa bör regelbundet informera Europaparlamentet om sin verksamhet till.

⁽¹³⁾ Beslut 2004/97/EG, Euratom antaget i samförstånd mellan medlemsstaternas företrädare, församlade på stats- eller regeringschefsnivå av den 13 december 2003 om lokaliseringen av sätena för vissa av Europeiska unionens myndigheter och byråer (EUT L 29, 3.2.2004, s. 15).

- (23) Den offentliga kärnan av ett öppet internet, nämligen dess huvudsakliga protokoll och infrastruktur utgör globala allmänna nyttigheter, ger internet dess viktiga funktioner som en helhet och underbygger dess normala funktion. Enisa bör stödja säkerheten för den offentliga kärnan av ett öppet internet och stabiliteten för dess funktionssätt och bland annat, men inte begränsat till, nyckelprotokollen (framför allt DNS, BGP och IPv6), driften av domännamssystemet (till exempel driften av alla toppdomäner) och driften av rotzonen.
- (24) Den underliggande uppgiften för Enisa är att främja ett konsekvent genomförande av den gällande rättsliga ramen, i synnerhet ett effektivt genomförande av direktiv (EU) 2016/1148 och andra relevanta rättsliga instrument som avser cybersäkerhetsaspekter, vilket är viktigt för att öka cyberresiliensen. Mot bakgrund av den snabbt föränderliga hotbilden inom cyberområdet på cyberområdet är det uppenbart att medlemsstaterna måste stödjas genom en mer omfattande tvärpolitisk strategi för att bygga upp cyberresiliens.
- (25) Enisa bör bistå medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer i deras arbete för att bygga upp och förbättra kapacitet och beredskap för att förebygga, upptäcka och reagera på cyberhot och cyberincidenter samt i fråga om säkerhet i nätverks- och informationssystem. Enisa bör särskilt stödja utvecklingen och stärkandet av nationella och unionens enheter för hantering av it-säkerhetsincidenter (Computer Security Incident Response Teams, nedan kallade CSIRT-enheter) enligt direktiv (EU) 2016/1148, i syfte att uppnå en hög gemensam mög-nadsnivå för dem i unionen. Den verksamhet som bedrivs av Enisa avseende medlemsstaternas operativa kapacitet bör aktivt stödja medlemsstaternas åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter enligt direktiv (EU) 2016/1148 och bör därför inte ersätta dem.
- (26) Enisa bör också bistå med utveckling och uppdatering av strategier för säkerhet i nätverks- och informationssystem på unionsnivå och, på begäran, på medlemsstatsnivå, särskilt för cybersäkerhet, och bör främja spridningen av sådana strategier och följa upp framstegen med deras genomförande. Enisa bör också bidra till uppfyllandet av behoven av utbildning och utbildningsmaterial, däribland offentliga organs behov, och i lämpliga fall huvud-sakligen "utbilda utbildarna" baserat på den europeiska ramen för utveckling av digital kompetens bland medbor-garna, för att bistå medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer när de utvecklar sin egen utbildningskapacitet.
- (27) Enisa bör stödja medlemsstaterna på området medvetenhet och utbildning om cybersäkerhet genom att främja närmare samarbete och utbyte av bästa praxis bland medlemsstaterna. Sådant stöd skulle bland annat kunna bestå i utveckling av ett nätverk av nationella utbildningskontaktpunkter och utvecklingen av en utbildningsplattform för cybersäkerhet. Nätverket av nationella utbildningskontaktpunkter skulle kunna verka inom ramen för nätverket för nationella kontaktpersoner och vara en startpunkt för framtida samordning inom medlemsstaterna.
- (28) Enisa bör bistå den samarbetsgrupp som inrättats genom direktiv (EU) 2016/1148 vid utförandet av dess uppgifter, särskilt genom att tillhandahålla expertis och rådgivning och underlätta utbytet av bästa praxis, bland annat vad gäller medlemsstaternas identifiering av leverantörer av samhällsviktiga tjänster, även i samband med gränsöver-skridande beroenden, vad gäller risker och incidenter.
- (29) I syfte att stimulera samarbete mellan offentlig och privat sektor samt inom den privata sektorn, särskilt för att stödja skyddet av kritisk infrastruktur, bör Enisa stödja informationsutbyte inom och mellan sektorer, i synnerhet de sektorer som förtecknas i bilaga II till direktiv (EU) 2016/1148, genom att tillhandahålla bästa praxis och vägledning i fråga om tillgängliga verktyg och förfaranden samt om hur regleringsfrågor som rör informations-utbyte ska hanteras, exempelvis genom att underlätta inrättandet av sektorsvisa centrum för informationsutbyte och analys.
- (30) De potentiella negativa effekterna av sårbarheter hos IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer ökar ständigt och det är viktigt att upptäcka och åtgärda sådana sårbarheter för att minska den samlade cybersäkerhetsrisken. Det har visat sig att samarbete mellan organisationer, tillverkare eller leverantörer av sårbara IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer, personer som sysslar med cybersäkerhetsforskning och regeringar som upptäcker sårbarheter avsevärt ökar både upptäckterna och åtgärdandet av sårbarheter hos IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer. Samordnad information om sårbarheter utgör en strukturerad samarbetsprocess där sårbarheter rapporteras till ägaren av ett informationssystem vilket möjliggör för organisationen att diagnostisera och åtgärda sårbarheten innan detaljer om sårbarheten blir kända för tredje parter eller allmänheten. Processen möjliggör också samordning mellan den som upptäckt sådana sårbarheter och organisationen vad gäller offentliggörande av dessa sårbarheter. Samordnade riktlinjer för att offentliggöra sårbarheter skulle kunna spela en viktig roll i medlemsstaternas insatser för att stärka cybersäkerheten.

- (31) Enisa bör sammanställa och analysera nationella rapporter som delats på frivillig grund från CSIRT-enheter och den interinstitutionella incidenthanteringsorganisationen för unionens institutioner och byråer (nedan kallad *CERT-EU*) som inrättats genom avtalet mellan Europaparlamentet, Europeiska rådet, Europeiska unionens råd, Europeiska kommissionen, Europeiska unionens domstol, Europeiska centralbanken, Europeiska revisionsrätten, Europeiska utrikestjänsten, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Europeiska regionkommittén och Europeiska investeringsbanken om organiseringen och driften av incidenthanteringsorganisationen för unionens institutioner och byråer (*CERT-EU*)⁽¹⁴⁾ för att bidra till upprättandet av gemensamma förfaranden, gemensamt språk och gemensam terminologi för utbyte av information. Enisa bör även i detta sammanhang engagera den privata sektorn, inom ramen för direktiv (EU) 2016/1148 som lade grunden för frivilligt utbyte av teknisk information på operativ nivå, i nätverket för enheter för hantering av it-säkerhetsincidenter (nedan kallat *CSIRT-nätverket*) som inrättats genom det direktivet.
- (32) Enisa bör bidra till insatser på unionsnivå i samband med storskaliga gränsöverskridande incidenter och -kriser avseende cybersäkerhet. Denna uppgift bör utföras i enlighet med Enisas mandat enligt denna förordning och en metod som medlemsstaterna enats om inom ramen för kommissionens rekommendation (EU) 2017/1584⁽¹⁵⁾ och rådets slutsatser av den 26 juni 2018 om EU:s samordnade insatser vid storskaliga cyberincidenter och cyberkriser. Den uppgiften skulle kunna omfatta insamling av relevant information och att fungera som kontaktpunkt mellan *CSIRT-nätverket* och såväl tekniska aktörer som beslutsfattare med ansvar för krishantering. Vidare bör Enisa stödja det operativa samarbetet mellan medlemsstater, på begäran av en eller flera medlemsstater, i hanteringen av incidenter ur ett tekniskt perspektiv och underlätta utbyte av relevanta tekniska lösningar mellan medlemsstaterna och genom att ge input till kommunikation med allmänheten. Enisa bör stödja det operativa samarbetet genom att granska formerna för sådant samarbete genom regelbundna cybersäkerhetsövningar.
- (33) Till stöd för det operativa samarbetet bör Enisa använda tillgänglig teknisk och operativ expertis från *CERT-EU* genom ett strukturerat samarbete. Det strukturerade samarbetet skulle kunna förstärka Enisas expertis. Vid behov bör särskilda arrangemang mellan de båda enheterna inrättas för att definiera det praktiska genomförandet av detta samarbete och undvika dubbelarbete.
- (34) I fullgörandet av sina uppgifter till stöd för det operativa samarbetet inom *CSIRT-nätverket* bör Enisa kunna tillhandahålla stöd till medlemsstaterna om de begär det, till exempel genom att ge råd om hur de ska förbättra sin förmåga att förebygga, upptäcka och reagera på incidenter, genom att underlätta den tekniska hanteringen av incidenter som har en betydande eller avsevärd inverkan, eller genom att säkerställa att hot och incidenter analyseras. Enisa bör underlätta den tekniska hanteringen av incidenter som har en betydande eller avsevärd inverkan framför allt genom att stödja frivilligt utbyte av tekniska lösningar mellan medlemsstater eller genom att ta fram kombinerad teknisk information (t.ex. tekniska lösningar som medlemsstaterna delar på frivillig grund). I rekommendation (EU) 2017/1584 rekommenderas medlemsstaterna att samarbeta i god tro och utbyta information sinsemellan och med Enisa om storskaliga incidenter och kriser avseende cybersäkerhet utan onödigt dröjsmål. Sådan information skulle kunna hjälpa Enisa att utföra sin uppgift att stödja det operativa samarbetet.
- (35) Som en del av det löpande samarbetet på teknisk nivå för att stödja en gemensam situationsmedvetenhet i unionen bör Enisa, i nära samarbete med medlemsstaterna, ta fram en regelbunden och fördjupad teknisk EU-lägesrapport om cyberincidenter och cyberhot, baserad på allmänt tillgänglig information, sin egen analys och rapporter som Enisa får från medlemsstaternas *CSIRT-enheter* eller de nationella gemensamma kontaktpunkterna för säkerhet i nätverks- och informationssystem enligt direktiv (EU) 2016/1148, båda på frivillig grund, Europeiska it-brottscentrumet (EC3) vid Europol, *CERT-EU* och, i tillämpliga fall, Europeiska unionens underrättelseanalyscentrum (EU Intcen) vid Europeiska utrikestjänsten. Rapporten bör göras tillgänglig för rådet, kommissionen, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik samt *CSIRT-nätverket*.
- (36) Enisas stöd till tekniska efterhandsundersökningar av incidenter med betydande eller avsevärda konsekvenser som inletts på begäran av de berörda medlemsstaterna bör inriktas på att förhindra framtida incidenter. De berörda medlemsstaterna bör tillhandahålla den information och assistans som behövs för att göra det möjligt för Enisa att på ett ändamålsenligt sätt stödja den tekniska efterhandsundersökningen.

⁽¹⁴⁾ EUT C 12, 13.1.2018, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Kommissionens rekommendation (EU) 2017/1584 av den 13 september 2017 om samordnade insatser vid storskaliga cyberincidenter och cyberkriser (EUT L 239, 19.9.2017, s. 36).

- (37) Medlemsstaterna får uppmana företag som berörs av incidenten att samarbeta genom att tillhandahålla nödvändig information och assistans till Enisa utan att det påverkar deras rätt att skydda kommersiellt känslig information och information som är relevant för allmän säkerhet.
- (38) För att bättre förstå utmaningarna inom cybersäkerhetsområdet, och i syfte att tillhandahålla strategisk långsiktig rådgivning till medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer, behöver Enisa analysera nuvarande och framväxande cybersäkerhetsrisker. För detta ändamål bör Enisa i samarbete med medlemsstaterna och, om lämpligt, med statistikorgan och andra organ samla in relevant information som är offentligt tillgänglig eller som delats på frivillig grund och utföra analyser av framväxande teknik och tillhandahålla ämnesspecifika bedömningar om förväntade samhällsliga, rättsliga, ekonomiska och regleringsmässiga konsekvenser av tekniska innovationer inom området nätverks- och informationssäkerhet, i synnerhet cybersäkerhet. Enisa bör också hjälpa medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer att identifiera framväxande cybersäkerhetsrisker och förebygga incidenter, genom att utföra analyser av cyberhot, sårbarheter och incidenter.
- (39) För att stärka unionens resiliens bör Enisa utveckla expertis på området cybersäkerhet i infrastrukturer, särskilt inom de sektorer som anges i bilaga II till direktiv (EU) 2016/1148 och de som används av de leverantörer av digitala tjänster som förtecknas i bilaga III till det direktivet genom att tillhandahålla rådgivning, vägledning och bästa praxis. För att säkerställa enklare tillgång till bättre strukturerad information om cybersäkerhetsrisker och möjliga motåtgärder bör Enisa utarbeta och underhålla unionens *informationsnav*, en gemensam webbportal som förser allmänheten med information om cybersäkerhet från unionens och medlemsstaternas institutioner, organ och byråer. Att underlätta tillgången till bättre strukturerad information om cybersäkerhetsrisker och möjliga motåtgärder skulle också kunna hjälpa medlemsstaterna att stärka sin kapacitet och anpassa sin praxis, och därmed att bättre stå emot cyberattacker i allmänhet.
- (40) Enisa bör bidra till att öka allmänhetens medvetenhet om cybersäkerhetsrisker, bland annat genom en EU-omfattande informationskampanj, genom att främja utbildning och ge vägledning om god praxis för enskilda användare riktad till privatpersoner, organisationer och företag. Enisa bör även bidra till att främja bästa praxis och lösningar, bland annat it-hygien och it-kompetens, för privatpersoner, organisationer och företag genom att samla in och analysera offentligt tillgänglig information om betydande incidenter och genom att sammanställa och offentliggöra rapporter och handböcker i syfte att ge vägledning till privatpersoner, organisationer och företag och att höja den allmänna beredskaps- och resiliensnivån. Enisa bör även sträva efter att förse konsumenter med relevant information om gällande certifieringsordning, t.ex. genom att tillhandahålla riktlinjer och rekommendationer. Enisa bör vidare, i enlighet med handlingsplanen för digital utbildning som fastställdes i kommissionens meddelande av den 17 januari 2018 och i samarbete med medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer, organisera regelbundna informations- och folkbildningskampanjer riktade till slutanvändare, i syfte att främja ett säkrare beteende bland enskilda internetanvändare och digital kompetens, för att höja medvetenheten om de potentiella hoten i cyberrymden, bland annat it-brottslighet såsom phishingattacker, botnät, ekonomiska bedrägerier och bankbedrägerier, incidenter rörande databedrägeri, samt att främja grundläggande rådgivning om flerfaktorautentisering, programkorrigeringar, kryptering, anonymisering och dataskydd.
- (41) Enisa bör spela en central roll när det gäller att höja slutanvändarnas medvetenhet om enheters säkerhet och säker användning av tjänster, och bör främja inbyggd säkerhet och inbyggt integritetsskydd på unionsnivå. För att uppnå detta mål bör Enisa på lämpligaste sätt använda tillgänglig bästa praxis och erfarenhet, framför allt bästa praxis och erfarenhet från akademiska institutioner och it-säkerhetsforskare.
- (42) För att stödja både de företag som verkar inom den europeiska cybersäkerhetssektorn och användarna av cybersäkerhetslösningar bör Enisa utveckla och underhålla ett "marknadsobservatorium" genom att utföra regelbundna analyser och spridning av information om de viktigaste trenderna på cybersäkerhetsmarknaden, både på tillgångs- och efterfrågesidan.
- (43) Enisa bör bidra till unionens insatser för samarbete med internationella organisationer och inom ramarna för relevant internationellt samarbete på cybersäkerhetsområdet. Enisa bör framför allt, där så är lämpligt, bidra till samarbetet med organisationer som OECD, OSSE och Nato. Sådant samarbete kan omfatta gemensamma cybersäkerhetsövningar och gemensam samordning av insatser vid incidenter. Denna verksamhet ska utövas med full respekt för principerna om delaktighet, ömsesidighet och unionens beslutsautonomi, utan att det påverkar den särskilda karaktären hos någon medlemsstats säkerhets- och försvarspolitik.

- (44) För att se till att Enisa fullt ut uppnår sina mål bör den samarbeta med berörda EU-tillsynsmyndigheter och andra behöriga myndigheter i unionen, EU-institutioner, -byråer och -organ, däribland CERT-EU, EC3, Europeiska försvarsbyrån (EDA), Europeiska byrån för GNSS (GSA), Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec), Europeiska byrån för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA), Europeiska centralbanken (ECB), Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska dataskyddsstyrelsen, Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer), Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (Easa) och andra unionsorgan som arbetar med cybersäkerhet. Enisa bör också samverka med myndigheter som hanterar dataskydd för att utbyta sakkunskap och bästa praxis samt ge råd om cybersäkerhetsaspekter som kan påverka deras arbete. Företrädare för medlemsstaternas och unionens rättsvårdande myndigheter och dataskyddsmyndigheter bör ha rätt att företrädas i Enisas rådgivande grupp. I samarbetet med rättsvårdande myndigheter om nätverks- och informationssäkerhetsaspekter som kan påverka deras arbete bör Enisa använda existerande informationskanaler och etablerade nätverk.
- (45) Samarbete kan upprättas med akademiska institutioner med forskningsinitiativ inom berörda områden och det bör finnas lämpliga kanaler för konsumentorganisationer och andra organisationer att framföra sina synpunkter, vilka bör beaktas.
- (46) Enisa bör i sin funktion som sekretariat åt CSIRT-nätverket stödja medlemsstaternas CSIRT-enheter och CERT-EU i det operativa samarbetet avseende alla relevanta uppgifter för CSIRT-nätverket som avses i direktiv (EU) 2016/1148. Enisa bör dessutom främja och stödja samarbete mellan de berörda CSIRT-enheterna i händelse av incidenter, attacker mot eller störningar i de nät eller den infrastruktur som förvaltas eller skyddas av dem och som berör eller kan beröra minst två CSIRT-enheter, och därvid beakta CSIRT-nätverkets operationella standardförfaranden.
- (47) För att öka unionens beredskap att hantera incidenter bör Enisa regelbundet organisera cybersäkerhetsövningar på unionsnivå och, på deras begäran, bistå medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer med att organisera sådana övningar. En gång vartannat år bör en storskalig heltäckande övning med tekniska, operativa och strategiska inslag organiseras. Enisa bör därutöver regelbundet kunna organisera mindre omfattande övningar med samma mål, att öka unionens beredskap att hantera incidenter.
- (48) Enisa bör vidareutveckla och underhålla sina kunskaper om cybersäkerhetscertifiering för att stödja unionens politik på detta område. Enisa bör bygga vidare på befintlig bästa praxis och främja spridningen av cybersäkerhetscertifiering i unionen, bland annat genom att bidra till inrättandet och underhållandet av ett ramverk för cybersäkerhetscertifiering på unionsnivå (europeiskt ramverk för cybersäkerhetscertifiering), i syfte att öka öppenheten i fråga om assurancesnivån för cybersäkerhet hos IKT-produkter, IKT-tjänster IKT-processer genom att stärka förtroendet för den digitala inre marknaden och dess konkurrenskraft.
- (49) Effektiva cybersäkerhetsstrategier bör bygga på välutvecklade metoder för riskbedömning, både inom den offentliga och inom den privata sektorn. Riskbedömningsmetoder används på olika nivåer, men det saknas gemensam praxis för hur de ska tillämpas på ett effektivt sätt. Främjande och utveckling av bästa praxis för riskbedömning och för interoperabla lösningar för riskhantering inom organisationer i den offentliga och privata sektorn kommer att höja cybersäkerhetsnivån i unionen. Därför bör Enisa stödja samarbete mellan intressenter på unionsnivå och främja deras insatser för upprättande och tillämpning av europeiska och internationella standarder för riskhantering och mätbar säkerhet för elektroniska produkter, system, nät och tjänster som tillsammans med programvara utgör nätverks- och informationssystemen.
- (50) Enisa bör uppmuntra medlemsstaterna, tillverkare eller leverantörer av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer att höja sina allmänna säkerhetsstandarder så att alla internetanvändare kan vidta de åtgärder som krävs för att trygga sin egen cybersäkerhet och bör ha incitament att göra detta. I synnerhet bör tillverkare eller leverantörer av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer tillhandahålla nödvändiga uppdateringar och bör återkalla, dra tillbaka eller återvinna IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som inte uppfyller cybersäkerhetsstandarderna, medan importörer och distributörer bör säkerställa att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som de släpper ut på unionsmarknaden uppfyller gällande krav och inte utgör en risk för unionens konsumenter.

- (51) I samarbete med de behöriga myndigheterna bör Enisa kunna sprida uppgifter om cybersäkerhetsnivån för de IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som erbjuds på den inre marknaden, och utfärda varningar riktade till tillverkare eller leverantörer av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer och ålägga dem att förbättra sina IKT-produkters, IKT-tjänsters och IKT-processers säkerhet, inbegripet cybersäkerhet.
- (52) Enisa bör i sitt arbete fullt ut beakta pågående forskning, utveckling och tekniska bedömningar, i synnerhet sådan verksamhet som bedrivs inom unionens olika forskningsinitiativ för att ge råd till unionens institutioner, organ och byråer och, i tillämpliga fall, till medlemsstaterna på deras begäran om forskningsbehoven och prioriteringarna på området cybersäkerhet. För att identifiera behov och prioriteringar för forskningen bör Enisa även rådfråga berörda användargrupper. Mer specifikt skulle ett samarbete kunna upprättas med Europeiska forskningsrådet, Europeiska institutet för innovation och teknik och Europeiska unionens institut för säkerhetsstudier.
- (53) Vid utarbetandet av de europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering bör Enisa regelbundet samråda med standardiseringsorganisationerna, i synnerhet de europeiska standardiseringsorganisationerna.
- (54) Cyberhot är en global fråga. Det behövs ett tätare internationellt samarbete för att förbättra cybersäkerhetsstandarder, bland annat genom att fastställa gemensamma beteendenormer och anta uppförandekoder, användning av internationella standarder, och informationsutbyte, och på så vis främja snabbare internationellt samarbete som svar på nätverks- och informationssäkerhetsproblem och främja en gemensam global syn på sådana problem. Därför bör Enisa stödja ett starkare unionsdeltagande och samarbete med tredjeländer och internationella organisationer genom att, när så är lämpligt, tillhandahålla nödvändig expertis och nödvändiga analyser till berörda unionsinstitutioner, organ och byråer.
- (55) Enisa bör kunna besvara ad hoc-förfrågningar om råd och bistånd från medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer som omfattas av Enisas uppdrag.
- (56) Det är klokt och tillrådligt att genomföra vissa principer för Enisas förvaltning i syfte att följa det gemensamma uttalande och den gemensamma ansats som den interinstitutionella arbetsgruppen för EU:s decentraliserade byråer enades om i juli 2012 och vars syfte är att effektivisera de decentraliserade byråernas verksamhet och förbättra deras resultat. Rekommendationerna i det gemensamma uttalandet och den gemensamma ansatsen bör också återspeglas, allt efter vad som är lämpligt, i Enisas arbetsprogram, utvärderingar av Enisa och Enisas rapportering och administration.
- (57) Styrelsen, som består av företrädare för medlemsstaternas och kommissionens företrädare, bör fastställa den allmänna inriktningen för Enisas verksamhet och se till att den utför sina uppgifter i enlighet med denna förordning. Styrelsen bör ha de nödvändiga befogenheterna för att fastställa budgeten och kontrollera att den genomförs, anta lämpliga finansiella bestämmelser, utarbeta klara och tydliga förfaranden för Enisas beslutsfattande, anta Enisas samlade programdokument, anta sin egen arbetsordning, utse den verkställande direktören, besluta om förlängning och avslutande av hans eller hennes mandat.
- (58) För att Enisa ska fungera väl och effektivt bör kommissionen och medlemsstaterna säkerställa att personer som utses till styrelseledamöter har lämplig yrkesmässig expertis och erfarenhet. Medlemsstaterna och kommissionen bör även eftersträva att begränsa omsättningen av deras respektive företrädare i styrelsen i syfte att skapa kontinuitet i dess arbete.
- (59) För att Enisa ska fungera väl bör den verkställande direktören utses på grundval av meriter, dokumenterad skicklighet i förvaltning och ledarskap samt kompetens och erfarenheter som rör cybersäkerhet. Den verkställande direktörens uppgifter bör utföras med fullständigt oberoende. Den verkställande direktören bör utarbeta ett förslag till årligt arbetsprogram för Enisa, efter samråd med kommissionen, och bör vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att arbetsprogrammet genomförs på rätt sätt. Den verkställande direktören bör utarbeta en årsrapport som ska föreläggas styrelsen, som omfattar genomförandet av Enisas årliga arbetsprogram, upprätta en preliminär beräkning av Enisas inkomster och utgifter samt genomföra budgeten. Den verkställande direktören bör också ha möjlighet att inrätta tillfälliga arbetsgrupper som i synnerhet ska behandla vetenskapliga, tekniska, rättsliga eller socioekonomiska frågor. Inrättandet av en tillfällig arbetsgrupp anses i synnerhet nödvändigt i samband med att ett särskilt förslag till europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering (nedan kallat *förslag till*

certifieringsordning) ska utarbetas. Den verkställande direktören bör se till att de tillfälliga arbetsgruppernas medlemmar väljs med utgångspunkt i högsta möjliga standard när det gäller expertkunskaper, med målsättningen att det bör finnas en balans mellan könen och, utifrån de specifika frågor som berörs, en lämplig balans mellan medlemsstaternas förvaltningar, unionens institutioner, organ och byråer och den privata sektorn, inklusive branschen, användare och akademiska experter på nätverks- och informationssäkerhet.

- (60) Direktionen bör bidra till att styrelsen fungerar på ett effektivt sätt. Som ett led i det förberedande arbetet i samband med styrelsens beslut bör styrelsen i detalj granska relevant information och utforska tillgängliga alternativ och ge råd och lösningar för att utarbeta beslut av styrelsen.
- (61) Enisa bör ha Enisas rådgivande grupp som rådgivande organ, för att säkerställa en regelbunden dialog med den privata sektorn, konsumentorganisationer och andra berörda intressenter. Enisas rådgivande grupp, som inrättats av styrelsen på förslag av den verkställande direktören, bör koncentrera sig på frågor som är relevanta för intressenter och uppmärksamma Enisa på dem. Enisas rådgivande grupp bör särskilt rådfrågas om utkastet till Enisas årliga arbetsprogram. Sammansättning av Enisas rådgivande grupp och de uppgifter som anförtrots den, bör säkerställa en tillräcklig representation av intressenter i Enisas arbete.
- (62) Intressentgruppen för cybersäkerhetscertifiering bör inrättas för att hjälpa Enisa och kommissionen genom att underlätta samråd med berörda intressenter. Intressentgruppen för cybersäkerhetscertifiering bör vara sammansatt av medlemmar som i jämn proportion representerar branschen, såväl på efterfrågesidan som på utbudssidan när det gäller IKT-produkter och IKT-tjänster och särskilt innefattande små och medelstora företag, leverantörer av digitala tjänster, europeiska och internationella standardiseringsorgan, nationella ackrediteringsorgan, tillsynsmyndigheter med ansvar för dataskydd och organ för bedömning av överensstämmelse i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008⁽¹⁶⁾, den akademiska världen och konsumentorganisationer.
- (63) Enisa bör ha regler för förebyggande och hantering av intressekonflikter. Enisa bör också tillämpa relevanta unionsbestämmelser om allmänhetens tillgång till handlingar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001⁽¹⁷⁾. Enisas behandling av personuppgifter bör ske i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725⁽¹⁸⁾. Enisa bör efterleva de bestämmelser som gäller för unionens institutioner, organ och byråer och den nationella lagstiftning som rör hantering av information, i synnerhet känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter.
- (64) För att garantera Enisas autonomi och oberoende och ge den möjlighet att utföra kompletterande uppgifter, också oförutsedda uppgifter i en krissituation, bör Enisa ges en tillräcklig egen budget där intäkterna främst bör bestå av ett bidrag från unionen och bidrag från tredjeländer som deltar i Enisas arbete. En adekvat budget är av största vikt för att säkerställa att Enisa har tillräcklig kapacitet att fullgöra alla sina växande uppgifter och uppnå sina mål. Huvuddelen av Enisas personal bör vara direkt delaktig i det operativa genomförandet av Enisas mandat. Världmedlemsstaten, eller varje annan medlemsstat, bör ha rätt att lämna frivilliga bidrag till Enisas budget. Unionens budgetförfarande bör även i fortsättningen tillämpas på de bidrag som belastar unionens allmänna budget. Dessutom bör revisionsrätten granska Enisas räkenskaper för att säkerställa insyn och ansvarighet.
- (65) Cybersäkerhetscertifiering har stor betydelse för att öka förtroendet för och säkerheten hos IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer. Den digitala inre marknaden, och särskilt den datadrivna ekonomin och sakernas internet, kan utvecklas framgångsrikt endast om allmänheten litar på att sådana produkter, tjänster och processer har en viss nivå i fråga om cybersäkerhet. Uppkopplade och automatiserade bilar, elektroniska medicintekniska produkter, styrsystem för industriell automation och smarta elnät är bara några exempel på sektorer inom vilka certifiering redan används eller kan komma att användas i en nära framtid. De sektorer som regleras av direktiv (EU) 2016/1148 är också sektorer där cybersäkerhetscertifiering är av yttersta vikt.

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknads kontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 av den 30 maj 2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar (EGT L 145, 31.5.2001, s. 43).

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (66) I sitt meddelande från 2016 *Stärka Europas system för cyberresiliens och främja en konkurrenskraftig och innovativ cybersäkerhetsbransch* tog kommissionen upp behovet av billiga och interoperabla cybersäkerhetsprodukter och cybersäkerhetslösningar av hög kvalitet. Utbudet av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer på den inre marknaden är fortfarande i hög grad geografiskt fragmenterat. Cybersäkerhetsbranschen i Europa har till stor del utvecklats med stöd av nationell statlig efterfrågan. Bristen på interoperabla lösningar (tekniska standarder), förfaranden och EU-mekanismer för certifiering är några av de andra faktorer som påverkar den inre marknaden för cybersäkerhet. Detta gör det svårt för europeiska företag att konkurrera på nationell nivå, unionsnivå och global nivå. Det minskar också utbudet av livskraftig och användbar cybersäkerhetsteknik som enskilda och företag har tillgång till. Även i meddelandet från 2017 om halvtidsöversynen av genomförandet av strategin för den digitala inre marknaden – En ansluten digital inre marknad för alla underströk kommissionen behovet av säkra uppkopplade produkter och system, och framhöll att skapandet av en europeisk IKT-säkerhetsram med regler om hur IKT-säkerhetscertifiering ska organiseras i unionen kan bevara förtroendet för internet och samtidigt motverka den nuvarande fragmenteringen av den inre marknaden.
- (67) För närvarande används cybersäkerhetscertifiering för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer endast i begränsad omfattning. I de fall det förekommer är det oftast på medlemsstatsnivå eller inom ramen för industridrivna system. Ett certifikat utfärdat av en nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering i ett sådant sammanhang erkänns i princip inte av andra medlemsstater. Företag kan därför behöva certifiera sina IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer i flera medlemsstater där de bedriver verksamhet, exempelvis för att kunna delta i nationella upphandlingsförfaranden, varvid de ökar sina omkostnader. Även om nya system utvecklas, tycks det inte finnas någon samlad helhetssyn på övergripande cybersäkerhetsfrågor, exempelvis inom området sakernas internet. Befintliga system uppvisar allvarliga brister och skillnader i fråga om produkttäckning, assurancesnivå, grundläggande kriterier och faktisk användning, vilket utgör ett hinder för mekanismer för ömsesidigt erkännande inom unionen.
- (68) Vissa ansträngningar har gjorts för att få till stånd ett ömsesidigt erkännande av certifikat inom unionen. De har dock endast delvis varit framgångsrika. Det främsta exemplet är det avtal om ömsesidigt erkännande (MRA) som ingåtts inom gruppen av höga tjänstemän på informationssäkerhetsområdet (SOG-IS). Även om det är den viktigaste modellen för samarbete och ömsesidigt erkännande av säkerhetscertifiering omfattar SOG-IS endast vissa av medlemsstaterna. Detta har begränsat SOG-IS-avtalets effektivitet för den inre marknaden.
- (69) Det är därför nödvändigt att anta en gemensam ansats och att inrätta ett europeiskt ramverk för cybersäkerhetscertifiering som fastställer de viktigaste övergripande kraven för europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering som ska utvecklas, och som gör att europeiska cybersäkerhetscertifikat och en EU-försäkran om överensstämmelse för IKT-produkter och IKT-tjänster kan erkännas och användas i samtliga medlemsstater. I detta sammanhang är det viktigt att bygga vidare på befintliga nationella och internationella system och på system för ömsesidigt erkännande, i synnerhet SOG-IS, och att möjliggöra en smidig övergång från befintliga ordningar inom ramen för sådana system till system inom ramen för den nya europeiska ramen för cybersäkerhetscertifiering. Den europeiska ramen för cybersäkerhetscertifiering bör ha ett dubbelt syfte. Å ena sidan bör den bidra till att öka förtroendet för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som har certifierats enligt europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering. Å andra sidan bör den undvika att det uppstår flera olika motstridiga eller överlappande nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering och därmed minska kostnaderna för företag som är verksamma på den digitala inre marknaden. De europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering bör vara icke-diskriminerande och grundas på europeiska eller internationella standarder såvida inte dessa standarder är ineffektiva eller olämpliga för att förverkliga unionens legitima mål i detta avseende.
- (70) Den europeiska ramen för cybersäkerhetscertifiering bör inrättas på ett enhetligt sätt i alla medlemsstater i syfte att förhindra *certifieringsshopping* utifrån skillnader i kravnivå i olika medlemsstater.
- (71) De europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering bör bygga på vad som redan existerar på internationell och nationell nivå och, om så krävs, på tekniska specifikationer från forum och konsortier, varvid man bör lära av nuvarande styrkor och utvärdera och rätta till svagheter.
- (72) Flexibla cybersäkerhetslösningar är nödvändiga för att branschen ska kunna föregripa cyberhot, och därför bör alla certifieringsordningar utformas så att de inte riskerar att snabbt bli föråldrade.

- (73) Kommissionen bör ges befogenhet att anta europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering för särskilda grupper av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer. Dessa ordningar bör genomföras och övervakas av nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering, och certifikat utfärdade enligt dessa ordningar bör vara giltiga och erkännas i hela unionen. Certifieringsordningar som drivs av industrin eller andra privata organisationer bör inte ingå i denna förordnings tillämpningsområde. De organ som handhar sådana ordningar kan dock föreslå kommissionen att överväga sådana ordningar som en grund för att godkänna dem som en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering.
- (74) Bestämmelserna i denna förordning bör inte påverka tillämpningen av unionsrätt som innehåller särskilda bestämmelser om certifiering av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer. Särskilt förordning (EU) 2016/679 innehåller bestämmelser för införandet av certifieringsmekanismer samt sigill och märkningar för dataskydd för att visa att personuppgiftsansvarigas eller personuppgiftsbiträdens uppgiftsbehandling är förenlig med den förordningen. Dessa certifieringsmekanismer samt sigill och märkningar för dataskydd bör göra det möjligt för de registrerade att snabbt bedöma dataskyddsnivån för relevanta IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer. Den här förordningen påverkar inte certifieringen av uppgiftsbehandling enligt förordning (EU) 2016/679, inte heller om denna verksamhet ingår i IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer.
- (75) Syftet med europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering bör vara att säkerställa att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som certifierats enligt en sådan ordning uppfyller de angivna kraven i syfte att skydda tillgängligheten, autenticiteten, integriteten och konfidentialiteten hos lagrade eller överförda eller behandlade uppgifter eller de därmed sammanhängande funktioner eller tjänster som tillhandahålls av eller är tillgängliga via dessa produkter, tjänster och processer under hela livscykeln i den mening som avses i denna förordning. Det är inte möjligt att i detalj fastställa cybersäkerhetskraven för alla IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer i denna förordning. IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer och cybersäkerhetsbehov relaterade till dessa produkter, tjänster och processer är så olikartade att det är mycket svårt att ta fram allmänna cybersäkerhetskrav som är giltiga under alla omständigheter. Det är därför nödvändigt att anta ett brett och allmänt cybersäkerhetsbegrepp när det gäller certifieringsändamål, som bör kompletteras med en uppsättning specifika cybersäkerhetsmål som måste beaktas vid utformningen av europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering. Formerna för att uppnå dessa mål i specifika IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer bör sedan fastställas i detalj för den enskilda certifieringsordningen som antas av kommissionen, till exempel genom hänvisningar till standarder eller tekniska specifikationer om inga lämpliga standarder finns tillgängliga.
- (76) De tekniska specifikationer som ska användas i europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering bör iaktta principerna i bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012⁽¹⁹⁾. Vissa avvikelser från dessa krav kan dock anses nödvändiga i vederbörligen motiverade fall där dessa tekniska specifikationer ska användas i en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering med hänvisning till assurancesnivån "hög". Skälen för dessa avvikelser bör offentliggöras.
- (77) En bedömning av överensstämmelse avser det förfarande genom vilket man utvärderar om fastställda krav för en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process har uppfyllts. Detta förfarande utförs av en oberoende tredje part som inte är tillverkaren eller leverantören av de IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som bedöms. Ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat bör utfärdas efter framgångsrik utvärdering av en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process. Ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat bör betraktas som en bekräftelse på att en utvärdering har genomförts på ett korrekt sätt. Beroende på assurancesnivå bör den europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering ange om det europeiska cybersäkerhetscertifikatet ska utfärdas av ett privat eller offentligt organ. Bedömning av överensstämmelse och certifiering utgör inte i sig någon garanti för att certifierade IKT-produkter och IKT-tjänster är cybersäkra. De är snarare förfaranden och tekniska metoder för att intyga att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer har testats och att de uppfyller vissa cybersäkerhetskrav som fastställs på annan plats, till exempel i tekniska standarder.
- (78) Valet av lämplig certifiering och därtill knutna säkerhetskrav av användarna av europeiska cybersäkerhetscertifikat bör grundas på en riskanalys som avser risker med användningen av IKT-produkten, IKT-tjänsten eller IKT-processen. Assurancesnivån bör därför stå i proportion till nivån på den risk som är förenad med den avsedda användningen av en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process.

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG (EUT L 316, 14.11.2012, s. 12).

- (79) Europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering skulle kunna ge tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer möjlighet att på eget ansvar göra en bedömning av överensstämmelse (nedan kallad *självbedömning av överensstämmelse*). I sådana fall bör det vara tillräckligt att tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer själv genomför alla kontroller för att säkerställa att IKT-produkten, IKT-tjänsten eller IKT-processen överensstämmer med den europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering. Denna typ av bedömning av överensstämmelse bör anses lämplig för IKT-produkter och IKT-tjänster med lägre komplexitet (exempelvis enkel utformning och tillverkningsmetod) som inte utgör en stor risk för det allmänna samhällsintresset. Dessutom bör självbedömning av överensstämmelse endast tillåtas för IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer när de motsvarar assurancesnivån "grundläggande".
- (80) Europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering kan möjliggöra både självbedömning av överensstämmelse och certifiering för IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer. I detta fall bör ordningen föreskriva tydliga och begripliga möjligheter för konsumenter och andra användare att skilja mellan IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer med avseende på vilken tillverkare eller leverantör av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som har ansvar för bedömningen, och IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som har certifierats av en tredje part.
- (81) Tillverkare eller leverantörer av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som utför en självbedömning av överensstämmelse bör kunna upprätta och underteckna en EU-försäkran om överensstämmelse som ett led i förfarandet för bedömning av överensstämmelse. En EU-försäkran om överensstämmelse är ett dokument som anger att en särskild IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process uppfyller kraven i den europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering. Genom att upprätta och underteckna EU-försäkran om överensstämmelse tar tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer på sig ansvaret för att IKT-produkten, IKT-tjänsten eller IKT-processen uppfyller de rättsliga kraven i den europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering. En kopia av EU-försäkran om överensstämmelse bör lämnas in till den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering och till Enisa.
- (82) Tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer bör under en period som fastställs i den berörda europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering ge den behöriga nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering tillgång till EU-försäkran om överensstämmelse, teknisk dokumentation och all annan relevant information avseende IKT-produkternas, IKT-tjänsternas eller IKT-processernas överensstämmelse med den relevanta europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering. Den tekniska dokumentationen bör specificera de krav som är tillämpliga enligt ordningen och bör, i den mån det krävs för självbedömningen av överensstämmelse, även innehålla en beskrivning av IKT-produktens, IKT-tjänstens eller IKT-processens konstruktion, tillverkning och funktion. Den tekniska dokumentationen bör utarbetas på ett sätt som möjliggör bedömning av en IKT-produkts eller en IKT-tjänsts överensstämmelse med de krav som är tillämpliga enligt ordningen.
- (83) I styrningen av den europeiska ramen för cybersäkerhetscertifiering beaktas medlemsstaternas deltagande och lämpligt deltagande av intressenter, dessutom definieras kommissionens roll under hela processen för planering samt förslag till, begäran om, utarbetande, antagande och översyn av europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering.
- (84) Kommissionen bör med stöd av europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering och intressegruppen för cybersäkerhetscertifiering och efter öppna och omfattande samråd utarbeta ett löpande arbetsprogram på unionsnivå för de europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering och bör offentliggöra detta i form av ett instrument som inte är bindande. Unionens löpande arbetsprogram bör vara ett strategidokument som gör det möjligt för framför allt branschen, nationella myndigheter och standardiseringsorgan att förbereda sig inför framtida europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering. Unionens löpande arbetsprogram bör inbegripa en flerårig översikt över de förslag till certifieringsordning som kommissionen har för avsikt att uppmana Enisa att utarbeta på specificerade grunder. Kommissionen bör beakta unionens löpande arbetsprogram vid utarbetandet av sin löpande plan för IKT-standardisering och standardiseringsförfrågningar till Europeiska standardiseringsorganisationer. Med tanke på den snabba utvecklingen och spridningen av ny teknik, uppkomsten av nya, tidigare okända cybersäkerhetsrisker samt lagstiftnings- och marknadsutvecklingar bör kommissionen eller europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering ha rätt att begära att Enisa ska utarbeta förslag till certifieringsordning som inte finns med i unionens löpande arbetsprogram. Kommissionen och europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering bör i sådana fall också göra en behovsbedömning av en sådan begäran genom att beakta denna förordnings övergripande syften och mål och behovet av att säkerställa kontinuiteten i Enisas planering och resursanvändning.

Efter mottagandet av en sådan begäran bör Enisa utan onödigt dröjsmål utarbeta förslag till certifieringsordning för särskilda IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer. Kommissionen bör utvärdera de positiva och negativa konsekvenserna av begäran på den specifika marknad som berörs, särskilt för små och medelstora företag, innovation, hinder för tillträde till den marknaden och kostnader för slutanvändare. Kommissionen bör, på grundval av Enisas förslag till certifieringsordning, ges befogenhet att anta den europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering genom genomförandeakter. Med beaktande av det allmänna syfte och de säkerhetsmålsättningar som fastställs i denna förordning bör den i europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering som antas av kommissionen specificeras en minimiuppsättning komponenter avseende den enskilda ordningens föremål, tillämpningsområde och funktionssätt. Dessa delar bör bland annat omfatta cybersäkerhetscertifieringens tillämpningsområde och föremål, inklusive de kategorier av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som omfattas, den detaljerade specifikationen av cybersäkerhetskraven, exempelvis genom hänvisning till standarder eller tekniska specifikationer, de särskilda utvärderingskriterierna och utvärderingsmetoderna samt den avsedda assurancesnivån ("grundläggande", "betydande" eller "hög") och i förekommande fall utvärderingsnivåerna. Enisa bör kunna avvisa en begäran från europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering. Sådana beslut bör fattas av styrelsen och bör vederbörligen motiveras.

- (85) Enisa bör upprätthålla en webbplats med information om och offentliggörande av europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering som bör omfatta bland annat begäran om utarbetande av ett förslag till certifieringsordning samt den återkoppling som mottagits i den samrådsprocess som genomförs av Enisa i förberedelsefasen. Denna webbplats bör också tillhandahålla information om de europeiska cybersäkerhetscertifikaten och EU-försäkringar om överensstämmelse som utfärdas enligt denna förordning samt information om återkallande och utgång av sådana europeiska cybersäkerhetscertifikat och EU-försäkringar. På webbplatsen bör det också anges vilka nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering som har ersatts av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering.
- (86) Assuransnivån för en europeisk certifieringsordning utgör förtroendegrunden för att en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process, uppfyller säkerhetskraven i en särskild europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering. I syfte att säkerställa konsekvens i den europeiska ramen för cybersäkerhetscertifiering bör en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering kunna specificera assurancesnivån för europeiska cybersäkerhetscertifikat och EU-försäkringar om överensstämmelse som utfärdats inom ramen för den ordningen. Varje europeiskt cybersäkerhetscertifikat kan avse någon av assurancesnivåerna "grundläggande", "betydande" eller "hög", medan EU-försäkringen om överensstämmelse endast kan avse assurancesnivån "grundläggande". Assuransnivåerna avspeglar motsvarande stringens och djup i fråga om utvärdering av IKT-produkten, IKT-tjänsten och IKT-processen och fastställs genom hänvisning till tekniska specifikationer, standarder och förfaranden med koppling till detta, inbegripet tekniska kontroller, som ska mildra eller förhindra incidenter. Varje assurancesnivå bör vara konsekvent inom de olika sektoriella områden där certifiering tillämpas.
- (87) En europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering kan ha flera utvärderingsnivåer beroende på hur stringent och djupgående utvärderingsmetoden är. Utvärderingsnivåer bör motsvara en av assurancesnivåerna och vara kopplad till en lämplig kombination av assuranceskomponenter. För samtliga assurancesnivåer bör IKT-produkten, IKT-tjänsten eller IKT-processen omfatta en rad säkra funktioner som fastställs i ordningen, exempelvis följande: säker nyskapade konfiguration, signerad kod, säker uppdatering och mekanismer för begränsad exploatering samt full stack- eller minnesskydd. Dessa funktioner bör utarbetas och underhållas med säkerhetsinriktade utvecklingsstrategier och tillhörande verktyg för att säkerställa att effektiva mekanismer för maskin- och programvara är inbyggda på ett tillförlitligt sätt.
- (88) För assurancesnivån "grundläggande" bör utvärderingen omfatta minst följande assuranceskomponenter: I utvärderingen bör det åtminstone ingå en översyn av IKT-produktens, IKT-tjänstens eller IKT-processens tekniska dokumentation som utförs av organet för bedömning av överensstämmelse. Om certifieringen omfattar IKT-processer bör den process som använts för att utforma, utveckla och underhålla en IKT-produkt eller IKT-tjänst även omfattas av den tekniska översynen. Om en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering ger möjlighet till självbedömning av överensstämmelse bör det vara tillräckligt att tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer har gjort en självbedömning av IKT-produktens, IKT-tjänstens eller IKT-processens överensstämmelse med certifieringsordningen.
- (89) För assurancesnivån "betydande" bör utvärderingen, utöver kraven för assurancesnivån "grundläggande", åtminstone omfatta en kontroll av överensstämmelsen mellan IKT-produktens, IKT-tjänstens eller IKT-processens säkerhetsfunktioner och den tekniska dokumentationen.

- (90) För assurancesnivån ”hög” bör utvärderingen, utöver kraven för assurancesnivån ”betydande”, åtminstone omfatta ett effektivitetstest som bedömer resistensen hos IKT-produktens, IKT-tjänstens eller IKT-processens säkerhetsfunktioner gentemot genomtänkta cyberangrepp som utförs av personer med betydande kompetens och resurser.
- (91) Användningen av europeisk cybersäkerhetscertifiering och EU-försäkringen om överensstämmelse bör vara frivillig, om inte annat föreskrivs i unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt som antagits i enlighet med unionsrätten. I avsaknad av harmoniserad unionsrätt får medlemsstaterna införa nationella tekniska föreskrifter som föreskriver obligatorisk certifiering inom ramen för en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535⁽²⁰⁾. Medlemsstaterna kan även använda europeisk cybersäkerhetscertifiering i samband med offentlig upphandling och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU⁽²¹⁾.
- (92) På vissa områden kan det bli nödvändigt att i framtiden införa särskilda krav på cybersäkerhet och göra cybersäkerhetscertifiering obligatorisk för vissa IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer för att förbättra cybersäkerheten i unionen. Kommissionen bör med jämna mellanrum följa upp vilka effekter antagna europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering har på tillgången till säkra IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer på den inre marknaden och bör regelbundet bedöma i hur hög utsträckning tillverkare och leverantörer av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer i unionen använder certifieringsordningarna. Effektiviteten hos de europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering, och huruvida bestämda ordningar borde göras obligatoriska, bör bedömas mot bakgrund av unionens lagstiftning med koppling till cybersäkerhet, särskilt direktiv (EU) 2016/1148, med beaktande av säkerheten i nätverks- och informationssystem som används av leverantörer av samhällsviktiga tjänster.
- (93) Europeiska cybersäkerhetscertifikat och EU-försäkringar om överensstämmelse bör hjälpa slutanvändarna att göra välinformerade val. IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som certifierats eller varit föremål för en EU-försäkring om överensstämmelse bör därför åtföljas av information som anpassats till den avsedda slutanvändarens förväntade tekniska nivå. All sådan information bör finnas tillgänglig online och, om lämpligt, i fysisk form. Slut användaren bör ha tillgång till information om referensnumret för certifieringsordningen, assurancesnivån, beskrivningen av de risker som är förenade med IKT-produkten, IKT-tjänsten och IKT-processen, och den utfärdande myndigheten eller det utfärdande organet, eller bör kunna få en kopia av det europeiska cybersäkerhetscertifikatet. Dessutom bör slutanvändaren informeras om supportpolicy för cybersäkerhet, dvs. hur länge slutanvändaren kan förvänta sig att motta cybersäkerhetsuppdateringar eller programkorrigeringar från tillverkarens eller leverantörens IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer. I tillämpliga fall bör slutanvändaren få vägledning om åtgärder och inställningar som denne kan genomföra för att underhålla eller öka cybersäkerheten för IKT-produkten eller IKT-tjänsten och kontaktinformation avseende den enda kontaktpunkten för rapportering av och support vid cyberattacker (utöver den automatiska rapporteringen). Informationen bör uppdateras regelbundet och göras tillgänglig på en med information om europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering.
- (94) I syfte att uppnå målen för denna förordning och undvika en fragmentering av den inre marknaden, bör nationella ordningar eller förfaranden för cybersäkerhetscertifiering av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som omfattas av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering upphöra att ha verkan från och med en dag som fastställs av kommissionen genom genomförandekter. Vidare bör medlemsstaterna inte införa nya nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som redan omfattas av en befintligt europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering. Medlemsstaterna bör dock inte vara förhindrade att anta eller behålla nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering för att skydda den nationella säkerheten. Medlemsstaterna bör informera kommissionen och europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering om alla eventuella avsikter att upprätta nya nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering. Kommissionen och europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering bör utvärdera vilka effekter nya nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering har på den inre marknads funktion och mot bakgrund av det strategiska intresset av att i stället begära en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering.
- (95) Europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering kommer att bidra till att harmonisera cybersäkerhetsrutinerna inom unionen. De måste bidra till att öka cybersäkerhet inom unionen. Utformningen av europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering bör även beakta och möjliggöra utveckling av innovationer på området cybersäkerhet.

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EUT L 241, 17.9.2015, s. 1).

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

- (96) Europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering bör även beakta olika befintliga metoder för program- och maskinvaruutveckling och framför allt vilken inverkan frekventa uppdateringar av programvara och fast programvara har på enskilda europeiska cybersäkerhetscertifikat. I de europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering bör det fastställas under vilka förhållanden en uppdatering kan kräva att en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-processer ska återcertifieras eller att ett specifikt europeiskt cybersäkerhetscertifikats tillämpningsområde ska begränsas med beaktande av eventuella negativa effekter av uppdateringen på överensställelsen med säkerhetskraven för det certifikatet.
- (97) När en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering har antagits bör tillverkarna eller leverantörerna av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer kunna lämna in en ansökan om certifiering av sina IKT-produkter eller IKT-tjänster till valfritt organ för bedömning av överensstämmelse var som helst i unionen. Organen för bedömning av överensstämmelse bör ackrediteras av ett nationellt ackrediteringsorgan, om de uppfyller vissa krav som fastställs i denna förordning. Ackrediteringen bör utfärdas för en period på högst fem år och bör kunna förnyas på samma villkor under förutsättning att organet för bedömning av överensstämmelse fortfarande uppfyller kraven. Nationella ackrediteringsorgan bör begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla ackrediteringen av ett organ för bedömning av överensstämmelse om villkoren för ackrediteringen inte, eller inte längre, uppfylls eller om åtgärder som vidtagits av organet för bedömning av överensstämmelse strider mot denna förordning.
- (98) Hänvisningar i nationell lagstiftning till nationella standarder som har upphört att ha verkan i och med att en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering har trätt i kraft kan orsaka förvirring. Medlemsstaterna bör därför se till att antagandet av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering avspeglas i deras nationella lagstiftning.
- (99) För att uppnå likvärdiga standarder över hela unionen, underlätta ömsesidigt erkännande och främja godtagandet av europeiska cybersäkerhetscertifikat och EU-försäkringar om överensstämmelse måste en ordning inrättas för inbördes granskning mellan nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering. Inbördes granskning bör innefatta förfaranden för att övervaka IKT-produkters, IKT-tjänsters och IKT-processers överensstämmelse med europeiska cybersäkerhetscertifikat, övervaka skyldigheterna för tillverkare och leverantörer av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som utför självbedömningar av överensstämmelse, och för att övervaka organ för bedömning av överensstämmelse samt att personalen vid organ som utfärdar certifikat för assurancesnivån "hög" har lämplig sakkunskap. Kommissionen bör genom genomförandeakter kunna upprätta minst en femårsplan för den inbördes granskningen samt fastställa kriterier och metoder för hur denna ordning ska fungera.
- (100) Utan att det påverkar den ordning för inbördes granskning som ska inrättas vid alla nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering som omfattas av den europeiska ramen för cybersäkerhetscertifiering kan vissa europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering innefatta en mekanism för inbördes bedömning för de organ som utfärdar europeiska cybersäkerhetscertifikat för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer med assurancesnivån "hög" inom ramen för sådana ordningar. Den europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering bör stödja tillämpningen av sådana mekanismer för inbördes bedömning. Den inbördes bedömningen bör framför allt bedöma huruvida organen i fråga utför sina uppgifter på ett harmoniserat sätt och de kan innefatta mekanismer för att överklaga. Resultaten av de inbördes granskningarna bör göras allmänt tillgängliga. De berörda organen får vidta lämpliga åtgärder för att anpassa sin praxis och expertis därefter.
- (101) Medlemsstaterna bör utse en eller flera nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering som ska övervaka fullgörandet av skyldigheterna enligt denna förordning. En nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering kan vara en redan befintlig myndighet eller en ny myndighet. En medlemsstat bör också kunna fatta beslut, efter överenskommelse med en annan medlemsstat, om att utse en eller flera myndigheter för nationell cybersäkerhetscertifiering på den andra medlemsstatens territorium.
- (102) Nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering bör särskilt övervaka och verkställa de skyldigheter som åligger en tillverkare eller en leverantör av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som är etablerad på deras respektive territorier med avseende på EU-försäkran om överensstämmelse, bör bistå de nationella ackrediteringsorganen med övervakning och kontroll av den verksamhet som bedrivs av organen för bedömning av överensstämmelse genom att förse dem med sakkunskap och relevant information, bör tillåta organ för bedömning av överensstämmelse att utföra sina uppgifter om dessa organ uppfyller de ytterligare krav som finns fastställda i en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering och bör övervaka relevant utveckling på området för cybersäkerhetscertifiering. De nationella myndigheterna för cybersäkerhetscertifiering bör också behandla klagomål som lämnas in av fysiska eller juridiska personer avseende europeiska cybersäkerhetscertifikat som utfärdats av de myndigheterna eller avseende europeiska cybersäkerhetscertifikat som utfärdats av organ för bedömning av överensstämmelse, om sådana certifikat anger assurancesnivån "hög", bör i lämplig utsträckning undersöka det ärende som

klagomålet gäller och bör underrätta den klagande om utvecklingen och resultatet av utredningen inom rimlig tid. De nationella myndigheterna för cybersäkerhetscertifiering bör dessutom samarbeta med andra nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering eller någon annan offentlig myndighet, bland annat genom att utbyta information om IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som eventuellt avviker från kraven i denna förordning eller särskilda europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering. Kommissionen bör underlätta sådant utbyte av information genom att erbjuda tillgång till ett allmänt stödsystem för elektronisk information, till exempel informations- och kommunikationssystemet för marknads kontroll (ICSMS) och systemet för snabb varning för farliga konsumentprodukter (Rapex) som redan används av marknadsövervakningsmyndigheterna i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008.

- (103) För att säkerställa en konsekvent tillämpning av den europeiska ramen för cybersäkerhetscertifiering bör det inrättas en europeisk grupp för cybersäkerhetscertifiering, bestående av företrädare för nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering eller andra berörda nationella myndigheter. Den europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifierings främsta uppgifter bör vara att ge kommissionen råd och bistånd i dess arbete för att säkerställa konsekvent genomförande och tillämpning av den europeiska ramen för cybersäkerhetscertifiering, att bistå och ha ett nära samarbete med Enisa i utarbetandet av förslag till ordningar för cybersäkerhetscertifiering, att, i vederbörligen motiverade fall begära att Enisa utarbetar ett förslag till certifieringsordning, att anta yttranden till Enisa om förslag till certifieringsordning och att anta yttranden riktade till kommissionen om underhåll och översyn av befintliga europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering. Den europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering bör underlätta utbytet av god praxis och expertis mellan de olika nationella myndigheterna för cybersäkerhetscertifiering som är ansvariga för bemyndigande av organ för bedömning av överensstämmelse och utfärdande av europeiska cybersäkerhetscertifikat.
- (104) För att öka medvetenheten och underlätta acceptansen för framtida europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering kan kommissionen utfärda allmänna eller sektorspecifika cybersäkerhetsriktlinjer, t.ex. vad gäller god praxis för cybersäkerhet eller ansvarsfullt cybersäkerhetsbeteende som belyser de positiva konsekvenserna av att använda certifierade IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer.
- (105) För att ytterligare underlätta handeln och erkänna att IKT-leveranskedjorna är globala får avtal om ömsesidigt erkännande av europeiska cybersäkerhetscertifikat ingås av unionen i enlighet med artikel 218 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Kommissionen får med beaktande av rådgivningen från Enisa och den europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering rekommendera att relevanta förhandlingar inleds. Varje europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering bör föreskriva särskilda villkor för sådana avtal om ömsesidigt erkännande med tredjeländer.
- (106) För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av denna förordning bör kommissionen ges genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽²²⁾.
- (107) Granskningsförfarandet bör användas för antagande av genomförandeakter om europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer, om formerna för Enisas utförande av utredningar, om en plan för inbördes granskning av nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering samt för antagande av genomförandeakter om förhållanden, format och förfaranden för anmälningar av ackrediterade organ för bedömning av överensstämmelse från de nationella myndigheterna för cybersäkerhetscertifiering till kommissionen.
- (108) Enisas verksamhet bör utvärderas regelbundet och på ett oberoende sätt. Utvärderingen bör beakta Enisas måluppfyllelse, dess arbetsmetoder och relevansen i dess uppgifter, särskilt dess uppgifter rörande operativt samarbete på unionsnivå. Utvärderingen bör även bedöma konsekvenserna, ändamålsenligheten och effektiviteten i fråga om den europeiska ramen för cybersäkerhetscertifiering. Vid en granskning ska kommissionen utvärdera hur Enisas roll som referenspunkt för råd och expertis kan stärkas och bör även utvärdera hur Enisa möjligen skulle kunna stödja bedömningen av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer från tredjeländer som kommer in på unionsmarknaden och som inte är förenliga med unionsreglerna, om sådana IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer förs in i unionen

⁽²²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

(109) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, på grund av deras omfattning och verkningar, utan snarare kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(110) Förordning (EU) nr 526/2013 bör upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I syfte att säkerställa en väl fungerande inre marknad och samtidigt sträva efter att uppnå en hög nivå i fråga om cybersäkerhet, cyberresiliens och förtroende inom unionen, fastställer denna förordning

- a) mål, uppgifter och organisatoriska frågor som rör Enisa (Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå), och
- b) ett ramverk för inrättandet av europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering i syfte att säkerställa en tillfredsställande nivå i fråga om cybersäkerhet för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer i unionen samt i syfte att undvika en fragmentering av den inre marknaden när det gäller certifieringsordningar i unionen.

Den ram som avses i första stycket b ska användas utan att det påverkar tillämpningen av särskilda bestämmelser om frivillig eller obligatorisk certifiering i andra unionsrättsakter.

2. Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas befogenheter i fråga om verksamhet som berör allmän säkerhet, försvar, nationell säkerhet och statens verksamhet på straffrättens område.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *cybersäkerhet*: all verksamhet som är nödvändig för att skydda nätverks- och informationssystem, användare av dessa system och andra berörda personer mot cyberhot.
2. *nätverks- och informationssystem*: ett nätverks- och informationssystem enligt definitionen i artikel 4.1 i direktiv (EU) 2016/1148.
3. *nationell strategi för säkerheten i nätverks- och informationssystem*: en nationell strategi för säkerheten i nätverks- och informationssystem enligt definitionen i artikel 4.3 i direktiv (EU) 2016/1148.
4. *leverantör av samhällsviktiga tjänster*: en leverantör av samhällsviktiga tjänster enligt definitionen i artikel 4.4 i direktiv (EU) 2016/1148.
5. *leverantör av digitala tjänster*: en leverantör av digitala tjänster enligt definitionen i artikel 4.6 i direktiv (EU) 2016/1148.
6. *incident*: en incident enligt definitionen i artikel 4.7 i direktiv (EU) 2016/1148.
7. *incidenthantering*: incidenthantering enligt definitionen i artikel 4.8 i direktiv (EU) 2016/1148.

8. *cyberhot*: en potentiell omständighet, händelse eller handling som kan skada, störa eller på annat negativt sätt påverka nätverks- och informationssystem, användare dessa system och andra personer.
9. *europaisk ordning för cybersäkerhetscertifiering*: en vittomfattande uppsättning regler, tekniska krav, standarder och förfaranden som fastställs på unionsnivå och som tillämpas på certifiering eller bedömning av överensstämmelse av särskilda IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer.
10. *nationell ordning för cybersäkerhetscertifiering*: en komplett uppsättning regler, tekniska krav, standarder och förfaranden som utvecklas och antas av en nationell offentlig myndighet och som tillämpas vid certifiering eller vid bedömning av överensstämmelse av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som omfattas av tillämpningsområdet för den ordningen.
11. *europaiskt cybersäkerhetscertifikat*: ett dokument, utfärdat av behörigt organ, som intygar att en viss IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process, har utvärderats för kontroll av överensstämmelse med specifika säkerhetskrav som fastställs i en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering.
12. *IKT-produkt*: en del, eller en grupp av delar, i nätverks- och informationssystem.
13. *IKT-tjänst*: en tjänst som helt eller huvudsakligen består i överföring, lagring, hämtning eller behandling av information via nätverks- och informationssystem.
14. *IKT-process*: verksamhet som utförs för att utforma, utveckla, tillhandahålla eller underhålla en IKT-produkt eller IKT-tjänst.
15. *ackreditering*: ackreditering enligt definitionen i artikel 2.10 i förordning (EG) nr 765/2008.
16. *nationellt ackrediteringsorgan*: ett nationellt ackrediteringsorgan enligt definitionen i artikel 2.11 i förordning (EG) nr 765/2008.
17. *bedömning av överensstämmelse*: bedömning av överensstämmelse enligt definitionen i artikel 2.12 i förordning (EG) nr 765/2008.
18. *organ för bedömning av överensstämmelse*: organ för bedömning av överensstämmelse enligt definitionen i artikel 2.13 i förordning (EG) nr 765/2008.
19. *standard*: en standard enligt definitionen i artikel 2.1 i förordning (EU) nr 1025/2012.
20. *teknisk specifikation*: ett dokument som anger de tekniska krav som ska uppfyllas av, eller vilka förfaranden för bedömning av överensstämmelse som gäller för en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process.
21. *assuransnivå*: förtroendegrund för att en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process uppfyller säkerhetskraven i en särskild europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering och anger på vilken nivå en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process har utvärderats, men som i sig inte mäter säkerheten i den berörda IKT-produkten, IKT-tjänsten eller IKT-processen.
22. *egenkontroll av överensstämmelse*: en åtgärd som genomförs av en tillverkare eller en leverantör av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer, som utvärderar om dessa IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer uppfyller kraven i en särskild europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering.

AVDELNING II

ENISA (EUROPEISKA UNIONENS CYBERSÄKERHETSBYRÅ)

KAPITEL I

Mandat och mål

Artikel 3

Mandat

1. Enisa ska utföra de uppgifter som den tilldelas genom denna förordning i syfte att uppnå en hög gemensam nivå i fråga om cybersäkerhet i hela unionen, bland annat genom att aktivt stödja medlemsstaterna, unionens institutioner, organ och byråer i arbetet med att förbättra cybersäkerheten. Enisa ska fungera som en referenspunkt för rådgivning och expertis i fråga om cybersäkerhet för unionens institutioner, organ och byråer samt för andra berörda unionsaktörer.

Genom att utföra de uppgifter den anförtrots enligt denna förordning ska Enisa bidra till att minska fragmenteringen på den inre marknaden.

2. Enisa ska utföra de uppgifter som den tilldelas genom unionsrättsakter som fastställer åtgärder för tillnärmning av medlemsstatens lagar och andra författningar som rör cybersäkerhet.

3. Vid utförandet av sina uppgifter ska Enisa agera självständigt och samtidigt undvika dubbelarbete i förhållande till medlemsstatens verksamhet och ta hänsyn till medlemsstatens befintliga expertis.

4. Enisa ska ta fram sina egna nödvändiga resurser, däribland teknisk och mänsklig kapacitet och kompetens, för att utföra de uppgifter som den tilldelas enligt denna förordning.

Artikel 4

Mål

1. Enisa ska vara ett expertcentrum inom området cybersäkerhet genom sitt oberoende, den vetenskapliga och tekniska kvaliteten på de råd, den assistans och den information den tillhandahåller, öppenheten i dess operativa förfaranden och arbetssätt samt genom ett kompetent utförande av sina uppgifter.

2. Enisa ska bistå unionens institutioner, organ och byråer, samt medlemsstaterna, med utarbetande och genomförande av unionens politiska åtgärder som rör cybersäkerhet, inbegripet sektorspolitik på cybersäkerhetsområdet.

3. Enisa ska stödja kapacitetsuppbyggnad och beredskap i hela unionen genom att bistå unionens institutioner, organ och byråer, liksom medlemsstaterna och offentliga och privata intressenter i syfte att öka skyddet av deras nätverks- och informationssystem, utveckla och förbättra cyberresiliens och insatskapacitet samt utveckla färdigheter och kompetens inom området cybersäkerhet.

4. Enisa ska främja samarbete, däribland informationsutbyte, och samordning på unionsnivå mellan medlemsstater, unionens institutioner, organ och byråer samt berörda privata och offentliga intressenter i frågor som rör cybersäkerhet.

5. Enisa ska bidra till att öka cybersäkerhetskapaleten på unionsnivå i syfte att stödja medlemsstaternas åtgärder för att förebygga och vidta åtgärder mot cyberhot, särskilt vid gränsöverskridande incidenter.

6. Enisa ska främja användningen av europeisk cybersäkerhetscertifiering, i syfte att undvika en fragmentering av den inre marknaden. Enisa ska bidra till inrättandet och underhållet av ett europeiskt ramverk för cybersäkerhetscertifiering i enlighet med avdelning III i denna förordning, i syfte att öka transparensen i fråga om cybersäkerhet hos IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer och därigenom stärka förtroendet för den digitala inre marknaden och dess konkurrenskraft.

7. Enisa ska främja en hög nivå av medvetenhet om cybersäkerhet, inklusive it-hygien och it-kompetens hos privatpersoner, organisationer och företag.

KAPITEL II

Uppgifter

Artikel 5

Utarbetande och genomförande av unionens politik och lagstiftning

Enisa ska bidra till utarbetandet och genomförandet av unionens politik och lagstiftning genom att

1. bistå och ge råd i fråga om utarbetande och översyn av unionens politik och lagstiftning inom området cybersäkerhet och i fråga om sektorsspecifika strategier och lagförslag där frågor som rör cybersäkerhet ingår, särskilt genom att tillhandahålla oberoende yttranden och analyser samt förberedande arbete,
2. hjälpa medlemsstaterna att på ett konsekvent sätt genomföra unionens politik och lagstiftning som rör cybersäkerhet, i synnerhet vad gäller direktiv (EU) 2016/1148, bland annat genom yttranden, riktlinjer, råd och bästa praxis i frågor såsom riskhantering, incidentrapportering och informationsutbyte, samt genom att underlätta utbytet av bästa praxis mellan behöriga myndigheter i detta avseende,
3. hjälpa medlemsstater och unionens institutioner, organ och byråer med att utveckla och främja politik på cybersäkerhetsområdet som rör underhållet av den allmänna tillgängligheten till eller integriteten för den offentliga kärnan av ett öppet internet,
4. bidra till arbetet i samarbetsgruppen enligt artikel 11 i direktiv (EU) 2016/1148 genom att tillhandahålla expertis och bistånd,
5. stödja
 - a) utarbetandet och genomförandet av unionens politik inom området elektronisk identitet och betrodda tjänster, i synnerhet genom att tillhandahålla råd och utfärda tekniska riktlinjer, samt genom att underlätta utbytet av bästa praxis mellan behöriga myndigheter,
 - b) främjandet av en högre säkerhetsnivå för elektronisk kommunikation, bland annat genom att tillhandahålla råd och expertis, samt genom att underlätta utbytet av bästa praxis mellan behöriga myndigheter,
 - c) medlemsstater vid genomförandet av specifika cybersäkerhetsaspekter av unionspolitik och lagstiftning som rör integritets- och personuppgiftsskydd, inbegripet genom att, på begäran, tillhandahålla rådgivning till Europeiska dataskyddsstyrelsen,
6. stödja den regelbundna översynen av unionens politiska verksamhet genom att utarbeta en årlig rapport om hur genomförandet av respektive rättsliga ramar framskrider avseende
 - a) information om medlemsstaternas incidentrapporter som överlämnas av de gemensamma kontaktpunkterna till samarbetsgruppen enligt artikel 10.3 i direktiv (EU) 2016/1148,
 - b) sammanfattningar av anmälningar om säkerhetsöverträdelser eller integritetsförlust som erhållits från leverantörerna av betrodda tjänster, som överlämnas av tillsynsorganen till Enisa, enligt artikel 19.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 ⁽²³⁾,
 - c) anmälningar om säkerhetsincidenter som överlämnats av tillhandahållare av allmänna elektroniska kommunikationsnät eller av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster, som överlämnas av de behöriga myndigheterna till Enisa, enligt artikel 40 i direktiv (EU) 2018/1972.

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

*Artikel 6***Kapacitetsuppbyggnad**

1. Enisa ska bistå
 - a) medlemsstaterna i deras ansträngningar för att förbättra förebyggandet, upptäckten och analysen av, samt kapaciteten att reagera på, cyberhot och cyberincidenter genom att förse dem med kunskaper och nödvändig expertis,
 - b) medlemsstaterna och unionens institutioner, organ och byråer med att fastställa och genomföra frivilliga riktlinjer för offentliggörande av sårbarheter,
 - c) unionens institutioner, organ och byråer, i deras ansträngningar för att förbättra förebyggandet, upptäckten och analysen av cyberhot och cyberincidenter, samt förbättra kapaciteten att reagera på sådana cyberhot och cyberincidenter, särskilt genom lämpligt stöd för CERT-EU,
 - d) medlemsstaterna, på deras begäran, med inrättandet av nationella CSIRT-enheter enligt artikel 9.5 i direktiv (EU) 2016/1148,
 - e) medlemsstaterna, på deras begäran, med utarbetandet av nationella strategier för säkerhet i nätverks- och informationssystem, enligt artikel 7.2 i direktiv (EU) 2016/1148, och främja spridning av dessa strategier och notera framstegen med genomförandet av dessa i hela unionen i syfte att främja bästa praxis,
 - f) unionens institutioner med utarbetandet och översynen av unionens strategier avseende cybersäkerhet och därvid främja deras spridning och övervaka framstegen i genomförandet av dem,
 - g) nationella CSIRT-enheter och CSIRT-enheter på unionsnivå i deras arbete för att öka sin kapacitet, bland annat genom att främja dialog och informationsutbyte, för att säkerställa att alla CSIRT-enheter när det gäller den tekniska nivån har gemensamma minimikrav för kapaciteten och att deras verksamhet följer bästa praxis,
 - h) medlemsstaterna genom att organisera regelbundna cybersäkerhetsövningar på unionsnivå enligt artikel 7.5 i vart fall vartannat år och genom att avge policyrekommendationer som grundar sig på utvärderingar av övningarna och på lärdomar som dragits av dem,
 - i) behöriga offentliga organ genom att erbjuda utbildning om cybersäkerhet, om lämpligt i samarbete med intressenter,
 - j) samarbetsgruppen, med att utbyta bästa praxis, i synnerhet för medlemsstaternas identifiering av leverantörer av samhällsviktiga tjänster, enligt artikel 11.3 l i direktiv (EU) 2016/1148, inklusive vid gränsöverskridande beroenden, vad gäller risker och incidenter.
2. Enisa ska stödja informationsutbyte inom och mellan sektorer, i synnerhet i de sektorer som förtecknas i bilaga II till direktiv (EU) 2016/1148, genom att tillhandahålla bästa praxis och vägledning i fråga om tillgängliga verktyg, om förfaranden samt om hur regleringsfrågor som rör informationsutbyte ska hanteras.

*Artikel 7***Operativt samarbete på unionsnivå**

1. Enisa ska stödja operativt samarbete mellan medlemsstaterna, unionens institutioner, organ och byråer och mellan intressenter.
2. Enisa ska samarbeta på operativ nivå och skapa synergier med unionens institutioner, organ och byråer, inbegripet CERT-EU, med de enheter som arbetar med it-brottslighet och med tillsynsmyndigheter som arbetar med integritets- och personuppgiftsskydd, i syfte att ta itu med frågor av gemensamt intresse, inbegripet genom
 - a) utbyte av sakkunskap och bästa praxis,
 - b) tillhandahållande av råd och utfärdande av riktlinjer om relevanta frågor som rör cybersäkerhet,

- c) inrättande av praktiska arrangemang för utförande av särskilda uppgifter, efter samråd med kommissionen.
3. Enisa ska tillhandahålla sekretariatet för CSIRT-nätverket enligt artikel 12.2 i direktiv (EU) 2016/1148 och ska i denna egenskap aktivt stödja informationsutbytet och samarbetet mellan nätverkets medlemmar.
4. Enisa ska stödja medlemsstaterna i det operativa samarbetet inom CSIRT-nätverket genom att
- a) ge råd om hur de kan förbättra sin kapacitet att förebygga, upptäcka och reagera på incidenter, och på begäran från en eller flera medlemsstater, tillhandahålla rådgivning avseende ett specifikt cyberhot,
 - b) på begäran från en eller flera medlemsstater bistå vid bedömningen av incidenter som har en betydande eller avsevärd inverkan genom att tillhandahålla expertis och underlätta den tekniska hanteringen av sådana incidenter, bland annat särskilt genom att stödja frivilligt utbyte av relevant information och tekniska lösningar mellan medlemsstaterna,
 - c) analysera sårbarheter och incidenter på grundval av allmänt tillgänglig information eller information som medlemsstaterna på frivillig basis tillhandahållit för det ändamålet, och
 - d) på begäran från en eller flera medlemsstater, ge stöd till tekniska efterhandsundersökningar av incidenter som har en betydande eller avsevärd inverkan i den mening som avses i direktiv (EU) 2016/1148.

Vid fullgörandet av dessa uppgifter ska Enisa och CERT-EU samarbeta på ett strukturerat sätt för att dra nytta av synergier och undvika dubbelarbete.

5. Enisa ska organisera regelbundna cybersäkerhetsövningar på unionsnivå och bistå medlemsstater och unionens institutioner, organ och byråer med att organisera cybersäkerhetsövningar på deras begäran. Sådana cybersäkerhetsövningar på unionsnivå får innehålla tekniska, operativa och strategiska element. En gång vartannat år ska Enisa organisera en storskalig heltäckande övning.

När det är lämpligt ska Enisa också bidra till och hjälpa till att organisera sektorsvisa cybersäkerhetsövningar tillsammans med berörda organisationer som även deltar i cybersäkerhetsövningar på unionsnivå.

6. Enisa ska, i nära samarbete med medlemsstaterna, regelbundet utarbeta en djupgående teknisk lägesrapport om cybersäkerheten i EU om incidenter och cyberhot på grundval av offentligt tillgänglig information, egna analyser och rapporter som den får från bland andra medlemsstaternas CSIRT-enheter eller de gemensamma kontaktpunkterna som inrättats genom direktiv (EU) 2016/1148, båda på frivillig grund, EC3 och CERT-EU.

7. Enisa ska bidra till att utveckla en samarbetsinriktad respons, på unions- och medlemsstatsnivå, för att hantera storskaliga gränsöverskridande incidenter eller kriser som rör cybersäkerhet, främst genom att

- a) sammanställa och analysera rapporter från nationella källor som är allmänt tillgängliga eller har delats på frivillig grund i syfte att bidra till att skapa en gemensam situationsmedvetenhet,
- b) säkerställa ett effektivt informationsflöde och tillhandahålla mekanismer för eskalering mellan CSIRT-nätverket och de tekniska och politiska beslutsfattarna på unionsnivå,
- c) på begäran underlätta den tekniska hanteringen av sådana incidenter eller kriser, däribland särskilt genom att stödja frivilligt utbyte av tekniska lösningar mellan medlemsstaterna,
- d) stödja unionens institutioner, organ och byråer och, på deras begäran, medlemsstater i den offentliga kommunikationen om sådana incidenter eller kriser,

- e) testa samarbetsplanerna för hantering av sådana incidenter eller kriser på unionsnivå och på deras begäran stödja medlemsstaterna med att testa sådana planer på nationell nivå.

Artikel 8

Marknad, cybersäkerhetscertifiering och standardisering

1. Enisa ska stödja och främja utvecklingen och genomförandet av unionens politik för cybersäkerhetscertifiering av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer, enligt avdelning III i denna förordning, genom att
 - a) fortlöpande övervaka utvecklingen i fråga om standardisering inom anknutna områden och rekommendera lämpliga tekniska specifikationer för användning vid utveckling av de europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering enligt artikel 54.1 c där standarder inte finns tillgängliga,
 - b) utarbeta förslag till europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering (nedan kallade *förslag till certifieringsordning*) för IKT-produkter och IKT-tjänster och IKT-processer, i samarbete med branschen och i enlighet med artikel 49,
 - c) utvärdera antagna europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering i enlighet med artikel 49.8,
 - d) delta i sakkunnigbedömningar enligt artikel 59.4,
 - e) bistå kommissionen med att tillhandahålla sekretariatet för europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering i enlighet med artikel 62.5.
2. Enisa ska tillhandahålla sekretariatet för europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering i enlighet med artikel 22.4.
3. Enisa ska sammanställa och offentliggöra riktlinjer och utveckla god praxis, däribland om principer om it-hygien när det gäller cybersäkerhetskraven för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer, i samarbete med nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering och branschen på ett formellt, standardiserat och transparent sätt.
4. Enisa ska bidra till kapacitetsuppbyggnad i samband med utvärderings- och certifieringsprocesser genom att sammanställa och utfärda riktlinjer samt ge stöd till medlemsstaterna på deras begäran.
5. Enisa ska underlätta upprättandet och tillämpningen av europeiska och internationella standarder för riskhantering och för säkerheten hos IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer.
6. Enisa ska, i samarbete med medlemsstaterna och branschen, utarbeta råd och riktlinjer avseende de tekniska områden som har en koppling till säkerhetskraven för leverantörer av samhällsviktiga tjänster och leverantörer av digitala tjänster, samt avseende redan befintliga standarder, inbegripet medlemsstaternas nationella standarder, i enlighet med artikel 19.2 i direktiv (EU) 2016/1148.
7. Enisa ska genomföra och sprida regelbundna analyser av de viktigaste trenderna på marknaden för cybersäkerhet på både efterfråge- och utbudssidan, i syfte att främja marknaden för cybersäkerhet i unionen.

Artikel 9

Kunskap och information

Enisa ska

- a) genomföra analyser av framväxande teknik och tillhandahålla ämnesspecifika bedömningar om tekniska innovationers förväntade samhällrelaterade, rättsliga, ekonomiska och regleringsrelaterade konsekvenser för cybersäkerhet,
- b) genomföra långsiktiga strategiska analyser av cyberhot och cybersäkerhetsincidenter i syfte att identifiera framväxande trender och bidra till att förebygga incidenter,

- c) i samarbete med experter från medlemsstaternas myndigheter och berörda intressenter tillhandahålla råd, vägledning och bästa praxis avseende säkerheten i nätverks- och informationssystem, i synnerhet avseende säkerheten hos de infrastrukturer som understödjer de sektorer som förtecknas i bilaga II till direktiv (EU) 2016/1148 och de som används av de leverantörer av digitala tjänster som förtecknas i bilaga III i det direktivet,
- d) via en särskild portal samla, organisera och för allmänheten tillgängliggöra information om cybersäkerhet som tillhandahålls av unionens institutioner, byråer och organ och information om cybersäkerhet som tillhandahålls på frivillig grund av medlemsstaterna samt privata och offentliga intressenter,
- e) samla in och analysera allmänt tillgänglig information om betydande incidenter och sammanställa rapporter i syfte att ge vägledning till privatpersoner, organisationer och företag i hela unionen.

Artikel 10

Medvetandehöjande åtgärder och utbildning

Enisa ska

- a) öka allmänhetens medvetenhet om cybersäkerhetsrisker och ge vägledning om god praxis för enskilda användare, som är inriktad på privatpersoner, organisationer och företag, inklusive it-hygien och it-kompetens,
- b) i samarbete med medlemsstaterna, unionens institutioner, organ, byråer och branschen organisera regelbundna informationskampanjer för att öka cybersäkerheten och dess synlighet i unionen och främja en bred offentlig debatt,
- c) bistå medlemsstaterna i deras insatser för att öka medvetenheten om cybersäkerhet och främja utbildning i cybersäkerhet,
- d) främja närmare samordning och utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna vad gäller cybersäkerhetsutbildning och cybersäkerhetsmedvetenhet.

Artikel 11

Forskning och innovation

När det gäller forskning och innovation ska Enisa

- a) ge råd till unionens institutioner, organ och byråer och medlemsstaterna om forskningsbehov och forskningsprioriteringar inom området cybersäkerhet, för att möjliggöra ett effektivt svar på befintliga och nya risker och cyberhot, bland annat när det gäller ny och framväxande informations- och kommunikationsteknik, och för att säkerställa en effektiv användning av riskförebyggande teknik,
- b) delta, om kommissionen har delegerat relevanta befogenheter till den, i genomförandefasen av finansieringsprogram för forskning och innovation, eller som stödmottagare.
- c) bidra till en strategisk forsknings- och innovationsagenda på unionsnivå inom området cybersäkerhet.

Artikel 12

Internationellt samarbete

Enisa ska bidra till unionens insatser för att samarbeta med tredjeländer och internationella organisationer samt inom ramarna för relevant internationellt samarbete för att främja internationellt samarbete i frågor som rör cybersäkerhet, genom att

- a) om lämpligt delta som observatör i anordnandet av internationella övningar samt analysera och rapportera till styrelsen om resultaten av sådana övningar,
- b) på begäran från kommissionen underlätta utbyte av bästa praxis,

- c) på begäran från kommissionen tillhandahålla den expertis,
- d) tillhandahålla rådgivning och stöd till kommissionen i frågor som rör avtal om ömsesidigt erkännande av cybersäkerhetscertifikat med tredjeländer i samarbete med den europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering som inrättats enligt artikel 62.

KAPITEL III

Enisas organisation

Artikel 13

Enisas struktur

Enisas förvaltnings- och ledningsstruktur ska bestå av

- a) en styrelse,
- b) en direktion,
- c) en verkställande direktör,
- d) Enisas rådgivande grupp,
- e) ett nätverk för nationella kontaktpersoner.

Avsnitt 1

Styrelse

Artikel 14

Styrelsens sammansättning

1. Styrelsen ska bestå av en ledamot som utses av varje medlemsstat och två ledamöter som utses av kommissionen. Samtliga ledamöter ska ha rösträtt.
2. Varje ledamot av styrelsen ska ha en suppleant. Den suppleanten ska företräda ledamoten i ledamotens frånvaro.
3. Styrelseledamöterna och deras suppleanter ska utses mot bakgrund av deras kunskaper inom området cybersäkerhet, med hänsyn till relevanta färdigheter i fråga om ledarskap, administration och budget. Kommissionen och medlemsstaterna ska bemöda sig om att begränsa omsättningen av sina företrädare i styrelsen för att säkerställa kontinuitet i styrelsens arbete. Kommissionen och medlemsstaterna ska sträva efter att uppnå en jämn könsfördelning i styrelsen.
4. Mandatperioden för styrelsens ledamöter och deras suppleanter ska vara fyra år. Mandatperioden får förnyas.

Artikel 15

Styrelsens uppgifter

1. Styrelsen ska göra följande:
 - a) Fastställa de allmänna riktlinjerna för Enisas arbete och även se till att Enisa agerar i enlighet med de regler och principer som fastställs i denna förordning; den ska även se till att Enisas arbete överensstämmer med det arbete som utförs av medlemsstaterna och på unionsnivå.
 - b) Anta Enisas utkast till samlat programdokument som avses i artikel 24 innan det överlämnas till kommissionen för yttrande.

- c) Anta Enisas samlade programdokument, med beaktande av kommissionens yttrande
- d) Övervaka genomförandet av den fleråriga och årliga programplaneringen som ingår i det samlade programdokumentet.
- e) Anta Enisas årsbudget och utföra andra uppgifter rörande Enisas budget i enlighet med kapitel IV.
- f) Bedöma och anta den konsoliderade årliga rapporten om Enisas verksamhet, inklusive räkenskaperna och en beskrivning av hur Enisa har uppnått sina resultatindikatorer, senast den 1 juli följande år sända både den årliga rapporten och bedömningen av denna till Europaparlamentet, rådet, kommissionen och revisionsrätten samt offentliggöra den årliga rapporten.
- g) Anta de finansiella regler som ska tillämpas på Enisa i enlighet med artikel 32.
- h) Anta en bedrägeribekämpningsstrategi som står i proportion till bedrägeririsikerna med beaktande av en kostnadsnyttoanalys av de åtgärder som ska genomföras.
- i) Anta regler för att förebygga och hantera intressekonflikter bland ledamöterna.
- j) Säkerställa lämplig uppföljning av slutsatserna och rekommendationerna från utredningar som genomförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och från olika interna eller externa revisionsrapporter och utvärderingar.
- k) Anta sin arbetsordning, inbegripet regler för interimistiska beslut om delegeringen av särskilda uppgifter enligt artikel 19.7.
- l) Med avseende på Enisas personal, utöva de befogenheter som i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän (nedan kallade *tjänsteföreskrifterna*) och i anställningsvillkoren för övriga anställda i Europeiska unionen (nedan kallade *anställningsvillkoren*), som fastställs i rådets förordning (EEC, Euratom, EKSG) nr 259/68 ⁽²⁴⁾, tilldelas tillsättningsmyndigheten och den myndighet som har befogenhet att sluta anställningsavtal (nedan kallade *befogenheter som tillsättningsmyndighet*) i enlighet med punkt 2 i denna artikel.
- m) Anta genomförandebestämmelser till tjänsteföreskrifterna och anställningsvillkoren i enlighet med förfarandet i artikel 110 i tjänsteföreskrifterna.
- n) Utse den verkställande direktören och i förekommande fall förlänga dennes mandatperiod eller avsätta honom eller henne i enlighet med artikel 36.
- o) Utse en räkenskapsförare, som kan vara kommissionens räkenskapsförare, som ska vara helt oberoende i sin tjänsteutövning.
- p) Fatta alla beslut som rör inrättandet av Enisas interna strukturer och, vid behov, ändringar av dessa interna strukturer, med beaktande av Enisas verksamhetsbehov och en sund budgetförvaltning.
- q) Godkänna fastställandet av samarbetsavtal med avseende på artikel 7.
- r) Godkänna fastställandet eller ingående av samarbetsavtal i enlighet med artikel 42.

2. Styrelsen ska, i enlighet med artikel 110 i tjänsteföreskrifterna, anta ett beslut grundat på artikel 2.1 i tjänsteföreskrifterna och artikel 6 i anställningsvillkoren för övriga anställda om att delegera relevanta befogenheter som tillsättningsmyndighet till den verkställande direktören och fastställa på vilka villkor denna delegering av befogenheter kan dras in. Den verkställande direktören får vidaredelegera dessa befogenheter.

⁽²⁴⁾ Rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68 av den 29 februari 1968 om fastställande av tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna och anställningsvillkor för övriga anställda i dessa gemenskaper samt om införande av särskilda tillfälliga åtgärder beträffande kommissionens tjänstemän (EGT L 56, 4.3.1968, s. 1).

3. Vid exceptionella omständigheter får styrelsen anta ett beslut om att tillfälligt dra in delegeringen till den verkställande direktören av befogenheterna som tillsättningsmyndighet samt de befogenheter som tillsättningsmyndighet som den verkställande direktören vidaredelegerat, och i stället utöva dem själv eller delegera dem till en av sina ledamöter eller till någon annan anställd än den verkställande direktören.

Artikel 16

Styrelsens ordförande

Styrelsen ska välja en ordförande och en vice ordförande bland sina ledamöter, med två tredjedelars majoritet av ledamöterna. Deras mandatperiod ska vara fyra år, som får förnyas en gång. Om deras uppdrag som styrelseledamot upphör någon gång under deras mandatperiod upphör deras mandatperiod automatiskt vid denna tidpunkt. Vice ordföranden ska inträda i ordförandens ställe om ordföranden inte kan fullgöra sina plikter.

Artikel 17

Styrelsens sammanträden

1. Styrelsens sammanträden ska sammankallas av dess ordförande.
2. Styrelsen ska hålla minst två ordinarie sammanträden per år. Den ska också hålla extra sammanträden på ordförandens begäran, på kommissionens begäran eller på begäran av minst en tredjedel av ledamöterna.
3. Den verkställande direktören ska delta i styrelsesammanträdena, men ska inte ha rösträtt.
4. Ledamöterna i Enisas rådgivande grupp får på inbjudan av ordföranden delta i styrelsens sammanträden, men ska inte ha rösträtt.
5. Styrelseledamöterna och deras suppleanter får, med förbehåll för styrelsens arbetsordning, låta sig biträdas av rådgivare eller experter vid styrelsens sammanträden.
6. Enisa ska tillhandahålla sekretariatet för styrelsen.

Artikel 18

Omröstningsbestämmelser för styrelsen

1. Styrelsen ska fatta beslut med en majoritet av sina ledamöter.
2. En majoritet med två tredjedelar av styrelsens ledamöter ska krävas för att anta det samlade programdokumentet och den årliga budgeten samt för utnämning av, förlängning av mandatet för eller avsättning av den verkställande direktören.
3. Varje ledamot ska ha en röst. I en ledamots frånvaro ska suppleanten ha rätt att utöva ledamotens rösträtt.
4. Styrelsens ordförande ska delta i omröstningen.
5. Den verkställande direktören ska inte delta i omröstningen.
6. Närmare bestämmelser om röstningsförfarandena, i synnerhet på vilka villkor en ledamot får agera på en annan ledamots vägnar, ska fastställas i styrelsens arbetsordning.

Avsnitt 2

Direktion

Artikel 19

Direktion

1. Styrelsen ska bistås av en direktion.
2. Direktionen ska
 - a) förbereda beslut som ska antas av styrelsen,
 - b) tillsammans med styrelsen säkerställa lämplig uppföljning av slutsatserna och rekommendationerna från utredningar som utförts av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och från olika interna eller externa revisionsrapporter och utvärderingar,
 - c) utan att det påverkar den verkställande direktörens ansvar enligt artikel 20 bistå och ge råd till den verkställande direktören vid genomförandet av styrelsens beslut i frågor som rör administration och budget enligt artikel 20.
3. Direktionen ska bestå av fem ledamöter. Ledamöterna i direktionen ska utses bland styrelseledamöterna. En av ledamöterna ska vara styrelsens ordförande, som även kan vara direktionens ordförande, och en annan ska vara en av kommissionens företrädare. Utnämningarna av ledamöter i direktionen ska syfta till att uppnå en jämn könsfördelning i direktionen. Den verkställande direktören ska delta i direktionens sammanträden, men ska inte ha rösträtt.
4. Mandatperioden för ledamöterna i direktionen ska vara fyra år. Mandatperioden får förnyas.
5. Direktionen ska sammanträda minst var tredje månad. Direktionens ordförande ska sammankalla extra sammanträden på begäran av direktionens ledamöter.
6. Direktionens arbetsordning ska fastställas av styrelsen.
7. Vid behov får direktionen, i brådskande fall, fatta vissa interimistiska beslut på styrelsens vägnar, särskilt i frågor som rör den administrativa ledningen, inklusive om indragning av delegeringen av befogenheterna som tillsättningsmyndighet och budgetfrågor. Sådana interimistiska beslut ska utan onödigt dröjsmål meddelas styrelsen. Styrelsen ska besluta huruvida det interimistiska beslutet ska godkännas eller avslås senast tre månader efter att beslutet fattades. Direktionen ska inte fatta beslut för styrelsens räkning som kräver godkännande av en majoritet med två tredjedelar av styrelsens ledamöter.

Avsnitt 3

Verkställande direktör

Artikel 20

Den verkställande direktörens ansvarsområden

1. Enisa ska ledas av den verkställande direktören, som ska vara oberoende i sin tjänsteutövning. Den verkställande direktören ska vara ansvarig inför styrelsen.
2. Den verkställande direktören ska på begäran rapportera till Europaparlamentet om resultatet av sitt arbete. Rådet får uppmana den verkställande direktören att rapportera om resultatet av sitt arbete.
3. Den verkställande direktören ska ha ansvar för följande:
 - a) Sköta Enisas dagliga förvaltning.

- b) Genomföra de beslut som antas av styrelsen.
- c) Utarbeta utkastet till det samlade programdokumentet och lämna det till styrelsen för godkännande innan det lämnas till kommissionen.
- d) Genomföra det samlade programdokumentet och rapportera till styrelsen om detta.
- e) Utarbeta den konsoliderade årliga rapporten om Enisas verksamhet, inbegripet genomförandet av det årliga arbetsprogrammet, och framlägga den för styrelsen för bedömning och antagande.
- f) Utarbeta en handlingsplan för uppföljning av slutsatserna från efterhandsutvärderingarna samt rapportera vartannat år till kommissionen om de framsteg som gjorts.
- g) Utarbeta en handlingsplan för uppföljning av slutsatserna från interna eller externa revisionsrapporter, liksom utredningar utförda av Olaf, samt rapportera om läget vartannat år till kommissionen och regelbundet till styrelsen.
- h) Utarbeta ett utkast till finansiella regler som ska tillämpas på Enisa som avses i artikel 32.
- i) Upprätta Enisas preliminära beräkning av inkomster och utgifter och genomföra dess budget.
- j) Skydda unionens finansiella intressen genom förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och, om oriktigheter upptäcks, genom återkrav av felaktigt utbetalda belopp samt vid behov genom effektiva, proportionella och avskräckande administrativa och ekonomiska sanktioner.
- k) Utarbeta en strategi för bedrägeribekämpning för Enisa och lägga fram den för styrelsen för godkännande.
- l) Utveckla och underhålla kontakter med näringslivet och konsumentorganisationer för att säkerställa en regelbunden dialog med berörda intressenter.
- m) Regelbundet utbyta synpunkter och information med unionens institutioner, organ och byråer om deras cybersäkerhetsverksamhet för att säkerställa att unionens policy utvecklas och genomförs på ett enhetligt sätt.
- n) Utföra andra uppgifter som den verkställande direktören tilldelas genom denna förordning.

4. När så är nödvändigt och inom ramen för Enisas mål och uppgifter, får den verkställande direktören inrätta arbetsgrupper bestående av experter, inbegripet experter från medlemsstaternas behöriga myndigheter. Den verkställande direktören ska underrätta styrelsen om detta i förväg. Förfarandena avseende i synnerhet sammansättningen av arbetsgrupperna, den verkställande direktörens tillsättning av arbetsgruppernas experter och arbetsgruppernas arbete ska anges i Enisas interna verksamhetsregler.

5. Där så är nödvändigt för att Enisa ska kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt och ändamålsenligt sätt och grundat på en ändamålsenlig kostnads-nyttoanalys, får den verkställande direktören besluta att inrätta ett eller flera lokala kontor i en eller flera medlemsstater. Innan den verkställande direktören beslutar att inrätta ett lokalt kontor ska han eller hon inhämta ett yttrande från den eller de berörda medlemsstaterna, däribland den medlemsstat där Enisa har sitt säte, och ett förhandsgodkännande från kommissionen och styrelsen. Om oenighet råder under samrådsprocessen mellan den verkställande direktören och de berörda medlemsstaterna ska frågan överlämnas till rådet för diskussion. Det sammanlagda antalet anställda vid alla lokala kontor ska begränsas till ett minimum och inte uppgå till över 40 % av antalet anställda vid Enisa i den medlemsstat där Enisa har sitt säte. Antalet anställda vid varje lokalt kontor ska inte uppgå till över 10 % av antalet anställda vid Enisa i den medlemsstat där Enisa har sitt säte.

I beslutet om att inrätta ett lokalt kontor ska man ange omfattningen av den verksamhet som ska bedrivas vid det lokala kontoret på ett sätt som undviker onödiga kostnader och överlappning av Enisas administrativa uppgifter.

Avsnitt 4

Enisas rådgivande grupp, intressentgruppen för cybersäkerhetscertifiering och nätverk för nationella kontaktpersoner

Artikel 21

Enisas rådgivande grupp

1. Styrelsen ska på förslag av den verkställande direktören på ett transparent sätt inrätta Enisas rådgivande grupp, som ska bestå av erkända experter som företräder berörda intressenter, exempelvis IKT-branschen, leverantörer av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster, små och medelstora företag, leverantörer av samhällsviktiga tjänster, konsumentgrupper, experter på cybersäkerhetsområdet från den akademiska världen och företrädare för behöriga myndigheter som anmälts i enlighet med direktiv (EU) 2018/1972, europeiska standardiseringsorganisationer samt rättsvårdande myndigheter och tillsynsmyndigheter med ansvar för dataskydd. Styrelsen ska sträva efter att säkerställa lämplig könsfördelning, geografisk fördelning samt fördelning mellan olika intressentgrupper.
2. Förfaranden för Enisas rådgivande grupp, i synnerhet avseende gruppens sammansättning, förslaget från den verkställande direktören som avses i punkt 1, medlemsantal och samt utnämning av gruppens medlemmar, och den rådgivande gruppens arbete, ska anges i Enisas interna verksamhetsregler och ska offentliggöras.
3. Den verkställande direktören eller en person som han eller hon utser från fall till fall ska vara ordförande för Enisas rådgivande grupp.
4. Mandatperioden för medlemmar i Enisas rådgivande grupp ska vara två och ett halvt år. Styrelseledamöter får inte vara medlemmar i Enisas rådgivande grupp. Experter från kommissionen och medlemsstaterna får närvara vid mötena i Enisas rådgivande grupp och delta i dess arbete. Företrädare för andra organ som av den verkställande direktören anses som relevanta, men som inte är medlemmar av Enisas rådgivande grupp, får bjudas in att närvara vid den rådgivande gruppens möten och delta i dess arbete.
5. Enisas rådgivande grupp ska ge Enisa råd med avseende på genomförandet av Enisas verksamhet, med undantag av tillämpningen av avdelning III i denna förordning. Den ska i synnerhet ge den verkställande direktören råd om utarbetandet av förslaget till Enisas årliga arbetsprogram och om kommunikationen med berörda intressenter om frågor kopplade till det årliga arbetsprogrammet.
6. Enisas rådgivande grupp ska regelbundet informera styrelsen om sin verksamhet.

Artikel 22

Intressentgruppen för cybersäkerhetscertifiering

1. Intressentgruppen för cybersäkerhetscertifiering ska inrättas.
2. Intressentgruppen för cybersäkerhetscertifiering ska bestå av medlemmar som ska väljas bland erkända experter som företräder berörda intressenter. Kommissionen ska, genom en öppen och transparent inbjudan på förslag från Enisa, välja ut medlemmarna i intressentgruppen för cybersäkerhetscertifiering, och säkerställa lämplig fördelning mellan de olika intressentgrupperna samt en lämplig könsfördelning och geografisk fördelning.
3. Intressentgruppen för cybersäkerhetscertifiering ska
 - a) ge kommissionen råd i strategiska frågor om den europeiska ramen för cybersäkerhetscertifiering,
 - b) på begäran ge Enisa råd om allmänna och strategiska frågor om Enisas uppgifter när det gäller marknaden, cybersäkerhetscertifiering och standardisering,
 - c) bistå kommissionen vid utarbetandet av unionens löpande arbetsprogram som avses i artikel 47,

- d) yttra sig över unionens löpande arbetsprogram i enlighet med artikel 47.4, och
- e) i brådskande ärenden ge kommissionen och europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering råd om behovet av ytterligare certifieringsordningar som inte ingår i unionens löpande arbetsprogram i enlighet med vad som beskrivs i artiklarna 47 och 48.
4. Ordförandeskapet i intressentgruppen för cybersäkerhetscertifiering ska innehas gemensamt av företrädare för kommissionen och Enisa, och Enisa ska tillhandahålla sekretariatet.

Artikel 23

Nätverk för nationella kontaktpersoner

1. Styrelsen ska, på förslag av den verkställande direktören, inrätta ett nätverk för nationella kontaktpersoner som består av företrädare för alla medlemsstater. Varje medlemsstat ska utse en företrädare till nätverket för nationella kontaktpersoner. Nätverket för nationella kontaktpersoners möten kan hållas i olika expertkonstellationer.
2. Nätverket för nationella kontaktpersoner ska särskilt underlätta informationsutbytet mellan Enisa och medlemsstaterna och stödja Enisa i dess arbete med att informera relevanta intressenter runtom i unionen om Enisas verksamhet, slutsatser och rekommendationer.
3. De nationella kontaktpersonerna ska fungera som en kontaktpunkt på nationell nivå för att underlätta samarbetet mellan Enisa och nationella experter inom ramen för genomförandet av Enisas årliga arbetsprogram.
4. De nationella kontaktpersonerna ska ha ett nära samarbete med styrelseledamöterna från deras respektive medlemsstater, men själva nätverket för nationella kontaktpersoner ska inte utföra samma arbete som styrelsen eller andra unionsforum.
5. Uppgifter och förfaranden avseende nätverket för nationella kontaktpersoner ska fastställas i Enisas interna verksamhetsregler och ska offentliggöras.

Avsnitt 5

Verksamhet

Artikel 24

Samlat programdokument

1. Enisa ska genomföra sin verksamhet i enlighet med ett samlat programdokument som innehåller Enisas årliga och fleråriga programplanering, vilket ska inbegripa all planerad verksamhet för Enisa.
2. Den verkställande direktören ska varje år utarbeta ett utkast till samlat programdokument som ska innehålla årlig och flerårig programplanering med motsvarande planering av ekonomiska resurser och personalresurser i överensstämmelse med artikel 32 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1271/2013⁽²⁵⁾, med hänsyn till kommissionens riktlinjer.
3. Senast den 30 november varje år ska styrelsen anta det samlade programdokument som avses i punkt 1 och ska senast den 31 januari följande år översända det, liksom eventuella senare uppdaterade versioner, till Europaparlamentet, rådet och kommissionen.
4. Det samlade programdokumentet ska anses vara slutgiltigt efter det att unionens allmänna budget slutligen har antagits och ska vid behov anpassas i enlighet därmed.

⁽²⁵⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1271/2013 av den 30 september 2013 med rambudgetförordning för de organ som avses i artikel 208 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 328, 7.12.2013, s. 42).

5. Det årliga arbetsprogrammet ska innehålla detaljerade mål och förväntade resultat, inklusive resultatindikatorer. Det ska också innehålla en beskrivning av de åtgärder som ska finansieras och uppgifter om vilka ekonomiska resurser och personalresurser som anslås till varje åtgärd, i enlighet med principerna om verksamhetsbaserad budgetering och förvaltning. Det årliga arbetsprogrammet ska överensstämma med det fleråriga arbetsprogram som avses i punkt 7. I programmet ska det klart anges vilka uppgifter som lagts till, ändrats eller strukits jämfört med föregående räkenskapsår.

6. Styrelsen ska ändra det antagna årliga arbetsprogrammet om Enisa tilldelas en ny uppgift. Varje betydande ändring av det årliga arbetsprogrammet ska antas enligt samma förfarande som det ursprungliga årliga arbetsprogrammet. Styrelsen får delegera befogenheten att göra icke-väsentliga ändringar i det årliga arbetsprogrammet till den verkställande direktören.

7. I det fleråriga arbetsprogrammet ska den övergripande strategiska programplaneringen, inbegripet mål, förväntade resultat och resultatindikatorer, fastställas. Även resursplanering, inklusive flerårig budget och personal, ska fastställas.

8. Resursplaneringen ska uppdateras årligen. Den strategiska programplaneringen ska uppdateras när det är lämpligt, och i synnerhet när det är nödvändigt för att beakta resultatet av den utvärdering som avses i artikel 67.

Artikel 25

Intresseförklaring

1. Styrelsens ledamöter, den verkställande direktören och tjänstemän som är tillfälligt utstationerade av medlemsstaterna ska var och en avge en åtagandeförklaring och en förklaring som anger om det föreligger eller inte föreligger några direkta eller indirekta intressen som skulle kunna anses inverka negativt på deras oberoende. Förklaringarna ska vara tillförlitliga och fullständiga, och de ska avges skriftligen varje år och uppdateras vid behov.

2. Styrelsens ledamöter, den verkställande direktören och externa experter som deltar i tillfälliga arbetsgrupper ska var och en senast i inledningen av varje möte exakt och fullständigt redovisa eventuella intressen som kan påverka deras oberoende i förhållande till frågorna på dagordningen samt avhålla sig från att delta i diskussioner och omröstningar om sådana frågor.

3. Enisa ska i sina interna verksamhetsregler fastställa hur de regler om intresseförklaringar som avses i punkterna 1 och 2 ska tillämpas praktiskt.

Artikel 26

Öppenhet

1. Enisa ska utföra sitt arbete med en hög grad av öppenhet och i enlighet med artikel 28.

2. Enisa ska säkerställa att allmänheten och eventuella berörda parter får lämplig, objektiv, tillförlitlig och lättillgänglig information, framför allt om resultaten av dess arbete. Den ska också offentliggöra de intresseförklaringar som avges i enlighet med artikel 25.

3. Styrelsen får, på förslag av den verkställande direktören, ge berörda parter tillstånd att observera delar av Enisas verksamhet.

4. Enisa ska i sina interna verksamhetsregler fastställa hur de regler om öppenhet som avses i punkterna 1 och 2 ska tillämpas praktiskt.

Artikel 27

Konfidentialitet

1. Enisa ska inte för tredje part röja uppgifter som den behandlar eller mottar, om det i en motiverad ansökan har begärts att uppgifterna helt eller delvis ska behandlas konfidentiellt, dock utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 28.

2. Ledamöterna i styrelsen, den verkställande direktören, medlemmarna i Enisas rådgivande grupp, de externa experter som deltar i olika tillfälliga arbetsgrupper och Enisas personal, inbegripet tjänstemän som är tillfälligt utstationerade av medlemsstaterna, ska omfattas av tystnadsplikt enligt artikel 339 i EUF-fördraget, även efter det att deras uppdrag har upphört.
3. Enisa ska i sina interna verksamhetsregler fastställa hur de regler om konfidentialitet som avses i punkterna 1 och 2 ska tillämpas praktiskt.
4. Styrelsen ska besluta om att tillåta Enisa att hantera säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter, om så krävs för att Enisa ska kunna utföra sina uppgifter. I sådana fall ska Enisa efter överenskommelse med kommissionens avdelningar anta säkerhetsbestämmelser som tillämpar säkerhetsprinciperna i kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/443⁽²⁶⁾ och 2015/444⁽²⁷⁾. Dessa säkerhetsbestämmelser ska omfatta bestämmelser om utbyte, behandling och lagring av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Artikel 28

Tillgång till handlingar

1. Förordning (EG) nr 1049/2001 ska tillämpas på de handlingar som finns hos Enisa.
2. Styrelsen ska vidta åtgärder för att genomföra förordning (EG) nr 1049/2001 senast den 28 december 2019.
3. Beslut som fattas av Enisa i enlighet med artikel 8 i förordning (EG) nr 1049/2001 får bli föremål för ett klagomål till europeiska ombudsmannen enligt artikel 228 i EUF-fördraget eller väckande av talan vid Europeiska unionens domstol i enlighet med artikel 263 i EUF-fördraget.

KAPITEL IV

Upprättande av Enisas budget och budgetens struktur

Artikel 29

Upprättande av Enisas budget

1. Varje år ska den verkställande direktören upprätta en preliminär beräkning av Enisas inkomster och utgifter för det därpå följande räkenskapsåret, och ska översända den till styrelsen tillsammans med ett utkast till tjänsteförteckning. Inkomster och utgifter ska vara i balans.
2. Varje år ska styrelsen, på grundval av den preliminära beräkningen, lägga fram en beräkning av Enisas inkomster och utgifter för det därpå följande räkenskapsåret.
3. Styrelsen ska senast den 31 januari varje år överlämna beräkningen, som ska vara en del av utkastet till det samlade programdokumentet, till kommissionen och de tredjeländer med vilka unionen har slutit avtal i enlighet med artikel 42.2.
4. På grundval av den beräkningen ska kommissionen ta upp de medel som den anser vara nödvändiga för tjänsteförteckningen och storleken på det anslag som ska belasta den unionens allmänna budget i förslaget till unionens allmänna budget, som den ska förelägga Europaparlamentet och rådet i enlighet med artikel 314 i EUF-fördraget.
5. Europaparlamentet och rådet ska bevilja anslagen för bidraget från unionen till Enisa.
6. Europaparlamentet och rådet ska anta Enisas tjänsteförteckning.

⁽²⁶⁾ Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/443 av den 13 mars 2015 om säkerhet inom kommissionen (EUT L 72, 17.3.2015, s. 41).

⁽²⁷⁾ Kommissionens beslut (EU, Euratom) 2015/444 av den 13 mars 2015 om säkerhetsbestämmelser för skydd av säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter (EUT L 72, 17.3.2015, s. 53).

7. Styrelsen ska anta Enisas budget tillsammans med det samlade programdokumentet. Enisas budget ska bli slutlig när unionens allmänna budget slutgiltigt har antagits. Styrelsen ska vid behov anpassa Enisas budget och det samlade programdokumentet till unionens allmänna budget.

Artikel 30

Enisas budgets struktur

1. Utan att det påverkar andra medel ska Enisas inkomster bestå av
 - a) ett bidrag från unionens allmänna budget,
 - b) inkomster avsatta för särskilda ändamål i enlighet med Enisas finansiella regler som avses i artikel 32,
 - c) unionsfinansiering via delegeringsavtal eller bidrag som beviljas från fall till fall, i enlighet med de finansiella regler som avses i artikel 32 och gällande bestämmelser för de instrument som inrättats till stöd för unionens politik,
 - d) bidrag från tredjeländer som deltar i Enisas arbete i enlighet med artikel 42,
 - e) eventuella frivilliga bidrag från medlemsstater i pengar eller in natura.

Medlemsstater som ger frivilliga bidrag enligt första stycket led e får inte göra anspråk på några särskilda rättigheter eller tjänster som en följd av bidragen.

2. Enisas utgifter ska täcka kostnaderna för personal, administrativt och tekniskt stöd, infrastruktur och drift samt utgifter till följd av avtal med tredje part.

Artikel 31

Genomförande av Enisas budget

1. Den verkställande direktören ska ansvara för att Enisas budget genomförs.
2. Kommissionens internrevisor ska ha samma befogenheter gentemot Enisa som gentemot kommissionens avdelningar.
3. Enisas räkenskapsförare översända de preliminära räkenskaperna för räkenskapsåret (år n) till kommissionens räkenskapsförare och till revisionsrätten senast den 1 mars följande räkenskapsår (år n + 1).
4. Efter mottagandet av revisionsrättens iakttagelser om Enisas preliminära räkenskaper enligt artikel 246 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 ⁽²⁸⁾, ska Enisas räkenskapsförare upprätta Enisas slutliga räkenskaper på eget ansvar och överlämna dem till styrelsen för ett yttrande.
5. Styrelsen ska avge ett yttrande om Enisas slutliga räkenskaper.
6. Senast den 31 mars år n + 1 ska den verkställande direktören översända rapporten om budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen till Europaparlamentet, rådet, kommissionen och revisionsrätten.
7. Senast den 1 juli år n + 1 ska Enisas räkenskapsförare överlämna Enisas slutliga räkenskaper, tillsammans med styrelsens yttrande, till Europaparlamentet, rådet, kommissionens räkenskapsförare och revisionsrätten.

⁽²⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

8. Enisas räkenskapsföraren ska, samma dag som hans eller hennes slutliga räkenskaper överlämnas, också till revisionsrätten översända en bekräftelse som omfattar dessa slutliga räkenskaper, med en kopia till kommissionens räkenskapsförare.
9. Senast den 15 november år $n + 1$ ska den verkställande direktören offentliggöra Enisas slutliga räkenskaper i *Europeiska unionens officiella tidning*.
10. Senast den 30 september år $n + 1$ ska den verkställande direktören till revisionsrätten översända ett svar på dess synpunkter och även sända en kopia av detta svar till styrelsen och till kommissionen.
11. Den verkställande direktören ska på Europaparlamentets begäran, i enlighet med artikel 261.3 i förordning (EU, Euratom) 2018/1046, för Europaparlamentet lägga fram alla uppgifter som är nödvändiga för att förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet för det berörda räkenskapsåret ska kunna tillämpas på ett smidigt sätt.
12. På rekommendation av rådet ska Europaparlamentet före den 15 maj år $n + 2$ bevilja den verkställande direktören ansvarsfrihet beträffande budgetens genomförande år n .

Artikel 32

Finansiella regler

De finansiella regler som ska tillämpas på Enisa ska antas av styrelsen efter samråd med kommissionen. De får inte avvika från delegerad förordning (EU) nr 1271/2013 såvida inte en sådan avvikelse är specifikt nödvändig för Enisas verksamhet och kommissionen har lämnat sitt samtycke i förväg.

Artikel 33

Bedrägeribekämpning

1. För att underlätta bekämpning av bedrägeri, korruption och andra olagliga handlingar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013⁽²⁹⁾ ska Enisa senast den 28 december 2019, ansluta sig till det interinstitutionella avtalet av den 25 maj 1999 mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska gemenskapernas kommission om interna utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf)⁽³⁰⁾. Enisa ska anta lämpliga bestämmelser som ska vara tillämpliga på alla anställda vid Enisa genom att använda den mall som anges i bilagan till det avtalet.
2. Revisionsrätten ska ha befogenhet att utföra revision, på grundval av handlingar och inspektioner på plats, hos alla stödmottagare, uppdragstagare och underleverantörer som erhållit unionsfinansiering från Enisa.
3. Olaf får göra utredningar, inbegripet kontroller och inspektioner på plats, i enlighet med bestämmelserna och förfarandena i förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 och rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96⁽³¹⁾, i syfte att fastställa om det har förekommit bedrägeri, korruption eller annan olaglig verksamhet som påverkar unionens ekonomiska intressen i samband med bidrag eller kontrakt som finansierats av Enisa.
4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1, 2 och 3 ska samarbetsavtal med tredjeländer eller internationella organisationer, kontrakt, bidragsavtal och bidragsbeslut från Enisa innehålla bestämmelser som uttryckligen tillerkänner revisionsrätten och Olaf rätten att utföra sådan revision och genomföra sådana utredningar inom ramen för sina respektive befogenheter.

⁽²⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽³⁰⁾ EGT L 136, 31.5.1999, s. 15.

⁽³¹⁾ Rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/96 av den 11 november 1996 om de kontroller och inspektioner på platsen som kommissionen utför för att skydda Europeiska gemenskapernas finansiella intressen mot bedrägerier och andra oegentligheter (EGT L 292, 15.11.1996, s. 2).

KAPITEL V

Personal

Artikel 34

Allmänna bestämmelser

Tjänsteföreskrifterna för tjänstemän och anställningsvillkoren för övriga anställda samt de bestämmelser som har antagits gemensamt av unionens institutioner för tillämpningen av tjänsteföreskrifterna för tjänstemän och anställningsvillkoren för övriga anställda ska gälla för Enisas personal.

Artikel 35

Immunitet och privilegier

Enisa och dess personal ska omfattas av protokoll nr 7 om Europeiska unionens immunitet och privilegier, EU-fördraget och EUF-fördraget.

Artikel 36

Verkställande direktör

1. Den verkställande direktören ska vara tillfälligt anställd vid Enisa i enlighet med artikel 2 a i anställningsvillkoren för övriga anställda.
2. Den verkställande direktören ska utses av styrelsen från en förteckning över kandidater som föreslagits av kommissionen efter ett öppet och transparent urvalsförfarande.
3. I det anställningsavtal som sluts med den verkställande direktören ska Enisa företrädas av styrelsens ordförande.
4. Den kandidat som styrelsen väljer ska före utnämningen ombes att göra ett uttalande inför behörigt utskott i Europaparlamentet och besvara frågor från ledamöterna.
5. Den verkställande direktörens mandatperiod ska vara fem år. I slutet av denna period ska kommissionen genomföra en utvärdering av den verkställande direktörens arbetsinsats och Enisas framtida uppgifter och utmaningar.
6. Styrelsen ska fatta beslut om att utse, förlänga mandatperioden för eller avsätta den verkställande direktören i enlighet med artikel 18.2.
7. Styrelsen får på förslag av kommissionen, med beaktande av den utvärdering som avses i punkt 5, förlänga den verkställande direktörens mandatperiod en gång med fem år.
8. Styrelsen ska underrätta Europaparlamentet om sin avsikt att förlänga den verkställande direktörens mandatperiod. Inom tre månader före en sådan förlängning ska den verkställande direktören på anmodan göra ett uttalande inför behörigt utskott i Europaparlamentet och besvara frågor från ledamöterna.
9. En verkställande direktör vars mandat förlängts får inte delta i något ytterligare urvalsförfarande för samma befattning.
10. Den verkställande direktören får avsättas endast efter ett beslut av styrelsen på förslag av kommissionen.

Artikel 37

Utstationerade nationella experter och annan personal

1. Enisa får använda sig av utstationerade nationella experter och annan personal som inte är anställd av Enisa. Tjänsteföreskrifterna för tjänstemän och anställningsvillkoren för övriga anställda ska inte gälla för sådan personal.

2. Styrelsen ska anta ett beslut om regler för utstationering av nationella experter till Enisa.

KAPITEL VI

Allmänna bestämmelser för Enisa

Artikel 38

Enisas rättsliga ställning

1. Enisa ska vara ett unionsorgan och ska vara en juridisk person.
2. Enisa ska i varje medlemsstat ha den mest vittgående rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt nationell rätt. Den får särskilt förvärva eller avyttra lös och fast egendom och föra talan inför domstolar och andra myndigheter.
3. Enisa ska företrädas av den verkställande direktören.

Artikel 39

Enisas ansvar

1. Enisas avtalsrättsliga ansvar ska regleras av den lagstiftning som är tillämplig på avtalet i fråga.
2. Europeiska unionens domstol ska vara behörig att träffa avgöranden med stöd av en skiljedomsklausul i ett avtal som Enisa ingått.
3. Vad beträffar utomobligatoriskt ansvar ska Enisa enligt de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar ersätta skada som vållats av Enisa själv eller dess personal under tjänsteutövning.
4. Europeiska unionens domstol ska vara behörig att avgöra tvister som rör ersättning för skador som avses i punkt 3.
5. Enisas anställdas personliga ansvar gentemot Enisa ska regleras av de relevanta bestämmelser som är tillämpliga på Enisas personal.

Artikel 40

Språkordning

1. Rådets förordning nr 1 ⁽³²⁾ ska gälla för Enisa. Medlemsstaterna och övriga organ som utsetts av medlemsstaterna kan vända sig till Enisa och har rätt att få svar på det officiella språk vid unionens institutioner som de själva väljer.
2. De översättningar som krävs för Enisas verksamhet ska tillhandahållas av Översättningscentrum för Europeiska unionens organ.

Artikel 41

Skydd av personuppgifter

1. Enisa ska behandla personuppgifter i enlighet med förordning (EU) 2018/1725.
2. Styrelsen ska anta de genomföranderegler som avses i artikel 45.3 i förordning (EU) 2018/1725. Styrelsen får anta ytterligare åtgärder som behövs för Enisas tillämpning av förordning (EU) 2018/1725.

⁽³²⁾ Rådets förordning nr 1 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen (EGT 17, 6.10.1958, s. 385/58).

*Artikel 42***Samarbete med tredjeländer och internationella organisationer**

1. I den mån det är nödvändigt för att uppnå målen i denna förordning får Enisa samarbeta med de behöriga myndigheterna i tredjeländer eller med internationella organisationer, eller båda. För detta ändamål får Enisa, efter förhandsgodkännande från kommissionen, upprätta samarbetsavtal med myndigheterna i tredjeländer och med internationella organisationer. Dessa samarbetsavtal får inte medföra några juridiska förpliktelser för unionen och dess medlemsstater.
2. Enisa ska vara öppen för deltagande av tredjeländer som har ingått avtal med unionen i detta syfte. I enlighet med de relevanta bestämmelserna i dessa avtal ska det fastställas samarbetsavtal som särskilt anger karaktären hos, omfattningen av och utformningen av dessa tredjeländers deltagande i Enisas arbete, inklusive bestämmelser om deltagande i Enisas initiativ, finansiella bidrag och personal. När det gäller personalfrågor ska dessa samarbetsavtal under alla förhållanden vara förenliga med tjänsteföreskrifterna för tjänstemän och anställningsvillkoren för övriga anställda.
3. Styrelsen ska anta en strategi för förbindelserna med tredjeländer och internationella organisationer i de frågor som Enisa har behörighet för. Kommissionen ska säkerställa att Enisa arbetar inom ramen för sitt mandat och den befintliga institutionella ramen genom att ingå lämpliga samarbetsavtal med Enisas verkställande direktör.

*Artikel 43***Säkerhetsbestämmelser om skydd av känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter**

Efter samråd med kommissionen ska Enisa anta sina säkerhetsbestämmelser som tillämpar säkerhetsprinciperna i kommissionens säkerhetsbestämmelser för skydd av känsliga icke-säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och säkerhetsskyddsklassificerade EU-uppgifter och, i enlighet med beslut (EU, Euratom) 2015/443 och 2015/444. Enisas säkerhetsbestämmelser ska bland annat omfatta bestämmelser om utbyte, behandling och lagring av sådana uppgifter.

*Artikel 44***Överenskommelse om säte och villkor för verksamheten**

1. De nödvändiga bestämmelserna om de lokaler som ska tillhandahållas för Enisa i värdmedlemsstaten och de anläggningar som ska ställas till Enisas förfogande av den medlemsstaten, tillsammans med de särskilda regler i värdmedlemsstaten som ska tillämpas på den verkställande direktören, styrelseledamöterna, Enisas personal och deras familjemedlemmar, ska fastställas i en överenskommelse om säte mellan Enisa och värdmedlemsstaten, vilken ingås efter att ha godkänts av styrelsen.
2. Enisas värdmedlemsstat ska tillhandahålla bästa möjliga förutsättningar för att säkerställa en väl fungerande byrå, med beaktande av platsens tillgänglighet, adekvata utbildningsmöjligheter för personalens barn, lämplig tillgång till arbetsmarknad, social trygghet och sjukvård för personalens barn och makar.

*Artikel 45***Administrativ kontroll**

Enisas verksamhet ska övervakas av europeiska ombudsmannen i enlighet med artikel 228 i EUF-fördraget.

AVDELNING III

RAMVERK FÖR CYBERSÄKERHETSCERTIFIERING*Artikel 46***Ett europeiskt ramverk för cybersäkerhetscertifiering**

1. Ett europeiskt ramverk för cybersäkerhetscertifiering ska inrättas för att förbättra förutsättningarna för den inre marknads funktion genom att höja cybersäkerhetsnivån i unionen och möjliggöra en harmoniserad strategi på unionsnivå för europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering i syfte att skapa en digital inre marknad för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer.

2. Genom det europeiska ramverket för cybersäkerhetscertifiering ska en mekanism fastställas för inrättandet av europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering och för att intyga att de IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som har utvärderats i enlighet med sådana ordningar uppfyller de angivna säkerhetskraven i syfte att skydda tillgänglighet, autenticitet, integritet och konfidentialitet hos lagrade, överförda eller behandlade data eller de funktioner eller tjänster som tillhandahålls av eller är tillgängliga via dessa produkter, tjänster och processer under hela dess livscykel.

Artikel 47

Unionens löpande arbetsprogram för europeisk cybersäkerhetscertifiering

1. Kommissionen ska offentliggöra unionens löpande arbetsprogram för europeisk cybersäkerhetscertifiering (nedan kallat *unionens löpande arbetsprogram*) i vilket strategiska prioriteringar ska fastställas för framtida europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering.
2. I unionens löpande arbetsprogram ska det särskilt ingå en förteckning över IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer eller kategorier av sådana som kan gagnas av att omfattas av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering.
3. Inkludering av specifika IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer eller kategorier av sådana i unionens löpande arbetsprogram ska motiveras av ett eller flera av följande skäl:
 - a) Tillgänglighet och utveckling av nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering omfattande en specifik kategori av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer, i synnerhet med hänsyn till risken för fragmentering.
 - b) Relevant unionsrätt eller unionspolitik, eller relevant nationell rätt eller nationell politik.
 - c) Efterfrågan på marknaden.
 - d) Utvecklingen av hotbilden inom cyberområdet.
 - e) Begäran om utarbetande av ett specifikt förslag till certifieringsordning av europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering.
4. Kommissionen ska vederbörligen beakta de yttranden om utkastet till unionens löpande arbetsprogram som utfärdas av europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering och intressentgruppen för certifiering.
5. Det första av unionens löpande arbetsprogram ska offentliggöras senast den 28 juni 2020. Unionens löpande arbetsprogram ska uppdateras minst en gång vart tredje år och oftare om det är nödvändigt.

Artikel 48

Begäran om en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering

1. Kommissionen kan begära att Enisa utarbetar ett förslag till certifieringsordning eller ser över en befintlig europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering på grundval av unionens löpande arbetsprogram.
2. I vederbörligen motiverade fall kan kommissionen eller europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering begära att Enisa utarbetar ett förslag till certifieringsordning eller ser över en befintlig europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering som inte ingår i unionens löpande arbetsprogram. Unionens löpande arbetsprogram ska uppdateras i enlighet därmed.

Artikel 49

Utarbetande, antagande och översyn av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering

1. Efter en begäran från kommissionen i enlighet med artikel 48 ska Enisa utarbета ett förslag till certifieringsordning som uppfyller de krav som anges i artiklarna 51, 52 och 54.

2. Efter en begäran från europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering i enlighet med artikel 48.2 får Enisa utarbeta ett förslag till certifieringsordning som uppfyller de krav som anges i artiklarna 51, 52 och 54. Om Enisa avvisar en sådan begäran ska den lämna en motivering för detta. Beslut om att avvisa en sådan begäran ska fattas av styrelsen.
3. Vid utarbetandet av ett förslag till certifieringsordning ska Enisa samråda med alla berörda intressenter genom en formell, öppen, transparent och inkluderande samrådsprocess.
4. För varje förslag till certifieringsordning ska Enisa inrätta en för ändamålet särskilt tillsatt arbetsgrupp i enlighet med artikel 20.4 i syfte att tillhandahålla Enisa särskild rådgivning och sakkunskap.
5. Enisa ska ha ett nära samarbete med europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering. Europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering ska ge Enisa bistånd och expertråd vid utarbetandet av förslaget till certifieringsordning och ska anta ett yttrande om förslaget till certifieringsordning.
6. Enisa ska ta största möjliga hänsyn till europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifierings yttrande innan Enisa översänder till kommissionen det förslag till ordning som utarbetats i enlighet med punkterna 3, 4 och 5. Yttrandet från europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering är inte bindande för Enisa, och frånvaron av ett sådant yttrande hindrar inte Enisa från att översända förslaget till certifieringsordning till kommissionen.
7. Med utgångspunkt i förslaget till certifieringsordning som Enisa lagt fram, får kommissionen anta genomförandeakter för europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som uppfyller kraven i artiklarna 51, 52 och 54. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 66.2.
8. Enisa ska åtminstone vart femte år utvärdera varje antagen europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering och därvid beakta synpunkter från berörda intressenter. Kommissionen eller europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering får, om det anses nödvändigt, begära att Enisa inleder processen med att utarbeta ett reviderat förslag till certifieringsordning i enlighet med artikel 48 och den här artikeln.

Artikel 50

Webbplats om europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering

1. Enisa ska underhålla en särskild webbplats med information om och offentliggörande av europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering, europeiska cybersäkerhetscertifikat och EU-intyg om överensstämmelse, även information med avseende på europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering som inte längre är giltiga, på indragna och utgångna europeiska cybersäkerhetscertifikat och EU-försäkringar om överensstämmelse, och på förteckningen över länkar till cybersäkerhetsinformation som tillhandahålls i enlighet med artikel 55.
2. I tillämpliga fall ska det på webbplatsen som avses i punkt 1 också anges vilka nationella ordningar för cybercertifiering som har ersatts av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering.

Artikel 51

Säkerhetsmålsättningarna för europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering

En europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering ska vara utformat för att, i tillämpliga fall, uppnå åtminstone följande säkerhetsmålsättningar:

- a) Att skydda data som lagras, överförs eller på andra sätt behandlas, mot oavsiktlig eller otillåten lagring, behandling eller åtkomst eller oavsiktligt eller otillåtet offentliggörande under hela IKT-produktens, IKT-tjänstens eller IKT-processens livscykel.
- b) Att skydda data som lagras, överförs eller på andra sätt behandlas, mot oavsiktlig eller otillåten förstöring eller förlust, oavsiktliga eller otillåtna ändringar eller bristande tillgänglighet under hela IKT-produktens, IKT-tjänstens eller IKT-processens livscykel.
- c) Att behöriga personer, program eller maskiner kan få åtkomst endast till de data, tjänster eller funktioner som omfattas av deras åtkomsträttigheter.
- d) Att identifiera och dokumentera kända beroenden och sårbarheter.

- e) Att registrera vilka data, tjänster och funktioner som någon haft åtkomst till, som använts eller på andra sätt behandlats, vid vilken tidpunkt och av vem.
- f) Att det är möjligt att kontrollera vilka data, tjänster eller funktioner som någon haft åtkomst till, eller som använts eller på andra sätt behandlats, vid vilken tidpunkt och av vem.
- g) Kontrollera att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer inte innehåller några kända sårbarheter.
- h) Att återställa tillgängligheten och tillgången avseende data, tjänster och funktioner i rätt tid vid en fysisk eller teknisk incident.
- i) Att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer är säkra i sitt grundutförande och är säkra genom sin konstruktion.
- j) Att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer tillhandahålls med uppdaterad programvara och maskinvara som inte innehåller publikt kända sårbarheter, och med funktioner för säkra uppdateringar.

Artikel 52

Assuransnivåer för europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering

1. En europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering får innehålla en eller flera av följande assuransnivåer för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer: "grundläggande", "betydande" eller "hög". Assuransnivån ska stå i proportion till nivån på den risk som är förenad med den avsedda användningen av en IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process, i form av sannolikhet för och inverkan av en eventuell incident.
2. Ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat och en EU-försäkrans om överensstämmelse ska hänvisa till alla assuransnivåer som anges i den europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering enligt vilket det europeiska cybersäkerhetscertifikatet och EU-försäkrans om överensstämmelse utfärdades.
3. De säkerhetskrav som motsvarar varje assuransnivå ska anges i den relevanta europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering, inbegripet motsvarande säkerhetsfunktioner och motsvarande stringens och djup i fråga om den utvärdering som IKT-produkten, IKT-tjänsten eller IKT-processen ska genomgå.
4. Certifikatet eller EU-försäkrans om överensstämmelse ska hänvisa till tekniska specifikationer, standarder och förfaranden med koppling till detta, inbegripet tekniska kontroller, som syftar till att minska risken för eller förhindra cybersäkerhetsincidenter.
5. Ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat eller en EU-försäkrans om överensstämmelse med assuransnivån "grundläggande" ska försäkra att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer för vilka det certifikatet eller den EU-försäkrans om överensstämmelse har utfärdats uppfyller motsvarande säkerhetskrav, inbegripet säkerhetsfunktioner, och att de har utvärderats på en nivå som avser att minimera kända grundläggande risker för incidenter och cyberattacker. Den utvärdering som ska göras ska innefatta åtminstone en granskning av den tekniska dokumentationen. Om en sådan granskning inte är lämplig ska alternativa utvärderingsinsatser med likvärdig effekt utföras.
6. Ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat med assuransnivån "betydande" ska försäkra att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer för vilka det certifikatet har utfärdats uppfyller motsvarande säkerhetskrav, inbegripet säkerhetsfunktioner, och att de har utvärderats på en nivå som avser att minimera kända cyberrisker, och risken för incidenter och cyberattacker som genomförs av aktörer med begränsade kunskaper och resurser. Den utvärdering som ska göras ska innefatta åtminstone följande en granskning för att visa att allmänt kända sårbarheter inte föreligger och testning för att visa att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer på ett korrekt sätt genomför nödvändiga säkerhetsfunktioner. Om sådana utvärderingar inte är lämpliga ska alternativa utvärderingsinsatser med likvärdig effekt utföras.

7. Ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat med assurancesnivån "hög" ska försäkra att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer för vilka det certifikatet har utfärdats uppfyller motsvarande säkerhetskrav, inbegripet säkerhetsfunktioner, och att de har utvärderats på en nivå som avser att minimera risken för avancerade cyberattacker som genomförs av aktörer med omfattande kunskaper och resurser. Den utvärdering som ska göras ska innefatta åtminstone följande: en granskning för att visa att allmänt kända sårbarheter inte föreligger, testning för att visa att IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer på ett korrekt sätt genomför nödvändiga säkerhetsfunktioner, med den senaste tekniken, och en bedömning av motståndskraften mot kunniga angripare genom penetrationsprovning. Om sådana utvärderingar inte är lämpliga får alternativa insatser utföras.

8. En europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering kan ha flera olika utvärderingsnivåer beroende på hur stringent och djupgående den aktuella utvärderingsmetoden är. Var och en av utvärderingsnivåerna ska motsvara en av assurancesnivåerna och definieras genom en lämplig kombination av assuranceskomponenter.

Artikel 53

Självbedömning av överensstämmelse

1. En europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering kan ge tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer möjlighet att göra en självbedömning av överensstämmelse. En självbedömning av överensstämmelse ska endast tillåtas i förhållande till IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer med låg risk som motsvarar assurancesnivån "grundläggande".

2. Tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer får utfärda en EU-försäkran om överensstämmelse med angivande av att det har visats att kraven i ordningen är uppfyllda. Genom att upprätta en sådan försäkran tar tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer ansvar för att IKT-produkten, IKT-tjänsten eller IKT-processen överensstämmer med de krav som anges i den ordningen.

3. Tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer ska, under en period som fastställs i den motsvarande europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering, ge den nationella myndighet för cybersäkerhetscertifiering som avses i artikel 58 tillgång till EU-försäkran om överensstämmelse, teknisk dokumentation och all annan relevant information avseende IKT-produkternas eller IKT-tjänsternas överensstämmelse med ordningen. En kopia av EU-försäkran om överensstämmelse ska lämnas in till den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering och till Enisa.

4. Det är frivilligt att utfärda EU-försäkran om överensstämmelse om inte annat anges i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt.

5. En EU-försäkran om överensstämmelse ska erkännas i alla medlemsstater.

Artikel 54

Komponenter i europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering

1. En europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering ska innehålla åtminstone följande komponenter:

a) Föremålet och tillämpningsområdet för certifieringsordningen, inbegripet typen eller kategorierna av de IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som omfattas av certifieringsordningen.

b) En tydlig beskrivning av syftet med ordningen och hur de valda standarderna, utvärderingsmetoderna och assurancesnivåerna överensstämmer med behoven hos ordningens avsedda användare.

c) En hänvisning till de internationella, europeiska eller nationella standarder som följts vid utvärderingen eller, om sådana standarder inte finns tillgängliga eller de inte är lämpliga, till tekniska specifikationer som uppfyller kraven i bilaga II till förordning (EU) nr 1025/2012 eller, om sådana specifikationer inte finns tillgängliga, till tekniska specifikationer eller andra cybersäkerhetskrav som fastställs i den europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering.

d) I tillämpliga fall, en eller flera assurancesnivåer.

- e) Angivelse av huruvida självbedömning av överensstämmelse är tillåtet inom ramen för ordningen.
- f) I tillämpliga fall, särskilda eller ytterligare krav som gäller för organ för bedömning av överensstämmelse för att garantera deras tekniska kompetens att utvärdera cybersäkerhetskraven.
- g) Särskilda bedömningskriterier och -metoder som använts, inklusive utvärderingstyper, i syfte att visa att de säkerhetsmål som anges i artikel 51 uppnås.
- h) I tillämpliga fall, uppgifter som är nödvändiga för certifieringen och som en sökande ska lämna till eller på annat sätt göra tillgängliga för organ för bedömning av överensstämmelse.
- i) Om ordningen fastställer användning av märken eller etiketter, villkoren för deras användning.
- j) Reglerna för övervakning av efterlevnaden av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer vad gäller kraven i europeiska cybersäkerhetscertifikat eller EU-försäkran om överensstämmelse, inklusive mekanismer för att visa fortsatt överensstämmelse med de angivna cybersäkerhetskraven.
- k) I tillämpliga fall, villkor för utfärdande, bibehållande, fortsättande och förnyelse av europeiska cybersäkerhetscertifikat samt villkor för utvidgning eller inskränkning av tillämpningsområdet för certifiering.
- l) Bestämmelser om följderna för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som har certifierats eller för vilka en EU-försäkran om överensstämmelse har utfärdats, men som inte överensstämmer med kraven i ordningen.
- m) Bestämmelser om hur tidigare upptäckta sårbarheter i fråga om cybersäkerhet hos IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer ska rapporteras och hanteras.
- n) I tillämpliga fall, bestämmelser om hur organ för bedömning av överensstämmelse ska bevara sina uppgifter.
- o) Identifiering av nationella eller internationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering som omfattar samma typ eller kategorier av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer, säkerhetskrav, utvärderingskriterier och utvärderingsmetoder samt assurancesnivåer.
- p) Innehållet i och formatet på det utfärdade europeiska cybersäkerhetscertifikatet och EU-försäkran om överensstämmelse.
- q) Den period under vilken tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer ska hålla tillgänglig EU-försäkran om överensstämmelse, den tekniska dokumentationen och all annan relevant information som ska göras tillgänglig.
- r) Längsta giltighetstid för europeiska cybersäkerhetscertifikat som utfärdats enligt ordningen.
- s) Offentlighetspolicy för europeiska cybersäkerhetscertifikat som utfärdats, ändrats eller återkallats enligt ordningen.
- t) Villkor för ömsesidigt erkännande av certifieringsordningar med tredjeländer.
- u) I tillämpliga fall, bestämmelser om eventuell mekanism för inbördes bedömning som i ordningen inrättats för de myndigheter eller organ som utfärdar europeiska cybersäkerhetscertifikat med assurancesnivån "hög" enligt artikel 56.6. Sådana mekanismer ska inte påverka den inbördes granskning som föreskrivs i artikel 59.
- v) Format och förfaranden som ska följas av tillverkare eller leverantörer av IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer när de lämnar och uppdaterar den kompletterande cybersäkerhetsinformationen i enlighet med artikel 55.

2. De angivna kraven för den europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering ska vara förenliga med tillämpligt lagstadgat krav, i synnerhet inte krav som härrör från harmoniserad unionsrätt.
3. Om det föreskrivs i en viss unionsrättsakt får ett certifikat eller en EU-försäkran om överensstämmelse som utfärdats enligt en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering användas för att påvisa presumtion om överensstämmelse med kraven i den rättsakten.
4. I avsaknad av harmoniserad unionsrätt får en medlemsstats nationella rätt också föreskriva att en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering får användas för fastställande av presumtionen om överensstämmelse med de rättsliga kraven.

Artikel 55

Kompletterande cybersäkerhetsinformation för certifierade IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer

1. Tillverkaren eller leverantören av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som är certifierade eller för vilka en EU-försäkran om överensstämmelse har utfärdats ska lämna följande kompletterande cybersäkerhetsinformation:
 - a) Vägledning och rekommendationer för att hjälpa slutanvändare med säker konfiguration, installation, ibruktagande, användning och underhåll av IKT-produkterna eller IKT-tjänsterna.
 - b) Uppgift om tidsperiod under vilken säkerhetsstöd kommer att erbjudas slutanvändare, särskilt vad gäller tillgång till cybersäkerhetsrelaterade uppdateringar.
 - c) Kontaktuppgifter för tillverkaren eller leverantören och uppgift om metoder som accepteras för mottagande av sårbarhetsinformation från slutanvändare och säkerhetsforskare.
 - d) Hänvisning till förteckningar online över offentliggjorda sårbarheter kopplade till IKT-produkten, IKT-tjänsten eller IKT-processen samt relevant cybersäkerhetsrådgivning.
2. Den information som avses i punkt 1 ska tillgängliggöras i elektroniskt format och finnas tillgänglig och vid behov uppdateras åtminstone fram till dess att motsvarande europeiska cybersäkerhetscertifikat eller EU-försäkran om överensstämmelse löper ut.

Artikel 56

Cybersäkerhetscertifiering

1. IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som har certifierats enligt en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering som antagits enligt artikel 49 ska förutsättas överensstämma med kraven i en sådan ordning.
2. Cybersäkerhetscertifieringen ska vara frivillig, om inte annat anges i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt.
3. Kommissionen ska regelbundet bedöma effektiviteten hos och användningen av de antagna europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering och huruvida en specifik europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering ska göras obligatorisk genom unionsrätten i syfte att säkerställa en adekvat cybersäkerhetsnivå för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer i unionen och förbättra den inre marknadens funktion. Den första bedömningen ska göras senast den 31 december 2023, och efterföljande bedömningar ska göras minst en gång vartannat år därefter. Kommissionen ska, på grundval av resultatet av bedömningen, fastställa vilka IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som ska omfattas av en existerande certifieringsordning som bör täckas av en obligatorisk certifieringsordning.

Kommissionen ska fokusera på de sektorer som förtecknas i bilaga II till direktiv (EU) 2016/1148, vilka ska bedömas senast två år efter antagandet av den första europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering.

Vid utarbetandet av bedömningen ska kommissionen

- a) beakta åtgärdernas konsekvenser i kostnadsavseende för tillverkarna och leverantörerna av de berörda IKT-produkterna, IKT-tjänsterna eller IKT-processerna och för användarna samt de samhälleliga och/eller ekonomiska vinsterna med den förväntade höjningen av säkerhetsnivån för de berörda IKT-produkterna, IKT-tjänsterna eller IKT-processerna,
- b) ta i beaktande existensen och införlivandet av relevant nationell rätt i medlemsstaterna och i tredjeländer,
- c) genomföra en öppen, transparent och inkluderande samrådsprocess med alla berörda intressenter och medlemsstater,
- d) beakta eventuella genomförandefrister och övergångsåtgärder och övergångsperioder, i synnerhet åtgärdens tänkbara inverkan på tillverkare eller leverantörer av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer, däribland små och medelstora företag,
- e) föreslå hur man snabbast och mest effektivt ska genomföra övergången från ett frivilligt till en obligatorisk certifieringsordning.

4. De organ för bedömning av överensstämmelse som avses i artikel 60 ska utfärda europeiska cybersäkerhetscertifikat i enlighet med den här artikeln som avser assurancesnivå "grundläggande" eller "betydande" på grundval av de kriterier som ingår i den europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering, som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 49.

5. Genom undantag från punkt 4, och i vederbörligen motiverade fall, får en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering föreskriva att ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat som är ett resultat av den ordningen kan utfärdas endast av ett offentligt organ. Ett sådant organ ska vara ett av följande:

- a) En nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering som avses i artikel 58.1.
- b) Ett offentligt organ som är ackrediterat som organ för bedömning av överensstämmelse i enlighet med artikel 60.1.

6. Om en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering som antagits enligt artikel 49 kräver assurancesnivå "hög" ska det europeiska cybersäkerhetscertifikatet enligt den ordningen endast utfärdas av en nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering eller, i följande fall, av ett organ för bedömning av överensstämmelse:

- a) Efter förhandsgodkännande av den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering för varje enskilt europeiskt cybersäkerhetscertifikat som utfärdats av ett organ för bedömning av överensstämmelse.
- b) Efter allmän delegering på förhand av uppgiften att utfärda ett sådant europeiskt cybersäkerhetscertifikat till ett organ för bedömning av överensstämmelse från den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering.

7. Den fysiska eller juridiska person som lämnar in sina IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer för certifiering ska göra all information som krävs för att genomföra certifieringen tillgänglig för den nationella myndighet för cybersäkerhetscertifiering som avses i artikel 58, om denna myndighet är det organ som utfärdar det europeiska cybersäkerhetscertifikatet, eller för det organ för bedömning av överensstämmelse som avses i artikel 60.

8. Innehavaren av ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat ska informera den myndighet eller det organ som avses i punkt 7 om alla sårbarheter eller oriktigheter som upptäcks senare och som rör säkerheten för den certifierade IKT-produkten, IKT-tjänsten eller IKT-processen som kan påverka överensstämmelsen med de krav som sammanhänger med certifieringen. Den myndigheten eller det organet ska utan onödigt dröjsmål vidarebefordra denna information till den berörda nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering.

9. Ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat ska utfärdas för den period som fastställs i den europeiska ordningen för cybersäkerhetscertifiering och får förnyas under förutsättning att de relevanta kraven alltså uppfylls.

10. Ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat som utfärdats i enlighet med denna artikel ska erkännas i alla medlemsstater.

Artikel 57

Nationella ordningar och certifikat för cybersäkerhetscertifiering

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 i denna artikel ska de nationella ordningarna för cybersäkerhetscertifiering och därtill hörande förfaranden, för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som omfattas av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering, upphöra att ha verkan från och med den dag som anges i den genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 49.7. Nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering och därtill hörande förfaranden för IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som inte omfattas av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering ska kvarstå.
2. Medlemsstaterna ska inte införa nya nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering av de IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som omfattas av en befintlig europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering.
3. Befintliga certifikat som utfärdats enligt nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering och som omfattas av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering ska förbli giltiga tills de löper ut.
4. I syfte att undvika en fragmentering av den inre marknaden ska medlemsstaterna underrätta kommissionen och europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering om alla avsikter att utarbeta nya nationella ordningar för cybersäkerhetscertifiering.

Artikel 58

Nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering

1. Varje medlemsstat ska utse en eller flera nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering på sitt territorium eller, efter överenskommelse med en annan medlemsstat, utse en eller flera nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering som är etablerade i denna andra medlemsstat som ansvariga för tillsynsuppgifterna i den utseende medlemsstaten.
2. Varje medlemsstat ska underrätta kommissionen om vilka nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering som utsetts. Om en medlemsstat utser mer än en myndighet ska den också informera kommissionen om vilka uppgifter som var och en av dessa myndigheter tilldelats.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 56.5 a och 56.6 ska varje nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering vara oberoende av de enheter som den utövar tillsyn över vad gäller dess organisation, beslut om finansiering, rättsliga struktur och beslutsfattande.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa att den verksamhet som bedrivs av den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering i samband med utfärdande av europeiska cybersäkerhetscertifikat som avses i artikel 56.5 a och 56.6 är strikt avskilda från deras uppgifter och ansvarsområden i förhållande till tillsynsverksamheten enligt den här artikeln och att dessa verksamheter utförs oberoende av varandra.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella myndigheterna för cybersäkerhetscertifiering har tillräckliga resurser för att kunna utöva sina befogenheter och kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.
6. För en effektiv tillämpning av denna förordning är det lämpligt att nationella myndigheterna för cybersäkerhetscertifiering deltar i den europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering på ett aktivt, effektivt, ändamålsenligt och säkert sätt.
7. Nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering ska
 - a) övervaka och kontrollera efterlevnaden av bestämmelserna i europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering enligt artikel 54.1 j för övervakning av IKT-produkters, IKT-tjänsters och IKT-processers överensstämmelse med kraven i de europeiska cybersäkerhetscertifikat som utfärdats inom deras respektive territorier, i samarbete med andra berörda marknadsövervakningsmyndigheter,

- b) kontrollera att tillverkare eller leverantörer av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som är etablerade inom deras respektive territorier fullgör och verkställer sina skyldigheter och att de genomför självbedömning av överensstämmelse, särskilt fullgörandet och verkställandet av dessa tillverkares och leverantörers skyldigheter enligt artikel 53.2 och 53.3 och i motsvarande europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering.
 - c) utan att det påverkar tillämpningen av artikel 60.3 aktivt bistå och stödja de nationella ackrediteringsorganen med övervakning och kontroll av verksamhet som bedrivs av organen för bedömning av överensstämmelse i enlighet med denna förordning,
 - d) övervaka och kontrollera den verksamhet som bedrivs av de offentliga organ som avses i artikel 56.5,
 - e) i tillämpliga fall utfärda bemyndiganden för organ för bedömning av överensstämmelse i enlighet med artikel 60.3 och begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla befintliga bemyndiganden om organen för bedömning av överensstämmelse inte uppfyller kraven i denna förordning,
 - f) behandla klagomål från fysiska eller juridiska personer avseende europeiska cybersäkerhetscertifikat som utfärdats av nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering eller europeiska cybersäkerhetscertifikat som utfärdats av organ för bedömning av överensstämmelse i enlighet med artikel 56.6, eller avseende en EU-försäkran av överensstämmelse som utfärdats enligt artikel 53, och ska i lämplig utsträckning undersöka det ärende som klagomålet gäller och inom rimlig tid underrätta anmälaren om utvecklingen och resultatet av utredningen,
 - g) lämna en årlig sammanfattande rapport om den verksamhet som bedrivits enligt leden b, c och d i denna punkt eller enligt punkt 8 till Enisa och europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering,
 - h) samarbeta med andra nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering eller andra myndigheter, bland annat genom att utbyta information om IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som eventuellt avviker från kraven i denna förordning eller från kraven i särskilda europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering, och
 - i) övervaka relevant utveckling på området cybersäkerhetscertifiering.
8. Varje nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering ska åtminstone ha befogenheter att
- a) begära att organ för bedömning av överensstämmelse, innehavare av ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat och utfärdare av en EU-försäkran om överensstämmelse ska lägga fram alla uppgifter som myndigheten behöver för att kunna fullgöra sin uppgift,
 - b) genomföra undersökningar, i form av kontroller, av organ för bedömning av överensstämmelse, innehavare av ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat och utfärdare av en EU-försäkran om överensstämmelse, för att kunna verifiera överensstämmelse med denna avdelning,
 - c) vidta lämpliga åtgärder, i enlighet med nationell rätt, för att säkerställa att organ för bedömning av överensstämmelse, innehavare av europeiska cybersäkerhetscertifikat och utfärdare av en EU-försäkran om överensstämmelse uppfyller kraven i denna förordning eller en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering,
 - d) få tillgång till alla lokaler hos organ för bedömning av överensstämmelse eller innehavare av ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat i syfte att genomföra utredningar i enlighet med unionsrätten eller medlemsstaternas processrätt,
 - e) i enlighet med nationell rätt, återkalla europeiska cybersäkerhetscertifikat som utfärdats av den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering eller europeiska cybersäkerhetscertifikat som utfärdats av organ för bedömning av överensstämmelse i enlighet med artikel 56.6, om sådana certifikat inte uppfyller kraven i denna förordning eller en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering,
 - f) utdöma sanktioner i enlighet med nationell rätt, enligt artikel 65, och kräva att överträdelse av skyldigheterna i denna förordning omedelbart upphör.

9. Nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering ska samarbeta med varandra och med kommissionen, i synnerhet, genom att utbyta information, erfarenheter och god praxis när det gäller cybersäkerhetscertifiering och tekniska frågor som rör cybersäkerhet hos IKT-produkter IKT-tjänster och IKT-processer.

Artikel 59

Inbördes granskning

1. I syfte att uppnå likvärdiga standarder i hela unionen för europeiska cybersäkerhetscertifikat och EU-försäkringar om överensstämmelse ska de nationella myndigheterna för cybersäkerhetscertifiering omfattas av inbördes granskning.

2. Den inbördes granskningen ska företas utifrån gedigna och transparenta kriterier och förfaranden för utvärdering, särskilt när det gäller strukturella krav samt krav gällande personal och förfaranden och med hänsyn till konfidentialitet och klagomål.

3. Den inbördes granskningen ska omfatta en bedömning

a) i tillämpliga fall av om den verksamhet som bedrivs av nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering i samband med utfärdande av europeiska cybersäkerhetscertifikat som avses i artikel 56.5 a och 56.6 är strikt åtskilda från deras tillsynsverksamhet enligt artikel 58 och om dessa verksamheter utförs oberoende av varandra,

b) av förfarandena för övervakning och kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna om IKT-produkters, IKT-tjänsters och IKT-processers överensstämmelse med europeiska cybersäkerhetscertifikat enligt artikel 58.7 a,

c) av förfarandena för övervakning och verkställande av de skyldigheter som tillverkare eller tillhandahållare av IKT-produkter, IKT tjänster eller IKT-processer har i enlighet med artikel 58.7 b,

d) av förfarandena för övervakning, bemyndigande och kontroll av verksamhet som bedrivs av organen för bedömning av överensstämmelse,

e) i tillämpliga fall av om personalen vid de myndigheter eller organ som utfärdar certifikat med assurancesnivån "hög" i enlighet med artikel 56.6 har lämplig sakkunskap.

4. Den inbördes granskningen ska utföras av minst två nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering från andra medlemsstater och kommissionen och ska utföras minst vart femte år. Enisa får delta i den inbördes granskningen.

5. Kommissionen får anta genomförandeakter, som inrättar en plan för den inbördes granskningen som ska omfatta en period på minst fem år, med kriterier för sammansättningen av gruppen som ska utföra den inbördes granskningen, den metod som ska användas, tidsplanen, frekvensen och andra uppgifter som rör den inbördes granskningen. När kommissionen antar dessa genomförandeakter ska den ta vederbörlig hänsyn till synpunkterna från den europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 66.2.

6. Europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering ska behandla resultaten av den inbördes granskningen och göra en sammanfattning som får offentliggöras samt vid behov utfärda riktlinjer eller rekommendationer om åtgärder som ska vidtas av de berörda enheterna.

Artikel 60

Organ för bedömning av överensstämmelse

1. Organen för bedömning av överensstämmelse ska ackrediteras av det nationella ackrediteringsorgan som utsetts i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008. Sådan ackreditering ska endast utfärdas under förutsättning att organet för bedömning av överensstämmelse uppfyller kraven i bilagan till denna förordning.

2. Om ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat utfärdas av en nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering enligt artikel 56.5 a och 56.6 ska certifieringsorganet hos den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering ackrediteras som ett organ för bedömning av överensstämmelse enligt punkt 1 i den här artikeln.

3. Om de europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering innehåller särskilda eller ytterligare krav enligt artikel 54.1 f ska endast organ för bedömning av överensstämmelse som uppfyller dessa krav bemyndigas av den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering att utföra uppgifter inom ramen för sådana ordningar.

4. Ackrediteringen som avses i punkt 1 ska utfärdas till organen för bedömning av överensstämmelse för en period på högst fem år och får förnyas på samma villkor under förutsättning att organet för bedömning av överensstämmelse fortfarande uppfyller kraven i denna artikel. Nationella ackrediteringsorgan ska vidta alla lämpliga åtgärder inom en rimlig tidsram för att begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla ackrediteringen av ett organ för bedömning av överensstämmelse som utfärdats i enlighet med punkt 1 om villkoren för ackrediteringen inte har uppfyllts, eller inte längre uppfylls eller om åtgärder som vidtagits av organet för bedömning av överensstämmelse strider mot denna förordning.

Artikel 61

Anmälan

1. För varje europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering ska de nationella myndigheterna för cybersäkerhetscertifiering till kommissionen anmäla de organ för bedömning av överensstämmelse som har ackrediterats och, i tillämpliga fall, bemyndigade i enlighet med artikel 60.3 att utfärda europeiska cybersäkerhetscertifikat på angivna assurancesnivåer enligt artikel 52. De nationella myndigheterna för cybersäkerhetscertifiering ska, utan onödigt dröjsmål, till kommissionen anmäla eventuella senare ändringar av dessa.

2. Ett år efter ikraftträdandet av en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering ska kommissionen offentliggöra en förteckning över de organ för bedömning av överensstämmelse som har anmälts enligt den ordningen i *Europeiska unionens officiella tidning*.

3. Om kommissionen mottar en anmälan efter utgången av den period som avses i punkt 2 ska den offentliggöra ändringarna av förteckningen över anmälda organ för bedömning av överensstämmelse i *Europeiska unionens officiella tidning* inom två månader från dagen för mottagandet av den anmälan.

4. En nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering får lämna in en begäran till kommissionen om att stryka ett organ för bedömning av överensstämmelse, som anmälts av den myndigheten, från den förteckning som avses i punkt 2. Kommissionen ska offentliggöra motsvarande ändringar av förteckningen i *Europeiska unionens officiella tidning* inom en månad från och med dagen för mottagandet av begäran från den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering.

5. Kommissionen får anta genomförandeakter för att fastställa förutsättningar, format och förfaranden för de anmälningar som avses i punkt 1 i denna artikel. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 66.2.

Artikel 62

Europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering

1. Europeiska gruppen för cybersäkerhetscertifiering (nedan kallad *gruppen*) ska inrättas.

2. Gruppen ska bestå av företrädare för nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering eller företrädare för andra berörda nationella myndigheter. En gruppmedlem får inte företräda mer än två medlemsstater.

3. Intressenter och berörda tredje parter får bjudas in att delta i gruppens möten och delta i dess arbete.

4. Gruppen ska ha i uppgift att

a) ge råd till och bistå kommissionen i dess arbete för att säkerställa ett konsekvent genomförande och en konsekvent tillämpning av denna avdelning, särskilt när det gäller frågor som rör unionens löpande arbetsprogram, cybersäkerhetscertifiering, strategisamordning och utarbetandet av de europeiska ordningarna för cybersäkerhetscertifiering,

- b) ge råd till, bistå och samarbeta med Enisa när det gäller utarbetande av förslag till certifieringsordning enligt artikel 49,
 - c) anta ett yttrande om förslaget till certifieringsordning som utarbetats av Enisa enligt artikel 49,
 - d) uppmana Enisa att utarbeta förslag till certifieringsordning enligt artikel 48.2,
 - e) anta yttranden riktade till kommissionen rörande underhåll och översyn av befintliga europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering,
 - f) undersöka den relevanta utvecklingen på området cybersäkerhetscertifiering och utbyta information och god praxis om ordningar för cybersäkerhetscertifiering,
 - g) underlätta samarbetet mellan nationella myndigheter för cybersäkerhetscertifiering enligt denna avdelning genom kapacitetsuppbyggnad och utbyte av information, särskilt genom att fastställa metoder för ett effektivt informationsutbyte om frågor som rör cybersäkerhetscertifiering,
 - h) tillhandahålla stöd för genomförandet av mekanismerna för inbördes bedömning i enlighet med de regler som fastställs i en europeisk ordning för cybersäkerhetscertifiering enligt artikel 54.1 u.
 - i) underlätta anpassningen av europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering med internationellt erkända standarder, också genom att se över befintliga europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering och, där så är lämpligt, lämna rekommendationer till Enisa om att samarbeta med relevanta internationella standardiseringsorganisationer för att åtgärda brister eller luckor i de befintliga internationellt erkända standarderna.
5. Med stöd från Enisa ska kommissionen vara ordförande i gruppen och kommissionen ska tillhandahålla gruppen ett sekretariat, i enlighet med artikel 8.1 e.

Artikel 63

Rätt att lämna in klagomål

1. Fysiska och juridiska personer ska ha rätt att lämna in klagomål till utfärdaren av ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat eller, när klagomålet rör ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat som utfärdats av ett organ för bedömning av överensstämmelse som handlar i enlighet med artikel 56.6, till den berörda nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering.
2. Myndigheten eller organet till vilket klagomålet har lämnats in ska underrätta den klagande om hur förfarandet fortskrider och vilket beslut som fattats, och ska informera den klagande om rätten till effektiva rättsmedel enligt artikel 64.

Artikel 64

Rätt till ett effektivt rättsmedel

1. Utan att det påverkar administrativa rättsmedel eller andra prövningsförfaranden utanför domstol ska fysiska och juridiska personer ha rätt till effektiva rättsmedel avseende
 - a) beslut fattade av den myndighet eller det organ som avses i artikel 63.1, i tillämpliga fall, även om felaktigt utfärdande, icke-utfärdande eller erkännande av ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat som innehas av dessa fysiska och juridiska personer,
 - b) underlåtenhet att vidta åtgärder med anledning av ett klagomål som lämnats in till den myndighet eller det organ som avses i artikel 63.1.
2. Förfaranden enligt denna artikel ska inledas vid domstolarna i den medlemsstat där myndigheten eller organet som det rättsmedlen avser är beläget.

*Artikel 65***Sanktioner**

Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner vid överträdelse av denna avdelning och överträdelser av europeiska ordningar för cybersäkerhetscertifiering, och ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla dessa regler och åtgärder utan dröjsmål samt eventuella ändringar som berör dem.

AVDELNING IV

SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 66***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5.4 b i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

*Artikel 67***Utvärdering och granskning**

1. Senast den 28 juni 2024, och därefter vart femte år, ska kommissionen utvärdera effekterna av och ändamålsenligheten och effektiviteten hos Enisas arbete samt dess arbetsmetoder, det eventuella behovet av att ändra Enisas mandat samt de finansiella följderna av sådana ändringar. Utvärderingen ska beakta alla synpunkter som Enisa mottagit beträffande sin verksamhet. Om kommissionen anser att Enisas fortsatta drift inte längre är motiverad mot bakgrund av de mål, mandat och uppgifter som den tilldelats, kan kommissionen föreslå att de bestämmelser i denna förordning som rör Enisa ändras.
2. Utvärderingen ska även bedöma effekterna av och ändamålsenligheten och effektiviteten hos bestämmelserna i avdelning III i denna förordning i fråga om målen att säkerställa en tillräcklig nivå avseende cybersäkerhet hos IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer i unionen och förbättra den inre marknadens funktion.
3. I utvärderingen ska det bedömas om tillträde till den inre marknaden ska förutsätta att väsentliga cybersäkerhetskrav uppfyllts, för att förhindra att IKT-produkter, IKT-tjänster och IKT-processer som inte uppfyller de grundläggande cybersäkerhetskraven kommer in på unionsmarknaden.
4. Senast den 28 juni 2024 och vart femte år därefter ska kommissionen översända rapporten om utvärderingen tillsammans med dess slutsatser till Europaparlamentet, rådet och styrelsen. Rapportens resultat ska offentliggöras.

*Artikel 68***Upphävande och succession**

1. Förordning (EU) nr 526/2013 upphör att gälla med verkan från och med den 27 juni 2019.
2. Hänvisningar till förordning (EU) nr 526/2013 och till Enisa som inrättats genom den förordningen, ska anses som hänvisningar till den här förordningen och till Enisa som inrättats genom den här förordningen.
3. Enisa som inrättats genom den här förordningen efterträder Enisa som inrättades genom förordning (EU) nr 526/2013 när det gäller all äganderätt samt alla avtal, rättsliga skyldigheter, anställningskontrakt, finansiella åtaganden och ansvarsskyldigheter. Alla beslut som styrelsen och direktionen har fattat i enlighet med förordning (EU) nr 526/2013 ska fortsätta att gälla, förutsatt att de överensstämmer med den här förordningen.

4. Enisa ska inrättas på obestämd tid från den 27 juni 2019.
5. Den verkställande direktör som har utsetts i enlighet med artikel 24.4 i förordning (EU) nr 526/2013 ska kvarstå i tjänst och utöva de uppgifter för Enisas verkställande direktör som avses i artikel 20 i den här förordningen under den återstående delen av den verkställande direktörens mandatperiod. Övriga villkor i den verkställande direktörens avtal ska förbli oförändrade.
6. Styrelseledamöterna och deras suppleanter som utsetts i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) nr 526/2013 ska kvarstå i tjänst och utöva de styrelsefunktioner som avses i artikel 15 i den här förordningen under den återstående delen av sina mandatperioder.

Artikel 69

Ikraftträdande

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Artiklarna 58, 60, 61, 63, 64 och 65 ska tillämpas från och med den 28 juni 2021.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 17 april 2019.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

G. CIAMBA

Ordförande

BILAGA

KRAV SOM ORGANEN FÖR BEDÖMNING AV ÖVERENSSTÄMMELSE SKA UPPFYLLA

De organ för bedömning av överensstämmelse som önskar bli ackrediterade ska uppfylla följande krav:

1. Ett organ för bedömning av överensstämmelse ska inrättas i enlighet med nationell rätt och vara en juridisk person.
2. Ett organ för bedömning av överensstämmelse ska vara ett tredjepartsorgan som är oberoende av den organisation eller de IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som det bedömer.
3. Ett organ som hör till en näringslivsorganisation eller branschorganisation som företräder företag som är involverade i konstruktion, tillverkning, leverans, installation, användning eller underhåll av de IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som det bedömer, får anses vara ett organ för bedömning av överensstämmelse, förutsatt att det kan styrkas att det är oberoende och att inga intressekonflikter föreligger.
4. Organen för bedömning av överensstämmelse, deras högsta ledning och den personal som ansvarar för att utföra bedömningen av överensstämmelse, får inte utgöras av den som konstruerar, tillverkar, levererar, installerar, köper, äger, använder eller underhåller den IKT-produkt, IKT-tjänst eller IKT-process som bedöms, eller de som företräder någon av dessa parter. Det förbudet ska inte hindra att bedömda IKT-produkter som är nödvändiga för verksamheten inom organet för bedömning av överensstämmelse används eller att IKT-produkterna används för personligt bruk.
5. Organen för bedömning av överensstämmelse, deras högsta ledning och den personal som ansvarar för genomförandet av bedömningen av överensstämmelse får varken delta direkt i konstruktionen, tillverkningen, marknadsföringen, installationen, användningen eller underhållet av dessa IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer som bedöms, eller företräda de parter som bedriver denna verksamhet. Organen för bedömning av överensstämmelse, deras högsta ledning och den personal som ansvarar för genomförandet av bedömningen av överensstämmelse får inte delta i någon verksamhet som kan påverka deras objektivitet eller integritet i samband med den bedömningen av överensstämmelse. Det förbudet ska framför allt gälla konsulttjänster.
6. Om ett organ för bedömning av överensstämmelse ägs eller drivs av en offentlig myndighet eller institution ska det säkerställas och dokumenteras att organet har en oberoende ställning och att inga intressekonflikter föreligger mellan den nationella myndigheten för cybersäkerhetscertifiering och, organet för bedömning av överensstämmelse.
7. Organ för bedömning av överensstämmelse ska säkerställa att deras dotterbolags eller underentreprenörers verksamhet inte påverkar sekretessen, objektiviteten eller opartiskheten i organens bedömningar av överensstämmelse.
8. Organ för bedömning av överensstämmelse och deras personal ska utföra bedömningen av överensstämmelse med största möjliga yrkesintegritet, ha erforderlig teknisk kompetens på det specifika området och vara fria från alla påtryckningar och incitament, som kan påverka deras omdöme eller resultaten av deras bedömning av överensstämmelse, inklusive påtryckningar och incitament av ekonomisk natur, särskilt när det gäller personer eller grupper av personer som berörs av denna verksamhet.
9. Ett organ för bedömning av överensstämmelse ska vara i stånd att utföra alla de uppgifter för bedömning av överensstämmelse som det utsetts att utföra enligt denna förordning, oavsett om uppgifterna utförs av organet för bedömning av överensstämmelse självt eller av annan part för dess räkning och på dess ansvar. Om underleverantörer eller utomstående konsulter anlitas ska detta vara väl dokumenterat, inte inbegripa mellanhänder och det ska finnas ett skriftligt avtal som bland annat ska innehålla bestämmelser om sekretess och intressekonflikter. Det aktuella organet för bedömning av överensstämmelse ska åta sig fullt ansvar för de uppgifter som utförs.
10. Vid alla tidpunkter och vid varje bedömning av överensstämmelse och för varje typ, kategori eller underkategori av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer, ska ett organ för bedömning av överensstämmelse ha till sitt förfogande
 - a) personal med teknisk kunskap och tillräcklig och lämplig erfarenhet för att utföra de uppgifter som ingår i bedömningen av överensstämmelse,
 - b) erforderliga beskrivningar av förfarandena i enlighet med vilka bedömningar av överensstämmelse utförs, som säkerställer insyn i dessa förfaranden och möjligheten att reproducera dem; organet ska förfoga över lämpliga riktlinjer och förfaranden för att skilja mellan de uppgifter som det utför i sin egenskap av anmält organ enligt artikel 61 och all annan verksamhet,

- c) förfaranden som gör det möjligt för organet att utöva sin verksamhet med vederbörlig hänsyn tagen till ett företags storlek, bransch och struktur, den berörda IKT-produktteknikens, IKT-tjänsteteknikens eller IKT-processsteknikens komplexitet och om det rör sig om massproduktion eller serietillverkning.
11. Ett organ för bedömning av överensstämmelse ska ha de nödvändiga medlen för att korrekt kunna utföra de tekniska och administrativa uppgifterna i samband med bedömningen av överensstämmelse och ska ha tillgång till den utrustning och de hjälpmedel som är nödvändiga.
12. Den personal som ansvarar för att utföra bedömningen av överensstämmelse ska ha
- a) en grundlig teknisk utbildning och yrkesutbildning som omfattar all verksamhet i samband med bedömning av överensstämmelse,
 - b) tillfredsställande kunskap om kraven för de bedömningar av överensstämmelse som de utför och fullgod befogenhet att utföra dessa bedömningar,
 - c) lämpliga kunskaper och förståelse om de tillämpliga kraven och provningsstandarderna,
 - d) förmåga att upprätta intyg, protokoll och rapporter som visar att bedömningarna av överensstämmelse har utförts.
13. Det ska garanteras att organ för bedömning av överensstämmelse, deras högsta ledning, personal som är ansvarig för att utföra bedömningar av överensstämmelse och alla underleverantörer är opartiska.
14. Ersättningen till den högsta ledningen för och av personalen som ansvarar för bedömningen av överensstämmelse får inte vara beroende av antalet bedömningar av överensstämmelse som görs eller resultaten av bedömningarna.
15. Organ för bedömning av överensstämmelse ska vara ansvarsförsäkrade, såvida inte ansvaret åligger medlemsstaten enligt dess nationella rätt eller medlemsstaten själv tar direkt ansvar för bedömningen av överensstämmelse.
16. Organet för bedömning av överensstämmelse och dess personal, kommittéer, dotterbolag, underleverantörer och eventuella anslutna organ eller personal vid externa organ som ett organ för bedömning av överensstämmelse anlitar ska underhålla konfidentialitet och iaktta tystnadsplikt beträffande all information som de erhåller vid utförandet av sina uppgifter avseende bedömning av överensstämmelse i enlighet med denna förordning eller de nationella bestämmelser som genomför den, utom i de fall då uppgifter måste lämnas enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt som är tillämplig på personen i fråga och utom gentemot de behöriga myndigheterna i de medlemsstater där verksamheten utförs. Immateriella rättigheter ska skyddas. Organet för bedömning av överensstämmelse ska ha infört dokumenterade förfaranden rörande kraven i denna punkt.
17. Förutom kraven i punkt 16 hindrar inget i denna bilaga utbyte av teknisk information och vägledning om gällande regler mellan organet för bedömning av överensstämmelse och en person som ansöker om certifiering, eller som överväger att ansöka, om certifiering.
18. Organen för bedömning av överensstämmelse ska fungera enligt konsekventa, rättvisa och rimliga villkor och bestämmelser och när det gäller avgifter beakta intressena hos små och medelstora företag.
19. Organen för bedömning av överensstämmelse ska uppfylla de krav som anges i relevant standard som harmoniserats enligt förordning (EG) nr 765/2008 för ackreditering av organ för bedömning av överensstämmelse som utför certifiering av IKT-produkter, IKT-tjänster eller IKT-processer.
20. Organen för bedömning av överensstämmelse ska säkerställa att de provningslaboratorier som används för att prova överensstämmelsen uppfyller de krav som anges i relevant standard som harmoniserats enligt förordning (EG) nr 765/2008 för ackreditering av laboratorier som utför provningar.
-

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/882

av den 17 april 2019

om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Syftet med detta direktiv är att bidra till en väl fungerande inre marknad genom att tillnärma medlemsstaternas lagar och andra författningar vad gäller tillgänglighetskrav för vissa produkter och tjänster och särskilt genom att undanröja och förebygga hinder för den fria rörligheten för vissa tillgängliga produkter och tjänster som uppstår på grund av olika tillgänglighetskrav i medlemsstaterna. Detta skulle öka tillgången på tillgängliga produkter och tjänster på den inre marknaden och göra relevant information mer tillgänglig.
- (2) Efterfrågan på tillgängliga produkter och tjänster är stor och antalet personer med funktionsnedsättning förväntas öka avsevärt. En miljö där produkter och tjänster är mer tillgängliga möjliggör ett mer inkluderande samhälle och underlättar självständigt boende för personer med funktionsnedsättning. I det här sammanhanget bör man ha i åtanke att funktionsnedsättning är vanligare bland kvinnor än bland män i unionen.
- (3) I detta direktiv definieras personer med funktionsnedsättning i linje med Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som antogs den 13 december 2006 (nedan kallad *konventionen*), i vilken unionen är part sedan den 21 januari 2011 och vilken alla medlemsstater har ratificerat. Enligt konventionen innefattar personer med funktionsnedsättning "personer som har någon varaktig fysisk, psykisk, intellektuell eller sensorisk funktionsnedsättning som i samspel med olika hinder kan hindra dem från att fullt ut och effektivt delta i samhället på lika villkor som andra". Detta direktiv främjar ett fullt och effektivt deltagande på lika villkor genom att förbättra tillgången till konventionella produkter och tjänster som genom sin ursprungliga utformning eller senare anpassning tillgodoser de särskilda behoven hos personer med funktionsnedsättning.
- (4) Detta direktiv skulle gynna även andra personer som har funktionsbegränsningar, såsom äldre personer, gravida kvinnor och personer som reser med bagage. Med begreppet *personer med funktionsbegränsning* avses i detta direktiv personer som har någon varaktig eller tillfällig fysisk, psykisk, intellektuell eller sensorisk funktionsnedsättning, åldersrelaterad funktionsnedsättning eller annan nedsättning på grund av kroppens funktion som i samspel med olika hinder leder till begränsad tillgång till produkter och tjänster för dessa personer och skapar en situation som kräver att dessa produkter och tjänster anpassas efter personernas särskilda behov.
- (5) Skillnaderna mellan medlemsstaternas lagar och andra författningar med avseende på produkters och tjänsters tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning skapar hinder för den fria rörligheten för produkter och tjänster och snedvrider konkurrensen på den inre marknaden. För vissa produkter och tjänster kommer dessa skillnader sannolikt att öka i unionen efter konventionens ikraftträdande. Ekonomiska aktörer, särskilt små och medelstora företag, drabbas särskilt mycket av sådana hinder.

⁽¹⁾ EUT C 303, 19.8.2016, s. 103.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 13 mars 2019 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 9 april 2019.

- (6) På grund av skillnader i de nationella tillgänglighetskraven hindras särskilt enskilda företagare, små och medelstora företag och mikroföretag från att delta i affärsprojekt utanför den inhemska marknaden. De nationella, eller till och med regionala eller lokala, tillgänglighetskrav som medlemsstaterna har infört skiljer sig för närvarande åt både vad gäller täckning och detaljnivå. Dessa skillnader har negativ inverkan på konkurrenskraften och tillväxten, på grund av de extrakostnader som uppstår i samband med utveckling och marknadsföring av tillgängliga produkter och tjänster för varje nationell marknad.
- (7) Konsumenter som köper tillgängliga produkter och tjänster och tekniska hjälpmedel får betala höga priser på grund av den begränsade konkurrensen bland leverantörerna. De potentiella fördelarna som kommer av att utbyta erfarenheter med nationella och internationella kollegor vad gäller anpassning till den samhälleliga och tekniska utvecklingen minskar på grund av de splittrade nationella reglerna.
- (8) För att den inre marknaden ska fungera väl måste man tillnärma de nationella åtgärderna på unionsnivå för att sätta stopp för splittringen på marknaden för tillgängliga produkter och tjänster, för att skapa stordriftsfördelar, för att underlätta gränsöverskridande handel och rörlighet och för att hjälpa de ekonomiska aktörerna att koncentrera resurser på innovation i stället för att använda dem till att täcka kostnader som uppstår på grund av splittrad lagstiftning inom unionen.
- (9) Fördelarna med harmonisering av tillgänglighetskraven för den inre marknaden har visats genom tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU ⁽³⁾ om hissar och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 ⁽⁴⁾ inom transportområdet.
- (10) I förklaring nr 22, vad gäller personer med funktionsnedsättning, till Amsterdamfördraget enades konferensen mellan företrädarna för medlemsstaternas regeringar om att unionens institutioner, när de utarbetar åtgärder enligt artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), ska beakta funktionshindrade personers behov.
- (11) Det övergripande målet med kommissionens meddelande av den 6 maj 2015 med titeln *En strategi för en digital inre marknad i Europa* är att uppnå hållbara ekonomiska och sociala fördelar från en sammankopplad digital inre marknad som därigenom underlättar handeln och ökar sysselsättningen inom unionen. Eftersom den gränsöverskridande näthandeln fortfarande är mycket begränsad har konsumenterna i unionen ännu inte tillgång till alla fördelar vad gäller priser och urval som den inre marknaden kan ge. Splittringen begränsar också efterfrågan på gränsöverskridande e-handelstransaktioner. Det behövs även samordnade åtgärder för att säkerställa att elektroniskt innehåll, elektroniska kommunikationstjänster och åtkomst till audiovisuella medietjänster, är helt tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Därför är det nödvändigt att harmonisera tillgänglighetskraven inom hela den digitala inre marknaden och säkerställa att alla invånare i EU kan dra fördel av den, oavsett förmåga.
- (12) Efter det att unionen blev part i konventionen har konventionens bestämmelser blivit en integrerad del av unionsrätten och är bindande för unionens institutioner och medlemsstaterna.
- (13) Parterna åläggs enligt konventionen att vidta ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får tillgång, på lika villkor som andra, till den fysiska miljön, till transporter, till information och kommunikation, innefattande informations- och kommunikationsteknik (IKT) och IKT-system, samt till andra anläggningar och tjänster som är tillgängliga för eller erbjuds allmänheten både i städerna och på landsbygden. Förenta nationernas kommitté för rättigheter för personer med funktionsnedsättning har fastställt att det finns ett behov av att skapa ett regelverk med konkreta, verkställbara och tidsbundna riktmärken för övervakning av det successiva genomförandet av tillgängligheten.
- (14) I konventionen uppmanas dess parter att genomföra eller främja forskning om och utveckling av och främja tillgång till och användning av ny teknik, innefattande informations- och kommunikationsteknik, samt hjälpmedel som är lämpliga för personer med funktionsnedsättning. I konventionen uppmanas även till prioritering av teknik till överkomligt pris.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/33/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om hissar och säkerhetskomponenter till hissar (EUT L 96, 29.3.2014, s. 251).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 661/2009 av den 13 juli 2009 om krav för typgodkännande av allmän säkerhet hos motorfordon och deras släpvagnar samt av de system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för dem (EUT L 200, 31.7.2009, s. 1).

- (15) När konventionen träder i kraft i medlemsstaternas nationella rättsordningar innebär det att kompletterande nationella bestämmelser om tillgänglighet för produkter och tjänster måste antas. Utan unionsåtgärder skulle de bestämmelserna öka skillnaderna ytterligare mellan medlemsstaternas lagar och andra författningar.
- (16) Det är därför nödvändigt att underlätta genomförandet av konventionen i EU genom att tillhandahålla gemensamma unionsregler. Detta direktiv hjälper också medlemsstaterna i deras ansträngningar att på ett harmoniserat sätt uppfylla såväl sina nationella åtaganden som sina skyldigheter enligt konventionen när det gäller tillgänglighet.
- (17) I kommissionens meddelande av den 15 november 2010 med titeln *EU:s handikappstrategi 2010–2020: Nya åtgärder för ett hinderfritt samhälle i EU* anges, i linje med konventionen, tillgänglighet, en grundläggande förutsättning för delaktighet i samhället, som ett av åtta åtgärdsområden, och målet är att säkerställa tillgänglighet för produkter och tjänster.
- (18) Fastställandet av de produkter och tjänster som omfattas av detta direktiv baseras på en undersökning som genomfördes samtidigt som konsekvensbedömningen utarbetades och där man fastställde vilka produkter och tjänster som är relevanta för personer med funktionsnedsättning och för vilka medlemsstaterna har antagit eller sannolikt kommer att anta olika nationella tillgänglighetskrav som stör den inre marknadens funktion.
- (19) För att säkerställa tillgänglighet för de tjänster som omfattas av detta direktiv bör även produkter som används vid tillhandahållandet av de tjänster med vilka konsumenterna interagerar omfattas av skyldigheten att uppfylla tillgänglighetskraven i detta direktiv.
- (20) Även om en tjänst eller en del av en tjänst lagts ut på underentreprenad till tredje part bör inte den tjänstens tillgänglighet äventyras, och tjänsteleverantörerna bör uppfylla skyldigheterna i detta direktiv. Tjänsteleverantörerna bör även säkerställa lämplig utbildning och fortbildning av sin personal så att den har kunskaper i hur man använder tillgängliga produkter och tjänster. Denna utbildning bör omfatta frågor som tillhandahållande av information, rådgivning och reklam.
- (21) Tillgänglighetskraven bör införas på det sätt som är minst betungande för de ekonomiska aktörerna och medlemsstaterna.
- (22) Det är nödvändigt att ange tillgänglighetskrav för produkter och tjänster som omfattas av detta direktiv och som släpps ut på marknaden, så att deras fria rörlighet på den inre marknaden kan säkerställas.
- (23) Detta direktiv bör göra funktionella tillgänglighetskrav obligatoriska och de bör utformas som allmänna mål. Dessa krav bör vara tillräckligt exakta för att skapa rättsligt bindande skyldigheter och tillräckligt detaljerade för att det ska gå att bedöma överensstämmelsen i syfte att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl för de produkter och tjänster som omfattas av detta direktiv, samt lämna viss flexibilitet för att möjliggöra innovation.
- (24) Detta direktiv innehåller ett antal kriterier för funktionsprestanda som rör produkters och tjänsters driftslägen. Dessa kriterier är inte avsedda som ett allmänt alternativ till tillgänglighetskraven i detta direktiv utan bör endast användas under mycket specifika omständigheter. Dessa kriterier bör gälla särskilda funktioner eller egenskaper hos produkterna eller tjänsterna, i syfte att göra dem tillgängliga, om tillgänglighetskraven i detta direktiv inte rör en eller flera av dessa särskilda funktioner eller egenskaper. Om ett tillgänglighetskrav omfattar särskilda tekniska krav, och en alternativ teknisk lösning för dessa tekniska krav ges i produkten eller tjänsten, bör denna alternativa tekniska lösning dessutom fortfarande uppfylla de berörda tillgänglighetskraven, och bör resultera i likvärdig eller ökad tillgänglighet, genom tillämpning av relevanta kriterier för funktionsprestanda.
- (25) Detta direktiv bör omfatta datormaskinvarusystem med generella användningsområden som är avsedda för konsumenterna. För att dessa system ska fungera på ett tillgängligt sätt bör deras operativsystem också vara tillgängliga. Sådana datormaskinvarusystem kännetecknas av att de har många olika funktioner och förmåga att, med lämplig programvara, utföra de flesta vanliga databehandlingsuppgifter som konsumenterna efterfrågar och är avsedda att användas av konsumenterna. Persondatorer, bland annat stationära datorer, bärbara datorer, smarttelefoner och

datorplattor är exempel på sådana datormaskinvarusystem. Specialiserade datorer som är inbyggda i elektroniska konsumentprodukter utgör inte datormaskinvarusystem med generella användningsområden som är avsedda för konsumenter. Detta direktiv bör inte omfatta enskilda komponenter med särskilda funktioner i sig, till exempel moderkort eller minneskort, som används eller kan användas i ett sådant system.

- (26) Detta direktiv bör också omfatta betalningsterminaler, inklusive både deras maskinvara och deras programvara, samt vissa interaktiva självbetjäningsterminaler, inklusive både deras maskinvara och deras programvara, som är avsedda att användas för tillhandahållande av tjänster som omfattas av detta direktiv, exempelvis bankomater, biljettförsäljningsautomater som utfärdar fysiska biljetter som ger tillgång till tjänster, såsom resebiljettautomater och könummerautomater på bankkontor, incheckningsautomater och interaktiva självbetjäningsterminaler som tillhandahåller information, inbegripet interaktiva informationsskärmar.
- (27) Vissa interaktiva självbetjäningsterminaler som tillhandahåller information som är monterade som integrerade delar av fordon, luftfartyg, fartyg eller rullande materiel bör dock undantas från detta direktivs tillämpningsområde eftersom de utgör en del av dessa fordon, luftfartyg, fartyg eller rullande materiel som inte omfattas av detta direktiv.
- (28) Detta direktiv bör också omfatta elektroniska kommunikationstjänster, inbegripet nödkommunikation, enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972⁽⁵⁾. För närvarande varierar de åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att skapa tillgång för personer med funktionsnedsättning och de är inte harmoniserade inom hela den inre marknaden. Genom att säkerställa att samma tillgänglighetskrav gäller i hela unionen skapar man stordriftsfördelar för ekonomiska aktörer som har verksamhet i mer än en medlemsstat och underlättar effektiv tillgång för personer med funktionsnedsättning både i deras egen medlemsstat och när de reser mellan medlemsstaterna. För att elektroniska kommunikationstjänster, inbegripet nödkommunikation, ska vara tillgängliga bör leverantörerna, utöver tal, tillhandahålla realtidstext, och totalkonversationstjänst där video tillhandahålls av dem, och därmed säkerställa synkronisering av alla dessa kommunikationsmedel. Utöver kraven i det här direktivet bör medlemsstaterna, i enlighet med direktiv (EU) 2018/1972, kunna fastställa en leverantör av samtalsförmedlande tjänster som kan användas av personer med funktionsnedsättning.
- (29) Detta direktiv harmoniserar tillgänglighetskraven för elektroniska kommunikationstjänster och tillhörande produkter samt kompletterar direktiv (EU) 2018/1972 som fastställer krav på likvärdig tillgång och likvärdigt utbud för slutanvändare med funktionsnedsättning. Direktiv (EU) 2018/1972 fastställer också, inom ramen för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, krav på överkomliga priser för tillgång till internet och kommunikation och på överkomliga priser och tillgång med avseende på tillhörande terminalutrustning samt särskild utrustning och särskilda tjänster för konsumenter med funktionsnedsättning.
- (30) Detta direktiv bör också omfatta terminalutrustning för konsumentbruk med interaktiv datorkapacitet som primärt är tänkt att användas för att få åtkomst till elektroniska kommunikationstjänster. Vid tillämpning av detta direktiv bör den utrustningen anses innefatta utrustning som används som en del av systemet för att få åtkomst till elektroniska kommunikationstjänster, exempelvis en router eller ett modem.
- (31) I detta direktiv bör med åtkomst till audiovisuella medietjänster avses att tillgång till audiovisuellt innehåll tillhandahålls liksom mekanismer som gör det möjligt för användare med funktionsnedsättning att använda tekniska hjälpmedel. Tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster skulle kunna inbegripa webbplatser, webbaserade applikationer, digitalboxbaserade applikationer, nedladdningsbara applikationer, tjänster för mobila enheter, inklusive mobila applikationer och dithörande mediaspelare samt internetanslutna televisionstjänster. Tillgängligheten för audiovisuella medietjänster regleras i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU⁽⁶⁾, med undantag för tillgång till elektroniska programguider (EPG) som ingår i definitionen av tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster på vilka detta direktiv är tillämpligt.
- (32) I samband med luft-, buss-, järnvägs- och vattentransporttjänster för passagerare bör detta direktiv omfatta bland annat tillhandahållande av information om transporttjänster, inklusive reseinformation i realtid, via webbplatser, tjänster för mobila enheter, interaktiva informationsskärmar och interaktiva självbetjäningsterminaler som passagerare med funktionsnedsättning behöver för att kunna resa. Detta skulle kunna innefatta information om

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (EUT L 321, 17.12.2018, s. 36).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/13/EU av den 10 mars 2010 om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktiv om audiovisuella medietjänster) (EUT L 95, 15.4.2010, s. 1).

tjänsteleverantörens persontrafikprodukter och persontrafiktjänster, information före resan, information under resan och information om resan ställs in eller blir försenad. Andra uppgifter kan även omfatta information om priser och erbjudanden.

- (33) Detta direktiv bör även omfatta webbplatser, tjänster för mobila enheter, inklusive mobila applikationer, som utvecklas eller tillhandahålls av persontrafikoperatörer inom detta direktivs tillämpningsområde, elektroniska biljettförsäljningstjänster, elektroniska biljetter och interaktiva självbetjäningsterminaler.
- (34) Fastställandet av detta direktivs tillämpningsområde vad gäller luft-, buss-, järnvägs- och vattentransporttjänster för passagerare bör grundas på befintlig sektorslagstiftning om passagerares rättigheter. Om detta direktiv inte tillämpas på vissa typer av transporttjänster bör medlemsstaterna uppmuntra tjänsteleverantörerna att tillämpa de relevanta tillgänglighetskrav i detta direktiv.
- (35) I Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 ⁽⁷⁾ föreskrivs redan skyldigheter för offentliga myndigheter som tillhandahåller transporttjänster, inklusive stads-, förorts- och regionaltransporter, att göra sina webbplatser tillgängliga. Det här direktivet innehåller undantag för mikroföretag som tillhandahåller tjänster, däribland stads-, förorts- och regionaltransporter. Dessutom omfattar det här direktivet skyldigheter för att säkerställa att e-handelswebbplatser är tillgängliga. Eftersom det här direktivet innehåller skyldigheter för en stor majoritet av de privata leverantörerna av transporttjänster att göra sina webbplatser tillgängliga när de säljer biljetter online är det inte nödvändigt att i det här direktivet införa ytterligare krav för webbplatser för leverantörer av stads-, förorts- och regionaltransporter.
- (36) Vissa aspekter av tillgänglighetskraven, särskilt när det gäller bestämmelsen om information enligt detta direktiv, omfattas redan av befintlig unionslagstiftning på området för persontransporter. Detta inbegriper delar av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 ⁽⁸⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 ⁽⁹⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 ⁽¹⁰⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010 ⁽¹¹⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 ⁽¹²⁾. Detta inbegriper även relevanta akter som antagits på grundval av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/57/EG ⁽¹³⁾. För att säkerställa rättslig samstämdhet bör tillgänglighetskraven i dessa förordningar och dessa akter fortsätta att tillämpas som förut. Ytterligare krav det här direktivet skulle dock komplettera befintliga krav och förbättra den inre marknadens funktion på transportområdet och gynna personer med funktionsnedsättning.
- (37) Vissa aspekter av transporttjänster bör inte omfattas av detta direktiv när de tillhandahålls utanför medlemsstaternas territorium, även om tjänsten har inriktats på unionsmarknaden. Med avseende på dessa aspekter bör en persontrafikoperatör enbart vara skyldig att säkerställa att kraven i detta direktiv uppfylls vad gäller den del av tjänsten som erbjuds inom unionens territorium. När det gäller lufttransporter bör emellertid unionslufttrafikföretag säkerställa att de tillämpliga kraven i detta direktiv uppfylls även på flygningar från en flygplats i ett

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 av den 26 oktober 2016 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer (EUT L 327, 2.12.2016, s. 1).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91 (EUT L 46, 17.2.2004, s. 1).

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 av den 5 juli 2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet (EUT L 204, 26.7.2006, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 av den 23 oktober 2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer (EUT L 315, 3.12.2007, s. 14).

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010 av den 24 november 2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 334, 17.12.2010, s. 1).

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 av den 16 februari 2011 om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 55, 28.2.2011, s. 1).

⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/57/EG av den 17 juni 2008 om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom gemenskapen (EUT L 191, 18.7.2008, s. 1).

tredjeland till en flygplats belägen inom en medlemsstats territorium. Dessutom bör alla lufttrafikföretag, inbegripet de som inte är auktoriserade i unionen, säkerställa att de tillämpliga kraven i detta direktiv uppfylls i de fall då flygningar avgår från unionens territorium till ett tredjelands territorium.

- (38) Städernas myndigheter bör uppmuntras att integrera obehindrad tillgänglighet till stadstransporttjänster i sina planer för hållbar rörlighet i städer och att regelbundet offentliggöra förteckningar över bästa praxis för obehindrad tillgänglighet till kollektivtrafik och rörlighet i städer.
- (39) Unionsrätten om banktjänster och finansiella tjänster syftar till att skydda och ge information till konsumenterna av dessa tjänster i hela unionen, men omfattar inte tillgänglighetskrav. I syfte att göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att använda dessa tjänster i hela unionen, inklusive sådana som tillhandahålls på webbplatser och via tjänster för mobila enheter, inklusive mobila applikationer, att fatta välinformerade beslut, och att känna att de åtnjuter ett tillräckligt skydd på samma villkor som andra konsumenter samt säkerställa lika villkor för tjänsteleverantörer bör man i detta direktiv fastställa gemensamma tillgänglighetskrav för vissa banktjänster och finansiella tjänster som tillhandahålls konsumenterna.
- (40) Lämpliga tillgänglighetskrav bör också gälla för identifieringsmetoder, elektroniska signaturer och betaltjänster, eftersom de är nödvändiga för att utföra konsumenternas banktransaktioner.
- (41) E-bokfiler bygger på en elektronisk datorkodning som möjliggör spridning av och sökning i ett intellektuellt verk som mestadels föreligger som text eller i grafisk form. Kodningens precisionsgrad bestämmer e-bokfilernas tillgänglighet, i synnerhet när det gäller klassificeringen av olika grundläggande beståndsdelar i verket och den standardiserade beskrivningen av dess struktur. Interoperabilitet i fråga om tillgänglighet bör maximera dessa filers kompatibilitet med olika användarprogram och med befintliga och framtida tekniska hjälpmedel. Särdragen när det gäller speciella volymer såsom serier, barnböcker och konstböcker bör beaktas när det gäller alla tillämpliga tillgänglighetskrav. Olika tillgänglighetskrav i medlemsstaterna skulle göra det svårt för utgivare och andra ekonomiska aktörer att dra nytta av fördelarna med den inre marknaden, skulle kunna skapa interoperabilitetsproblem med läsplattor och skulle begränsa tillgången för konsumenter med funktionsnedsättning. När det gäller e-böcker skulle begreppet *tjänsteleverantör* kunna inbegripa utgivare och andra ekonomiska aktörer som distribuerar dessa.

Det är ett känt faktum att personer med funktionsnedsättning fortsätter att stå inför hinder när det gäller att få tillgång till innehåll som är skyddat av upphovsrätt och närstående rättigheter och att vissa åtgärder för att ta itu med denna situation redan har vidtagits till exempel genom antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1564⁽¹⁴⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1563⁽¹⁵⁾, och att ytterligare unionsåtgärder i detta syfte skulle kunna vidtas i framtiden.

- (42) I detta direktiv definieras e-handelstjänster som en tjänst som tillhandahålls på distans, genom webbplatser och tjänster för mobila enheter, på elektronisk väg och på individuell begäran av en konsument i syfte att ingå ett konsumentavtal. Med avseende på den definitionen avses med *på distans* en tjänst som tillhandahålls utan att parterna är närvarande samtidigt, *på elektronisk väg* en tjänst som sänds vid utgångspunkten och tas emot vid slutpunkten med hjälp av utrustning för elektronisk behandling (inbegripet digital signalkomprimering) och lagring av uppgifter, och som i sin helhet sänds, befordras och tas emot genom tråd, radio, optiska medel eller andra elektromagnetiska medel, och *på individuell begäran av en konsument* en tjänst som tillhandahålls på individuell begäran. Med tanke på e-handelstjänsternas ökade relevans och deras starkt tekniska karaktär är det viktigt med harmoniserade krav för deras tillgänglighet.

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/1564 av den 13 september 2017 om viss tillåten användning av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning och om ändring av direktiv 2001/29/EG om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EUT L 242, 20.9.2017, s. 6).

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1563 av den 13 september 2017 om gränsöverskridande utbyte mellan unionen och tredjeländer av exemplar i tillgängligt format av vissa verk och andra alster som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter till förmån för personer med blindhet, synnedsättning eller annan läsnedsättning (EUT L 242, 20.9.2017, s. 1).

- (43) Skyldigheterna i detta direktiv beträffande e-handelstjänsternas tillgänglighet bör gälla internetförsäljning av alla produkter och tjänster och bör därför även gälla försäljning av en produkt eller tjänst som i sig omfattas av detta direktiv.
- (44) De åtgärder som avser tillgängligheten för mottagandet av nödkommunikation bör antas utan att det påverkar organisationen av alarmeringstjänsterna, vilket fortsatt omfattas av medlemsstaternas exklusiva befogenhets.
- (45) I enlighet med direktiv (EU) 2018/1972 ska medlemsstaterna säkerställa att tillträde för slutanvändare med funktionsnedsättning till alarmeringstjänster är tillgängligt via nödkommunikation och är likvärdigt med det tillträde som åtnjuts av andra slutanvändare, i enlighet med unionsrätten om harmonisering av tillgänglighetskraven för produkter och tjänster. Kommissionen och de nationella regleringsmyndigheterna eller andra behöriga myndigheter ska vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att slutanvändare med funktionsnedsättning som reser i en annan medlemsstat har tillträde till alarmeringstjänster på likvärdiga villkor som andra slutanvändare, om detta är möjligt, utan förhandsregistrering. Dessa åtgärder syftar till att säkerställa interoperabilitet mellan medlemsstater och ska i största möjliga utsträckning bygga på europeiska standarder eller specifikationer som fastställts i enlighet med artikel 39 i direktiv (EU) 2018/1972. Sådana åtgärder hindrar inte medlemsstaterna från att anta ytterligare krav i syfte att nå de mål som fastställs i det direktivet. Som ett alternativ till att uppfylla tillgänglighetskraven vad gäller mottagandet av nödkommunikation för användare med funktionsnedsättning i enlighet med detta direktiv, bör medlemsstaterna kunna fastställa en tredjepartsleverantör av samtalsförmedlande tjänster som kan användas av personer med funktionsnedsättning för kommunikation med alarmeringscentralen, till dess att dessa alarmeringscentraler kan använda elektroniska kommunikationstjänster genom internetprotokoll för att säkerställa tillgänglighet för att ta emot nödkommunikation. De skyldigheter som anges i det här direktivet bör inte i något fall tolkas som att de begränsar eller minskar någon skyldighet till förmån för slutanvändare med funktionsnedsättning, inklusive likvärdig tillgång till elektroniska kommunikationstjänster och alarmeringstjänster samt tillgänglighetskyldigheter som anges i direktiv (EU) 2018/1972.
- (46) I direktiv (EU) 2016/2102 fastställs tillgänglighetskrav för offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer, samt andra tillhörande aspekter, i synnerhet krav som rör de berörda webbplatsernas och mobila applikationernas överensstämmelse. Det direktivet innehåller dock en specifik förteckning över undantag. Liknande undantag är relevanta för det här direktivet. Viss verksamhet som äger rum via den offentliga sektorns webbplatser och mobila applikationer, såsom persontrafiktjänster eller e-handelstjänster som omfattas av detta direktivs tillämpningsområde, bör dessutom uppfylla de tillämpliga tillgänglighetskraven i det här direktivet i syfte att säkerställa att internetförsäljningen av produkter och tjänster är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning, oavsett om säljaren är en offentlig eller privat ekonomisk aktör. Tillgänglighetskraven i det här direktivet bör anpassas till kraven i direktiv (EU) 2016/2102, trots skillnader i exempelvis övervakning, rapportering och efterlevnadsåtgärder.
- (47) De fyra principerna för tillgänglighet i fråga om webbplatser och mobila applikationer, som används i direktiv (EU) 2016/2102, är följande: möjlighet att uppfatta, vilket innebär att information och komponenter i ett användargränssnitt måste presenteras för användare på sätt som de kan uppfatta; hanterbarhet, vilket innebär att komponenter i ett användargränssnitt och navigering måste vara hanterbara; begriplighet, vilket innebär att information och hantering av användargränssnittet måste vara begriplig; robust karaktär, vilket innebär att innehållet måste vara robust nog för att kunna tolkas på ett tillförlitligt sätt av ett brett spektrum av användarprogram, inklusive hjälpmedel. Dessa principer är även relevanta för det här direktivet.
- (48) Medlemsstaterna bör vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att den fria rörligheten inom unionen för de produkter och tjänster som omfattas av detta direktiv och som uppfyller de tillämpliga tillgänglighetskraven inte hindras av skäl som har att göra med tillgänglighetskraven.
- (49) I vissa situationer skulle gemensamma tillgänglighetskrav för den bebyggda miljön underlätta den fria rörligheten för de berörda tjänsterna och för personer med funktionsnedsättning. För att säkerställa överensstämmelse med de tillgänglighetskrav som fastställs i bilaga III bör detta direktiv göra det möjligt för medlemsstaterna att inkludera den bebyggda miljö som används vid tillhandahållandet av de tjänster som omfattas av direktivets tillämpningsområde.
- (50) Tillgänglighet bör uppnås genom systematiskt undanröjande och förebyggande av hinder, främst genom universell utformning eller *design för alla*, vilket bidrar till att säkerställa tillgång för personer med funktionsnedsättning på lika villkor som andra. Enligt konventionen innebär det synsättet "sådan utformning av produkter, miljöer, program och tjänster att de ska kunna användas av alla i största möjliga utsträckning utan behov av anpassning eller specialutformning". I linje med konventionen ska begreppet "*design för alla*" inte utesluta hjälpmedel för enskilda

grupper av personer med funktionsnedsättning där så behövs". Dessutom bör tillgänglighet inte utesluta skälig anpassning när så krävs i unionsrätten eller i nationell rätt. Tillgänglighet och design för alla bör tolkas i enlighet med den allmänna kommentar nr 2 (2014) om artikel 9: tillgänglighet som kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning har utarbetat.

- (51) Produkter eller tjänster som omfattas av detta direktiv omfattas inte automatiskt av rådets direktiv 93/42/EEG ⁽¹⁶⁾. Vissa tekniska hjälpmedel som är medicintekniska produkter kan dock omfattas av det direktivet.
- (52) De flesta jobb i unionen tillhandahålls av små och medelstora företag och mikroföretag. De är oerhört viktiga för den framtida tillväxten men ställs ofta inför hinder i utvecklingen av sina produkter och tjänster, framför allt i ett gränsöverskridande sammanhang. Därför är det nödvändigt att underlätta arbetet för små och medelstora företag och mikroföretag genom att harmonisera de nationella bestämmelserna om tillgänglighet, samtidigt som de nödvändiga skyddsåtgärderna bibehålls.
- (53) För att mikroföretag och små och medelstora företag ska kunna gynnas av detta direktiv måste de verkligen uppfylla kraven i kommissionens rekommendation 2003/361/EG ⁽¹⁷⁾, och den relevanta rättspraxisen, som syftar till att förhindra kringgående av dess regler.
- (54) I syfte att säkerställa enhetlighet i unionsrätten och samtidigt erkänna särdragen hos tillgänglighetskraven i detta direktiv bör detta direktiv grundas på Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG ⁽¹⁸⁾, eftersom det rör produkter som redan omfattas av andra unionsakter.
- (55) Alla ekonomiska aktörer som omfattas av detta direktiv och som ingår i leverans- och distributionskedjan bör säkerställa att de endast tillhandahåller sådana produkter på marknaden som överensstämmer med detta direktiv. Detsamma bör gälla ekonomiska aktörer som tillhandahåller tjänster. Det är nödvändigt att göra en tydlig och proportionell fördelning av skyldigheterna i enlighet med varje ekonomisk aktörs roll i leverans- och distributionsprocessen.
- (56) De ekonomiska aktörerna bör, i förhållande till den roll de har i leveranskedjan, ansvara för att produkter och tjänster överensstämmer med erforderliga krav, för att säkerställa en hög nivå när det gäller skydd av tillgängligheten och för att garantera rättvis konkurrens på unionsmarknaden.
- (57) Skyldigheterna i detta direktiv bör tillämpas likvärdigt på ekonomiska aktörer i den offentliga sektorn och i den privata sektorn.
- (58) Tillverkaren, som besitter detaljkunskap om konstruktions- och tillverkningsprocessen, är den som bäst kan genomföra hela bedömningen av överensstämmelse. Samtidigt som ansvaret för produktens överensstämmelse ligger kvar hos tillverkaren bör marknadskontrollmyndigheterna spela en viktig roll i kontrollen av huruvida produkter som tillhandahålls i unionen är tillverkade i enlighet med unionsrätten.
- (59) Importörerna och distributörerna bör medverka i de nationella myndigheternas marknadskontroll och delta aktivt genom att förse de behöriga myndigheterna med alla nödvändiga uppgifter om den berörda produkten.
- (60) Importörerna bör säkerställa att de produkter från tredjeländer som förs in på unionsmarknaden överensstämmer med detta direktiv, och framför allt att tillverkarna har genomfört lämpliga förfaranden för bedömning av överensstämmelse avseende dessa produkter.
- (61) När en produkt släpps ut på marknaden bör importörerna på produkten ange sitt namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och kontaktadress.

⁽¹⁶⁾ Rådets direktiv 93/42/EEG av den 14 juni 1993 om medicintekniska produkter (EGT L 169, 12.7.1993, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Kommissionens rekommendation 2003/361/EG av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (EUT L 124, 20.5.2003, s. 36).

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG av den 9 juli 2008 om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG (EUT L 218, 13.8.2008, s. 82).

- (62) Distributörerna bör säkerställa att deras hantering av produkten inte inverkar negativt på produktens överensstämmelse med tillgänglighetskraven i detta direktiv.
- (63) Alla ekonomiska aktörer som släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke eller ändrar en produkt som redan släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att det kan påverka överensstämmelsen med de tillämpliga kraven, bör anses vara tillverkare och bör därför överta tillverkarens skyldigheter.
- (64) Av proportionalitetsskäl bör tillgänglighetskraven endast gälla så länge de inte ålägger den berörda ekonomiska aktören en oproportionerligt stor börda eller kräver en ändring av produkterna och tjänsterna som skulle innebära en grundläggande ändring av dem mot bakgrund av detta direktiv. Det bör dock finnas mekanismer för att kontrollera berättigande till undantag från tillgänglighetskravens tillämplighet.
- (65) I detta direktiv bör principen *att först tänka småskaligt* följas och hänsyn tas till de administrativa bördor som små och medelstora företag ställs inför. Här bör mjuka regler fastställas när det gäller bedömning av överensstämmelse och även skyddsklausuler för ekonomiska aktörer, i stället för allmänna undantag och avvikelser för dessa företag. Följaktligen bör hänsyn tas till små och medelstora företags situation när man fastställer regler för urval och genomförande av de lämpligaste förfarandena för bedömning av överensstämmelse, och skyldigheten att bedöma överensstämmelse med tillgänglighetskrav bör begränsas så att den inte innebär en oproportionerligt stor börda för de små och medelstora företagen. Dessutom bör marknadskontrollmyndigheterna agera på ett proportionerligt sätt i förhållande till företagets storlek och den berörda tillverkningens inriktning på små serier eller på produkter som inte tillverkas seriemässigt, utan att skapa onödiga hinder för små och medelstora företag och utan att det urholkar skyddet av allmänintresset.
- (66) I undantagsfall bör de ekonomiska aktörerna – om tillgänglighetskraven i detta direktiv skulle ålägga de ekonomiska aktörerna en oproportionerligt stor börda – endast vara skyldiga att uppfylla kraven i den mån de inte medför en oproportionerligt stor börda. I sådana vederbörligen motiverade fall skulle det inte finnas någon rimlig möjlighet för en ekonomisk aktör att fullständigt tillämpa ett eller flera av de tillgänglighetskraven i detta direktiv. Den ekonomiska aktören bör emellertid göra en tjänst eller en produkt som omfattas av detta direktivs tillämpningsområde så tillgänglig som möjligt genom att tillämpa dessa krav i den mån de inte medför en oproportionerligt stor börda. Dessa tillgänglighetskrav, som av den ekonomiska aktören inte ansågs medföra en oproportionerligt stor börda, bör vara fullständigt tillämpliga. Undantag från uppfyllandet av ett eller flera tillgänglighetskrav på grund av en oproportionerligt stor börda bör inte gå utöver vad som är absolut nödvändigt för att begränsa denna börda i förhållande till den berörda särskilda produkten eller tjänsten i varje enskilt fall. Åtgärder som skulle medföra en oproportionerligt stor börda bör tolkas som åtgärder som skulle medföra en alltför stor organisatorisk eller ekonomisk börda för den ekonomiska aktören, samtidigt som man tar hänsyn till de sannolika fördelarna för personer med funktionsnedsättning i enlighet med de kriterier som fastställs i detta direktiv. Kriterier som grundas på dessa överväganden bör fastställas för att göra det möjligt för både ekonomiska aktörer och berörda myndigheter att jämföra olika situationer och på ett systematiskt sätt bedöma om en oproportionerligt stor börda förekommer. Endast berättigade skäl bör beaktas när man bedömer i vilken utsträckning tillgänglighetskraven inte kan uppfyllas eftersom de skulle leda till en oproportionerligt stor börda. Avsaknad av prioriteringar, tidsbrist eller bristande kunskaper bör inte anses vara berättigade skäl.
- (67) Vid den övergripande bedömningen av om en oproportionerligt stor börda föreligger bör de kriterier som anges i bilaga VI användas. Bedömningen av om en oproportionerligt stor börda föreligger bör dokumenteras av den ekonomiska aktören med beaktande av de relevanta kriterierna. Tjänsteleverantörer bör göra en ny bedömning av en oproportionerligt stor börda minst vart femte år.
- (68) Den ekonomiska aktören bör underrätta de behöriga myndigheterna om att den har stött sig på bestämmelserna i detta direktiv om grundläggande ändring och/eller oproportionerligt stor börda. Endast på begäran av de behöriga myndigheterna bör den ekonomiska aktören tillhandahålla en kopia av bedömningen och förklara varför produkten eller tjänsten inte är fullt tillgänglig och tillhandahålla bevis på att det föreligger en oproportionerligt stor börda eller en grundläggande ändring, eller både och.
- (69) Om en tjänsteleverantör på grundval av den erforderliga bedömningen konstaterar att det skulle utgöra en oproportionerligt stor börda om det krävdes att alla självbetjäningsterminaler som används för tillhandahållandet av tjänster som omfattas av detta direktiv skulle uppfylla tillgänglighetskraven enligt detta direktiv, bör tjänsteleverantören fortfarande tillämpa dessa krav i den mån dessa krav inte medför en sådan oproportionerligt stor börda för den. Följaktligen bör tjänsteleverantören bedöma i vilken utsträckning en begränsad tillgänglighet i alla självbetjäningsterminaler eller ett begränsat antal fullt tillgängliga självbetjäningsterminaler skulle möjliggöra för dem att undvika en oproportionerligt stor börda som annars skulle läggas på dem, och de bör vara skyldiga att efterleva tillgänglighetskraven i detta direktiv endast i den utsträckningen.

- (70) Mikroföretag särskiljs från alla andra företag genom sin begränsade personal och årliga omsättning eller årliga balansomslutning. Den börda som det innebär för mikroföretag att uppfylla tillgänglighetskraven tar därför i allmänhet en större del av deras finansiella resurser och personalresurser i anspråk jämfört med andra företag och kommer med större sannolikhet att utgöra en oproportionerligt stor andel av kostnaderna. En betydande andel av kostnaden för mikroföretag härrör från pappersarbete och dokumentation som visar överensstämmelse med de olika krav som fastställs i unionsrätten. Alla ekonomiska aktörer som omfattas av detta direktiv bör kunna bedöma proportionaliteten vad gäller att uppfylla tillgänglighetskraven i detta direktiv och bör uppfylla dem enbart i den utsträckning de inte är oproportionerliga, men att kräva en sådan bedömning från mikroföretag som tillhandahåller tjänster skulle i sig utgöra en oproportionerligt stor börda. Därför bör krav och skyldigheter i detta direktiv inte gälla mikroföretag som tillhandahåller tjänster inom ramen för detta direktivs tillämpningsområde.
- (71) För att minska den administrativa bördan bör man i direktivet föreskriva mindre betungande krav och skyldigheter för mikroföretag som hanterar produkter som omfattas av detta direktivs tillämpningsområde.
- (72) Även om vissa mikroföretag är undantagna från skyldigheterna i detta direktiv, bör alla mikroföretag uppmanas att tillverka, importera eller distribuera produkter och tillhandahålla tjänster som uppfyller tillgänglighetskraven i detta direktiv så att deras konkurrenskraft och tillväxtpotential på den inre marknaden ökar. Medlemsstaterna bör därför tillhandahålla riktlinjer och verktyg till mikroföretag för att underlätta tillämpningen av de nationella bestämmelser genom vilka detta direktiv införlivas.
- (73) Alla ekonomiska aktörer bör agera ansvarsfullt och uppfylla alla tillämpliga rättsliga krav när de släpper ut eller tillhandahåller produkter eller tillhandahåller tjänster på marknaden.
- (74) För att underlätta bedömningen av överensstämmelse med tillämpliga tillgänglighetskrav är det nödvändigt att föreskriva presumtion om överensstämmelse för produkter och tjänster som överensstämmer med frivilliga harmoniserade standarder som har antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012⁽¹⁹⁾ i syfte att utarbeta detaljerade tekniska specifikationer av dessa krav. Kommissionen har redan utfärdat ett antal standardiseringsbegäranden om tillgänglighet till de europeiska standardiseringsorganisationerna, såsom standardiseringsuppdragen M/376, M/473 och M/420, vilka skulle vara relevanta för utarbetandet av harmoniserade standarder.
- (75) I förordning (EU) nr 1025/2012 fastställs ett förfarande för formella invändningar mot harmoniserade standarder som inte anses uppfylla kraven i detta direktiv.
- (76) Europeiska standarder bör vara marknadsdrivna, ta hänsyn till allmänintresset och de politiska mål som tydligt uttalats i kommissionens begäran till en eller flera europeiska standardiseringsorganisationer om utarbetande av harmoniserade standarder och grundas på samförstånd. Om det saknas harmoniserade standarder och om de behövs för harmoniseringen av den inre marknaden bör kommissionen i vissa fall kunna anta genomförandeakter med tekniska specifikationer för tillgänglighetskraven i detta direktiv. Tekniska specifikationer bör endast användas i sådana fall. Kommissionen bör till exempel kunna anta tekniska specifikationer särskilt när standardiseringsprocessen blockeras av att de berörda parterna inte kan nå samförstånd eller när det förekommer otillbörliga dröjsmål vid fastställandet av en harmoniserad standard, till exempel på grund av att den kvalitet som krävs inte uppnåtts. Kommissionen bör låta det gå tillräckligt lång tid efter sin begäran till en eller flera europeiska standardiseringsorganisationer om utarbetande av harmoniserade standarder innan den antar en teknisk specifikation avseende samma tillgänglighetskrav. Kommissionen bör inte tillåtas anta en teknisk specifikation utan att först ha försökt se till att tillgänglighetskraven täcks av det europeiska standardiseringssystemet, med undantag för om kommissionen kan visa att de tekniska specifikationerna uppfyller de krav som fastställs i bilaga II till förordning (EU) nr 1025/2012.
- (77) I syfte att på effektivast möjliga sätt fastställa harmoniserade standarder och tekniska specifikationer som uppfyller tillgänglighetskraven i detta direktiv för produkter och tjänster bör kommissionen, när så är genomförbart, involvera europeiska paraplyorganisationer för personer med funktionsnedsättning och alla andra berörda parter i processen.

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG (EUT L 316, 14.11.2012, s. 12).

- (78) För att säkerställa effektiv tillgång till information för marknadskontrolländamål bör den information som krävs för att förklara överensstämmelse med alla tillämpliga unionsakter tillgängliggöras i en enda EU-försäkran om överensstämmelse. I syfte att minska den administrativa bördan för de ekonomiska aktörerna bör de kunna inkludera alla relevanta enskilda försäkringar om överensstämmelse i den enda EU-försäkran om överensstämmelse.
- (79) När det gäller bedömningen av överensstämmelse för produkter bör detta direktiv följa förfarandet Intern tillverkningskontroll i *Modul A*, som anges i bilaga II till beslut nr 768/2008/EG, eftersom det gör det möjligt för ekonomiska aktörer att visa, och för behöriga myndigheter att säkerställa, att produkter som tillhandahålls på marknaden uppfyller tillgänglighetskraven och inte medför någon orimlig börda.
- (80) När myndigheter utför marknadskontroll av produkter och kontrollerar tjänsters överensstämmelse bör de även kontrollera bedömningarna av överensstämmelse, inklusive huruvida den relevanta bedömningen av grundläggande ändring eller oproportionerligt stor börda genomfördes på ett korrekt sätt. Myndigheterna bör utföra sina uppgifter i samarbete med personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem och deras intressen.
- (81) När det gäller tjänster bör den information som behövs för att bedöma överensstämmelsen med tillgänglighetskraven i det här direktivet ges i de allmänna villkoren eller likvärdigt dokument utan att detta påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU ⁽²⁰⁾.
- (82) CE-märkningen, som visar att en produkt överensstämmer med tillgänglighetskraven i detta direktiv, är det synliga resultatet av en hel process av bedömning av överensstämmelse i vid bemärkelse. Detta direktiv bör följa de allmänna principer för CE-märkning som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 ⁽²¹⁾ om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter. Utöver att upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse bör tillverkaren på ett kostnadseffektivt sätt informera konsumenterna om sina produkters tillgänglighet.
- (83) Genom att anbringa CE-märkningen på en produkt försäkras tillverkaren, i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008, att produkten överensstämmer med alla tillämpliga tillgänglighetskrav och att tillverkaren tar på sig det fulla ansvaret för detta.
- (84) I enlighet med beslut nr 768/2008/EG ankommer det på medlemsstaterna att säkerställa att marknadskontrollen av produkter inom deras territorium är stark och effektiv, och att förse sina marknadskontrollmyndigheter med tillräckliga befogenheter och resurser.
- (85) Medlemsstaterna bör kontrollera att tjänster överensstämmer med skyldigheterna i detta direktiv och bör följa upp klagomål och rapporter om bristande överensstämmelse för att säkerställa att korrigerande åtgärder har vidtagits.
- (86) Kommissionen kan där så är lämpligt, i samråd med de berörda parterna, anta icke-bindande riktlinjer för att stödja samordningen mellan marknadskontrollmyndigheterna och myndigheter som är ansvariga för kontroll av tjänsters överensstämmelse. Kommissionen och medlemsstaterna bör ha möjlighet att inrätta initiativ i syfte att dela de resurser och den expertis som finns hos myndigheterna.
- (87) Medlemsstaterna bör säkerställa att marknadskontrollmyndigheterna och myndigheter som är ansvariga för kontroll av tjänsters överensstämmelse kontrollerar att de ekonomiska aktörerna uppfyller de kriterier som anges i bilaga VI i enlighet med kapitlen VIII och IX. Medlemsstaterna bör ha möjlighet att utse ett specialiserat organ för utförandet av marknadskontrollmyndigheternas skyldigheter eller skyldigheterna för myndigheter som är ansvariga för kontroll av tjänsters överensstämmelse i enlighet med detta direktiv. Medlemsstaterna bör ha möjlighet att besluta att ett sådant specialiserat organs befogenheter begränsas till tillämpningsområdet för detta direktiv eller vissa delar därav utan att detta påverkar medlemsstaternas skyldigheter enligt förordning (EG) nr 765/2008.

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

- (88) Ett förfarande för skyddsåtgärder bör upprättas, vilket bör gälla om medlemsstaterna är oeniga om åtgärder som en medlemsstat vidtagit. Enligt detta skyddsåtgärder underrättas berörda parter om planerade åtgärder när det gäller produkter som inte uppfyller tillgänglighetskraven i detta direktiv. Förfarandet för skyddsåtgärder bör ge marknadskontrollmyndigheterna möjlighet att, i samarbete med de berörda ekonomiska aktörerna, agera i ett tidigare skede när det gäller sådana produkter.
- (89) Om medlemsstaterna och kommissionen är överens om att en medlemsstats åtgärd är berättigad, bör kommissionen inte involveras ytterligare, utom i de fall då den bristande överensstämmelsen kan anses bero på brister i en harmoniserad standard.
- (90) I enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU⁽²²⁾ och 2014/25/EU⁽²³⁾ om offentlig upphandling, där förfaranden fastställs för offentlig upphandling av offentliga kontrakt och projekttävlingar för vissa varor (produkter), tjänster och byggtreprenader, ska de tekniska specifikationerna, utom i vederbörligen motiverade fall, vid alla upphandlingar där kontraktsföremålet ska användas av fysiska personer, oavsett om det rör sig om allmänheten eller personal vid den upphandlande myndigheten eller enheten, fastställas med hänsyn till kriterier avseende tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning eller formgivning med tanke på samtliga användares behov. Vidare kräver dessa direktiv att om obligatoriska tillgänglighetskrav har antagits genom en unionsrättsakt ska de tekniska specifikationerna avseende tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning eller formgivning med tanke på samtliga användares behov utformas med hänvisning till den rättsakten. Det här direktivet bör fastställa obligatoriska tillgänglighetskrav för de produkter och tjänster som omfattas av det. För de produkter och tjänster som inte omfattas av det här direktivets tillämpningsområde är tillgänglighetskraven i det inte bindande. Användning av dessa tillgänglighetskrav för att uppfylla relevanta skyldigheter enligt andra unionsakter än det här direktivet skulle dock underlätta genomförandet av tillgängligheten och bidra till rättssäkerhet och tillnärmning av tillgänglighetskraven i hela unionen. Myndigheterna bör inte hindras från att fastställa mer långtgående tillgänglighetskrav än de som anges i bilaga I till det här direktivet.
- (91) Detta direktiv bör inte ändra den obligatoriska eller frivilliga karaktären hos de bestämmelser som rör tillgängligheten i andra unionsakter.
- (92) Detta direktiv bör endast gälla upphandlingsförfaranden för vilka en anbudsinfördran redan har skickats ut eller, i de fall en anbudsinfördran inte krävs, om den upphandlande myndigheten eller den upphandlande enheten har påbörjat upphandlingsförfarandet efter den dag då detta direktiv börjar tillämpas.
- (93) I syfte att säkerställa att detta direktiv tillämpas på rätt sätt bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på följande: ytterligare specificering av de tillgänglighetskrav som genom själva sin beskaffenhet inte kan ge den avsedda effekten såvida de inte närmare specificeras i bindande unionsrättsakter; ändring av den period under vilken ekonomiska aktörer måste kunna identifiera en ekonomisk aktör som har levererat en produkt till dem eller till vilken de har levererat en produkt; ytterligare specificering av de relevanta kriterier som den ekonomiska aktören ska beakta vid bedömningen av huruvida överensstämmelsen med tillgänglighetskraven skulle medföra en oproportionerligt stor börda. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning⁽²⁴⁾. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (94) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta direktiv, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter med avseende på de tekniska specifikationerna. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽²⁵⁾.

⁽²²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/25/EU av den 26 februari 2014 om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och om upphävande av direktiv 2004/17/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 243).

⁽²⁴⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (95) Medlemsstaterna bör säkerställa att det finns lämpliga och effektiva medel för att säkerställa efterlevnaden av detta direktiv och bör därför således upprätta lämpliga kontrollmekanismer, såsom efterhandskontroll av marknads-kontrollmyndigheterna, för att kontrollera att ett undantag från tillgänglighetskraven är berättigat. Vid behandling av klagomål avseende tillgänglighet bör medlemsstaterna iakttäta den allmänna principen om god förvaltning och i synnerhet tjänstemännens skyldighet att säkerställa att ett beslut om varje klagomål fattas inom rimlig tid.
- (96) I syfte att främja ett enhetligt genomförande av detta direktiv bör kommissionen, för att underlätta utbytet av information och bästa praxis och för att tillhandahålla råd, inrätta en arbetsgrupp som består av berörda myndigheter och parter. Samarbete bör främjas mellan myndigheterna och de berörda parterna, inklusive personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem, bland annat i syfte att förbättra samstämmigheten vid tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv gällande tillgänglighetskrav och att övervaka genomförandet av dess bestämmelser om grundläggande ändring och oproportionerligt stor börda.
- (97) Med hänsyn till den befintliga rättsliga ramen rörande rättsmedel inom de områden som omfattas av direktiven 2014/24/EU och 2014/25/EU, bör bestämmelserna om efterlevnadsåtgärder och sanktioner i det här direktivet inte gälla de upphandlingsförfaranden för vilka skyldigheterna i detta direktiv gäller. Ett sådant undantagande påverkar inte medlemsstaternas fördragsenliga skyldigheter att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa unionsrättens tillämpning och effektivitet.
- (98) Sanktionerna bör vara adekvata i förhållande till överträdelsernas art och omständigheterna så att de inte fungerar som ett alternativ till att de ekonomiska aktörerna fullgör sin skyldighet att göra sina produkter eller tjänster tillgängliga.
- (99) Medlemsstaterna bör, i enlighet med gällande unionsrätt, säkerställa att det finns alternativa tvistlösningsmekanismer som gör det möjligt att åtgärda påstådda fall av bristande efterlevnad av detta direktiv innan talan väcks vid domstol eller hos behöriga förvaltningsmyndigheter.
- (100) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument ⁽²⁶⁾, har medlemsstaterna åtagit sig att, när det är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Lagstiftaren anser att det är motiverat att sådana dokument översänds avseende detta direktiv.
- (101) I syfte att ge tjänsteleverantörerna tillräckligt med tid för att anpassa sig till kraven i detta direktiv är det nödvändigt att införa en övergångsperiod på fem år efter tillämpningsdagen för detta direktiv, under vilken produkter som används vid tillhandahållandet av en tjänst och som släppts ut på marknaden före den dagen inte måste uppfylla tillgänglighetskraven i detta direktiv såvida de inte ersätts av tjänsteleverantörerna under övergångsperioden. Med tanke på kostnaderna och den långa livslängden för självbetjäningsterminaler, är det lämpligt att föreskriva att sådana terminaler, när de används vid tillhandahållandet av tjänster, får fortsätta att användas till slutet av deras ekonomiska livslängd, förutsatt att de inte ersätts under denna period, dock inte längre än 20 år.
- (102) Tillgänglighetskraven i detta direktiv bör gälla för produkter som släpps ut på marknaden och tjänster som tillhandahålls efter den dag då de nationella åtgärder som införlivar detta direktiv börjar tillämpas, inbegripet redan använda och begagnade produkter som importeras från ett tredjeland och som släpps ut på marknaden efter den dagen.
- (103) Detta direktiv är förenligt med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*). Syftet med direktivet är i synnerhet att säkerställa fullständig respekt för rätten för personer med funktionsnedsättning att få del av åtgärder som syftar till att säkerställa deras oberoende, sociala och yrkesmässiga integrering och deltagande i samhällslivet samt främja tillämpningen av artiklarna 21, 25 och 26 i stadgan.
- (104) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att undanröja hinder för fri rörlighet för vissa tillgängliga produkter och tjänster i syfte att bidra till en väl fungerande inre marknad, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna eftersom det kräver harmonisering av de olika regler som för närvarande finns i deras respektive rätts-system utan snarare, på grund av att det fastställs gemensamma tillgänglighetskrav och regler för den inre marknadens funktion, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

⁽²⁶⁾ EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Syfte

Syftet med detta direktiv är att bidra till en väl fungerande inre marknad genom en tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar vad gäller tillgänglighetskrav för vissa produkter och tjänster, särskilt genom att undanröja och förebygga de hinder för den fria rörligheten för de produkter och tjänster som omfattas av detta direktiv som uppstår på grund av de olika tillgänglighetskraven i medlemsstaterna.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv gäller för följande produkter som släpps ut på marknaden efter den 28 juni 2025:
 - a) Datormaskinvarusystem med generella användningsområden som är avsedda för konsumenter och operativsystem till dessa maskinvarusystem.
 - b) Följande självbetjäningsterminaler:
 - i) Betalningsterminaler.
 - ii) Följande självbetjäningsterminaler som är avsedda för tillhandahållande av tjänster som omfattas av detta direktiv:
 - Bankomater.
 - Biljettförsäljningsautomater.
 - Incheckningsautomater.
 - Interaktiva självbetjäningsterminaler som tillhandahåller information, förutom terminaler som har monterats som integrerade delar av fordon, luftfartyg, fartyg eller rullande materiel.
 - c) Terminalutrustning för konsumentbruk med interaktiv datorkapacitet som används för elektroniska kommunikationstjänster.
 - d) Terminalutrustning för konsumentbruk med interaktiv datorkapacitet, som används för åtkomst till audiovisuella medietjänster.
 - e) Läsplattor.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 32, gäller detta direktiv för följande tjänster som tillhandahålls konsumenter efter den 28 juni 2025:
 - a) Elektroniska kommunikationstjänster med undantag av överföringstjänster som används för tillhandahållande av maskin till maskin-tjänster.
 - b) Tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster.
 - c) Följande inslag i luft-, buss-, järnvägs- och vattentransporttjänster för passagerare, med undantag för stads-, förorts- och regionaltransporter vilka endast omfattas av led v:
 - i) Webbplatser.
 - ii) Tjänster för mobila enheter, däribland mobila applikationer.
 - iii) Elektroniska biljetter och elektroniska biljettförsäljningstjänster.
 - iv) Förmedling av information om transporttjänster, inklusive reseinformation i realtid; när det gäller informations-skärmar ska detta begränsas till interaktiva skärmar som är belägna inom unionens territorium.

- v) Interaktiva självbetjäningsterminaler belägna inom unionens territorium, utom sådana som har monterats som integrerade delar av fordon, luftfartyg, fartyg eller rullande materiel som används vid tillhandahållandet av någon del av sådana persontrafiktjänster.
- d) Banktjänster för konsumenter.
- e) E-böcker och ändamålsenlig programvara.
- f) E-handelstjänster.
3. Detta direktiv gäller mottagande av nödkommunikation till det gemensamma europeiska larmnumret 112.
4. När det gäller webbplatser och mobila applikationer gäller detta direktiv inte följande innehåll:
- a) Förinspelade tidsberoende medier som offentliggjorts före den 28 juni 2025.
- b) Filformat för dokument som offentliggjorts före den 28 juni 2025.
- c) Kartor och karttjänster på nätet, om väsentlig information tillhandahålls på ett tillgängligt digitalt sätt för kartor som är avsedda för navigering.
- d) Innehåll från tredje part som varken finansieras eller utvecklas eller står under kontroll av den berörda ekonomiska aktören.
- e) Webbplatsers och mobila applikationers innehåll som kan klassificeras som arkiv, det vill säga endast innehåller innehåll som inte uppdaterats eller redigerats efter den 28 juni 2025
5. Detta direktiv ska inte påverka tillämpningen av direktiv (EU) 2017/1564 och förordning (EU) 2017/1563.

Artikel 3

Definitioner

I detta direktiv gäller följande definitioner:

- personer med funktionsnedsättning*: personer som har någon varaktig fysisk, psykisk, intellektuell eller sensorisk funktionsnedsättning som i samspel med olika hinder kan hindra dem från att fullt ut och effektivt delta i samhället på lika villkor som andra.
- produkt*: ett ämne, preparat eller annan vara framställd genom en tillverkningsprocess, dock inte livsmedel, foder, levande växter och djur, produkter av mänskligt ursprung samt produkter av växter och djur med direkt koppling till deras framtida fortplantning.
- tjänst*: tjänst enligt definitionen i artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG ⁽²⁷⁾.
- tjänsteleverantör*: en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller en tjänst på unionsmarknaden eller som erbjuder sig att tillhandahålla en sådan tjänst till konsumenter i unionen.
- audiovisuella medietjänster*: tjänster enligt definitionen i artikel 1.1 a i direktiv 2010/13/EU.
- tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster*: tjänster som överförs via elektroniska kommunikationsnät som används för att identifiera, välja, ta emot information om samt konsultera audiovisuella medietjänster och eventuella tillhandahållna funktioner, såsom undertexter för döva och hörselskadade personer, syntolkning, talad textning och teckenspråkstolkning, som resulterar av genomförandet av åtgärder för att göra tjänsterna tillgängliga i enlighet med vad som avses i artikel 7 i direktiv 2010/13/EU; och omfattar även elektroniska programguider (EPG).
- terminalutrustning för konsumentbruk med interaktiv datorkapacitet, som används för åtkomst till audiovisuella medietjänster*: all utrustning vars huvudsyfte är att ge åtkomst till audiovisuella medietjänster.

⁽²⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (EUT L 376, 27.12.2006, s. 36).

8. *elektronisk kommunikationstjänst*: elektronisk kommunikationstjänst enligt definitionen i artikel 2.4 i direktiv (EU) 2018/1972.
9. *totalkonversationstjänst*: totalkonversationstjänst enligt definitionen i artikel 2.35 i direktiv (EU) 2018/1972.
10. *alarmeringscentral*: alarmeringscentral enligt definitionen i artikel 2.36 i direktiv (EU) 2018/1972.
11. *den lämpligaste alarmeringscentralen*: den lämpligaste alarmeringscentralen enligt definitionen i artikel 2.37 i direktiv (EU) 2018/1972.
12. *nödkommunikation*: nödkommunikation enligt definitionen i artikel 2.38 i direktiv (EU) 2018/1972.
13. *alarmeringstjänst*: alarmeringstjänst enligt definitionen i artikel 2.39 i direktiv (EU) 2018/1972.
14. *realtidstext*: en typ av textbaserad konversation i punkt-till-punktsituationer eller vid flerpunktskonferenser där text som matas in överförs på ett sådant sätt att användaren uppfattar kommunikationen som kontinuerlig, dvs. att den sker tecken för tecken.
15. *tillhandahållande på marknaden*: leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt.
16. *utsläppande på marknaden*: det första tillhandahållandet av en produkt på unionsmarknaden.
17. *tillverkare*: fysisk eller juridisk person som tillverkar eller låter konstruera eller tillverka en produkt och saluför den produkten, i eget namn eller under eget varumärke.
18. *bemyndigad företrädare*: fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och som enligt en skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter.
19. *importör*: fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och släpper ut en produkt från ett tredjeland på unionsmarknaden.
20. *distributör*: fysisk eller juridisk person i leveranskedjan, förutom tillverkaren eller importören, som tillhandahåller en produkt på marknaden.
21. *ekonomisk aktör*: tillverkaren, den bemyndigade företrädaren, importören, distributören eller tjänsteleverantören.
22. *konsument*: fysisk person som köper produkten i fråga eller är mottagare av tjänsten i fråga för ändamål som ligger utanför dennes handel, företag, hantverksverksamhet eller yrke.
23. *mikroföretag*: ett företag med färre än tio anställda och som har en årsomsättning som inte överstiger 2 miljoner EUR eller en årlig balansomslutning som inte överstiger 2 miljoner EUR.
24. *små och medelstora företag*: företag som sysselsätter färre än 250 personer och som har en årsomsättning som inte överstiger 50 miljoner EUR eller en balansomslutning som inte överstiger 43 miljoner EUR per år, men som inte omfattar mikroföretag.
25. *harmoniserad standard*: en harmoniserad standard enligt definitionen i artikel 2.1 c i förordning (EU) nr 1025/2012.
26. *tekniska specifikationer*: en teknisk specifikation enligt definitionen i artikel 2.4 i förordning (EU) nr 1025/2012 som ger förutsättningar för att uppfylla de tillgänglighetskrav som gäller för en produkt eller tjänst.
27. *tillbakadragande*: åtgärd för att förhindra att en produkt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden.

28. *banktjänster för konsumenter*: tillhandahållande för konsumenter av följande banktjänster och finansiella tjänster:
- a) kreditavtal som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG ⁽²⁸⁾ eller Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU ⁽²⁹⁾,
 - b) tjänsterna i avsnitt A punkterna 1, 2, 4 och 5 och avsnitt B punkterna 1, 2, 4 och 5 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU ⁽³⁰⁾,
 - c) betaltjänster enligt definitionen i artikel 4.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 ⁽³¹⁾,
 - d) tjänster som är knutna till betalkontot enligt definitionen i artikel 2.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU, ⁽³²⁾ och
 - e) elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 2.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG ⁽³³⁾.
29. *betalningsterminal*: anordning vars huvudsyfte är att göra det möjligt att genomföra betalningar med användning av betalningsinstrument enligt definitionen i artikel 4.14 i direktiv (EU) 2015/2366, vid ett fysiskt försäljningsställe men inte i en virtuell miljö.
30. *e-handelstjänster*: tjänster som tillhandahålls på distans, genom webbplatser och tjänster för mobila enheter, på elektronisk väg och på individuell begäran av en konsument i syfte att ingå ett konsumentavtal.
31. *lufttransporttjänster för passagerare*: kommersiella luftfartstjänster för passagerare enligt definitionen i artikel 2 l i förordning (EG) nr 1107/2006 i samband med avfärd från, transitering genom eller ankomst till en flygplats, när flygplatsen är belägen inom en medlemsstats territorium, inbegripet flygningar som avgår från en flygplats som är belägen i ett tredjeland till en flygplats som är belägen inom en medlemsstats territorium, om tjänsterna tillhandahålls av ett unionslufttrafikföretag.
32. *busstransporttjänster för passagerare*: de tjänster som omfattas av artikel 2.1. och 2.2 i förordning (EU) nr 181/2011.
33. *järnvägstransporttjänster för passagerare*: all persontrafik på järnväg som avses i artikel 2.1 i förordning (EG) nr 1371/2007, med undantag för de tjänster som avses i artikel 2.2 i den förordningen.
34. *vattentransporttjänster för passagerare*: de persontrafiktjänster som omfattas av artikel 2.1 i förordning (EU) nr 1177/2010, med undantag för de tjänster som avses i artikel 2.2 i den förordningen.
35. *stads- och förortstransporter*: stads- och förortstrafiken enligt definitionen i artikel 3.6 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU ⁽³⁴⁾, men vad gäller det här direktivet inkluderar det endast följande transportsätt: järnväg, buss, tunnelbana, spårväg och trådbuss.

⁽²⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal och om upphävande av rådets direktiv 87/102/EEG (EUT L 133, 22.5.2008, s. 66).

⁽²⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/17/EU av den 4 februari 2014 om konsumentkreditavtal som avser bostadsfastighet och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2013/36/EU och förordning (EU) nr 1093/2010 (EUT L 60, 28.2.2014, s. 34).

⁽³⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349).

⁽³¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG, 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁽³²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/92/EU av den 23 juli 2014 om jämförbarhet för avgifter som avser betalkonto, byte av betalkonto och tillgång till betalkonto med grundläggande funktioner (EUT L 257, 28.8.2014, s. 214).

⁽³³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG (EUT L 267, 10.10.2009, s. 7).

⁽³⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU av den 21 november 2012 om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde (EUT L 343, 14.12.2012, s. 32).

36. *regionaltransporter*: regional trafik enligt definitionen i artikel 3.7 i direktiv 2012/34/EU, men vad gäller det här direktivet inkluderar det endast följande transportsätt: järnväg, buss, tunnelbana, spårväg och trådbuss.
37. *tekniska hjälpmedel*: varje föremål, del av utrustning, tjänst eller produktsystem, inbegripet programvara, som används för att öka, upprätthålla, ersätta eller förbättra funktionsförmågan för personer med funktionsnedsättning eller för att lindra och kompensera för funktionsnedsättningar, aktivitetsbegränsningar eller delaktighetsinskränkningar.
38. *operativsystem*: programvara som bland annat hanterar gränssnittet till yttre maskinvara, schemalägger uppgifter, tilldelar lagring, och presenterar ett standardgränssnitt för användaren när inget tillämpningsprogram körs, inklusive ett grafiskt användargränssnitt, oavsett om sådan programvara är inbyggd i datormaskinvara med generella användningsområden som är avsedd för konsumenter eller utgör fristående programvara som är avsedd att köras på datormaskinvara med generella användningsområden som är avsedd för konsumenter, men exklusive en operativsystemladdare, bios (*basic input-output system*) eller andra fasta program som behövs vid start av en dator eller när operativsystemet installeras.
39. *datormaskinvarusystem med generella användningsområden som är avsett för konsumenter*: en maskinvarukombination som utgör en komplett dator och som kännetecknas av att den har många olika funktioner, har förmågan att med lämplig programvara utföra de flesta vanliga databehandlingsuppgifter som konsumenter efterfrågar och är avsedd att användas av konsumenter, detta inkluderar persondatorer, i synnerhet stationära datorer, bärbara datorer, smarttelefoner och datorplattor.
40. *interaktiv datorkapacitet*: funktion till stöd för interaktion mellan människa och enhet som möjliggör behandling och överföring av data, tal eller video, eller en kombination därav.
41. *e-bok och ändamålsenlig programvara*: en tjänst som inbegriper tillhandahållande av digitala filer som innehåller en elektronisk version av en bok som en person kan disponera, navigera i, läsa och använda, samt den särskilda programvaran, inklusive tjänster för mobila enheter, inklusive mobila applikationer, för att disponera, navigera i, läsa och använda dessa digitala filer, och det omfattar inte programvara som omfattas av definitionen i led 42.
42. *läsplatta*: särskild utrustning, inklusive både maskinvara och programvara, som används för att disponera, navigera i, läsa och använda e-bokfiler.
43. *elektroniska biljetter*: alla system i vilka resebevis, i form av en eller flera resebiljetter, reseabonnemang eller resekredit, lagras elektroniskt på ett fysiskt transportkort eller en annan enhet i stället för att skrivas ut som pappersbiljett.
44. *elektroniska biljettförsäljningstjänster*: alla system i vilka biljetter för persontrafik köps, inbegripet online med hjälp av en enhet med interaktiv datorkapacitet, och levereras till köparen i elektronisk form för att möjliggöra att de kan skrivas ut i pappersform eller visas upp på en mobil enhet med interaktiv datorkapacitet under resan.

KAPITEL II

Tillgänglighetskrav och fri rörlighet

Artikel 4

Tillgänglighetskrav

1. Medlemsstaterna ska säkerställa, i enlighet med punkterna 2, 3 och 5 i denna artikel och med förbehåll för artikel 14 i detta direktiv, att de ekonomiska aktörerna endast släpper ut produkter på marknaden och endast tillhandahåller tjänster som uppfyller tillgänglighetskraven i bilaga I.
2. Alla produkter ska uppfylla de tillgänglighetskrav som fastställs i bilaga I avsnitt I.

Alla produkter, med undantag för självbetjäningsterminaler, ska uppfylla de krav som fastställs i bilaga I avsnitt II.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 5 i denna artikel ska alla tjänster, med undantag för stads-, förorts- och regionaltransporter, uppfylla de tillgänglighetskrav som fastställs i bilaga I avsnitt III.

Utan att det påverkar punkt 5 i denna artikel ska alla tjänster uppfylla de tillgänglighetskrav som fastställs i bilaga I avsnitt IV.

4. Medlemsstaterna får, mot bakgrund av nationella förhållanden, besluta att den bebyggda miljö som används av kunder till tjänster som omfattas av detta direktiv ska uppfylla tillgänglighetskraven i bilaga III, för att de i högsta möjliga grad ska kunna användas av personer med funktionsnedsättning.
5. Mikroföretag som tillhandahåller tjänster ska undantas från skyldigheten att uppfylla de tillgänglighetskrav som avses i punkt 3 i denna artikel och eventuella skyldigheter som rör uppfyllandet av de kraven.
6. Medlemsstaterna ska tillhandahålla riktlinjer och verktyg till mikroföretag för att underlätta tillämpningen av de nationella bestämmelser genom vilka detta direktiv införlivas. Medlemsstaterna ska utveckla dessa verktyg i samråd med berörda parter.
7. Medlemsstaterna får upplysa de ekonomiska aktörerna om vägledande exempel i bilaga II på möjliga lösningar som bidrar till att uppfylla tillgänglighetskraven i bilaga I.
8. Medlemsstaterna ska säkerställa att mottagandet av nödkommunikation till det gemensamma europeiska larmnumret 112, genom den lämpligaste alarmeringscentralen, ska uppfylla de särskilda tillgänglighetskraven i avsnitt V i bilaga I på det sätt som bäst passar den nationella organisationen av larmsystem.
9. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 26 för att komplettera bilaga I genom att ytterligare specificera de tillgänglighetskrav som genom själva sin beskaffenhet inte kan ge den avsedda effekten såvida de inte närmare specificeras i bindande unionsrättsakter, till exempel krav som rör interoperabilitet.

Artikel 5

Gällande unionslagstiftning på området för persontransporter

Tjänster som uppfyller kraven avseende tillhandahållande av tillgänglig information och tillhandahållande av information om tillgänglighet enligt förordningarna (EG) nr 261/2004, (EG) nr 1107/2006, (EG) nr 1371/2007, (EU) nr 1177/2010 och (EU) nr 181/2011 och relevanta akter som antagits på grundval av direktiv 2008/57/EG ska anses uppfylla motsvarande krav i det här direktivet. Om det här direktivet föreskriver ytterligare krav, utöver dem som föreskrivs i dessa förordningar och dessa akter, ska de ytterligare kraven vara tillämpliga fullt ut.

Artikel 6

Fri rörlighet

Medlemsstaterna får inte, av skäl som har att göra med tillgänglighetskraven, förhindra att produkter eller tjänster som överensstämmer med detta direktiv tillhandahålls på marknaden inom deras territorium.

KAPITEL III

Skyldigheter för ekonomiska aktörer som hanterar produkter

Artikel 7

Tillverkarnas skyldigheter

1. När tillverkarna släpper ut sina produkter på marknaden ska de se till att dessa har konstruerats och tillverkats i enlighet med de tillämpliga tillgänglighetskraven i detta direktiv.
2. Tillverkarna ska utarbeta den tekniska dokumentationen i enlighet med bilaga IV och utföra eller låta utföra den bedömning av överensstämmelse som anges i den bilagan.

Om bedömningen har visat att produkten uppfyller de tillämpliga tillgänglighetskraven ska tillverkarna upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse och anbringa CE-märkningen.

3. Tillverkarna ska bevara den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse i fem år efter det att produkten har släppts ut på marknaden.
4. Tillverkarna ska säkerställa att det finns rutiner som säkerställer att kraven i detta direktiv kommer att uppfyllas även vid serietillverkning. Hänsyn ska också tas till ändringar som görs i produktens konstruktion eller egenskaper, och ändringar i de harmoniserade standarderna eller i tekniska specifikationer som det hänvisas till vid försäkran om överensstämmelse för en produkt.

5. Tillverkarna ska säkerställa att deras produkter är försedda med typnummer, partinummer, serienummer eller annan identifieringsmärkning eller, om detta inte är möjligt på grund av produktens storlek eller art, säkerställa att den erforderliga informationen anbringas på förpackningen eller på ett medföljande dokument.
6. Tillverkarna ska ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och kontaktadress på produkten eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller på ett dokument som medföljer produkten. Den angivna adressen ska ange en enda kontaktpunkt där tillverkaren kan kontaktas. Kontaktuppgifterna ska anges på ett språk som lätt kan förstås av slutanvändare och marknadskontrollmyndigheter.
7. Tillverkarna ska säkerställa att produkten åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett språk som lätt kan förstås av konsumenter och andra slutanvändare och som bestämts av den berörda medlemsstaten. Sådana bruksanvisningar och sådana föreskrifter liksom all märkning ska vara tydliga och lättbegripliga.
8. Tillverkare som anser eller har skäl att tro att en produkt som de har släppt ut på marknaden inte är förenlig med detta direktiv ska omedelbart vidta de korrigerande åtgärder som krävs för att få produkten att överensstämma med kraven eller om lämpligt dra tillbaka produkten. Om produkten inte överensstämmer med tillgänglighetskraven i detta direktiv ska tillverkarna dessutom omedelbart underrätta de behöriga nationella myndigheterna i de medlemsstater där de har tillhandahållit produkten, och lämna detaljerade uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits. I sådana fall ska tillverkarna föra ett register över produkter som inte överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven och över tillhörande klagomål.
9. Tillverkarna ska på motiverad begäran av en behörig nationell myndighet lämna all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten är förenlig med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av myndigheten. Tillverkarna ska på begäran samarbeta med den behöriga myndigheten om alla åtgärder som vidtas för att undanröja bristande överensstämmelse med de tillämpliga tillgänglighetskraven hos de produkter som de har släppt ut på marknaden, och framför allt för att få produkterna att överensstämma med de tillämpliga tillgänglighetskraven.

Artikel 8

Bemyndigad företrädare

1. Tillverkarna får genom skriftlig fullmakt utse en företrädare.

Skyldigheterna enligt artikel 7.1 samt upprättandet av teknisk dokumentation får inte delegeras till den bemyndigade företrädaren.

2. Den bemyndigade företrädaren ska utföra de uppgifter som anges i fullmakten från tillverkaren. Fullmakten ska ge den bemyndigade företrädaren rätt att bl.a.
 - a) kunna uppvisa EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen för de nationella marknadskontrollmyndigheterna under en period på fem år,
 - b) på motiverad begäran av en behörig nationell myndighet ge den myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven,
 - c) på de behöriga nationella myndigheternas begäran samarbeta med dem om alla åtgärder som vidtas för att undanröja bristande överensstämmelse med de tillämpliga tillgänglighetskraven hos de produkter som omfattas av fullmakten.

Artikel 9

Importörernas skyldigheter

1. Importörerna får endast släppa ut produkter på marknaden som överensstämmer med kraven.
2. Innan importörerna släpper ut en produkt på marknaden ska de säkerställa att tillverkaren har utfört den bedömning av överensstämmelse som anges i bilaga IV. De ska säkerställa att tillverkaren har upprättat den tekniska dokumentation som krävs i den bilagan, att produkten är försedd med CE-märkning och åtföljs av de dokument som krävs samt att tillverkaren har uppfyllt kraven i artikel 7.5 och 7.6.
3. Om en importör anser eller har skäl att tro att en produkt inte överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven i detta direktiv, får importören inte släppa ut produkten på marknaden förrän den överensstämmer med kraven. Om produkten inte överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven ska importören informera tillverkaren och marknadskontrollmyndigheterna om detta.
4. Importörerna ska ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en kontaktadress på produkten eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller på ett dokument som medföljer produkten. Kontaktuppgifterna ska anges på ett språk som lätt kan förstås av slutanvändare och marknadskontrollmyndigheter.

5. Importörerna ska säkerställa att produkten åtföljs av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett språk som lätt kan förstås av konsumenter och andra slutanvändare och som bestämts av den berörda medlemsstaten.
6. Så länge importörerna har ansvar för en produkt ska de säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens överensstämmelse med de tillämpliga tillgänglighetskraven.
7. Under en period på fem år ska importörerna kunna uppvisa EU-försäkran om överensstämmelse för marknadskontrollmyndigheterna och säkerställa att dessa myndigheter på begäran kan få tillgång till den tekniska dokumentationen.
8. Importörer som anser eller har skäl att tro att en produkt som de har släppt ut på marknaden inte överensstämmer med detta direktiv, ska omedelbart vidta de korrigerande åtgärder som krävs för att produkten ska överensstämma med kraven eller om lämpligt dra tillbaka produkten. Om produkten inte överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven ska importörerna dessutom omedelbart underrätta de behöriga nationella myndigheterna i de medlemsstater där de har tillhandahållit produkten, och lämna detaljerade uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits. I sådana fall ska importörerna föra ett register över produkter som inte överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven och över tillhörande klagomål.
9. Importörerna ska på motiverad begäran av en behörig nationell myndighet lämna all den information och dokumentation som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven, på ett språk som lätt kan förstås av myndigheten. De ska på begäran samarbeta med den behöriga myndigheten om alla åtgärder som vidtas för att undanröja bristande överensstämmelse med de tillämpliga tillgänglighetskraven hos de produkter som de har släppt ut på marknaden.

Artikel 10

Distributörernas skyldigheter

1. När distributörerna tillhandahåller en produkt på marknaden ska de iakta vederbörlig omsorg i förhållande till kraven i detta direktiv.
2. Innan distributörerna tillhandahåller en produkt på marknaden ska de kontrollera att produkten är försedd med CE-märkning och åtföljs av erforderliga dokument och av bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter på ett språk som lätt kan förstås av konsumenterna och andra slutanvändare i den medlemsstat där produkten tillhandahålls på marknaden samt att tillverkaren och importören har uppfyllt kraven i artikel 7.5 och 7.6 respektive artikel 9.4.
3. Om en distributör anser eller har skäl att tro att en produkt inte överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven i detta direktiv får distributören inte tillhandahålla produkten på marknaden förrän den överensstämmer med kraven. Om produkten inte överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven ska distributören dessutom informera tillverkaren eller importören och marknadskontrollmyndigheterna om detta.
4. Så länge distributörerna har ansvar för en produkt ska de säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar produktens överensstämmelse med de tillämpliga tillgänglighetskraven.
5. Distributörer som anser eller har skäl att tro att en produkt som de har tillhandahållit på marknaden inte överensstämmer med detta direktiv, ska försäkra sig om att de korrigerande åtgärder som krävs för att produkten ska överensstämma med kraven eller, om så är lämpligt, för att dra tillbaka produkten, vidtas. Om produkten inte överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven ska distributörerna dessutom omedelbart underrätta de behöriga nationella myndigheterna i de medlemsstater där de har tillhandahållit produkten, och lämna detaljerade uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits.
6. Distributörerna ska på motiverad begäran av en behörig nationell myndighet lämna all den information och dokumentation som behövs för att visa att produkten överensstämmer med kraven. De ska på begäran samarbeta med den behöriga myndigheten om alla åtgärder som vidtas för att undanröja bristande överensstämmelse med de tillämpliga tillgänglighetskraven hos de produkter som de tillhandahållit på marknaden.

Artikel 11

Fall där importörer och distributörer ska ha samma skyldigheter som tillverkaren

En importör eller en distributör ska anses vara en tillverkare enligt detta direktiv och ska ha samma skyldigheter som tillverkaren har i enlighet med artikel 7, om denne släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke eller ändrar en produkt som redan släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att överensstämmelsen med kraven i detta direktiv kan påverkas.

*Artikel 12***Identifiering av de ekonomiska aktörer som hanterar produkter**

1. De ekonomiska aktörer som avses i artiklarna 7–10 ska på begäran lämna följande information till marknads-kontrollmyndigheterna:

- a) Andra ekonomiska aktörer som har levererat en produkt till dem.
- b) Andra ekonomiska aktörer som de har levererat en produkt till.

2. De ekonomiska aktörer som avses i artiklarna 7–10 ska kunna lämna den information som avses i punkt 1 i den här artikeln under fem år efter det att de har fått produkten levererad respektive under fem år efter det att de har levererat produkten.

3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 26 för att ändra detta direktiv i syfte att ändra den period som avses i punkt 2 i den här artikeln för särskilda produkter. Denna ändrade period ska vara längre än fem år och ska stå i proportion till den berörda produktens ekonomiska livslängd.

*KAPITEL IV****Skyldigheter för tjänsteleverantörer****Artikel 13***Tjänsteleverantörernas skyldigheter**

1. Tjänsteleverantörerna ska säkerställa att de utformar och tillhandahåller tjänster i enlighet med tillgänglighetskraven i detta direktiv.

2. Tjänsteleverantörerna ska ta fram all nödvändig information i enlighet med bilaga V och ska förklara hur tjänsterna uppfyller de tillämpliga tillgänglighetskraven. Allmänheten ska ges tillgång till informationen i skriftlig och muntlig form och på ett sätt som är tillgängligt för personer med funktionsnedsättning. Tjänsteleverantörerna ska spara den informationen så länge tjänsten tillhandahålls.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 32 ska tjänsteleverantörerna säkerställa att det finns förfaranden så att tillhandahållandet av tjänster hela tiden överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven. Vid en ändring av tillhandahållandet av tjänsterna, de tillämpliga tillgänglighetskraven eller de harmoniserade standarder eller de tekniska specifikationer med hänvisning till vilka en tjänst kan förklaras uppfylla tillgänglighetskraven ska tjänsteleverantörerna ta vederbörlig hänsyn till denna ändring.

4. Om kraven inte uppfylls ska tjänsteleverantörerna vidta de korrigerande åtgärder som krävs för att tjänsten ska uppfylla de tillämpliga tillgänglighetskraven. Om tjänsten inte överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven ska tjänsteleverantörerna dessutom omedelbart underrätta de behöriga nationella myndigheterna i de medlemsstater där de har tillhandahållit tjänsten, och lämna detaljerade uppgifter om i synnerhet den bristande överensstämmelsen och de korrigerande åtgärder som vidtagits.

5. Tjänsteleverantörerna ska på motiverad begäran av en behörig myndighet lämna all information som behövs för att visa att tjänsten överensstämmer med de tillämpliga tillgänglighetskraven. De ska, på begäran av den myndigheten, samarbeta med den myndigheten om de åtgärder som vidtas för att tjänsten ska uppfylla dessa krav.

*KAPITEL V****Grundläggande ändringar av produkter eller tjänster och oproportionerligt stor börda för ekonomiska aktörer****Artikel 14***Grundläggande ändringar och oproportionerligt stor börda**

1. De tillgänglighetskrav som avses i artikel 4 ska endast gälla i den mån överensstämmelsen

- a) inte kräver någon större förändring av produkten eller tjänsten, vilken innebär en grundläggande ändring av dess grundläggande karaktär, och
- b) inte leder till en oproportionerligt stor börda för de berörda ekonomiska aktörerna.

2. De ekonomiska aktörerna ska utföra en bedömning av huruvida de tillgänglighetskrav som avses i artikel 4 skulle leda till en grundläggande ändring eller, på grundval av relevanta kriterier som fastställs i bilaga VI, innebära en oproportionerligt stor börda enligt punkt 1 i den här artikeln.

3. De ekonomiska aktörerna ska dokumentera den bedömning som avses i punkt 2. De ekonomiska aktörerna ska bevara alla relevanta resultat under en period på fem år, räknat från det att en produkt senast tillhandahållits på marknaden eller efter det att en tjänst senast tillhandahållits, beroende på vad som är tillämpligt. På begäran, i förekommande fall, av marknadskontrollmyndigheterna eller av myndigheterna för kontroll av tjänsters överensstämmelse, ska de ekonomiska aktörerna tillhandahålla myndigheterna en kopia av den bedömning som avses i punkt 2.

4. Genom undantag från punkt 3 ska mikroföretag som hanterar produkter vara undantagna från kravet på att dokumentera sin bedömning. Om en marknadskontrollmyndighet begär det ska mikroföretag som hanterar produkter och som har valt att återropa punkt 1, dock förse myndigheten med de uppgifter som är relevanta för den bedömning som avses i punkt 2.

5. Tjänsteleverantörer som återoppar punkt 1 b ska, för varje kategori eller typ av tjänst, minst vart femte år göra en ny bedömning av huruvida bördan är oproportionerligt stor

a) när den berörda tjänsten ändras, eller

b) när myndigheterna för kontroll av tjänsters överensstämmelse begär detta, och

c) i vart fall senast vart femte år.

6. Om de ekonomiska aktörerna erhåller medel från andra källor, oavsett om de är offentliga eller privata, än de ekonomiska aktörernas egna resurser, som tillhandahålls för att förbättra tillgängligheten, ska de inte ha rätt att återropa punkt 1 b.

7. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 26 för att komplettera bilaga VI genom att ytterligare specificera de relevanta kriterier som den ekonomiska aktören ska beakta vid bedömningen enligt punkt 2 i denna artikel. När kommissionen ytterligare specificerar kriterierna ska den inte bara ta hänsyn till de potentiella fördelarna för personer med funktionsnedsättning utan också de potentiella fördelarna för personer med funktionsbegränsning.

Kommissionen ska vid behov anta den första delegerade akten senast den 28 juni 2020. En sådan akt ska börja tillämpas tidigast den 28 juni 2025.

8. Om de ekonomiska aktörerna återoppar punkt 1 för en särskild produkt eller tjänst ska de sända information om detta till medlemsstaternas relevanta marknadskontrollmyndigheter eller myndigheterna för kontroll av tjänsters överensstämmelse, i den medlemsstat där den särskilda produkten släpps ut på marknaden eller den särskilda tjänsten tillhandahålls.

Bestämmelsen i första stycket ska inte tillämpas på mikroföretag.

KAPITEL VI

Harmoniserade standarder och tekniska specifikationer för produkter och tjänster

Artikel 15

Presumtion om överensstämmelse

1. Produkter och tjänster som uppfyller harmoniserade standarder eller delar av dem, till vilka hänvisningar har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, ska förutsättas överensstämma med tillgänglighetskraven i detta direktiv I den utsträckning dessa standarder eller delar av dem omfattar dessa krav.

2. Kommissionen ska, i enlighet med artikel 10 i förordning (EU) nr 1025/2012, begära att en eller flera europeiska standardiseringsorganisationer utarbetar harmoniserade standarder för de produkttillgänglighetskrav som fastställs i bilaga I. Kommissionen ska lämna det första sådana utkastet till begäran till den berörda kommittén senast den 28 juni 2021.

3. Kommissionen får anta genomförandeakter om fastställande av tekniska specifikationer som uppfyller tillgänglighetskraven i detta direktiv under förutsättning att

a) ingen hänvisning till harmoniserade standarder har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* i enlighet med förordning (EU) nr 1025/2012, och att

b) antingen

i) kommissionen har begärt att en eller flera europeiska standardiseringsorganisationer ska utarbeta en harmoniserad standard och det förekommer otillbörliga dröjsmål i standardiseringsförfarandet eller begäran inte har beviljats av någon europeisk standardiseringsorganisation, eller

- ii) kommissionen kan styrka att en teknisk specifikation uppfyller de krav som fastställs i bilaga II till förordning (EU) nr 1025/2012, med undantag för kravet på att tekniska specifikationer ska utarbetas av en icke-vinstdrivande organisation.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 27.2.

4. Produkter och tjänster som överensstämmer med de tekniska specifikationerna eller delar av dem ska förutsättas överensstämma med tillgänglighetskraven i detta direktiv, i den utsträckning dessa tekniska specifikationer eller delar av dem omfattar dessa krav.

KAPITEL VII

Produkters överensstämmelse och CE-märkning

Artikel 16

EU-försäkran om överensstämmelse för produkter

1. I en EU-försäkran om överensstämmelse ska det framgå att de tillämpliga tillgänglighetskraven har visat sig uppfylla. Om, som ett undantag, artikel 14 har använts, ska EU-försäkran om överensstämmelse ange vilka tillgänglighetskrav som omfattas av detta undantag.
2. EU-försäkran om överensstämmelse ska utformas enligt förlagan i bilaga III till beslut nr 768/2008/EG. Den ska innehålla de delar som anges i bilaga IV till detta direktiv och ska fortlöpande uppdateras. Kraven rörande den tekniska dokumentationen får inte medföra någon orimlig börda för mikroföretag samt små och medelstora företag. Den ska översättas till det eller de språk som krävs av den medlemsstat i vilken produkten släpps ut eller tillhandahålls på marknaden.
3. Om en produkt omfattas av mer än en unionsakt där det ställs krav på EU-försäkran om överensstämmelse ska en enda EU-försäkran om överensstämmelse upprättas med avseende på alla dessa unionsakter. I denna försäkran ska det anges vilka unionsakter som berörs, och det ska lämnas en publikationshänvisning.
4. Genom att EU-försäkran om överensstämmelse upprättas ska tillverkaren ta ansvar för att produkten överensstämmer med kraven i detta direktiv.

Artikel 17

Allmänna principer för CE-märkning av produkter

CE-märkningen ska omfattas av de allmänna principer som fastställs i artikel 30 i förordning (EG) nr 765/2008.

Artikel 18

Regler och villkor för anbringande av CE-märkning

1. CE-märkningen ska anbringas på produkten eller dess märkskylt så att den är synlig, läsbar och outplånlig. Om detta inte är möjligt eller lämpligt på grund av produktens art ska märket anbringas på förpackningen och i de medföljande dokumenten.
2. CE-märkningen ska anbringas innan produkten släpps ut på marknaden.
3. Medlemsstaterna ska utgå från befintliga mekanismer för att säkerställa att bestämmelserna om CE-märkning tillämpas korrekt och vidta lämpliga åtgärder i händelse av otillbörlig användning av den märkningen.

KAPITEL VIII

Marknadskontroll av produkter och unionsförfarande i fråga om skyddsåtgärder

Artikel 19

Marknadskontroll av produkter

1. Artiklarna 15.3, 16–19, 21, 23–28, 29.2 och 29.3 i förordning (EG) nr 765/2008 ska tillämpas på produkter.
2. När de berörda marknadskontrollmyndigheterna utför marknadskontroll av produkter ska de, om den ekonomiska aktören har stött sig på artikel 14 i detta direktiv,
 - a) kontrollera att den bedömning som avses i artikel 14 har genomförts av den ekonomiska aktören,
 - b) granska denna bedömning och dess resultat, inbegripet att användningen av de kriterier som anges bilaga VI är korrekt, och

c) kontrollera uppfyllandet av de tillämpliga tillgänglighetskraven.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att den information som marknadskontrollmyndigheterna har om de ekonomiska aktörernas efterlevnad av de tillämpliga tillgänglighetskraven i detta direktiv och den bedömning som anges i artikel 14 på begäran tillhandahålls konsumenterna i ett tillgängligt format, med undantag för om informationen av konfidentialitets-skäl inte kan lämnas ut i enlighet med artikel 19.5 i förordning (EG) nr 765/2008.

Artikel 20

Förfaranden på nationell nivå för att hantera produkter som inte uppfyller de tillämpliga tillgänglighetskraven

1. Om en medlemsstats marknadskontrollmyndigheter har tillräckliga skäl att anta att en produkt som omfattas av detta direktiv inte uppfyller de tillämpliga tillgänglighetskraven ska de göra en utvärdering av produkten, omfattande alla de krav som fastställs i detta direktiv. De berörda ekonomiska aktörerna ska samarbeta till fullo med marknadskontrollmyndigheterna för detta ändamål.

Om marknadskontrollmyndigheterna vid den utvärdering som avses i första stycket konstaterar att produkten inte uppfyller de krav som fastställs i detta direktiv ska de utan dröjsmål ålägga den berörda ekonomiska aktören att vidta alla lämpliga korrigerande åtgärder för att produkten ska uppfylla dessa krav inom en rimlig tidsperiod som de fastställer i förhållande till typen av bristande överensstämmelse.

Marknadskontrollmyndigheterna ska kräva att den berörda ekonomiska aktören drar tillbaka produkten från marknaden inom en förlängd rimlig tidsperiod endast om den berörda ekonomiska aktören inte har vidtagit lämpliga korrigerande åtgärder inom den tidsperiod som avses i andra stycket.

Artikel 21 i förordning (EG) nr 765/2008 ska tillämpas på de åtgärder som avses i andra och tredje styckena i denna punkt.

2. Om marknadskontrollmyndigheterna anser att den bristande överensstämmelsen inte bara gäller det nationella territoriet, ska de informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om utvärderingsresultaten och om de åtgärder som de har ålagt den ekonomiska aktören att vidta.

3. Den ekonomiska aktören ska säkerställa att alla lämpliga korrigerande åtgärder vidtas i fråga om alla berörda produkter som den har tillhandahållit på unionsmarknaden.

4. Om den berörda ekonomiska aktören inte vidtar lämpliga korrigerande åtgärder inom den tidsperiod som avses i punkt 1 tredje stycket, ska marknadskontrollmyndigheterna vidta alla lämpliga tillfälliga åtgärder för att förbjuda eller begränsa tillhandahållandet av produkterna på den nationella marknaden eller dra tillbaka produkterna från den marknaden.

Marknadskontrollmyndigheterna ska utan dröjsmål informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om dessa åtgärder.

5. I den information som avses i punkt 4 i andra stycket ska alla tillgängliga detaljer ingå, särskilt de uppgifter som krävs för att kunna identifiera den produkt som inte uppfyller kraven, produktens ursprung, vilken typ av bristande överensstämmelse som görs gällande och vilka tillgänglighetskrav produkten inte överensstämmer med, vilken typ av nationell åtgärd som vidtagits och dess varaktighet samt den berörda ekonomiska aktörens synpunkter. Marknadskontrollmyndigheterna ska särskilt ange om den bristande överensstämmelsen beror på antingen

a) att produkten inte uppfyller de tillämpliga tillgänglighetskraven, eller

b) att de harmoniserade standarder eller tekniska specifikationer som avses i artikel 15 och utgör underlag för presumtion om överensstämmelse är bristfälliga.

6. Andra medlemsstater än den som inledde förfarandet enligt denna artikel ska utan dröjsmål informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om alla vidtagna åtgärder och om eventuella kompletterande uppgifter som de har tillgång till när det gäller den berörda produktens bristande överensstämmelse samt eventuella invändningar mot den anmälda nationella åtgärden.

7. Om ingen medlemsstat eller kommissionen inom tre månader efter mottagandet av den information som avses i punkt 4 andra stycket har gjort invändningar mot en provisorisk åtgärd som har vidtagits av en medlemsstat ska denna åtgärd anses vara berättigad.

8. Medlemsstaterna ska säkerställa att lämpliga begränsande åtgärder, till exempel att produkten dras tillbaka från marknaden, utan dröjsmål vidtas i fråga om den berörda produkten.

*Artikel 21***Unionsförfarande i fråga om skyddsåtgärder**

1. Om det, efter det att förfarandet i artikel 20.3 och 20.4 slutförts, har gjorts invändningar mot en åtgärd som en medlemsstat vidtagit, eller om kommissionen har rimliga bevis för att en nationell åtgärd strider mot unionsrätten, ska kommissionen utan dröjsmål inleda samråd med medlemsstaterna och de berörda ekonomiska aktörerna och utvärdera den nationella åtgärden. På grundval av resultaten av denna utvärdering ska kommissionen besluta om den nationella åtgärden är berättigad eller inte.

Kommissionen ska rikta beslutet till alla medlemsstater och omedelbart delge dem och de berörda ekonomiska aktörerna beslutet.

2. Om den nationella åtgärd som avses i punkt 1 anses berättigad ska alla medlemsstater vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa att den produkt som inte uppfyller kraven dras tillbaka från deras marknad och underrätta kommissionen om detta. Om den nationella åtgärden inte anses vara berättigad ska den berörda medlemsstaten upphäva åtgärden.

3. Om den nationella åtgärd som avses i punkt 1 i den här artikeln anses berättigad och produktens bristande överensstämmelse kan tillskrivas en brist i de harmoniserade standarder som avses i artikel 20.5 b, ska kommissionen tillämpa det förfarande som föreskrivs i artikel 11 i förordning (EU) nr 1025/2012.

4. Om den nationella åtgärd som avses i punkt 1 i den här artikeln anses berättigad och produktens bristande överensstämmelse kan tillskrivas en brist i de tekniska specifikationer som avses i artikel 20.5 b ska kommissionen utan dröjsmål anta genomförandeakter om ändring eller upphävande av den tekniska specifikationen i fråga. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 27.2.

*Artikel 22***Formell bristande överensstämmelse**

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 20 ska en medlemsstat, om den konstaterar något av följande, ålägga den berörda ekonomiska aktören att åtgärda den bristande överensstämmelsen:

- a) CE-märkningen har anbringats i strid med artikel 30 i förordning (EG) nr 765/2008 eller artikel 18 i detta direktiv.
- b) CE-märkningen har inte anbringats.
- c) Det har inte upprättats någon EU-försäkran om överensstämmelse.
- d) EU-försäkran om överensstämmelse har inte upprättats på ett korrekt sätt.
- e) Den tekniska dokumentationen är antingen inte tillgänglig eller inte komplett.
- f) Den information som avses i artikel 7.6 eller artikel 9.4 saknas eller är felaktig eller ofullständig.
- g) Något annat av de administrativa krav som fastställs i artikel 7 eller artikel 9 är inte uppfyllt.

2. Om sådan bristande överensstämmelse som avses i punkt 1 kvarstår ska den berörda medlemsstaten vidta lämpliga åtgärder för att begränsa eller förbjuda tillhandahållandet av produkten på marknaden eller säkerställa att den dras tillbaka från marknaden.

*KAPITEL IX***Tjänsters överensstämmelse***Artikel 23***Tjänsters överensstämmelse**

1. Medlemsstaterna ska inrätta, genomföra och regelbundet uppdatera lämpliga förfaranden för att

- a) kontrollera att de tjänster överensstämmer med kraven i detta direktiv, inbegripet den bedömning som avses i artikel 14, för vilken artikel 19.2 ska gälla i tillämpliga delar,
- b) följa upp klagomål eller rapporter om tjänster som inte uppfyller tillgänglighetskraven i detta direktiv,
- c) kontrollera att den ekonomiska aktören har vidtagit nödvändiga korrigerande åtgärder.

2. Medlemsstaterna ska utse de myndigheter som ska ansvara för genomförandet av de förfaranden som avses i punkt 1 med avseende på kontroll av tjänsters överensstämmelse.

Medlemsstaterna ska säkerställa att allmänheten är informerad om förekomsten av de nationella myndigheter som avses i första stycket, om deras ansvarsområden, arbete och beslut och om vilka de är. Dessa myndigheter ska på begäran tillhandahålla den informationen i lättillgängliga format.

KAPITEL X

Tillgänglighetskrav i andra unionsakter

Artikel 24

Tillgänglighet enligt andra unionsakter

1. För de produkter och tjänster som avses i artikel 2 i det här direktivet ska tillgänglighetskraven i bilaga I till detta utgöra obligatoriska tillgänglighetskrav i den mening som avses i artikel 42.1 i direktiv 2014/24/EU och artikel 60.1 i direktiv 2014/25/EU.

2. Alla produkter eller tjänster vars egenskaper, delar och funktioner uppfyller de tillgänglighetskrav som fastställs i bilaga I till detta direktiv i enlighet med avsnitt VI i den bilagan ska anses fullgöra de relevanta skyldigheter, vad gäller tillgängligheten, för dessa egenskaper, delar och funktioner som anges i andra unionsakter än detta direktiv, om inte annat föreskrivs i dessa andra akter.

Artikel 25

Harmoniserade standarder och tekniska specifikationer för andra unionsakter

Överensstämmelse med harmoniserade standarder och tekniska specifikationer eller delar av dem, som har antagits i enlighet med artikel 15, ska innebära att överensstämmelse med artikel 24 förutsätts i den utsträckning dessa standarder och tekniska specifikationer eller delar av dem uppfyller tillgänglighetskraven i detta direktiv.

KAPITEL XI

Delegerade akter, genomförandebefogenheter och slutbestämmelser

Artikel 26

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 4.9 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 27 juni 2019.

Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 12.3 och 14.7 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den 27 juni 2019. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 4.9, 12.3 och 14.7 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.

5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 4.9, 12.3 och 14.7 ska endast träda i kraft om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

*Artikel 27***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

*Artikel 28***Arbetsgrupp**

Kommissionen ska inrätta en arbetsgrupp som består av företrädare för marknadskontrollmyndigheter, myndigheter för kontroll av tjänsters överensstämmelse och berörda parter, inklusive företrädare för organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning.

Arbetsgruppen ska göra följande:

- a) Underlätta utbyte av information och bästa praxis mellan myndigheterna och berörda parter.
- b) Främja samarbete mellan myndigheterna och berörda parter i frågor som rör detta direktivs genomförande för att förbättra samstämmigheten i tillämpningen av tillgänglighetskraven i detta direktiv och för att noga övervaka genomförandet av artikel 14.
- c) Tillhandahålla råd, i synnerhet till kommissionen och framför allt om genomförandet av artiklarna 4 och 14.

*Artikel 29***Efterlevnadsåtgärder**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att det finns lämpliga och effektiva medel för att säkerställa efterlevnad av bestämmelserna i detta direktiv.
2. De medel som avses i punkt 1 ska omfatta följande:
 - a) Bestämmelser varigenom en konsument enligt nationell rätt kan vidta åtgärder i domstol eller hos behöriga förvaltningsmyndigheter för att säkerställa att de nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv efterlevs.
 - b) Bestämmelser varigenom offentliga organ eller privata sammanslutningar, organisationer eller andra rättsliga enheter, som har ett legitimt intresse av att säkerställa att detta direktiv följs, enligt nationell rätt kan delta vid domstolarna eller de behöriga förvaltningsmyndigheterna, antingen till stöd för eller på klagandens vägnar och med hans eller hennes tillstånd, i alla de rättsliga eller administrativa förfaranden som föreskrivs för att säkerställa att skyldigheterna i detta direktiv efterlevs.
3. Denna artikel ska inte tillämpas på upphandlingsförfaranden som omfattas av direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/25/EU.

*Artikel 30***Sanktioner**

1. Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt detta direktiv och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de genomförs.
2. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Dessa sanktioner ska också åtföljas av effektiva korrigerande åtgärder vid fall av bristande efterlevnad från den ekonomiska aktörens sida.
3. Medlemsstaterna ska utan dröjsmål till kommissionen anmäla dessa regler och åtgärder samt eventuella ändringar som berör dem.
4. Sanktionerna ska ta hänsyn till omfattningen av den bristande efterlevnaden, inbegripet hur allvarlig den är, och hur många enheter av de berörda produkterna eller tjänsterna som inte uppfyller kraven samt hur många personer som påverkats.
5. Denna artikel ska inte tillämpas på upphandlingsförfaranden som omfattas av direktiv 2014/24/EU eller direktiv 2014/25/EU.

*Artikel 31***Införlivande**

1. Medlemsstaterna ska senast den 28 juni 2022 anta och offentliggöra de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.
2. De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 28 juni 2025.

3. Med avvikelse från punkt 2 i den här artikeln får medlemsstaterna besluta att tillämpa bestämmelserna om de skyldigheter som fastställs i artikel 4.4 senast från och med den 28 juni 2027.
4. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.
5. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.
6. Medlemsstater som utnyttjar möjligheten enligt artikel 4.4 ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar i det syftet och ska till kommissionen rapportera de framsteg som görs när det gäller att genomföra dem.

Artikel 32

Övergångsbestämmelser

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 i denna artikel ska medlemsstaterna föreskriva en övergångsperiod som upphör den 28 juni 2030, under vilken tjänsteleverantörer får fortsätta att tillhandahålla sina tjänster med hjälp av produkter som lagligen användes av dem för att tillhandahålla liknande tjänster före detta datum.

Tjänsteavtal som ingås före den 28 juni 2025 får fortsätta att gälla utan ändring till slutet av giltighetstiden men inte längre än fem år från och med det datumet.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att självbetjäningsterminaler som lagligen användes av tjänsteleverantörer för tillhandahållande av tjänster före den 28 juni 2025 får fortsätta att användas vid tillhandahållande av liknande tjänster fram till slutet av deras ekonomiskt bärkraftiga nyttjandeperiod men inte längre än 20 år efter det att de togs i bruk.

Artikel 33

Rapport och översyn

1. Senast den 28 juni 2030 och därefter vart femte år, ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén om tillämpningen av detta direktiv.
2. Rapporten ska bland annat, mot bakgrund av sociala, ekonomiska och tekniska framsteg, behandla utvecklingen av produkters och tjänsters tillgänglighet, möjlig teknologisk inlåsning i eller möjliga hinder för innovation samt effekterna av detta direktiv för ekonomiska aktörer och för personer med funktionsnedsättning. Rapporten ska även bedöma om tillämpningen av artikel 4.4, där så är möjligt, har bidragit till tillnärmningen av olika nationella tillgänglighetskrav för den bebyggda miljö som avser passagerartransporttjänster, banktjänster för konsumenter och kundtjänstcenter i butiker tillhörande leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster, i syfte att möjliggöra deras progressiva anpassning av de tillgänglighetskrav som anges i bilaga III.

Rapporten ska även bedöma om tillämpningen av detta direktiv, i synnerhet de frivilliga bestämmelserna, har bidragit till tillnärmningen av tillgänglighetskrav för den bebyggda miljö som utgörs av byggentreprenader som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU⁽³⁵⁾, direktiv 2014/24/EU och direktiv 2014/25/EU.

Rapporten ska också behandla hur tillämpningen av artikel 14 i detta direktiv – inklusive på grundval av information som mottagits i enlighet med artikel 14.8 om sådan information är tillgänglig – och undantaget för mikroföretag påverkar den inre marknadens funktion. Av rapporten ska det framgå om detta direktivs mål har uppnåtts och huruvida det skulle vara lämpligt att inkludera nya produkter och tjänster eller att undanta vissa produkter eller tjänster från detta direktivs tillämpningsområde, och den ska om möjligt fastställa områden där bördan kan minskas med sikte på en eventuell översyn av detta direktiv.

Vid behov ska kommissionen föreslå lämpliga åtgärder som kan omfatta lagstiftningsåtgärder.

⁽³⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner (EUT L 94, 28.3.2014, s. 1).

3. Medlemsstaterna ska i god tid till kommissionen lämna all information som behövs för att kommissionen ska kunna utarbeta sådana rapporter.

4. Kommissionens rapport ska ta hänsyn till synpunkter från ekonomiska intressenter och berörda icke-statliga organisationer, inbegripet organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning.

Artikel 34

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 35

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 17 april 2019.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

G. CIAMBA

Ordförande

BILAGA I

TILLGÄNGLIGHETSKRAV FÖR PRODUKTER OCH TJÄNSTER

Avsnitt I

Allmänna tillgänglighetskrav rörande alla produkter som omfattas av detta direktiv i enlighet med artikel 2.1

Produkter måste utformas och tillverkas på ett sätt som i största möjliga utsträckning möjliggör förutsebar användning bland personer med funktionsnedsättning och ska åtföljas, om möjligt i eller på produkterna, av lättillgänglig information om deras funktion och tillgänglighetsfunktioner.

1. Krav på tillhandahållande av information:

- a) Den information om användningen av produkten som tillhandahålls på själva produkten (märkning, bruksanvisning och varning) ska
 - i) kunna uppfattas med mer än ett sinne,
 - ii) presenteras på ett begripligt sätt,
 - iii) presenteras för användarna på sätt som de kan uppfatta,
 - iv) presenteras i ett typsnitt med lämplig storlek och form, med beaktande av förutsebara användningsförhållanden, och med tillräcklig kontrast samt justerbart avstånd mellan bokstäver, rader och stycken.
- b) Produktbruksanvisningar som inte tillhandahålls på själva produkten utan som görs tillgängliga genom användning av produkten eller på annat sätt, till exempel på en webbplats, inklusive information om produktens tillgänglighetsfunktioner samt hur de aktiveras och deras interoperabilitet med hjälpölsningar, ska vara offentligt tillgängliga när produkten släpps ut på marknaden och ska
 - i) kunna uppfattas med mer än ett sinne,
 - ii) presenteras på ett begripligt sätt,
 - iii) presenteras för användarna på sätt som de kan uppfatta,
 - iv) presenteras i ett typsnitt med lämplig storlek och form, med beaktande av förutsebara användningsförhållanden, och med tillräcklig kontrast samt justerbart avstånd mellan bokstäver, rader och stycken,
 - v) när det gäller innehåll, göras tillgängliga i textformat som kan användas för att skapa alternativa stödjande format som kan presenteras på olika sätt och kunna uppfattas med mer än ett sinne,
 - vi) åtföljas av en alternativ presentation av eventuella delar som inte består av text,
 - vii) inbegripa den beskrivning av produktens användargränssnitt (hantering, kontroll och återkoppling, input och output) som tillhandahålls i enlighet med punkt 2; i beskrivningen ska man för vart och ett av leden i punkt 2 ange om produkten har dessa egenskaper,
 - viii) inbegripa en beskrivning av produktens funktionalitet, som tillhandahålls genom funktioner som syftar till att tillgodose behoven hos personer med funktionsnedsättning, i enlighet med punkt 2; i beskrivningen ska man för vart och ett av leden i punkt 2 ange om produkten har dessa egenskaper,
 - ix) inbegripa en beskrivning av produktens programvaru- och maskinvarugränssnitt med hjälpmedel; beskrivningen ska innehålla en förteckning över de hjälpmedel som har testats tillsammans med produkten.

2. Användargränssnitt och funktionell utformning:

Produkten, inklusive dess användargränssnitt, ska ha egenskaper, delar och funktioner som gör att personer med funktionsnedsättning kan få tillgång till, uppfatta, hantera, begripa och kontrollera produkten genom att man säkerställer följande:

- a) Att när produkten tillhandahåller kommunikation, däribland interpersonell kommunikation, hantering, information, kontroll och orientering, gör den det via mer än ett sinne; detta ska inbegripa tillhandahållande av alternativ till syn, hörsel, tal och känsel.
- b) Att när produkten använder tal ger den alternativ till tal och talkommandon för kommunikation, hantering, kontroll och orientering.

- c) Att när produkten använder visuella element tillhandahåller den flexibel förstoring, ljusstyrka och kontrast för kommunikation, information och hantering samt säkerställer interoperabilitet med programvara och hjälpmedel för navigering i gränssnittet.
- d) Att när produkten använder färg för att förmedla information, ange en åtgärd, kräva ett svar eller identifiera delar tillhandahåller den ett alternativ till färger.
- e) Att när produkten använder ljudsignaler för att förmedla information, ange en åtgärd, kräva ett svar eller identifiera delar tillhandahåller den ett alternativ till ljudsignaler.
- f) Att när produkten använder visuella element sörjer den för flexibla sätt att förbättra synskärpan.
- g) Att när produkten använder ljud ser den till att användaren kan ställa in volymen och hastigheten och att det finns en funktion för förstärkt ljud, däribland för minskning av störningar från ljudsignaler från produkter i omgivningen och ljudskärpa.
- h) Att när produkten kräver manuell hantering och kontroll sörjer den för sekventiell styrning och ger alternativ till finmotorisk styrning, så att det inte krävs samtidiga kontroller för manipulering, och använder delar som kan förnimmas med känseln.
- i) Att produkten undviker driftslägen som kräver betydande räckvidd och styrka.
- j) Att produkten inte utlöser anfall på grund av ljuskänslighet.
- k) Att produkten skyddar användarens privatliv när han eller hon använder tillgänglighetsfunktionerna.
- l) Att produkten tillhandahåller ett alternativ till biometrisk identifiering och kontroll.
- m) Att produkten säkerställer konsekvent funktionalitet och ger tillräcklig och flexibel tidsperiod för interaktion.
- n) Att produkten tillhandahåller programvaru- och maskinvarugränssnitt för tekniska hjälpmedel.
- o) Att produkten överensstämmer med följande sektorsspecifika krav:
- i) Självbetjäningsterminaler ska
 - ha text-till-tal-teknik,
 - möjliggöra användning av personliga hörlurar,
 - varna användaren via mer än ett sinne om respons krävs inom en viss tid,
 - ge möjlighet att förlänga responstiden,
 - ha en lämplig kontrast samt nycklar och kontroller som kan förnimmas med känsel när nycklar och kontroller är tillgängliga,
 - inte kräva att en tillgänglighetsfunktion aktiveras för att en användare som behöver funktionen ska kunna starta den,
 - om produkten använder ljud eller ljudsignaler – vara kompatibla med hjälpmedel och hjälptekniker som finns tillgängliga på unionsnivå, bland annat hörselteknik såsom hörapparater, telespoler, hörselimplantat och hörselhjälpmedel.
 - ii) Läsplattor ska ha text-till-tal-teknik.
 - iii) Terminalutrustning för konsumentbruk med interaktiv datorkapacitet som används för tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster ska
 - medge hantering av realtidstext när sådana produkter utöver talkapacitet har textkapacitet och stödja hifi-ljud,
 - medge hantering av totalkonversation, inklusive synkroniserat tal, realtidstext och video med en upplösning som möjliggör kommunikation via teckenspråk, när de utöver eller i kombination med text- och talkapacitet har videokapacitet,
 - säkerställa effektiv trådlös koppling till hörselteknik,
 - undvika interferens med hjälpmedel.

- iv) Terminalutrustning för konsumentbruk med interaktiv datorkapacitet som används för åtkomst till audiovisuella medietjänster ska göra de tillgänglighetskomponenter som leverantören av audiovisuella medietjänster tillhandahåller tillgängliga för personer med funktionsnedsättning med avseende på användaråtkomst, urval, kontroll, individanpassning och överföring till hjälpmedel.

3. Stödtjänster

Om stödtjänster (hjälp-deskar, teletjänstcentraler, teknisk support, samtalsförmedlande tjänster och utbildningstjänster) finns att tillgå ska de, via tillgängliga kommunikationssätt, tillhandahålla information om produktens tillgänglighet och dess kompatibilitet med tekniska hjälpmedel.

Avsnitt II

Tillgänglighetskrav rörande produkter i artikel 2.1, med undantag för de självbetjäningsterminaler som avses i artikel 2.1 b

I syfte att i största möjliga utsträckning möjliggöra förutsebar användning bland personer med funktionsnedsättning ska, utöver de krav som anges i avsnitt I, förpackningar och anvisningar för de produkter som omfattas av detta avsnitt göras lättillgängliga. Detta innebär följande:

- a) Produktens förpackning och den information som ges på den (t.ex. om hur den ska öppnas, tillslutas, användas och bortskaffas), inklusive, i förekommande fall, information om produktens egenskaper när det gäller tillgänglighet, ska göras tillgänglig och, om så är möjligt, ska den lättillgängliga informationen tillhandahållas på förpackningen.
- b) Anvisningar för installation, underhåll, förvaring och bortskaffande av produkten som inte tillhandahålls på själva produkten men som görs tillgängliga på annat sätt, till exempel genom en webbplats, ska vara offentligt tillgängliga när produkten släpps ut på marknaden och ska uppfylla följande krav:
 - i) De ska kunna uppfattas med mer än ett sinne.
 - ii) De ska presenteras på ett begripligt sätt.
 - iii) De ska presenteras för användarna på sätt som de kan uppfatta.
 - iv) De ska presenteras i ett typsnitt med lämplig storlek och form, med beaktande av förutsebara användningsförhållanden, och med tillräcklig kontrast samt justerbart avstånd mellan bokstäver, rader och stycken.
 - v) Innehållet i anvisningarna ska göras tillgängligt i textformat som kan användas för att skapa alternativa stödjande format som kan presenteras på olika sätt och uppfattas med mer än ett sinne.
 - vi) Anvisningar som innehåller eventuella delar som inte består av text ska åtföljas av en alternativ presentation av detta innehåll.

Avsnitt III

Allmänna tillgänglighetskrav rörande alla tjänster som omfattas av detta direktiv i enlighet med artikel 2.2

Följande åtgärder ska vidtas för att säkerställa att tjänsterna tillhandahålls på ett sätt som i största möjliga utsträckning möjliggör förutsebar användning bland personer med funktionsnedsättning:

- a) Tillgängligheten för de produkter som används vid tillhandahållandet av tjänsten ska säkerställas, i enlighet med avsnitt I och, i tillämpliga fall, avsnitt II i denna bilaga.
- b) Information ska tillhandahållas om hur tjänsten fungerar och, om produkter används vid tillhandahållandet av tjänsten, om dess koppling till dessa produkter samt om deras egenskaper när det gäller tillgänglighet och interoperabilitet med hjälpmedel; denna information ska
 - i) kunna uppfattas med mer än ett sinne,
 - ii) presenteras på ett begripligt sätt;
 - iii) presenteras för användarna på sätt som de kan uppfatta,
 - iv) göra informationsinnehållet tillgängligt i textformat som kan användas för att skapa alternativa stödjande format som användarna ska kunna presentera på olika sätt och uppfatta med mer än ett sinne,
 - v) presenteras i ett typsnitt med lämplig storlek och form, med beaktande av förutsebara användningsförhållanden, och med tillräcklig kontrast samt justerbart avstånd mellan bokstäver, rader och stycken,

- vi) komplettera eventuella delar som inte består av text med en alternativ presentation av detta innehåll,
- vii) ge den elektroniska information som krävs vid tillhandahållandet av tjänsten, på ett enhetligt och ändamålsenligt sätt genom att göra den uppfattningsbar, hanterbar, begriplig och robust.
- c) Webbplatser, inklusive tillhörande nätapplikationer, och tjänster för mobila enheter, inklusive mobilappar, ska göras tillgängliga på ett enhetligt och ändamålsenligt sätt genom att de görs uppfattningsbara, hanterbara, begripliga och robusta.
- d) Om stödtjänster (hjälp-deskar, teletjänstcentraler, teknisk support, samtalsförmedlande tjänster och utbildningstjänster) finns att tillgå ska de, via tillgängliga kommunikationssätt, tillhandahålla information om tjänstens tillgänglighet och kompatibilitet med tekniska hjälpmedel.

Avsnitt IV

Kompletterande tillgänglighetskrav rörande specifika tjänster

För att säkerställa att tjänsterna tillhandahålls på ett sätt som i största möjliga utsträckning möjliggör förutsebar användning bland personer med funktionsnedsättning ska följande åtgärder vidtas för att inkludera funktioner, metoder, riktlinjer och förfaranden, liksom ändringar av utförandet av de berörda tjänsterna, som tillgodoser behoven hos personer med funktionsnedsättning och säkerställer interoperabilitet med tekniska hjälpmedel:

- a) Elektroniska kommunikationstjänster, inbegripet den nödkommunikation som avses i artikel 109.2 i direktiv (EU) 2018/1972:
 - i) Realtidstext utöver talkommunikation ska tillhandahållas.
 - ii) Totalkommunikation där video tillhandahålls utöver talkommunikation ska tillhandahållas.
 - iii) Säkerställa att nödkommunikation som använder talkommunikation och text (inbegripet realtidstext) synkroniseras och video, i förekommande fall, också synkroniseras i en totalkonversation och överförs till den lämpligaste alarmeringscentralen av leverantörerna av elektroniska kommunikationstjänster.
- b) Tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster
 - i) Elektroniska programguider (EPG) som är uppfattningsbara, hanterbara, begripliga och robusta och tillhandahåller information om tillgänglighetsmöjligheterna ska tillhandahållas.
 - ii) Säkerställa att tillgänglighetskomponenterna (tillgänglighetstjänster) hos de audiovisuella medietjänsterna såsom undertexter för döva och hörselskadade personer, syntolkning, talad textning och teckenspråkstolkning överförs fullt ut med adekvat kvalitet för en korrekt visning som är synkroniserad med ljud och video, och göra det möjligt för användaren att kontrollera visningen och användningen av dem.
- c) Lufttransport-, busstransport-, järnvägstransport- och vattentransporttjänster för passagerare, med undantag för stads-, förorts- och regionaltransporter
 - i) Säkerställa att information om tillgängligheten hos fordon, den omgivande infrastrukturen och den bebyggda miljön samt om assistans till personer med funktionsnedsättning tillhandahålls.
 - ii) Säkerställa att information om smart biljettförsäljning (elektronisk reservation, biljettbokning etc.), realtidsinformation för passagerarna (tidtabeller, information om trafikstörningar, anslutningar, vidareförbindelser med andra transportmedel etc.) och ytterligare tjänsteinformation (om bemanning på stationer, trasiga hissar eller tjänster som är otillgängliga för tillfället etc.) tillhandahålls.
- d) Stads-, förorts- och regionaltransporter Säkerställa tillgängligheten för de självbetjäningsterminaler som används vid tillhandahållandet av tjänsten, i enlighet med avsnitt I denna bilaga.
- e) Banktjänster för konsumenter
 - i) Tillhandahålla identifieringsmetoder, elektroniska signaturer, säkerhetsfunktioner och betaltjänster som är uppfattningsbara, hanterbara, begripliga och robusta.
 - ii) Säkerställa att informationen är begriplig utan att ligga på en komplexitetsnivå som överstiger nivå B2 (övre medelnivå) enligt Europarådets gemensamma europeiska referensram för språk
- f) E-böcker
 - i) Säkerställa att e-böcker som utöver text även innehåller ljud tillhandahåller text och ljud synkroniserat.

- ii) Säkerställa att e-bokens digitala filer inte hindrar tekniska hjälpmedel från att fungera korrekt.
 - iii) Säkerställa tillgång till innehållet, navigering i filens innehåll och layout, inbegripet dynamisk layout, tillhandahållandet av struktur, flexibilitet och valmöjligheter vid presentationen av innehållet.
 - iv) Möjliggöra alternativ återgivning av innehållet och driftskompatibilitet med olika tekniska hjälpmedel på ett sådant sätt att detta är uppfattningsbart, hanterbart, begripligt och robust.
 - v) E-böcker ska göras upptäckbara genom tillhandahållande av information om e-bokens tillgänglighetsfunktioner via metadata.
 - vi) Säkerställa att åtgärder avseende förvaltning av digitala rättigheter inte blockerar tillgänglighetsfunktionerna.
- g) E-handelstjänster
- i) Tillhandahålla information om tillgängligheten för de produkter och tjänster som säljs när informationen tillhandahålls av ansvariga ekonomiska aktörer.
 - ii) Säkerställa identifierings-, säkerhets- och betalningsfunktionernas tillgänglighet när de levereras som en del av en tjänst (och inte av en produkt) genom att göra den uppfattningsbar, hanterbar, begriplig och robust.
 - iii) Tillhandahålla identifieringsmetoder, elektroniska signaturer och betaltjänster som är uppfattningsbara, hanterbara, begripliga och robusta.

Avsnitt V

Särskilda tillgänglighetskrav rörande mottagandet av nödkommunikation till det gemensamma europeiska larmnumret 112 genom den lämpligaste alarmeringscentralen

I syfte att i största möjliga utsträckning möjliggöra tjänstens förutsebara användning bland personer med funktionsnedsättning ska mottagandet av nödkommunikation till det gemensamma europeiska larmnumret 112 genom den lämpligaste alarmeringscentralen inkludera funktioner, metoder, riktlinjer, förfaranden och ändringar som tillgodoser behoven hos personer med funktionsnedsättning enligt följande:

Nödkommunikation till det gemensamma europeiska larmnumret 112 ska besvaras korrekt på det sätt som bäst passar den nationella organisationen av larmsystem, genom den lämpligaste alarmeringscentralen och med samma kommunikationsmedel som den mottagits genom, nämligen med användning av synkroniserad talkommunikation och text (inbegripet realtidstext) eller, om video tillhandahålls, talkommunikation, text (inbegripet realtidstext) och video som synkroniseras i en totalkonversation.

Avsnitt VI

Tillgänglighetskrav för produkters och tjänsters egenskaper, delar eller funktioner i enlighet med artikel 24.2

Följande krävs för den presumtion om uppfyllande av relevanta skyldigheter som fastställs i andra unionsakter avseende egenskaper, delar eller funktioner hos produkter och tjänster:

1. Produkter

- a) Att tillgängligheten av information avseende produkters funktion och tillgänglighetsfunktioner överensstämmer med de motsvarande delarna i avsnitt I punkt 1 i denna bilaga, nämligen information om användningen av produkten som tillhandahålls på själva produkten samt produktbruksanvisningar som inte tillhandahålls på själva produkten utan som görs tillgängliga genom användning av produkten eller på annat sätt, till exempel på en webbplats.
- b) Att tillgängligheten av egenskaper, delar och funktioner hos produkters användargränssnitt och funktionella utformning uppfyller motsvarande tillgänglighetskrav för sådana användargränssnitt och sådan funktionell utformning i enlighet med avsnitt I punkt 2 i denna bilaga.
- c) Att förpackningarnas tillgänglighet, inklusive den information som ges på dem och anvisningar för installation, underhåll, förvaring och bortskaffande av produkten som inte tillhandahålls på själva produkten men som görs tillgängliga på annat sätt till exempel genom en webbplats, med undantag av självbetjäningsterminaler, uppfyller motsvarande tillgänglighetskrav i avsnitt II i denna bilaga.

2. Tjänster

Att tillgängligheten hos tjänsters egenskaper, delar och funktioner uppfyller motsvarande tillgänglighetskrav för dessa egenskaper, delar och funktioner i de avsnitt i denna bilaga som rör tjänster.

Avsnitt VII

Kriterier för funktionsprestanda

I syfte att maximera den förutsebara användningen bland personer med funktionsnedsättning, om de tillgänglighetskrav som anges i avsnitten I–VI i denna bilaga inte rör en eller flera funktioner avseende utformningen och tillverkningen av produkter eller tillhandahållandet av tjänster, ska dessa funktioner eller medel vara tillgängliga, genom att de dithörande kriterierna för funktionsprestanda uppfylls.

Dessa kriterier för funktionsprestanda får endast användas som ett alternativ till ett eller flera särskilda tekniska krav när det hänvisas till dem i tillgänglighetskraven, om och endast om tillämpningen av de relevanta kriterierna för funktionsprestanda uppfyller tillgänglighetskraven och det fastställs att utformningen och tillverkningen av produkterna och tillhandahållandet av tjänsterna resulterar i likvärdig eller ökad tillgänglighet för den förutsebara användningen bland personer med funktionsnedsättning.

a) Användning utan syn

Om produkten eller tjänsten har visuella driftslägen ska den ha minst ett driftsläge som inte kräver syn.

b) Användning med begränsad syn

Om produkten eller tjänsten har visuella driftslägen ska den ha minst ett driftsläge som innebär att användarna kan hantera produkten med begränsad syn.

c) Användning utan färguppfattning

Om produkten eller tjänsten har visuella driftslägen ska den ha minst ett driftsläge som inte kräver att användaren kan uppfatta färger.

d) Användning utan hörsel

Om produkten eller tjänsten har auditiva driftslägen ska den ha minst ett driftsläge som inte kräver hörsel.

e) Användning med begränsad hörsel

Om produkten eller tjänsten har auditiva driftslägen ska den ha minst ett driftsläge som innebär att användarna kan hantera produkten med begränsad hörsel.

f) Användning utan talförmåga

Om produkten eller tjänsten kräver talkommandon från användaren ska den ha minst ett driftsläge som inte kräver talkommandon. Talkommandon inbegriper alla muntliga ljud som tal, visslingar eller klickljud.

g) Användning med begränsad manipuleringsförmåga eller styrka

Om produkten eller tjänsten kräver manuella åtgärder ska den ha minst ett driftsläge som innebär att användarna kan hantera produkten genom alternativa åtgärder som inte kräver finmotorisk styrning, manipulering eller handstyrka och inte heller kräver att fler än en styrning används samtidigt.

h) Användning med begränsad räckvidd

Produktens driftsfunktioner måste finnas inom räckhåll för alla användare. Om produkten eller tjänsten har manuella driftslägen ska den ha minst ett driftsläge med begränsad räckvidd och styrka.

i) Minimering av risken för anfall på grund av ljuskänslighet

Om produkten har visuella driftslägen ska den undvika driftslägen som utlöser anfall på grund av ljuskänslighet.

j) Användning med begränsad kognitiv förmåga

Produkten eller tjänsten ska ha minst ett driftsläge som omfattar funktioner som gör den enklare och lättare att använda.

k) Privatliv

Om produkten eller tjänsten innehåller funktioner som tillhandahålls för tillgänglighet, ska den ha minst ett driftsläge som skyddar användarens privatliv vid användning av de funktioner som tillhandahåller tillgänglighet.

BILAGA II

VÄGLEDANDE ICKE-BINDANDE EXEMPEL PÅ MÖJLIGA LÖSNINGAR SOM BIDRAR TILL ATT UPPFYLLA TILLGÄNGLIGHETSKRAVEN I BILAGA I

AVSNITT I:

EXEMPEL RÖRANDE ALLMÄNNA TILLGÄNGLIGHETSKRAV FÖR ALLA PRODUKTER SOM OMFATTAS AV DETTA DIREKTIV I ENLIGHET MED ARTIKEL 2.1

KRAV I BILAGA I AVSNITT I	EXEMPEL
------------------------------	---------

1. Tillhandahållande av information

a)

i)	Tillhandahålla visuell och taktil information eller visuell och auditiv information om var kortet förs in på en självbetjäningsterminal, så att blinda och döva personer kan använda terminalen.
ii)	Använda samma ord konsekvent eller på ett tydligt och logiskt sätt, så att personer med intellektuell funktionsnedsättning bättre kan förstå informationen.
iii)	Tillhandahålla information i taktil relief eller ljud utöver varningar i textformat, så att blinda personer kan uppfatta dem.
iv)	Se till att texten kan läsas av personer med nedsatt syn.

b)

i)	Tillhandahålla elektroniska filer som kan läsas av en dator med skärmläsningsprogram, så att blinda personer kan använda informationen.
ii)	Använda samma ord konsekvent eller på ett tydligt och logiskt sätt, så att personer med intellektuell funktionsnedsättning bättre kan förstå dem.
iii)	Tillhandahålla undertexter till videoinstruktioner.
iv)	Se till att texten kan läsas av personer med nedsatt syn.
v)	Skriva ut texten i punktskrift så att blinda personer kan använda informationen.
vi)	Se till att ett diagram åtföljs av en textbeskrivning som identifierar de viktigaste delarna eller beskriver viktiga åtgärder.
vii)	inga exempel
viii)	inga exempel
ix)	Förse bankomater med uttag och programvara som gör det möjligt att ansluta hörlurar i vilka texten på skärmen återges i ljudform.

2. Användargränssnitt och funktionell utformning

a)	Tillhandahålla anvisningar i ljud- och textform eller förse en knappsats med taktila tecken, så att blinda eller hörselskadade personer kan interagera med produkten.
b)	Utöver talande anvisningar i en självbetjäningsterminal, erbjuda exempelvis anvisningar i form av text eller bilder, så att även döva personer kan utföra de åtgärder som krävs.
c)	Göra det möjligt för användare att förstora en text, zooma in på ett visst piktogram eller öka kontrasten, så att personer med nedsatt syn kan uppfatta informationen.
d)	Även förse de gröna och röda knappar som används för att välja alternativ med text som anger vilka alternativen är, så att färgblinda personer kan göra valet.
e)	När en dator använder en ljudsignal för att indikera ett fel, även tillhandahålla en text eller bild som anger felet, så att döva personer kan uppfatta att ett fel har uppstått.
f)	Möjliggöra ytterligare kontrast för förgrundsbilder så att personer med nedsatt syn kan se dem.
g)	Göra det möjligt för användaren av en telefon att ställa in ljudvolymen och minska störningar från hörapparater så att hörselskadade personer kan använda telefonen.
h)	Göra knapparna på en pekskärm större och väl åtskilda så att personer med tremor kan trycka på dem.
i)	Säkerställa att det inte krävs mycket kraft för att trycka på knappar, så att personer med motoriska funktionsnedsättningar kan använda dem.
j)	Undvika flimrande bilder, så att personer som kan drabbas av anfall inte utsätts för denna risk.
k)	Göra det möjligt att använda hörlurar när talad information tillhandahålls i bankomater.
l)	Ge användare som inte kan använda händerna möjlighet att välja ett lösenord för låsning och upplåsning av en telefon i stället för att använda sig av igenkänning av fingeravtryck.
m)	Säkerställa att programvaran reagerar på ett förutsägbart sätt när en viss åtgärd utförs och ge tillräckligt med tid för inmatning av lösenord så att användningen förenklas för personer med intellektuell funktionsnedsättning.
n)	Erbjuda en anslutning till en uppdateringsbar brailleskärm så att blinda personer kan använda datorn.
o)	Exempel på sektorsspecifika krav
i)	inga exempel
ii)	inga exempel
iii) Första strecksatsen	Se till att en mobiltelefon bör kunna hantera realtidstextkonversationer så att hörselskadade personer kan utbyta information på ett interaktivt sätt.
iii) Fjärde strecksatsen	Möjliggöra samtidig användning av video för att visa teckenspråk och text för att skriva meddelanden, så att två döva personer kan kommunicera med varandra eller med en hörande person.

iv)	Säkerställa att undertexterna överförs genom digitalboxen så att de kan användas av döva personer.
-----	--

3. Stödtjänster: inga exempel

AVSNITT II:

EXEMPEL RÖRANDE TILLGÄNGLIGHETSKRAV FÖR PRODUKTER I ARTIKEL 2.1, MED UNDANTAG FÖR DE SJÄLVBETJÄNINGSTERMINALER SOM AVSES I ARTIKEL 2.1 b

KRAV I BILAGA I AVSNITT II	EXEMPEL
-------------------------------	---------

Förpackningar och bruksanvisningar

a)	Ange på förpackningen att telefonen är försedd med tillgänglighetsfunktioner för personer med funktionsnedsättning.
----	---

b)

i)	Tillhandahålla elektroniska filer som kan läsas av en dator med skärmläsningsprogram, så att blinda personer kan använda informationen.
----	---

ii)	Använda samma ord konsekvent eller på ett tydligt och logiskt sätt, så att personer med intellektuell funktionsnedsättning bättre kan förstå informationen.
-----	---

iii)	Se till att varningar i textformat tillhandahålls tillsammans med information i taktil relief eller ljud, så att blinda personer kan uppfatta dem.
------	--

iv)	Se till att texten kan läsas av personer med nedsatt syn.
-----	---

v)	Skriva ut dem i punktskrift så att blinda personer kan använda dem.
----	---

vi)	Komplettera ett diagram med en textbeskrivning som identifierar de viktigaste delarna eller beskriver viktiga åtgärder.
-----	---

AVSNITT III:

EXEMPEL RÖRANDE ALLMÄNNA TILLGÄNGLIGHETSKRAV FÖR ALLA TJÄNSTER SOM OMFATTAS AV DETTA DIREKTIV I ENLIGHET MED ARTIKEL 2.2

KRAV I BILAGA I AVSNITT III	EXEMPEL
--------------------------------	---------

Tillhandahållande av tjänster

a)	inga exempel
----	--------------

b)

i)	Tillhandahålla elektroniska filer som kan läsas av en dator med skärmläsningsprogram, så att blinda personer kan använda informationen.
----	---

ii)	Använda samma ord konsekvent eller på ett tydligt och logiskt sätt, så att personer med intellektuell funktionsnedsättning bättre kan förstå informationen.
-----	---

iii)	Tillhandahålla undertexter till videoinstruktioner.
------	---

iv)	Se till att blinda personer kan använda filen genom att skriva ut den i punktskrift.
v)	Se till att texten kan läsas av personer med nedsatt syn.
vi)	Komplettera ett diagram med en textbeskrivning som identifierar de viktigaste delarna eller beskriver viktiga åtgärder.
vii)	Se till att informationen i fråga är tillgänglig när en tjänsteleverantör erbjuder ett usb-minne som innehåller information om tjänsten.
c)	Tillhandahålla textbeskrivningar av bilder, göra alla funktioner tillgängliga via ett tangentbord, ge användarna tillräcklig tid för att läsa innehåll, se till så att innehållet visas och fungerar på ett förutsägbart sätt och tillhandahålla kompatibilitet med tekniska hjälpmedel, så att personer med olika funktionsnedsättningar kan läsa och interagera med en webbplats.
d)	inga exempel

AVSNITT IV:

EXEMPEL RÖRANDE KOMPLETTERANDE TILLGÄNGLIGHETSKRAV FÖR SPECIFIKA TJÄNSTER:

KRAV I BILAGA I AVSNITT IV	EXEMPEL
-------------------------------	---------

Särskilda tjänster

a)	
i)	Se till att hörselskadade personer kan skriva och ta emot texter på ett interaktivt sätt och i realtid.
ii)	Se till att döva personer kan använda teckenspråk för att kommunicera med varandra.
iii)	Se till att personer med nedsatt hörsel och nedsatt talförmåga som väljer att använda en kombination av text, tal och video vet att kommunikationen överförs genom nätverket till en alarmeringstjänst.
b)	
i)	Se till att en blind person kan välja program på televisionen.
ii)	Stödja möjligheten att välja, personanpassa och visa tillgänglighetstjänster såsom undertexter för döva personer och hörselskadade personer, syntolkning, talad textning och teckenspråkstolkning genom att erbjuda effektiv trådlös koppling till hörselteknik eller genom att tillhandahålla användarkontroller för att aktivera tillgänglighetstjänster för audiovisuella medietjänster med samma framskjutna plats som de primära mediekontrollerna.
c)	
i)	inga exempel
ii)	inga exempel
d)	inga exempel
e)	
i)	Göra dialogrutor för identitetsverifiering som visas på skärmen läsbara för skärmläsningsprogram, så att blinda personer kan använda dem.

ii)	inga exempel
f)	
i)	Se till att personer med dyslexi kan läsa och lyssna till texten samtidigt.
ii)	Möjliggöra text och ljud synkroniserat eller möjliggöra uppdateringsbar punktskrift.
iii)	Se till att blinda personer kan komma åt registret eller byta kapitel.
iv)	inga exempel
v)	Säkerställa att information om tillgänglighetsfunktioner finns tillgänglig i den elektroniska filen, så att personer med funktionsnedsättning kan ta del av informationen.
vi)	Säkerställa att det inte finns någon blockering, till exempel att tekniska skyddsåtgärder, information om förvaltning av rättigheter eller operabilitetsproblem inte hindrar uppläsning av texten med hjälpmedel, så att blinda användare kan läsa boken.
g)	
i)	Säkerställa att tillgänglig information om en produkts tillgänglighetsfunktioner inte raderas.
ii)	Göra betaltjänstens användargränssnitt tillgängligt via talkommunikation, så att blinda personer på egen hand kan göra inköp via internet.
iii)	Göra dialogrutor för identitetsverifiering som visas på skärmen läsbara för skärmläsningsprogram, så att blinda personer kan använda dem.

BILAGA III

TILLGÄNGLIGHETSKRAV VID TILLÄMPNINGEN AV ARTIKEL 4.4 OM DEN BEBYGGDA MILJÖ DÄR DE TJÄNSTER SOM OMFATTAS AV DETTA DIREKTIV TILLHANDAHÅLLS

I syfte att maximera den förutsebara självständiga användningen bland personer med funktionsnedsättning i den bebyggda miljö där en tjänst tillhandahålls och som tjänsteleverantören ansvarar för, som avses i artikel 4.4, ska tillgängligheten på områden dit allmänheten har tillträde inkludera följande aspekter:

- a) Användning av tillhörande utomhusutrymmen och faciliteter.
 - b) Tillfartsvägar till byggnader.
 - c) Användning av ingångar.
 - d) Framkomlighet vid förflyttning i horisontell riktning.
 - e) Framkomlighet vid förflyttning i vertikal riktning.
 - f) Allmänhetens användning av lokaler.
 - g) Användning av utrustning och faciliteter vid tillhandahållandet av tjänsten.
 - h) Användning av toaletter och sanitetsutrymmen.
 - i) Användning av utgångar, evakueringsvägar och principer för beredskapsplanering.
 - j) Kommunikation och orientering som kan uppfattas med mer än ett sinne.
 - k) Användning av faciliteter och byggnader för deras förutsebara ändamål.
 - l) Skydd mot faror i både inomhus- och utomhusmiljön.
-

BILAGA IV

FÖRFARANDE FÖR BEDÖMNING AV ÖVERENSSTÄMMELSE – PRODUKTER

1. Intern tillverkningskontroll

Intern tillverkningskontroll är det förfarande för bedömning av överensstämmelse genom vilket tillverkaren fullgör skyldigheterna i punkterna 2, 3 och 4 i denna bilaga och säkerställer och försäkrar på eget ansvar att de berörda produkterna uppfyller tillämpliga krav i detta direktiv.

2. Teknisk dokumentation

Tillverkaren ska utarbeta den tekniska dokumentationen. Den tekniska dokumentationen ska göra det möjligt att bedöma om produkten överensstämmer med de relevanta tillgänglighetskrav som avses i artikel 4 och, om tillverkaren har stött sig på artikel 14, visa att de berörda tillgänglighetskraven skulle innebära en grundläggande förändring eller ålägga en oproportionerligt stor börda. Den tekniska dokumentationen ska det endast innehålla de tillämpliga kraven och, i den mån det krävs för bedömningen, även en beskrivning av produktens utformning, tillverkning och funktion.

Den tekniska dokumentationen ska i tillämpliga fall innehålla minst följande delar:

- a) En allmän beskrivning av produkten.
- b) En förteckning över de harmoniserade standarder och tekniska specifikationer till vilka hänvisningar har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* och som följts helt eller delvis samt beskrivningar av de lösningar som har valts för att uppfylla de relevanta tillgänglighetskrav som avses i artikel 4, när de harmoniserade standarderna eller tekniska specifikationerna inte har följts; om harmoniserade standarder eller tekniska specifikationer har använts delvis, ska det anges i den tekniska dokumentationen vilka delar som har tillämpats.

3. Tillverkning

Tillverkaren ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att tillverkningen och övervakningen av den säkerställer att produkterna överensstämmer med den tekniska dokumentation som avses i punkt 2 i denna bilaga och med tillgänglighetskraven i detta direktiv.

4. CE-märkning och EU-försäkran om överensstämmelse

- 4.1 Tillverkaren ska anbringa den CE-märkning som avses i detta direktiv på varje enskild produkt som uppfyller de tillämpliga kraven i detta direktiv.
- 4.2 Tillverkaren ska upprätta en skriftlig EU-försäkran om överensstämmelse för en produktmodell. I EU-försäkran om överensstämmelse ska det anges för vilken produktmodell den har upprättats.

En kopia av EU-försäkran om överensstämmelse ska på begäran göras tillgänglig för de behöriga myndigheterna.

5. Bemyndigad företrädare

Tillverkarens skyldigheter enligt punkt 4 får fullgöras, för dennes räkning och på dennes ansvar, av den bemyndigade företrädaren, förutsatt att dessa skyldigheter specificeras i fullmakten.

BILAGA V

INFORMATION OM TJÄNSTER SOM UPPFYLLER TILLGÄNGLIGHETSKRAVEN

1. Tjänsteleverantören ska inkludera den information som ligger till grund för bedömningen av hur tjänsten uppfyller de tillgänglighetskrav som avses i artikel 4 i de allmänna villkoren, eller motsvarande dokument. Informationen ska innehålla de tillämpliga kraven och, i den mån det krävs för bedömningen, även en beskrivning av tjänstens utformning och funktion. Förutom konsumentinformationskraven i direktiv 2011/83/EU, ska informationen i tillämpliga fall innehålla följande delar:
 - a) En allmän beskrivning av tjänsten i tillgängliga format.
 - b) Beskrivningar och förklaringar som behövs för att förstå hur tjänsten fungerar.
 - c) En beskrivning av hur de relevanta tillgänglighetskraven som fastställs i bilaga I uppfylls av tjänsten.
 2. För att uppfylla kraven i punkt 1 i denna bilaga får tjänsteleverantören helt eller delvis tillämpa de harmoniserade standarder och tekniska specifikationer till vilka hänvisningar har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
 3. Tjänsteleverantören ska tillhandahålla information som visar att tjänsteleveransprocessen och kontrollen av den säkerställer att tjänsten överensstämmer med punkt 1 i denna bilaga och med tillämpliga tillgänglighetskrav i detta direktiv.
-

BILAGA VI

KRITERIER FÖR BEDÖMNING AV EN OPROPORTIONERLIGT STOR BÖRDA

Kriterier för genomförande och dokumentering av bedömningen:

1. Förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och de ekonomiska aktörernas totala kostnader (driftsutgifter och kapitalutgifter) för tillverkning, distribution eller import av produkten eller tillhandahållandet av tjänsten.

Faktorer för att bedöma nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven:

- a) Kriterier med anknytning till de organisatoriska engångskostnader som ska beaktas vid bedömningen:
 - i) Kostnader med anknytning till ytterligare personalresurser med tillgänglighetsexpertis.
 - ii) Kostnader med anknytning till utbildning av personal och förvärvande av kompetens rörande tillgänglighet.
 - iii) Kostnader för utarbetandet av en ny process för att inkludera tillgänglighet i produktutvecklingen eller tillhandahållandet av tjänster.
 - iv) Kostnader med anknytning till utarbetandet av vägledande material om tillgänglighet.
 - v) Engångskostnader för att förstå lagstiftningen om tillgänglighet.
 - b) Kriterier med anknytning till kostnader för pågående tillverkning och utveckling som ska beaktas vid bedömningen:
 - i) Kostnader med anknytning till utformningen av tillgänglighetsfunktioner för produkten eller tjänsten.
 - ii) Kostnader som uppkommer inom ramen för tillverkningsprocesser.
 - iii) Kostnader för provning av produkten eller tjänsten med avseende på tillgänglighet
 - iv) Kostnader med anknytning till dokumentation.
2. Uppskattade kostnader och fördelar för de ekonomiska aktörerna, inklusive tillverkningsprocesser och investeringar, i förhållande till den uppskattade fördelen för personer med funktionsnedsättning, med hänsyn tagen till antalet specifika produkter eller tjänster och hur ofta de används.
 3. Förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och den ekonomiska aktörens nettoomsättning.

Faktorer för att bedöma nettokostnaden för efterlevnad av tillgänglighetskraven:

- a) Kriterier med anknytning till de organisatoriska engångskostnader som ska beaktas vid bedömningen:
 - i) Kostnader med anknytning till ytterligare personalresurser med tillgänglighetsexpertis.
 - ii) Kostnader med anknytning till utbildning av personal och förvärvande av kompetens rörande tillgänglighet.
 - iii) Kostnader för utarbetandet av en ny process för att inkludera tillgänglighet i produktutvecklingen eller tillhandahållandet av tjänster.
 - iv) Kostnader med anknytning till utarbetandet av vägledande material om tillgänglighet.
 - v) Engångskostnader för att förstå lagstiftningen om tillgänglighet.
 - b) Kriterier med anknytning till kostnader för pågående tillverkning och utveckling som ska beaktas vid bedömningen:
 - i) Kostnader med anknytning till utformningen av tillgänglighetsfunktioner för produkten eller tjänsten.
 - ii) Kostnader som uppkommer inom ramen för tillverkningsprocesser.
 - iii) Kostnader för provning av produkten eller tjänsten med avseende på tillgänglighet
 - iv) Kostnader med anknytning till dokumentation.
-

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/883**av den 17 april 2019****om mottagningsanordningar i hamn för avlämning av avfall från fartyg, om ändring av direktiv 2010/65/EU och upphävande av direktiv 2000/59/EG****(Text av betydelse för EES)**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 100.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Unionens havspolitik syftar till att säkerställa en hög säkerhets- och miljöskyddsnivå. Detta kan uppnås genom att internationella konventioner, koder och resolutioner iakttas samtidigt som friheten för sjöfarten i enlighet med Förenta nationernas havsrättskonvention (Unclos) bibehålls.
- (2) Förenta nationernas mål för hållbar utveckling nr 14 uppmärksammar hoten från havsföroreningar, tillförsel av näringsämnen, resursutarmning och klimatförändringar, som alla i första hand är orsakade av människan. Dessa hot ökar trycket på miljösystemen, som den biologiska mångfalden och den naturliga infrastrukturen, och ger upphov till globala socioekonomiska problem, bland annat hälso- och säkerhetsrisker och ekonomiska risker. Unionen måste arbeta för att skydda marina arter och för att stödja de människor som är beroende av haven, oavsett om det är för arbete, resurser eller fritidsaktiviteter.
- (3) Den internationella konventionen till förhindrande av förorening från fartyg (nedan kallad *Marpolkonventionen*) föreskriver allmänna förbud mot utsläpp från fartyg till havs, men reglerar också villkoren för när vissa typer av avfall får släppas ut i den marina miljön. Enligt Marpolkonventionen ska de fördragsslutande parterna säkerställa tillhandahållandet av adekvata mottagningsanordningar i hamn.
- (4) Unionen har genomfört delar av Marpolkonventionen genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/59/EG ⁽⁴⁾, genom att följa en hamnbaserad strategi. Direktiv 2000/59/EG syftar till att förena intresset av smidiga sjötransporter med skyddet av den marina miljön.
- (5) Under de senaste två årtiondena har Marpolkonventionen och dess bilagor genomgått betydande ändringar, och genom dessa ändringar har strängare normer samt förbud mot avfallsutsläpp från fartyg till havs införts.
- (6) I bilaga VI till Marpolkonventionen infördes utsläppsnormer för nya avfallskategorier, i synnerhet resterna från avgasreningssystem, bestående av både slam och avtappningsvatten. Dessa avfallskategorier bör inkluderas i detta direktivs tillämpningsområde.

⁽¹⁾ EUT C 283, 10.8.2018, s. 61.

⁽²⁾ EUT C 461, 21.12.2018, s. 220.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 13 mars 2019 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 9 april 2019.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/59/EG av den 27 november 2000 om mottagningsanordningar i hamn för fartygs-genererat avfall och lastrester (EGT L 332, 28.12.2000, s. 81).

- (7) Medlemsstaterna bör fortsätta att inom Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) arbeta för att på ett uttömmande sätt beakta miljöpåverkan av avloppsvattenutsläpp från öppna skrubbrar, inbegripet åtgärder för att motverka eventuell påverkan.
- (8) Medlemsstaterna bör uppmantras att besluta om lämpliga åtgärder i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG ⁽⁵⁾, inbegripet förbud mot utsläpp av avloppsvatten från öppna skrubbrar och vissa lastrester i sina territorialvatten.
- (9) Den 1 mars 2018 antog IMO den reviderade Consolidated Guidance for port reception facility providers and users (MEPC.1/Circ. 834/Rev.1) (nedan kallad *IMO:s konsoliderade vägledning*), som inkluderar standardformatet för avfallsanmälan, avfallsavlämningskvitto och rapportering om påstådda brister vid mottagningsanordningar i hamnar samt rapporteringskrav för mottagningsanordningar för avfall.
- (10) Trots denna utveckling av regelverket förekommer fortfarande utsläpp av avfall till havs till stora miljömässiga, sociala och ekonomiska kostnader. Detta beror på en kombination av olika faktorer, nämligen att adekvata mottagningsanordningar inte alltid är tillgängliga i hamnar, att genomdrivandet ofta är otillräckligt och att det finns en brist på incitament att avlämna avfall på land.
- (11) Direktiv 2000/59/EG har bidragit till att allt större avfallsvolymer har avlämnats till mottagningsanordningar i hamn, bland annat genom att säkerställa att fartyg bidrar till kostnaderna för anordningarna oavsett deras faktiska användning av dessa anordningar, och har därigenom hjälpt till att minska avfallsutsläppen till havs, vilket framkom i den utvärdering av det direktivet som genomfördes inom ramen för programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (nedan kallad *Refit-utvärderingen*).
- (12) Refit-utvärderingen har också visat att direktiv 2000/59/EG inte har varit helt effektivt på grund av bristande överensstämmelse med ramen för Marpolkonventionen. Dessutom har medlemsstaterna utvecklat olika tolkningar av de viktigaste begreppen i det direktivet, t.ex. tillgång till adekvata anordningar, förhandsanmälan av avfall, obligatorisk avlämning av avfall till mottagningsanordningar i hamn och undantag för fartyg i tidtabellsbunden trafik. I Refit-utvärderingen efterlystes ytterligare harmonisering av dessa begrepp och fullständig anpassning till Marpolkonventionen för att undvika onödiga administrativa bördor både för hamnarna och för hamnanvändarna.
- (13) I syfte att anpassa Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/35/EG ⁽⁶⁾ till de relevanta bestämmelserna om utsläppsnormer i Marpolkonventionen bör kommissionen bedöma om det är önskvärt att se över det direktivet, särskilt genom att utvidga dess tillämpningsområde.
- (14) Unionens havspolitik bör syfta till en hög skyddsnivå för den marina miljön med hänsyn tagen till mångfalden av havsområden i unionen. Den bör bygga på principerna att förebyggande åtgärder bör vidtas, att förstöring av den marina miljön företrädesvis bör hejdas vid källan och att förorenaren ska betala.
- (15) Detta direktiv bör vara av betydelse för tillämpningen av central miljölagstiftning och de viktigaste miljöprinciperna när det gäller hamnar och hanteringen av avfall från fartyg. I synnerhet är Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG ⁽⁷⁾ och direktiv 2008/98/EG ⁽⁸⁾ relevanta instrument i detta avseende.
- (16) I direktiv 2008/98/EG fastställs de viktigaste principerna för avfallshantering, inklusive principen om att *förorenaren betalar* och avfallshierarkin, som förespråkar återanvändning av avfall samt materialåtervinning framför andra former av återvinning och bortscaffande av avfall och kräver inrättande av system för separat insamling av avfall. Dessutom är begreppet *utökat producentansvar* en vägledande princip i unionens avfallsrätt, på grundval av vilken tillverkarna är ansvariga för sina produkters inverkan på miljön under produkternas hela livscykel. Dessa skyldigheter gäller även för hanteringen av avfall från fartyg.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/35/EG av den 7 september 2005 om föroreningar förorsakade av fartyg och om införande av sanktioner, inbegripet straffrättsliga sanktioner, för föroreningsbrott (EUT L 255, 30.9.2005, s. 11).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (Ramdirektiv om en marin strategi) (EUT L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).

- (17) Separat insamling av avfall från fartyg, inklusive övergivna fiskeredskap, är nödvändig för att säkerställa fortsatt återvinning av detta avfall så att det kan förberedas för återanvändning eller materialåtervinning i senare led av avfallshanteringskedjan och för att förhindra att det orsakar skada för marint djurliv och marina miljöer. Avfall sorteras ofta ombord på fartyg i enlighet med internationella normer och standarder, och unionsrätten bör säkerställa att dessa insatser för avfallssortering ombord inte undergrävs av att det saknas arrangemang för separat insamling på land.
- (18) Varje år hamnar en avsevärd mängd plast i unionens hav. I de flesta havsområden kommer majoriteten av det marina skräpet från landbaserad verksamhet, men även sjöfartsbranschen, inbegripet fiske- och fritidssektorerna, bidrar i betydande omfattning med utsläpp av avfall, inbegripet plastavfall och övergivna fiskeredskap, som går direkt ut i havet.
- (19) I direktiv 2008/98/EG uppmanas medlemsstaterna att hejda uppkomsten av marint skräp som ett bidrag till Förenta nationernas mål för hållbar utveckling att förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet.
- (20) I kommissionens meddelande av den 2 december 2015 med titeln *Att sluta kretsloppet – en EU-handlingsplan för den cirkulära ekonomin*, erkänns den särskilda roll som direktiv 2000/59/EG hade att spela i detta avseende, genom att säkerställa tillgången till adekvata anordningar för mottagning av avfall, och genom att innehålla åtgärder för både rätt incitamentsnivå och genomdrivande av avfallsavlämning till anordningarna på land.
- (21) Offshoreanläggningar är en av de havsbaserade källorna till marint skräp. Medlemsstaterna bör därför besluta om lämpliga åtgärder avseende avfallsavlämning från offshoreanläggningar som för deras flagg eller drivs i deras vatten, eller både och, samt säkerställa efterlevnad av de stränga utsläppsnormer för offshoreanläggningar som fastställs i Marpolkonventionen.
- (22) Avfall, särskilt plastavfall, från floder är en av huvudkällorna till marint skräp, och häri ingår utsläpp från fartyg i inlandssjöfart. Stränga utsläpps- och avlämningsnormer bör därför gälla för dessa fartyg. Som det nu är fastställt dessa regler av relevant flodkommission. Inlandshamnar omfattas emellertid av unionens avfallsrätt. I syfte att fortsätta arbetet med att harmonisera lagstiftningsramen för unionens inre vattenvägar uppmanas kommissionen att utvärdera ett unionssystem för utsläpps- och avlämningsnormer för fartyg i inlandssjöfart, med beaktande av konventionen av den 9 september 1996 om insamling, deponering och mottagande av avfall som genererats vid sjöfart på Rhen och inre vattenvägar.
- (23) Enligt rådets förordning (EG) nr 1224/2009⁽⁹⁾ ska unionsfiskefartyg ha utrustning ombord för bärgning av förlorade redskap. Om redskap förloras ska fartygets befälhavare försöka bärga dem så fort som möjligt. Om de förlorade redskapen inte kan bärgas ska fartygets befälhavare underrätta myndigheterna i dess flaggmedlemsstat inom 24 timmar. Flaggmedlemsstaten ska därefter informera den behöriga myndigheten i kustmedlemsstaten. Informationen inbegriper fiskefartygets externa registreringsnummer och namn, typen av och position för redskap som förlorats samt vilka åtgärder som vidtagits för att bärga dem. Undantag kan göras för fiskefartyg med en längd under 12 meter. Enligt förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1224/2009 ska fiskefartygens rapportering ske i en elektronisk loggbok, och medlemsstaterna är skyldiga att samlas in och registrera information om förlorade redskap och på begäran lämna den till kommissionen. Den information som samlas in och finns tillgänglig på avfallsavlämningskvitton för passivt uppfiskat avfall i enlighet med detta direktiv skulle också kunna rapporteras på detta sätt.
- (24) Enligt den internationella konventionen om kontroll och hantering av fartygs barlastvatten och sediment, som antogs den 13 februari 2004 av IMO och som trädde i kraft den 8 september 2017, är alla fartyg skyldiga att genomföra förfaranden för barlastvattenhantering i enlighet med IMO:s normer, och hamnar och terminaler som anvisats för rengöring och reparation av barlastvattentankar måste tillhandahålla lämpliga anordningar för mottagande av sediment.

⁽⁹⁾ Rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i unionen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs, om ändring av förordningarna (EG) nr 847/96, (EG) nr 2371/2002, (EG) nr 811/2004, (EG) nr 768/2005, (EG) nr 2115/2005, (EG) nr 2166/2005, (EG) nr 388/2006, (EG) nr 509/2007, (EG) nr 676/2007, (EG) nr 1098/2007, (EG) nr 1300/2008, (EG) nr 1342/2008 och upphävande av förordningarna (EEG) nr 2847/93, (EG) nr 1627/94 och (EG) nr 1966/2006 (EUT L 343, 22.12.2009, s. 1).

- (25) En mottagningsanordning i hamn anses vara adekvat om den kan tillgodose behoven hos de fartyg som normalt använder hamnen utan att orsaka onödigt dröjsmål, vilket också specificeras i IMO:s konsoliderade vägledning och i IMO:s riktlinjer för säkerställande av att mottagningsanordningar för avfall i hamn är adekvata (resolution MEPC.83(44)). Begreppet adekvat relaterar dels till driftsförhållandena vid anordningen med hänsyn till användarnas behov, dels till miljöledningen vid anordningarna i enlighet med unionens avfallsrätt. Det kan i vissa fall vara svårt att bedöma om en mottagningsanordning i hamn som är belägen utanför unionen uppfyller en sådan standard.
- (26) Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009⁽¹⁰⁾ ska matavfall som härrör från transportmedel i internationell trafik förbrännas eller bortskafts genom nedgrävning i godkänd deponi, inbegripet avfall från fartyg som anlöper unionshamnar och som kan ha varit i kontakt med animaliska biprodukter ombord. För att detta krav inte ska begränsa förberedelse för återanvändning och materialåtervinning av avfall från fartyg, bör insatser göras i överensstämmelse med IMO:s konsoliderade vägledning för att förbättra avfallssorteringen så att potentiell förorening av avfall, exempelvis förpackningsavfall, kan undvikas.
- (27) Enligt förordning (EG) nr 1069/2009, jämförd med kommissionens förordning (EU) nr 142/2011⁽¹¹⁾, räknas inte resor inom unionen som transport i internationell trafik och matavfall från sådana resor behöver inte förbrännas. Sådana resor inom unionen anses dock vara *internationella resor* enligt internationell sjöfartslagstiftning (Marpolkonventionen och den internationella konventionen om säkerheten för människoliv till sjöss (Solas)). För att säkerställa konsekvens i unionsrätten bör definitionerna i förordning (EG) nr 1069/2009 följas när omfattningen och behandlingen av matavfall som härrör från transportmedel i internationell trafik fastställs i detta direktiv, jämfört med förordning (EU) nr 142/2011.
- (28) För att säkerställa adekvata mottagningsanordningar i hamn är utveckling, genomförande och omprövning av planen för mottagande och hantering av avfall av grundläggande betydelse, på grundval av samråd med alla berörda aktörer. Av praktiska och organisatoriska skäl kan närbelägna hamnar i samma geografiska region vilja utveckla en gemensam plan som omfattar tillgång till mottagningsanordningar i varje hamn som omfattas av den planen och samtidigt erbjuder en gemensam administrativ ram.
- (29) Det kan vara en utmaning att anta och övervaka planer för mottagande och hantering av avfall för små, icke-kommersiella hamnar, till exempel förtöjningsområden och småbåtshamnar, som tar emot lite trafik, bestående endast av fritidsbåtar, eller som bara används under en del av året. Avfallet från dessa små hamnar hanteras normalt av det kommunala avfallshanteringssystemet i enlighet med principerna i direktiv 2008/98/EG. För att inte överbelasta de lokala myndigheterna och för att underlätta avfallshanteringen i sådana små hamnar, bör det räcka att avfallet från sådana hamnar inkluderas i det kommunala avfallsflödet och hanteras i enlighet därmed, att hamnen ger hamnanvändare information om avfallsmottagning, och att undantagna hamnar rapporteras i det elektroniska systemet så att övervakningen kan minimeras.
- (30) För att på ett effektivt sätt hantera problemet med marint skräp är det av grundläggande betydelse att vidta åtgärder för rätt incitamentsnivå för avlämning av avfall, särskilt avfall enligt definitionen i bilaga V till Marpolkonventionen (nedan kallat *avfall som omfattas av bilaga V till Marpolkonventionen*), till mottagningsanordningar i hamn. Detta kan uppnås genom ett kostnadstäckningssystem som kräver tillämpning av en indirekt avgift. Den indirekta avgiften bör betalas utan hänsyn till avlämningen av avfall och bör ge rätt till avlämning av avfallet utan några ytterligare direkta avgifter. Fiske- och fritidssektorerna bör, med tanke på deras bidrag till uppkomsten av marint skräp, bör också vara föremål för den indirekta avgiften. Om ett fartyg avlämnar en exceptionellt stor mängd avfall som omfattas av bilaga V till Marpolkonventionen, i synnerhet driftsavfall, som överskrider den maximala särskilda lagringskapacitet för avfall som anges i formuläret för förhandsanmälan om avlämning av avfall får bör det dock vara möjligt att dessutom ta ut en direkt avgift för att säkerställa att kostnaderna för mottagning av denna exceptionella avfallsmängd inte medför en oproportionerlig börda för en hamns kostnadstäckningssystem. Detta kan också vara fallet om den deklarerade särskilda lagringskapaciteten är överdriven eller orimlig.

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 av den 21 oktober 2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter) (EUT L 300, 14.11.2009, s. 1).

⁽¹¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 142/2011 av den 25 februari 2011 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om genomförande av rådets direktiv 97/78/EG vad gäller vissa prover och produkter som enligt det direktivet är undantagna från veterinärkontroller vid gränsen (EUT L 54, 26.2.2011, s. 1).

- (31) I vissa medlemsstater har system inrättats för att tillhandahålla alternativ finansiering av kostnader för insamling och hantering på land av fiskeredskapsavfall och passivt uppfiskat avfall, bland annat system för *fiske av skräp*. Sådana initiativ bör välkomnas, och medlemsstaterna bör uppmantras att komplettera de kostnadstäckningssystem som inrättats i enlighet med detta direktiv med system för fiske av skräp i syfte att täcka kostnaderna för passivt uppfiskat avfall. Som sådana bör dessa kostnadstäckningssystem, som baseras på tillämpningen av en sådan indirekt avgift på 100 % för avfall som omfattas av bilaga V till Marpolkonventionen, exklusive lastrester, inte avskräcka fiskehamnar att delta i befintliga system för passivt uppfiskat avfall.
- (32) Ett fartygs avgifter bör sänkas för de fartyg som är utformade, utrustade eller drivs på ett sätt som minimerar avfall, i överensstämmelse med vissa kriterier som ska utarbetas genom genomförandebefogenheter som tilldelas kommissionen, i enlighet med IMO-riktlinjer för genomförandet av bilaga V till Marpolkonventionen och med standarder som utarbetats av Internationella standardiseringsorganisationen. Minskning och effektiv materialåtervinning av avfall kan framför allt uppnås genom effektiv avfallssortering ombord i linje med de riktlinjerna och standarderna.
- (33) På grund av den typ av handel som bedrivs, vilken kännetecknas av täta hamnanlöp, drabbas närsjöfarten under det rådande systemet av betydande kostnader för avlämning av avfall till mottagningsanordningar i hamn, eftersom det är nödvändigt att betala en avgift vid varje hamnanlop. Trafiken är inte heller tillräckligt tidtabellsbunden eller regelbunden för att vara berättigad till undantag från betalning och avlämning av avfall på dessa grunder. För att begränsa den ekonomiska bördan för sektorn bör en nedsatt avgift tas ut för fartyg, baserat på den typ av trafik fartygen används i.
- (34) Lastrester förblir lastägarens egendom efter lossning av lasten i terminalen, och kan ha ett ekonomiskt värde. Av denna anledning bör lastrester inte ingå i kostnadstäckningssystemen och tillämpningen av den indirekta avgiften. Avgifterna för avlämning av lastrester bör betalas av den som använder mottagningsanordningen i hamn, såsom anges i avtalen mellan berörda parter eller i andra lokala överenskommelser. Lastrester inbegriper även rester av oljehaltig last eller skadlig flytande last efter rengöring, vilka omfattas av utsläppsnormerna i bilagorna I och II till Marpolkonventionen och som under vissa omständigheter, i enlighet med dessa bilagor, inte måste avlämnas i hamn för att undvika onödiga driftskostnader för fartyg och trafikstockningar i hamnarna.
- (35) Medlemsstaterna bör uppmantra avlämning av lastrester från tankrengöring som innehåller högviskosa, svärned-brytbara flytande ämnen, möjligen genom lämpliga ekonomiska incitament.
- (36) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/352⁽¹²⁾ omfattar tillhandahållandet av mottagningsanordningar i hamn som en tjänst inom ramen för dess tillämpningsområde. Den innehåller regler om insyn när det gäller de avgiftssystem som tillämpas för användningen av hamntjänster, om samråd med hamnanvändare och om rutiner för hantering av klagomål. Detta direktiv går utöver den ram som fastställs i den förordningen genom att tillhandahålla mer detaljerade krav för utformningen och driften av kostnadstäckningssystemen för mottagningsanordningar i hamn för avfall från fartyg och för insynen i kostnadsstrukturen.
- (37) Förutom att skapa incitament till avlämning av avfall är ett effektivt genomdrivande av avlämningskyldigheten av största vikt och bör följa en riskbaserad strategi för vilken en riskbaserad målinriktningsmekanism för unionen bör inrättas.
- (38) Ett av de största hindren för ett effektivt genomdrivande av avlämningskyldigheten har varit skillnaderna i medlemsstaternas tolkning och genomförande av undantaget baserat på tillräcklig lagringskapacitet. För att undvika att tillämpningen av detta undantag undergräver direktivets huvudsyfte bör det specificeras ytterligare, särskilt i fråga om nästa anlöpshamn, och tillräcklig lagringskapacitet bör fastställas på ett harmoniserat sätt på grundval av gemensamma metoder och kriterier. I fall där det är svårt att avgöra om det finns adekvata mottagningsanordningar i hamnar utanför unionen är det viktigt att den behöriga myndigheten noga överväger tillämpningen av undantaget.

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/352 av den 15 februari 2017 om inrättande av en ram för tillhandahållande av hamntjänster och gemensamma regler för finansiell insyn i hamnar (EUT L 57, 3.3.2017, s. 1).

- (39) Det finns ett behov av ytterligare harmonisering av systemet med undantag för fartyg som används i tidtabellsbunden trafik med täta och regelbundna hamnanlöp, i synnerhet klargörande av termer som används och villkoren för dessa undantag. Refit-utvärderingen och konsekvensbedömningen har visat att bristen på harmonisering av villkoren för och tillämpningen av undantag har lett till en onödig administrativ börda för fartyg och hamnar.
- (40) Övervakning och genomdrivande bör underlättas genom ett system som bygger på elektronisk rapportering och elektroniskt informationsutbyte. I detta syfte bör det befintliga informations- och tillsynssystem som inrättats enligt direktiv 2000/59/EG vidareutvecklas och bör fortsätta att användas på grundval av befintliga elektroniska data-system, i synnerhet unionens system för informationsutbyte inom sjöfarten (SafeSeaNet) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/59/EG⁽¹³⁾ och inspektionsdatabasen (Thetis) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/16/EG⁽¹⁴⁾. Ett sådant system bör även omfatta information om tillgängliga mottagningsanordningar i de olika hamnarna.
- (41) Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/65/EU⁽¹⁵⁾ förenklas och harmoniseras de administrativa förfaranden som gäller för sjöfarten genom en mer allmän användning av elektronisk informationsöverföring och en rationalisering av rapporteringsformaliteter. I Vallettaförklaringen om prioriteringar för EU:s sjöfartspolitik fram till 2020, som stöddes av rådet i dess slutsatser av den 8 juni 2017, uppmanades kommissionen att föreslå en lämplig uppföljning av översynen av det direktivet. Ett offentligt samråd om rapporteringsformaliteter för fartyg genomfördes av kommissionen mellan den 25 oktober 2017 och den 18 januari 2018. Den 17 maj 2018 förelade kommissionen Europaparlamentet och rådet ett förslag till förordning om inrättande av en enda kontaktpunkt för europeisk sjötransport och om upphävande av direktiv 2010/65/EU.
- (42) Enligt Marpolkonventionen ska de avtalsslutande parterna ha uppdaterad information om sina mottagningsanordningar i hamn och överlämna denna information till IMO. För detta ändamål har IMO inrättat en databas med information om mottagningsanordningar i hamn inom sitt globala integrerade sjöfartsinformationssystem (nedan kallat Gisis).
- (43) I IMO:s konsoliderade vägledning föreskriver IMO rapportering av påstådda brister hos mottagningsanordningar i hamn. Enligt det förfarandet bör ett fartyg rapportera sådana brister till flaggstatens administration, som i sin tur ska informera IMO och hamnstaten om händelsen. Hamnstaten bör granska rapporten och vidta lämpliga åtgärder samt informera IMO och den rapporterade flaggstaten. Rapportering av denna information om påstådda brister direkt till det informations-, övervaknings- och tillsynssystem som föreskrivs i detta direktiv skulle möjliggöra efterföljande överföring av denna information till Gisis, och befria medlemsstaterna i deras egenskap av flaggstater och hamnstater från sin rapporteringsskyldighet gentemot IMO.
- (44) Undergruppen för mottagningsanordningar i hamn, som inrättades inom ramen för det europeiska forumet för hållbar sjötransport, och som fört samman ett brett spektrum av experter inom området föreningar förorsakade av fartyg och hantering av avfall från fartyg, ajournerade sig i december 2017 inför inledningen av de interinstitutionella förhandlingarna. Eftersom den undergruppen gav kommissionen värdefull vägledning och sakkunskap vore det önskvärt att inrätta en liknande expertgrupp med mandat att utbyta erfarenheter av genomförandet av detta direktiv.
- (45) Det är viktigt att eventuella sanktioner som fastställs av medlemsstaterna genomförs korrekt och att de är effektiva, proportionella och avskräckande.
- (46) Goda arbetsvillkor för hamnpersonal som arbetar vid mottagningsanordningar i hamn är ytterst viktigt för att skapa en säker, effektiv och socialt ansvarstagande sjöfartssektor som kan locka kompetenta arbetstagare och säkerställa lika villkor över hela Europa. Grundläggande utbildning och fortbildning av personal är avgörande för att säkerställa tjänstekvalitet och skydd för arbetstagare. Hamnmyndigheter och myndigheter som ansvarar för mottagningsanordningar i hamn ska säkerställa att all personal erhåller nödvändig utbildning för att förvärva den kunskap som krävs för deras arbete, med särskilt fokus på hälso- och säkerhetsaspekter i samband med hantering av farligt material, och att utbildningskraven uppdateras regelbundet för att möta de utmaningar som den tekniska innovationen medför.

⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/59/EG av den 27 juni 2002 om inrättande av ett övervaknings- och informations-system för sjötrafik i gemenskapen och om upphävande av rådets direktiv 93/75/EEG (EUT L 208, 5.8.2002, s. 10).

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/16/EG av den 23 april 2009 om hamnstatskontroll (EUT L 131, 28.5.2009, s. 57).

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/65/EU av den 20 oktober 2010 om rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till och/eller avgår från hamnar i medlemsstaterna och om upphävande av direktiv 2002/6/EG (EUT L 283, 29.10.2010, s. 1).

- (47) De befogenheter som kommissionen tilldelats för att genomföra direktiv 2000/59/EG bör uppdateras i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).
- (48) Befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget bör delegeras till kommissionen med avseende på ändring av bilagorna till detta direktiv och hänvisningarna till internationella instrument i den utsträckning det är nödvändigt för att bringa dem i överensstämmelse med unionsrätten eller för att ta hänsyn till utveckling på internationell nivå, i synnerhet inom IMO; ändring av bilagorna till detta direktiv när detta är nödvändigt för att förbättra de genomförande- och övervakningsarrangemang som fastställs genom direktivet, i synnerhet för att säkerställa effektiv anmälan och avlämning av avfall samt en korrekt tillämpning av undantag, samt, under exceptionella omständigheter, om det är vederbörligen motiverat efter en lämplig analys utförd av kommissionen och i syfte att undvika ett allvarligt och oacceptabelt hot mot den marina miljö, ändring av detta direktiv i den utsträckning som krävs för att undvika detta hot, i syfte att, vid behov, förhindra att ändringar av dessa internationella instrument gäller vid tillämpningen av detta direktiv. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inbegripet på expertnivå och att dessa samråd sker i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning⁽¹⁶⁾. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (49) Kommissionen bör tilldelas genomförandebefogenheter i syfte att fastställa de metoder som ska användas för beräkningen av den tillräckliga särskilda lagringskapaciteten ombord; utarbeta gemensamma kriterier för erkännande, i syfte att bevilja fartyg en nedsatt avfallsavgift, av att ett fartygs utformning, utrustning och drift påvisar att det genererar mindre mängder avfall och hanterar sitt avfall på ett hållbart och miljövänligt sätt; fastställa metoder för övervakningsuppgifter för passivt uppfiskat avfall och formatet för rapporteringen; i detalj fastställa de olika delarna i unionens riskbaserade målinriktningsmekanism. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁽¹⁷⁾.
- (50) Eftersom målet med detta direktiv, nämligen att skydda den marina miljön från avfallsutsläpp till havs, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (51) Unionen kännetecknas av regionala skillnader på hamnnivå, vilket också visas i den territoriella konsekvensbedömningen som har utförts av kommissionen. Hamnar skiljer sig åt i fråga om geografisk belägenhet, storlek, administrativ struktur och ägandeförhållanden och kännetecknas av de typer av fartyg som normalt anlöper hamnarna. Dessutom avspeglar avfallshanteringssystemen skillnaderna på kommunal nivå, inbegripet infrastruktur för avfallshantering i senare led.
- (52) Enligt artikel 349 i EUF-fördraget ska hänsyn tas till särdragen i unionens yttersta randområden, nämligen Gadeloupe, Franska Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion, Saint-Martin, Azorerna, Madeira och Kanarieöarna. För att säkerställa att det finns tillgång till adekvata mottagningsanordningar i hamn kan det vara lämpligt att medlemsstaterna tillgängliggör regionalt driftsstöd för operatörer av mottagningsanordningar i hamn eller hamnmyndigheterna i de regionerna inom unionen i syfte att hantera följderna av de bestående nackdelar som avses i den artikeln. Regionalt driftsstöd som tillgängliggörs av medlemsstater i det sammanhanget är undantaget från anmälnings-skyldigheten enligt artikel 108.3 i EUF-fördraget, om stödet vid den tidpunkt då det beviljas uppfyller villkoren i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014⁽¹⁸⁾ som antagits enligt rådets förordning (EG) nr 994/98⁽¹⁹⁾.
- (53) Direktiv 2000/59/EG bör därför upphävas.

⁽¹⁶⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽¹⁸⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Rådets förordning (EG) nr 994/98 av den 7 maj 1998 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på vissa slag av övergripande statligt stöd (EGT L 142, 14.5.1998, s. 1).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Avsnitt 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Syfte

Detta direktiv syftar till att skydda den marina miljön mot de negativa effekterna av utsläpp av avfall från fartyg som anlöper hamnar i unionen, samtidigt som en smidigt fungerande sjöfart säkerställs, genom att förbättra tillgången till och användningen av adekvata mottagningsanordningar i hamn och avlämningen av avfall till dessa anordningar.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

1. *fartyg*: alla typer av havsgående fartyg som används i den marina miljön, inbegripet fiskefartyg, fritidsbåtar, bärplansbåtar, svävare, undervattensfarkoster och flytande farkoster,
2. *Marpolkonventionen*: den internationella konventionen till förhindrande av förorening från fartyg, i dess uppdaterade version,
3. *avfall från fartyg*: allt avfall, inbegripet lastrester, som uppstår under ett fartygs drift eller under lastning, lossning och rengöring, och som omfattas av tillämpningsområdet för bilagorna I, II, IV, V och VI till Marpolkonventionen, samt passivt uppfiskat avfall,
4. *passivt uppfiskat avfall*: avfall som samlas i nät under fiskeinsatser,
5. *lastrester*: sådana rester av lastmaterial ombord som finns kvar på däck eller i lastrum eller tankar efter lastning och lossning, inbegripet överskott eller spill som uppkommer i samband med lastning och lossning, antingen under våta eller torra förhållanden eller ansamlade i spolvatten, exklusive lastdamm som finns kvar på däck efter sopning eller damm på fartygets externa ytor,
6. *mottagningsanordning i hamn*: alla fasta, flytande eller rörliga anordningar som kan tillhandahålla tjänsten att ta emot avfall från fartyg,
7. *fiskefartyg*: alla fartyg som är utrustade eller i kommersiellt syfte används för att fånga fisk eller andra levande tillgångar från havet,
8. *fritidsbåt*: alla typer av fartyg, med en skrovlängd på minst 2,5 meter, oavsett framdrivningssätt, som är avsedda för sport- eller fritidsändamål och som inte används yrkesmässigt,
9. *hamn*: en plats eller ett geografiskt område som tillskapats genom sådana förbättringsarbeten och med sådan utrustning som huvudsakligen utformats så att mottagande av fartyg möjliggörs, inbegripet ankarplatsen inom hamnens jurisdiktion,
10. *tillräcklig lagringskapacitet*: tillräcklig kapacitet för att lagra avfallet ombord från avgångstidpunkten fram till nästa anlöpshamn, inklusive det avfall som sannolikt kommer att genereras under resan,

11. *tidtabellsbunden trafik*: trafik baserad på en offentliggjord eller planerad lista över avgångs- och ankomsttider mellan fastställda hamnar eller återkommande överfarter som utgör en vedertagen tidtabell,
12. *regelbundna hamnanlöp*: upprepade resor med samma fartyg, som bildar ett konstant mönster, mellan fastställda hamnar, eller en serie resor från och till samma hamn utan mellanliggande hamnanlöp,
13. *täta hamnanlöp*: besök av ett fartyg i samma hamn minst en gång varannan vecka,
14. *Gisis*: globalt integrerat sjöfartsinformationssystem (Global Integrated Shipping Information System) som inrättats av IMO,
15. *behandling*: återvinning eller bortskaffande, inklusive förberedelse för återvinning eller bortskaffande,
16. *indirekt avgift*: en avgift som betalas för tillhandahållandet av tjänster avseende mottagningsanordningar i hamn, utan hänsyn till den faktiska avlämningen av avfall från fartyg.

Avfall från fartyg som avses i led 3 ska betraktas som avfall i den mening som avses i artikel 3.1 i direktiv 2008/98/EG.

Artikel 3

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv tillämpas på
 - a) alla fartyg, oberoende av deras flagg, som anlöper eller framförs i en medlemsstats hamn, med undantag för fartyg som används för hamntjänster i den mening som avses i artikel 1.2 i förordning (EU) 2017/352 och med undantag för örlogsfartyg, militära hjälpfartyg eller andra fartyg som ägs eller drivs av en stat och som för närvarande endast används på statlig, icke-kommersiell basis,
 - b) alla hamnar i medlemsstaterna som normalt anlöps av fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för led a.

Vid tillämpningen av detta direktiv, och i syfte att undvika onödiga dröjsmål för fartyg, får medlemsstaterna besluta att undanta ankarplatserna i sina hamnar från tillämpningen av artiklarna 6, 7 och 8.

2. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att säkerställa att, när så rimligen är möjligt, fartyg som inte omfattas av detta direktivs tillämpningsområde avlämnar sitt avfall på ett sätt som är förenligt med detta direktiv.
3. Medlemsstater som varken har hamnar eller fartyg som för deras flagg vilka omfattas av detta direktivs tillämpningsområde får, med undantag för den skyldighet som anges i tredje stycket i denna punkt, avvika från bestämmelserna i detta direktiv.

Medlemsstater som inte har hamnar som omfattas av detta direktivs tillämpningsområde får avvika från bestämmelserna i detta direktiv som enbart rör hamnar.

De medlemsstater som har för avsikt att utnyttja sådana avvikelser som anges i denna punkt ska meddela kommissionen senast den 28 juni 2021 om huruvida de relevanta villkoren har uppfyllts och ska därefter årligen informera kommissionen om eventuella senare ändringar. Innan dessa medlemsstater har införlivat och genomfört detta direktiv får de inte ha hamnar som omfattas av detta direktivs tillämpningsområde och de får inte heller tillåta fartyg, inklusive båtar, som omfattas av detta direktivs tillämpningsområde att föra deras flagg.

Avsnitt 2

Tillhandahållande av adekvata mottagningsanordningar i hamn

Artikel 4

Mottagningsanordningar i hamn

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att det finns tillgång till mottagningsanordningar i hamn som är adekvata för att tillgodose behoven hos de fartyg som normalt använder hamnen utan att dessa orsakas onödigt dröjsmål.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa följande:
 - a) Att mottagningsanordningarna i hamn har kapacitet att ta emot typerna och mängderna av avfall från fartyg som normalt använder den hamnen, med beaktande av
 - i) hamnanvändarnas operativa behov,
 - ii) den hamnens storlek och geografiska belägenhet,
 - iii) den typ av fartyg som anlöper hamnen, och
 - iv) de undantag som medges enligt artikel 9.
 - b) Att formaliteterna och de praktiska arrangemangen i samband med användningen av mottagningsanordningarna i hamn är enkla och snabba så att onödiga dröjsmål för fartyg undviks.
 - c) Att de avgifter som tas ut för avlämning inte avskräcker från användning av mottagningsanordningarna i hamn.
 - d) Att mottagningsanordningarna i hamn möjliggör hantering av avfall från fartyg på ett miljömässigt hållbart sätt i enlighet med direktiv 2008/98/EG och annan relevant unionsrätt och nationell rätt om avfall.

Med avseende på tillämpningen av första stycket led d ska medlemsstaterna säkerställa separat insamling för att underlätta återanvändning och materialåtervinning av avfall från fartyg i hamnar i enlighet med kraven i unionsrätten om avfall, särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG ⁽²⁰⁾, direktiv 2008/98/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU ⁽²¹⁾. För att underlätta denna process får mottagningsanordningar i hamn samla in de separata avfallsfraktionerna i enlighet med de avfallskategorier som fastställs i Marpolkonventionen, med beaktande av riktlinjerna i denna konvention.

Första stycket led d ska gälla utan att det påverkar tillämpningen av de strängare krav som införts genom förordning (EG) nr 1069/2009 för hanteringen av matavfall som härrör från transportmedel i internationell trafik.

3. Medlemsstaterna ska, i egenskap av flaggstater, använda IMO:s formulär och förfaranden för att till IMO och myndigheterna i hamnstaten anmäla påstådda brister vid mottagningsanordningar i hamn.

Medlemsstaterna ska, i egenskap av hamnstat, utreda alla rapporterade fall av påstådda brister och använda IMO:s formulär och förfaranden för att underrätta IMO och den rapporterade flaggstaten om resultaten av undersökningen.

4. De berörda hamnmyndigheterna eller, i annat fall, de relevanta myndigheterna ska säkerställa att det i samband med avlämning och mottagande av avfall vidtas tillräckliga säkerhetsåtgärder för att avvärja risker för människor och miljön i hamnar som omfattas av detta direktiv.

5. Medlemsstaterna ska säkerställa att alla parter som är involverade i avlämningen eller mottagandet av avfall från fartyg kan begära ersättning för skada som orsakats av onödigt dröjsmål.

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/66/EG av den 6 september 2006 om batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer och om upphävande av direktiv 91/157/EEG (EUT L 266, 26.9.2006, s. 1).

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) (EUT L 197, 24.7.2012, s. 38).

Artikel 5

Planer för mottagande och hantering av avfall

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att en lämplig plan för mottagande och hantering av avfall upprättas och har genomförts för varje hamn efter fortlöpandesamråd med de berörda parterna, särskilt hamnanvändare eller deras företrädare, samt när så är lämpligt lokala behöriga myndigheter, operatörer av mottagningsanordningar i hamn, organisationer som genomför skyldigheter inom utökat producentansvar och företrädare för det civila samhället. Dessa samråd bör hållas både under det första upprättandet av planerna för mottagande och hantering av avfall och efter det att de har antagits, särskilt om betydande förändringar har skett, med avseende på kraven i artiklarna 4, 6 och 7.

Utförliga krav för utarbetandet av planerna för mottagande och hantering av avfall återges i bilaga 1.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att följande information, från planerna för mottagande och hantering av avfall, om tillgången till adekvata mottagningsanordningar i hamn i deras hamnar och om kostnadsstrukturen på ett tydligt sätt meddelas fartygsoperatörerna, görs offentligt tillgänglig och är lättillgänglig på ett officiellt språk i den medlemsstat där hamnen är belägen och, i relevanta fall, på ett internationellt använt språk:

- a) Uppgift om var de anordningar som hör till varje kaj-/ankarplats är belägna och, när så är relevant, deras öppettider.
- b) Förteckning över fartygsavfall som normalt hanteras av hamnen.
- c) Förteckning över kontaktställen, operatörer av mottagningsanordningar i hamn och de tjänster som tillhandahålls.
- d) Beskrivning av förfarandena för avlämning av avfall.
- e) Beskrivning av kostnadstäckningssystemen, inbegripet, i tillämpliga fall, system och medel som avses i bilaga 4, för avfallshantering.

Den information som avses i första stycket i den här punkten ska också göras tillgänglig i elektronisk form och hållas uppdaterad i den del av informations-, övervaknings- och tillsynssystemet som avses i artikel 13.

3. Om det krävs av effektivitetsskäl får de planer för mottagande och hantering av avfall utarbetas gemensamt av två eller flera närbelägna hamnar i samma geografiska region, med lämplig medverkan från varje hamn, under förutsättning att behovet av och tillgången på mottagningsanordningar i hamnar specificeras för varje hamn.

4. Medlemsstaterna ska utvärdera och godkänna planen för mottagande och hantering av avfall och säkerställa att den godkänns på nytt åtminstone vart femte år efter det att den har godkänts eller godkänts på nytt, och efter det att det skett betydande förändringar av det sätt på vilket hamnen drivs. Dessa förändringar får omfatta strukturella förändringar i trafik till hamnen, utveckling av ny infrastruktur, förändringar i efterfrågan och tillhandahållandet av mottagningsanordningar i hamn, och ny teknik för behandling ombord.

Medlemsstaterna ska övervaka hamnens genomförande av planen för mottagande och hantering av avfall. Om inga betydande förändringar har ägt rum under den femårsperiod som avses i första stycket får det förnyade godkännandet bestå i en validering av de befintliga planerna.

5. Små, icke-kommersiella hamnar som kännetecknas av sällsynt eller lite trafik bestående enbart av fritidsbåtar får undantas från punkterna 1–4 om deras mottagningsanordningar i hamn är integrerade i det avfallshanteringssystem som förvaltas av den relevanta kommunen eller på den relevanta kommunens vägnar, och de medlemsstater där dessa hamnar är belägna säkerställer att information om avfallshanteringssystemet görs tillgänglig för hamnanvändarna.

De medlemsstater där sådana hamnar är belägna ska på elektronisk väg, i den del av informations-, övervaknings- och tillsynssystemet som avses i artikel 13, meddela namnet på hamnarna och var de är belägna.

Avsnitt 3

Avlämning av avfall från fartyg

Artikel 6

Förhandsanmälan av avfall

1. Operatören av, agenten för eller befälhavaren för ett fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2002/59/EG och som är på väg till en unionshamn ska sanningsenligt och noggrant fylla i formuläret i bilaga 2 till det här direktivet (nedan kallad *förhandsanmälan av avfall*) och anmäla all den information som ingår däri till den myndighet eller det organ som utsetts för detta ändamål av den medlemsstat där hamnen är belägen

- a) minst 24 timmar före ankomsten om anlöpshamnen är känd,
- b) så snart anlöpshamnen är känd, om denna information är tillgänglig mindre än 24 timmar före ankomsten, eller
- c) senast när fartyget lämnar föregående hamn, om resan varar mindre än 24 timmar.

2. Informationen från förhandsanmälan av avfall ska rapporteras elektroniskt i den del av informations-, övervaknings- och tillsynssystemet som avses i artikel 13 i detta direktiv, i enlighet med direktiven 2002/59/EG och 2010/65/EU.

3. Informationen från förhandsanmälan av avfall ska finnas tillgänglig ombord, helst i elektronisk form, åtminstone till nästa anlöpshamn och ska på begäran tillhandahållas de relevanta myndigheterna i medlemsstaterna.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att den information som anmäls i enlighet med denna artikel granskas och delas med de relevanta tillsynsmyndigheterna utan dröjsmål.

Artikel 7

Avlämning av avfall från fartyg

1. Befälhavaren för ett fartyg som anlöper en unionshamn ska, innan fartyget lämnar hamnen, avlämna allt avfall som medförs ombord till en mottagningsanordning i hamn i enlighet med relevanta utsläppsnormer som fastställs i Marpol-konventionen.

2. Vid avlämning ska operatören av mottagningsanordningen i hamn eller myndigheten i den hamn där avfallet har avlämnats sanningsenligt och noggrant fylla i formuläret i bilaga 3 (nedan kallat *avfallsavlämningskvitto*) samt utfärda och utan onödigt dröjsmål tillhandahålla avfallsavlämningskvittot till befälhavaren för fartyget.

Det krav som anges i första stycket ska inte gälla i små hamnar vars anordningar är obemannade eller som är avlägset belägna, förutsatt att den medlemsstat där sådana hamnar är belägna har anmält dessa hamnars namn och belägenhet elektroniskt i den del av informations-, övervaknings- och tillsynssystemet som avses i artikel 13.

3. Operatören av, agenten för eller befälhavaren för ett fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2002/59/EG ska före avgång, eller så snart avfallsavlämningskvittot har mottagits, på elektronisk väg rapportera den information som finns på detta i den del av informations-, övervaknings- och tillsynssystemet som avses i artikel 13 i det här direktivet, i enlighet med direktiven 2002/59/EG och 2010/65/EU.

Informationen från avfallsavlämningskvittot ska finnas tillgänglig ombord på fartyget i minst två år, där så är relevant tillsammans med tillämplig oljedagbok, lastdagbok, avfallsdagbok eller avfallshanteringsplan, och ska på begäran tillhandahållas myndigheterna i medlemsstaterna.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 får ett fartyg fortsätta till nästa anlöpshamn utan att avlämna avfallet, om

- a) den information som lämnas i enlighet med bilagorna 2 och 3 visar att det finns tillräcklig särskildlagringskapacitet för allt avfall som har ackumulerats och kommer att ackumuleras under fartygets planerade resa fram till nästa anlöpshamn,
- b) den information som finns tillgänglig ombord på fartyg som inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2002/59/EG visar att det finns tillräcklig särskild lagringskapacitet för allt avfall som har ackumulerats och kommer att ackumuleras under fartygets planerade resa fram till nästa anlöpshamn, eller
- c) fartyget endast vistas på ankarplatsen under mindre än 24 timmar eller anlöper under svåra väderförhållanden, förutom om området i fråga har undantagits i enlighet med artikel 3.1 andra stycket.

För att säkerställa enhetliga villkor för tillämpningen av det undantag som avses i första stycket a och b, ska kommissionen anta genomförandeakter för att fastställa de metoder som ska användas för beräkningen av den tillräckliga särskilda lagringskapaciteten ombord. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 20.2.

5. En medlemsstat ska ålägga fartyget att före avgång avlämna allt sitt avfall om
 - a) det, på grundval av den tillgängliga informationen, inbegripet information som är tillgänglig elektroniskt i den del av informations-, övervaknings- och tillsynssystemet som avses i artikel 13 eller i Gisis, inte kan fastställas att adekvata mottagningsanordningar i hamn finns tillgängliga i nästa anlöpshamn, eller
 - b) nästa anlöpshamn är okänd.
6. Punkt 4 ska tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av strängare krav för fartyg vilka har antagits i enlighet med internationell rätt.

Artikel 8

Kostnadstäckningssystem

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att kostnaderna för drift av mottagningsanordningar i hamn för mottagande och behandling av avfall från fartyg, förutom lastrester, täcks genom en avgift som tas ut från fartygen. Dessa kostnader inbegriper de komponenter som förtecknas i bilaga 4.
2. Kostnadstäckningssystemen får inte utgöra ett incitament för fartyg att släppa ut sitt avfall till havs. För detta ändamål ska medlemsstaterna tillämpa samtliga följande principer vid utformningen och driften av kostnadstäckningssystemen:
 - a) Fartyg ska betala en indirekt avgift, utan hänsyn till avlämning av avfall till en mottagningsanordning i hamn.
 - b) Den indirekta avgiften ska täcka
 - i) de indirekta administrativa kostnaderna,
 - ii) en betydande del av de direkta driftskostnaderna, i enlighet med bilaga 4, som ska utgöra minst 30 % av de totala direkta kostnaderna för faktisk avlämning av avfall under det föregående året; med möjligheten att också beakta kostnader som gäller den förväntade mängden trafik för det kommande året.
 - c) För att skapa ett maximalt incitament till avlämning av avfall som omfattas av bilaga V till Marpolkonventionen, undantaget lastrester, ska ingen direkt avgift tas ut för sådant avfall, i syfte att säkerställa rätt till avlämning utan några ytterligare direkta avgifter baserade på de avfallsvolymer som avlämnats, undantaget om denna volym avlämnat avfall överstiger den maximala särskilda lagringskapacitet för avfall som nämns i formuläret i bilaga 2 till detta direktiv; passivt uppfiskat avfall, inbegripet rätten till avlämning, ska omfattas av denna ordning.
 - d) För att undvika att kostnaderna för insamling och behandling av passivt uppfiskat avfall uteslutande bärs av hamnanvändare ska medlemsstaterna i förekommande fall täcka dessa kostnader med intäkterna från alternativa finansieringssystem, inbegripet från system för avfallshantering och från tillgänglig unionsfinansiering samt nationell och regional finansiering.
 - e) För att uppmuntra avlämning av lastrester från tankrengöring som innehåller högviskosa, svårnedbrytbara flytande ämnen får medlemsstaterna tillhandahålla lämpliga ekonomiska incitament för avlämning av sådana lastrester.
 - f) Den indirekta avgiften får inte omfatta avfall från avgasreningssystem, vars kostnader ska täckas på grundval av de typer och mängder av avfall som avlämnas.
3. Den del av kostnaderna som inte täcks av den indirekta avgiften ska i förekommande fall täckas på grundval av de typer och mängder av avfall som faktiskt avlämnas av fartyget.

4. Avgifterna får differentieras på grundval av
 - a) fartygets kategori, typ och storlek,
 - b) tillhandahållandet av fartygstjänster som utförs utanför normala öppettider i hamnen, eller
 - c) hur farligt avfallet är.
5. Avgifterna ska sänkas på grundval av
 - a) den typ av handel som fartyget används för, särskilt om fartyget är i drift inom närsjöfart,
 - b) om fartygets konstruktion, utrustning och drift är sådana att det kan visas att fartyget genererar mindre mängder avfall och hanterar sitt avfall på ett hållbart och miljövänligt sätt.

Senast den 28 juni 2020, ska kommissionen anta genomförandeakter för att bestämma kriterierna för att fastställa om ett fartyg uppfyller de krav som anges i första stycket led b i fråga om fartygets avfallshantering ombord. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 20.2.

6. För att säkerställa att avgifterna är rättvisa, öppna, lätta att identifiera och icke-diskriminerande samt att de speglar kostnaderna för de anordningar och tjänster som tillhandahålls och, i förekommande fall, används, ska avgifternas belopp och grunden för beräkningen av dem tillgängliggöras för hamnanvändarna i planerna för mottagande och hantering av avfall på ett officiellt språk i den medlemsstat där hamnen är belägen och, i relevanta fall, på ett språk som används internationellt.

7. Medlemsstaterna ska säkerställa att övervakningsuppgifter om volymen och kvantiteten av passivt uppfiskat avfall samlas in och ska rapportera sådana övervakningsuppgifter till kommissionen. På grundval av dessa övervakningsuppgifter ska kommissionen offentliggöra en rapport senast den 31 december 2022, och därefter vartannat år.

Kommissionen ska anta genomförandeakter för att fastställa metoder för övervakningsuppgifterna och formatet för rapporteringen. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 20.2.

Artikel 9

Undantag

1. Medlemsstaterna får undanta ett fartyg som anlöper deras hamnar från skyldigheterna i artiklarna 6, 7.1 och 8 (nedan kallat *undantaget*), om det finns tillräckliga bevis för att följande villkor är uppfyllda:
 - a) Fartyget används i tidtabellsbunden trafik med täta och regelbundna hamnanlöp.
 - b) Det finns ett arrangemang för att säkerställa avlämning av avfallet och betalning av avgifterna i en hamn längs fartygets rutt som:
 - i) styrks av ett undertecknat kontrakt med en hamn eller avfallsentreprenör och av avfallsavlämningskvitton
 - ii) har anmälts till alla hamnar längs fartygets rutt, och
 - iii) har godkänts av den hamn där avlämning och betalning sker, vilket kan vara en unionshamn eller annan hamn, i vilken det är fastställt på grundval av den information som rapporteras elektroniskt till den del av informations-, övervaknings- och tillsynssystemet som avses i artikel 13 och i Gisis att adekvata anordningar finns tillgängliga.
 - c) Undantaget har ingen negativ inverkan på sjösäkerhet, hälsa, boende- eller arbetsförhållanden ombord eller på den marina miljön.
2. Om undantaget beviljas ska den medlemsstat där hamnen är belägen utfärda ett intyg om undantag, på grundval av det format som anges i bilaga 5, som bekräftar att fartyget uppfyller de nödvändiga villkoren och kraven för tillämpningen av undantaget och som anger undantagets varaktighet.

3. Medlemsstaterna ska rapportera informationen från intyget om undantag på elektronisk väg i den del av informations-, övervaknings- och tillsynssystemet som avses i artikel 13.
4. Medlemsstaterna ska säkerställa en effektiv övervakning och tillämpning av de arrangemang som inrättats för avlämning och betalning för de undantagna fartyg som besöker deras hamnar.
5. Trots det beviljade undantaget får ett fartyg inte fortsätta till nästa anlöpshamn om det inte finns tillräcklig särskild lagringskapacitet för allt avfall som har ackumulerats och som kommer att ackumuleras under fartygets planerade resa fram till nästa anlöpshamn.

Avsnitt 4

Tillsynsåtgärder

Artikel 10

Inspektioner

Medlemsstaterna ska säkerställa att alla fartyg kan underkastas inspektioner, även slumpmässiga sådana, för att kontrollera att de uppfyller kraven i detta direktiv.

Artikel 11

Inspektionsåtaganden

1. Varje medlemsstat ska utföra inspektioner av fartyg som anlöper dess hamnar motsvarande minst 15 % av det totala antalet enskilda fartyg som anlöper dess hamnar årligen.

Det totala antalet enskilda fartyg som anlöper en medlemsstat ska beräknas som det genomsnittliga antalet enskilda fartyg under de tre föregående åren enligt vad som har rapporterats via den del av informations-, övervaknings- och tillsynssystemet som avses i artikel 13.

2. Medlemsstaterna ska fullgöra punkt 1 i denna artikel genom att välja ut fartyg på grundval av en av unionens riskbaserade målinriktningsmekanismer.

För att säkerställa harmonisering av inspektionerna och enhetliga villkor för urvalet av de fartyg som ska inspekteras ska kommissionen anta genomförandeakter för att i detalj fastställa de olika delarna i unionens riskbaserade målinriktningsmekanism. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 20.2.

3. Medlemsstaterna ska fastställa förfaranden för inspektioner av fartyg som inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2002/59/EG i syfte att, i den mån det är praktiskt möjligt, säkerställa efterlevnad av det här direktivet.

När medlemsstaterna fastställer dessa förfaranden får de ta hänsyn till unionens riskbaserade målinriktningsmekanism som avses i punkt 2.

4. Om den berörda myndigheten i medlemsstaten inte är nöjd med resultaten av inspektionen ska den, utan att det påverkar tillämpningen av de sanktioner som avses i artikel 16, säkerställa att fartyget inte lämnar hamnen förrän det har avlämnat sitt avfall till en mottagningsanordning i hamn i enlighet med artikel 7.

Artikel 12

Informations-, övervaknings- och tillsynssystem

Genomförandet och tillämpningen av detta direktiv ska underlättas genom den elektroniska rapporteringen och det elektroniska utbytet av information mellan medlemsstater i enlighet med artiklarna 13 och 14.

Artikel 13

Rapportering och utbyte av information

1. Rapporteringen och utbytet av information ska baseras på unionens system för informationsutbyte inom sjöfarten (nedan kallat *SafeSeaNet*), som avses i artikel 22a.3 i och bilaga III till direktiv 2002/59/EG.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att följande information rapporteras elektroniskt och inom skälig tid i enlighet med direktiv 2010/65/EU:
 - a) Informationen om faktisk ankomst- och avgångstid för alla fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2002/59/EG och som anlöper en unionshamn, tillsammans med en uppgift som identifierar den berörda hamnen.
 - b) Informationen från den förhandsanmälan av avfall som anges i bilaga 2.
 - c) Informationen från det avfallsavlämningskvitto som anges i bilaga 3.
 - d) Informationen från det intyg om undantag som anges i bilaga 5.
3. Medlemsstaterna ska säkerställa att den information som förtecknas i artikel 5.2 görs elektroniskt tillgänglig genom *SafeSeaNet*.

Artikel 14

Registrering av inspektioner

1. Kommissionen ska utveckla, underhålla och uppdatera en inspektionsdatabas som alla medlemsstater ska vara anslutna till och som ska innehålla all information som krävs för genomförandet av det inspektionssystem som föreskrivs i detta direktiv (nedan kallad *inspektionsdatabasen*). Inspektionsdatabasen ska baseras på den inspektionsdatabas som avses i artikel 24 i direktiv 2009/16/EG och ska ha funktioner liknande den databasens funktioner.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att informationen om inspektioner enligt detta direktiv, inbegripet information om bristande efterlevnad och utfärdade förbud mot resa, utan dröjsmål överförs till inspektionsdatabasen så snart som
 - a) inspektionsrapporten har färdigställts,
 - b) förbudet mot resa har hävts, eller
 - c) ett undantag har beviljats.
3. Kommissionen ska säkerställa att inspektionsdatabasen gör det möjligt att ta fram alla relevanta data, som rapporterats av medlemsstaterna, i syfte att övervaka genomförandet av detta direktiv.

Kommissionen ska säkerställa att inspektionsdatabasen innehåller information för unionens riskbaserade målinriktningsmekanism som avses i artikel 11.2.

Kommissionen ska regelbundet se över inspektionsdatabasen för att övervaka direktivets genomförande och fästa uppmärksamheten på eventuella tvivel rörande huruvida direktivet genomförs på ett heltäckande sätt, så att korrigerande åtgärder kan vidtas.

4. Medlemsstaterna ska alltid ha tillgång till den information som finns registrerad i inspektionsdatabasen.

Artikel 15

Utbildning av personal

Hamnmyndigheter och myndigheter som ansvarar för mottagningsanordningar i hamn ska säkerställa att all personal erhåller nödvändig utbildning för att förvärva den kunskap som krävs för deras arbete med avfallshantering, med särskilt fokus på hälso- och säkerhetsaspekter i samband med hanteringen av farligt material, och att utbildningskraven regelbundet uppdateras för att möta de utmaningar som den tekniska innovationen medför.

Artikel 16

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt detta direktiv och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Avsnitt 5

Slutbestämmelser

Artikel 17

Utbyte av erfarenheter

Kommissionen ska vidta åtgärder för organisation av utbyten av erfarenheter mellan medlemsstaternas nationella myndigheter och experter, även från den privata sektorn, civilsamhället och fackföreningar, om tillämpningen av detta direktiv i unionshamnar.

Artikel 18

Ändringsförfarande

1. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 19 för att ändra bilagorna till detta direktiv och hänvisningarna till IMO-instrument i detta direktiv i den utsträckning det är nödvändigt för att bringa dem i överensstämmelse med unionsrätten eller för att ta hänsyn till utveckling på internationell nivå, i synnerhet inom IMO.
2. Kommissionen ges även befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 19 för att ändra bilagorna när detta är nödvändigt för att förbättra de genomförande- och övervakningsarrangemang som fastställs i detta direktiv, i synnerhet de som föreskrivs i artiklarna 6, 7 och 9, för att säkerställa effektiv anmälan och avlämning av avfall samt en korrekt tillämpning av undantag.
3. Under exceptionella omständigheter, om det är vederbörligen motiverat efter en lämplig analys utförd av kommissionen och i syfte att undvika ett allvarligt och oacceptabelt hot mot den marina miljön ges kommissionen, i syfte att inom ramen för detta direktiv undgå obligatorisk tillämpning av en specifik ändring av Marpolkonventionen, befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 19 för att ändra detta direktiv, i den utsträckning som krävs för att undvika detta hot.
4. De delegerade akter som avses i denna artikel ska antas senast tre månader före utgången av den period som fastställts internationellt för tyst godkännande av ändringen av Marpolkonventionen eller den planerade dagen för den ändringens ikraftträdande.

Under den period som föregår ikraftträdandet av sådana delegerade akter ska medlemsstaterna avhålla sig från varje initiativ som syftar till att införliva ändringen i nationell rätt eller tillämpa ändringen av det internationella instrumentet i fråga.

Artikel 19

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 18.1, 18.2 och 18.3 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den 27 juni 2019. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 18.1, 18.2 och 18.3 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 18.1, 18.2 och 18.3 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 20

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av kommittén för sjösäkerhet och förhindrande av förorening från fartyg (COSS), som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2099/2002 ⁽²⁾. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 21

Ändring av direktiv 2010/65/EU

I punkt A i bilagan till direktiv 2010/65/EU ska punkt 4 ersättas med följande:

”4. Anmälan av avfall från fartyg, inbegripet lastrester

Artiklarna 6, 7 och 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/883 av den 17 april 2019 om mot-tagningsanordningar i hamn för avlämning av avfall från fartyg, om ändring av direktiv 2010/65/EU och upphävande av direktiv 2000/59/EG (EUT L 151, 20.5.2019, s. 116).”

Artikel 22

Upphävande

Direktiv 2000/59/EG ska upphöra att gälla.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet.

Artikel 23

Översyn

1. Kommissionen ska utvärdera detta direktiv och överlämna resultaten av utvärderingen till Europaparlamentet och rådet senast den 28 juni 2026. Utvärderingen ska även inbegripa en rapport som redogör för bästa praxis när det gäller förebyggande och hantering av avfall ombord på fartyg.
2. Kommissionen ska, inom ramen för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1625 ⁽³⁾, när nästa översyn av Europeiska sjösäkerhetsbyråns (Emsa) uppdrag ska göras, även utvärdera huruvida Emsa bör beviljas ytterligare befogenheter avseende efterlevnaden av detta direktiv.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2099/2002 av den 5 november 2002 om inrättande av en kommitté för sjösäkerhet och förhindrande av förorening från fartyg (COSS) och om ändring av förordningarna om sjösäkerhet och förhindrande av förorening från fartyg (EGT L 324, 29.11.2002, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1625 av den 14 september 2016 om ändring av förordning (EG) nr 1406/2002 om inrättande av en europeisk sjösäkerhetsbyrå (EUT L 251, 16.9.2016, s. 77).

*Artikel 24***Införlivande**

1. Medlemsstaterna ska senast den 28 juni 2021 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 25***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 26***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg 17 april 2019.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

G. CIAMBA

Ordförande

BILAGA 1

KRAV PÅ PLANER FÖR MOTTAGANDE OCH HANTERING AV AVFALL

Planerna för mottagande och hantering av avfall ska omfatta alla typer av avfall från fartyg som normalt anlöper hamnen och ska utarbetas med hänsyn till hamnens storlek och med hänsyn till de typer av fartyg som anlöper hamnen.

Planerna för mottagande och hantering av avfall ska innehålla följande:

- a) En bedömning av behovet av mottagningsanordningar i hamn mot bakgrund av behoven hos de fartyg som normalt anlöper hamnen.
- b) En beskrivning av mottagningsanordningarnas typ och kapacitet.
- c) En beskrivning av förfarandena för mottagande och insamling av avfall från fartyg.
- d) En beskrivning av kostnadstäckningssystemet.
- e) En beskrivning av förfarandet för rapportering av påstådda brister hos mottagningsanordningar i hamn.
- f) En beskrivning av förfarandet för fortlöpande samråd med hamnanvändare, avfallsentreprenör, terminaloperatörer och andra berörda parter.
- g) En översikt över vilken typ av och vilka mängder avfall som tas emot från fartyg och hanteras i anordningarna.

Planerna för mottagande och hantering av avfall får omfatta följande:

- a) En sammanfattning av relevant nationell rätt och av förfaranden och formaliteter för avlämning av avfallet till mottagningsanordningar i hamn.
- b) En identifiering av ett kontaktställe i hamnen.
- c) En beskrivning av utrustning och processer för förbehandling av specifika avfallsflöden i hamnen, om sådana finns.
- d) En beskrivning av metoder för registrering av den faktiska användningen av mottagningsanordningarna i hamn.
- e) En beskrivning av metoder för registrering av de mängder avfall som fartygen har avlämnat.
- f) En beskrivning av metoder för hantering av de olika avfallsflödena i hamnen.

Förfarandena för mottagning, insamling, lagring, behandling och bortskaffande bör i alla avseenden överensstämma med ett miljöledningssystem som utformats så att dessa verksamheters inverkan på miljön successivt minskar. Sådan överensstämmelse anses föreligga om förfarandena är förenliga med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1221/2009 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1221/2009 av den 25 november 2009 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) och om upphävande av förordning (EG) nr 761/2001 och kommissionens beslut 2001/681/EG och 2006/193/EG (EUT L 342, 22.12.2009, s. 1).

BILAGA 2

**STANDARDFORMAT FÖR FORMULÄRET FÖR FÖRHANDSANMÄLAN OM AVLÄMNING AV AVFALL VID
MOTTAGNINGSANORDNINGAR I HAMNAR**

Anmälan om avlämning av avfall till (anlöpshamnens namn enligt artikel 6 i direktiv (EU) 2019/883)

Detta formulär bör behållas ombord på fartyget tillsammans med relevant oljedagbok, lastdagbok, avfallsdagbok eller avfallshanteringsplan, i enlighet med Marpolkonventionen.

1. UPPGIFTER OM FARTYGET

1.1 Fartygets namn:	1.5 Ägare eller operatör:
1.2 IMO-nummer:	1.6 Registerbeteckning/signalbokstäver:
	MMSI-nummer (Maritime Mobile Service Identity):
1.3 Bruttodräktighet:	1.7 Flaggstat:
1.4 Typ av fartyg: ☐ Oljetankfartyg ☐ Kemikalietankfartyg ☐ Bulkfartyg ☐ Containerfartyg	
☐ Annan typ av lastfartyg ☐ Passagerarfartyg ☐ Ro-ro ☐ Annat (specifitera)	

2. UPPGIFTER OM HAMN OCH RUTT

2.1 Plats/terminalnamn:	2.6 Senaste hamn för avlämning av avfall:
2.2 Datum och tid för ankomst:	2.7 Datum för sista avlämning:
2.3 Datum och tid för avgång:	2.8 Nästa avlämningshamn:
2.4 Senaste hamn och land:	2.9 Person som lämnar in detta formulär (om annan än befälhavaren):
2.5 Nästa hamn och land (om det är känt):	

3. AVFALLSTYP OCH AVFALLSMÄNGD SAMT LAGRINGSKAPACITET

Typ	Avfall som ska avlämnas (m ³)	Maximal lagringskapacitet för avfall (m ³)	Mängd avfall som behålls ombord (m ³)	Hamn där återstående avfall kommer att avlämnas	Uppskattad mängd avfall som kommer att genereras mellan anmälan och nästa anlöpshamn (m ³)
Marpol bilaga I – Olja					
Oljehaltigt länsvatten					
Oljehaltiga restprodukter (sludge)					
Oljehaltigt spolvatten från tankrengöring					
Förorenat barlastvatten					

Typ	Avfall som ska avlämnas (m ³)	Maximal lagringskapacitet för avfall (m ³)	Mängd avfall som behålls ombord (m ³)	Hamn där återstående avfall kommer att avlämnas	Uppskattad mängd avfall som kommer att genereras mellan anmälan och nästa anlöpshamn (m ³)
Avlagringar och slam från rengöring av tankar					
Annat (specificera)					
Marpol bilaga II – Skadliga flytande ämnen (NLS) ⁽¹⁾					
Ämne i kategori X					
Ämne i kategori Y					
Ämne i kategori Z					
OS – Andra ämnen					
Marpol bilaga IV – Toalettavfall					
Marpol bilaga V – Fast avfall					
A. Plast					
B. Matavfall					
C. Hushållsavfall (t.ex. pappersprodukter, lump, glas, metall, flaskor, lergods osv.)					
D. Matolja					
E. Förbränningsaska					
F. Driftsavfall					
G. Djurkroppar					
H. Fiskeredskap					
I. Elektroniskt avfall (WEEE)					

⁽¹⁾ Ange officiell transportbenämning för det skadliga flytande ämnet i fråga.

Typ	Avfall som ska avlämnas (m ³)	Maximal lagringskapacitet för avfall (m ³)	Mängd avfall som behålls ombord (m ³)	Hamn där återstående avfall kommer att avlämnas	Uppskattad mängd avfall som kommer att genereras mellan anmälan och nästa anlöpshamn (m ³)
J. Lastrester ⁽¹⁾ (som är skadliga för den marina miljön, HME)					
K. Lastrester ⁽²⁾ (som inte är skadliga för den marina miljön, HME)					
Marpol bilaga VI – Luftföroreningar					
Ozonnedbrytande ämnen och utrustning som innehåller sådana ämnen ⁽³⁾					
Rester från avgasrening					

Annat avfall som inte omfattas av Marpol					
Passivt uppfiskat avfall					

Anm.:

1. Denna information ska användas vid hamnstatskontroll och för andra inspektionsändamål.
2. Detta formulär ska fyllas i, utom i de fall då fartyget omfattas av undantag enligt artikel 9 i direktiv (EU) 2019/883.

⁽¹⁾ Får vara uppskattningar; ange officiell transportbenämning för torrlasten.

⁽²⁾ Får vara uppskattningar; ange officiell transportbenämning för torrlasten.

⁽³⁾ Till följd av normalt underhåll ombord.

BILAGA 3

STANDARDFORMAT FÖR AVFALLSAVLÄMNINGSKVITO

Den utsedda företrädaren för tillhandahållaren av mottagningsanordningen ska lämna följande formulär till befälhavaren för ett fartyg som har avlämnat avfall i enlighet med artikel 7 i direktiv (EU) 2019/883.

Detta formulär ska behållas ombord på fartyget tillsammans med relevant oljedagbok, lastdagbok, avfallsdagbok eller avfallshanteeringsplan, i enlighet med Marpolkonventionen.

1. UPPGIFTER OM MOTTAGNINGSANORDNING I HAMN OCH HAMN

1.1 Plats/terminalnamn:	
1.2 Tillhandahållare av mottagningsanordning i hamn:	
1.3 Tillhandahållare av behandlingsanläggning (om annan än ovan):	
1.4 Datum och tid för avfallsavlämning från:	till:

2. UPPGIFTER OM FARTYGET

2.1 Fartygets namn:	2.5 Ägare eller operatör:
2.2 IMO-nummer:	2.6 Registerbeteckning/signalbokstäver: MMSI-nummer (Maritime Mobile Service Identity):
2.3 Bruttodräktighet:	2.7 Flaggstat:
2.4. Typ av fartyg: ☐ Oljetankfartyg ☐ Kemikalietankfartyg ☐ Bulkfartyg ☐ Containerfartyg	
☐ Annan typ av lastfartyg ☐ Passagerarfartyg ☐ Ro-ro ☐ Annat (specifera)	

3. AVFALLSTYP OCH AVFALLSMÄNGD SOM MOTTAGITS

Marpol bilaga I – Olja	Mängd (m ³)	Marpol bilaga V – Fast avfall	Mängd (m ³)
Oljehaltigt länsvatten		A. Plast	
Oljehaltiga restprodukter (sludge)		B. Matavfall	
Oljehaltigt spolvatten från tankrengöring		C. Hushållsavfall (t.ex. pappersprodukter, lump, glas, metall, flaskor, lergods osv.)	
Förorenat barlastvatten		D. Matolja	
Avlagringar och slam från rengöring av tankar		E. Förbränningsaska	
Annat (specificera)		F. Driftsavfall	
Marpol bilaga II – Skadliga flytande ämnen (NLS)	Mängd (m ³)/ Namn (1)	G. Djurkroppar	
Ämne i kategori X		H. Fiskeredskap	
Ämne i kategori Y		I. Elektroniskt avfall WEEE	
		J. Lastrester (2) (som är skadliga för den marina miljön)	
		K. Lastrester (2) (som inte är skadliga för den marina miljön (icke-HME))	
		Marpol bilaga VI – Luftföroreningar	Mängd (m ³)
Ämne i kategori Z		Ozonnedbrytande ämnen och utrustning som innehåller sådana ämnen	
OS – övriga ämnen		Rester från avgasrening	
Marpol bilaga IV – Toalettavfall	Mängd (m ³)	Annat avfall som inte omfattas av Marpol	Mängd (m ³)
		Passivt uppfiskat avfall	

(1) Ange officiell transportbenämning för det skadliga flytande ämnet i fråga.

(2) Ange officiell transportbenämning för torrlasten.

BILAGA 4

KOSTNADSKATEGORIER FÖR OCH NETTOINTÄKTER FRÅN DRIFT OCH ADMINISTRATION AV MOTTAGNINGSANORDNINGAR I HAMN

Direkta kostnader	Indirekta kostnader	Nettointäkter
Direkta driftskostnader som uppstår vid den faktiska avlämningen av avfall från fartyg, inklusive de kostnader som anges nedan.	Indirekta administrativa kostnader som uppstår vid ledningen av systemet i hamnen, inklusive de kostnader som anges nedan.	Nettointäkter från system för avfallshantering och tillgänglig nationell/regional finansiering, inklusive de intäktsfaktorer som anges nedan.
<ul style="list-style-type: none"> — Tillhandahållande av infrastrukturen för mottagningsanordningar i hamn, inbegripet containrar, tankar, processverktyg, pråmar, lastbilar, mottagning av avfall, behandlingsanläggningar. — Koncessioner för leasing av anläggningen, i tillämpliga fall, eller för leasing av den utrustning som krävs för mottagningsanordningar i hamn. — Den faktiska driften av mottagningsanordningarna i hamn: insamling av avfall från fartyg, transport av avfall från mottagningsanordningar i hamn för slutbehandling, underhåll och rengöring av mottagningsanordningar i hamn, personalkostnader, inklusive övertid, el, avfallsanalys och försäkring. — Förberedelse för återanvändning, materialåtervinning eller bortskaffande av avfall från fartyg, inbegripet separat insamling av avfall. — Administration: fakturering, utfärdande av avfallsavlämningskvitton till fartyget, rapportering. 	<ul style="list-style-type: none"> — Utveckling och godkännande av planen för mottagande och hantering av avfall, inbegripet revisioner av den planen och genomförandet av den. — Uppdatering av planen för mottagande och hantering av avfall, inbegripet arbetskraftskostnader och konsultkostnader, i tillämpliga fall. — Organisering av samrådsförfaranden för utvärderingen av planen för mottagande och hantering av avfall. — Förvaltning av systemen för anmälan och kostnadstäckning, inklusive tillämpningen av nedsatta avgifter för <i>gröna fartyg</i>, tillhandahållande av it-system på hamnnivå, statistisk analys och därmed sammanhängande arbetskostnader. — Organisering av förfaranden för offentlig upphandling för tillhandahållandet av mottagningsanordningar i hamn samt utfärdande av nödvändiga tillstånd för tillhandahållande av mottagningsanordningar i hamn. — Förmedling av information till hamnanvändare genom flygblad, skyltar och affischer i hamnen, eller genom hamnens webbplats, samt elektronisk överföring av informationen i enlighet med artikel 5. — Förvaltning av system för avfallshantering: system för utökat producentansvar, materialåtervinning och ansökan om och förvaltning av nationella/regionala medel. — Övriga administrativa kostnader: kostnader för övervakning och elektronisk rapportering av undantag i enlighet med artikel 9. 	<ul style="list-style-type: none"> — Ekonomiska nettoförmåner som tillhandahålls av system för utökat producentansvar. — Andra nettointäkter från avfallshantering, såsom system för materialåtervinning. — Finansiering inom ramen för Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF). — Annan finansiering eller andra bidrag för avfallshantering och fiske som är tillgängliga för hamnar.

BILAGA 5

INTYG OM UNDANTAG ENLIGT ARTIKEL 9 I FRÅGA OM KRAVEN ENLIGT ARTIKEL 6, ARTIKEL 7.1 OCH ARTIKEL 8 I DIREKTIV (EU) 2019/883 I HAMNEN/HAMNARNA [ANGE HAMN] I [ANGE MEDLEMSSTAT] ⁽¹⁾

Fartygets namn	Registerbeteckning/signalbokstäver	Flaggstat
[<i>ange fartygets namn</i>]	[<i>ange IMO-nummer</i>]	[<i>ange flaggstatens namn</i>]

är i tidtabellsbunden trafik med täta och regelbundna hamnanlöp i följande hamn(ar) i [*ange medlemsstatens namn*] enligt en tidsplan eller förutbestämd färdväg:

[]

och anlöper dessa hamnar minst en gång varannan vecka:

[]

och har ett arrangemang som säkerställer betalningen av avgifterna och avlämningen av avfall till hamnen, eller en tredje part i hamnen:

[]

och undantas därför i enlighet med [*ange relevant bestämmelse i nationell lagstiftning*] [*från kraven på:*

- obligatorisk avlämning av avfall från fartyg,*
- förhandsanmälan av avfall, och*
- betalning av en obligatorisk avgift, i följande hamnar:]*

Detta intyg är giltigt till och med den [*datum*], såvida inte grunderna för utfärdandet av intyget ändras före det datumet.

Ort och datum:

.....
Namn
Befattning

⁽¹⁾ Stryk om ej tillämpligt.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/884**av den 17 april 2019****om ändring av rådets rambeslut 2009/315/RIF vad gäller utbyte av uppgifter om tredjelandsmedborgare och vad gäller det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) samt om ersättande av rådets beslut 2009/316/RIF**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 82.1 andra stycket d,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Unionen har satt som mål att erbjuda sina medborgare ett område med frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser, där den fria rörligheten för personer säkerställs. Detta mål bör uppnås bland annat genom lämpliga åtgärder för att förebygga och bekämpa brottslighet, däribland organiserad brottslighet och terrorism.
- (2) Detta mål förutsätter att uppgifter om fällande domar som meddelats i en medlemsstat beaktas utanför den dömande medlemsstaten, i samband med nya brottmålsförfaranden, i enlighet med rådets rambeslut 2008/675/RIF ⁽²⁾, och för att förhindra nya brott.
- (3) Det förutsätter också utbyte av uppgifter ur kriminalregister mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter. Sådant utbyte av uppgifter organiseras och underlättas genom bestämmelserna i rådets rambeslut 2009/315/RIF ⁽³⁾ och genom det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris), som inrättats i enlighet med rådets beslut 2009/316/RIF ⁽⁴⁾.
- (4) Den befintliga rättsliga ramen för Ecris omfattar dock inte i tillräcklig utsträckning de särskilda omständigheterna när det gäller ansökningar om uppgifter rörande tredjelandsmedborgare. Även om det redan är möjligt att utbyta uppgifter om tredjelandsmedborgare via Ecris, finns det varken något gemensamt unionsförfarande eller någon gemensam unionsmekanism för att göra detta på ett effektivt, snabbt och korrekt sätt.
- (5) Inom unionen samlas inte uppgifter om tredjelandsmedborgare in på det sätt som medlemsstaterna gör med avseende på sina medborgare, utan de lagras endast i den medlemsstat där den fällande domen har meddelats. En samlad bild av en tredjelandsmedborgares brottshistorik kan därför säkerställas endast om sådana uppgifter begärs från samtliga medlemsstater.
- (6) Sådana *generella ansökningar* medför en oproportionerlig administrativ börda för alla medlemsstater, inbegripet för dem som inte har några uppgifter om den berörda tredjelandsmedborgaren. Denna börda innebär i praktiken att medlemsstaterna avskräcks från att ansöka om uppgifter om tredjelandsmedborgare från andra medlemsstater, vilket utgör ett allvarligt hinder för uppgiftsutbyte mellan dem och att medlemsstaterna endast har åtkomst till sådana uppgifter i kriminalregister som lagras i deras nationella register. Till följd av detta ökar risken för att utbytet av uppgifter mellan medlemsstaterna blir ineffektivt och ofullständigt.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 mars 2019 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 9 april 2019.

⁽²⁾ Rådets rambeslut 2008/675/RIF av den 24 juli 2008 om beaktande av fällande domar avkunnade i Europeiska unionens medlemsstater vid ett nytt brottmålsförfarande i en medlemsstat (EUT L 220, 15.8.2008, s. 32).

⁽³⁾ Rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll (EUT L 93, 7.4.2009, s. 23).

⁽⁴⁾ Rådets beslut 2009/316/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2009/315/RIF (EUT L 93, 7.4.2009, s. 33).

- (7) För att förbättra situationen lade kommissionen fram ett förslag som ledde till antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/816 ⁽⁵⁾ varigenom ett centraliserat system inrättas på unionsnivå som innehåller sådana personuppgifter om dömda tredjelandsmedborgare som gör det möjligt att identifiera de medlemsstater som innehar information om deras tidigare fällande domar (nedan kallat *Ecris-TCN*).
- (8) *Ecris-TCN* kommer att göra det möjligt för en medlemsstats centralmyndighet att omedelbart och effektivt få reda på vilka andra medlemsstater som lagrar uppgifter i kriminalregister om en tredjelandsmedborgare, så att den befintliga *Ecris*-ramen kan användas för att ansöka om uppgifter ur kriminalregister från eller dessa medlemsstater i enlighet med rambeslut 2009/315/RIF.
- (9) Utbytet av uppgifter om fällande brottmålsdomar är en viktig del av varje strategi för att bekämpa brottslighet och terrorism. Om medlemsstaterna utnyttjade *Ecris* till dess fulla potential skulle detta främja de straffrättsliga insatserna mot radikaliserings som leder till terrorism och våldsam extremism.
- (10) För att göra uppgifter om fällande domar och diskvalifikationer till följd av fällande domar för sexualbrott mot barn mer användbara fastställdes i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU ⁽⁶⁾ en skyldighet för medlemsstaterna att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att, vid rekrytering av en person till en befattning som innefattar direkta och regelbundna kontakter med barn, information om förekomsten i kriminalregistret av fällande domar för sexualbrott mot barn eller diskvalifikationer till följd av sådana domar överförs i enlighet med de förfaranden som anges i rambeslut 2009/315/RIF. Syftet med den mekanismen är att säkerställa att en person som har dömts för sexualbrott mot barn inte ska kunna dölja domen eller diskvalifikationen i syfte att utöva en yrkesverksamhet som innefattar direkt och regelbunden kontakt med barn i en annan medlemsstat.
- (11) Detta direktiv syftar till att införa de nödvändiga ändringar i rambeslut 2009/315/RIF som kommer att möjliggöra ett ändamålsenligt utbyte av uppgifter om fällande domar mot tredjelandsmedborgare via *Ecris*. Direktivet ålägger medlemsstaterna att vidta åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att fällande domar åtföljs av uppgifter om den dömda personens medborgarskap (ett eller flera) i den mån medlemsstaterna förfogar över sådana uppgifter. Direktivet inför också förfaranden för svar på ansökningar om uppgifter, säkerställer att kriminalregisterutdrag som begärs av en tredjelandsmedborgare kompletteras med uppgifter från andra medlemsstater samt föreskriver de tekniska ändringar som är nödvändiga för att systemet för utbyte av uppgifter ska fungera.
- (12) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 ⁽⁷⁾ bör tillämpas på behandling av personuppgifter som utförs av behöriga nationella myndigheter i syfte att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, inklusive att skydda mot samt förebygga och förhindra hot mot den allmänna säkerheten. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 ⁽⁸⁾ bör tillämpas på nationella myndigheters behandling av personuppgifter när sådan behandling inte omfattas av direktiv (EU) 2016/680.
- (13) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av rambeslut 2009/315/RIF bör principerna i beslut 2009/316/RIF införlivas i det rambeslutet, och genomförandebefogenheter bör delegeras till kommissionen. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽⁹⁾.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/816 av den 17 april 2019 om inrättande av ett centraliserat system för identifiering av medlemsstater som innehar uppgifter om fällande domar mot tredjelandsmedborgare och statslösa personer (*Ecris-TCN*) för att komplettera det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister och om ändring av förordning (EU) 2018/1726 (EUT L 135, 22.5.2019, s. 1).

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/93/EU av den 13 december 2011 om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi samt om ersättande av rådets rambeslut 2004/68/RIF (EUT L 335, 17.12.2011, s. 1).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (14) Som gemensam kommunikationsinfrastruktur för utbyte av uppgifter ur kriminalregister bör man använda systemet med säkra transeuropeiska telematiktjänster för myndigheter (sTESTA), eventuella vidareutvecklingar av detta eller eventuella alternativa säkra nätverk.
- (15) Trots möjligheten att använda unionens finansieringsprogram i enlighet med tillämpliga regler bör varje medlemsstat bära sina egna kostnader för genomförande, förvaltning, användning och underhåll av sitt datoriserade kriminalregister och för genomförande, förvaltning, användning och underhåll av de tekniska anpassningar som behövs för att Ecris ska kunna användas.
- (16) Detta direktiv är förenligt med de grundläggande rättigheter och friheter som stadfästas särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, inklusive rätten till skydd av personuppgifter, rätten till rättslig och administrativ prövning, principen om likhet inför lagen, rätten till en rättvis rättegång, oskuldspresumtionen och det allmänna förbudet mot diskriminering. Detta direktiv bör genomföras i enlighet med dessa rättigheter och principer.
- (17) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att möjliggöra ett snabbt och effektivt utbyte av riktiga uppgifter ur kriminalregister om tredjelandsmedborgare, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, genom införande av gemensamma regler, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (18) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), deltar Danmark inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Danmark.
- (19) I enlighet med artiklarna 1 och 2 och artikel 4a.1 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt på Irland.
- (20) I enlighet med artiklarna 3 och 4a.1 i protokoll nr 21 har Förenade kungariket meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av detta direktiv.
- (21) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001⁽¹⁰⁾ och avgav ett yttrande den 13 april 2016⁽¹¹⁾.
- (22) Rambeslut 2009/315/RIF bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av rambeslut 2009/315/RIF

Rambeslut 2009/315/RIF ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1 ska ersättas med följande:

”Artikel 1

Syfte

I detta rambeslut

- a) fastställs på vilka villkor en dömande medlemsstat utbyter uppgifter med andra medlemsstater om fällande domar,

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁽¹¹⁾ EUT C 186, 25.5.2016, s. 7.

- b) definieras vilka skyldigheter som åligger den dömande medlemsstaten och den medlemsstat där den dömda personen är medborgare (den medlemsstat där personen är medborgare), och anges vilka metoder som ska användas för att besvara en ansökan om uppgifter ur kriminalregistret,
- c) inrättas ett decentraliserat it-system för utbyte av uppgifter om fällande domar som bygger på de datoriserade kriminalregistren i varje medlemsstat, det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris).”

2. I artikel 2 ska följande led läggas till:

- ”d) *dömande medlemsstat*: den medlemsstat där en fällande dom har meddelats,
- e) *tredjelandsmedborgare*: en person som inte är unionsmedborgare i den mening som avses i artikel 20.1 i EUF-fördraget eller som är en statslös person eller en person vars medborgarskap är okänt,
- f) *uppgifter om fingeravtryck*: uppgifter om platta och rullade fingeravtryck av en persons alla fingrar,
- g) *ansiktsbild*: en digital avbildning av en persons ansikte,
- h) *Ecris referensprogramvara*: den programvara som utvecklats av kommissionen och som ställts till medlemsstaternas förfogande för utbyte av uppgifter ur kriminalregister via Ecris.”

3. Artikel 4.1 ska ersättas med följande:

”1. Varje dömande medlemsstat ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att domar som meddelats på dess territorium åtföljs av uppgifter om den dömda personens medborgarskap (ett eller flera), om den dömda personen är medborgare i en annan medlemsstat eller en tredjelandsmedborgare. I de fall uppgift om medborgarskap saknas för den dömda personen eller om den dömda personen är en statslös person ska detta framgå av kriminalregistret.”

4. Artikel 6 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. När en medborgare i en medlemsstat ansöker om uppgifter om sig själv i kriminalregistret hos centralmyndigheten i en annan medlemsstat, ska den centralmyndigheten ansöka om uppgifter och tillhörande data ur kriminalregistret hos centralmyndigheten i den medlemsstat där personen är medborgare och införa dessa uppgifter och tillhörande data i det utdrag som ska tillhandahållas den berörda personen.”

b) Följande punkt ska införas:

”3a. Om en tredjelandsmedborgare ansöker om uppgifter om sig själv i kriminalregistret hos centralmyndigheten i en medlemsstat, ska den centralmyndigheten ansöka om uppgifter och tillhörande data ur kriminalregistret endast hos de av medlemsstaternas centralmyndigheter som har uppgifter om den personen i sina kriminalregister och införa dessa uppgifter och tillhörande data i det utdrag som ska tillhandahållas den berörda personen.”

5. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. När en ansökan om uppgifter ur kriminalregistret om fällande domar som meddelats mot en medborgare i en medlemsstat enligt artikel 6 görs hos centralmyndigheten i en annan medlemsstat än den där personen är medborgare, ska den anmodade medlemsstaten överföra sådana uppgifter i samma utsträckning som anges i artikel 13 i den europeiska konventionen om inbördes rättshjälp i brottmål.”

b) Följande punkt ska införas:

"4a. När en ansökan om uppgifter ur kriminalregistret om fällande domar som meddelats mot en tredjelandsmedborgare görs enligt artikel 6 inom ramen för ett brottmålsförfarande, ska den anmodade medlemsstaten överföra uppgifter om varje fällande dom som meddelats i den anmodade medlemsstaten och införts i kriminalregistret och om varje fällande dom som meddelats i tredjeländer och därefter överförts till medlemsstaten i fråga och införts i kriminalregistret.

Om sådana uppgifter begärs för något annat ändamål än ett brottmålsförfarande ska punkt 2 i denna artikel gälla i tillämpliga delar."

6. Artikel 8.2 ska ersättas med följande:

"2. Svar på ansökningar som avses i artikel 6.2, 6.3 och 6.3a ska överföras inom tjugo arbetsdagar från dagen för mottagandet av ansökan."

7. Artikel 9 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska orden "artikel 7.1 och 7.4" ersättas med "artikel 7.1, 7.4 och 7.4a".

b) I punkt 2 ska orden "artikel 7.2 och 7.4" ersättas med "artikel 7.2, 7.4 och 7.4a".

c) I punkt 3 ska orden "artikel 7.1, 7.2 och 7.4" ersättas med "artikel 7.1, 7.2, 7.4 och 7.4a".

8. Artikel 11 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 första stycket c ska följande led läggas till:

"iv) Ansiktsbild."

b) Punkterna 3–7 ska ersättas med följande:

"3. Medlemsstaternas centralmyndigheter ska överföra samtliga följande uppgifter på elektronisk väg genom användning av Ecris och ett standardiserat format i enlighet med de standarder som ska fastställas i genomförandeakter:

a) De uppgifter som avses i artikel 4.

b) Ansökningar enligt artikel 6.

c) Svar som avses i artikel 7.

d) Andra relevanta uppgifter.

4. Om den överföringsmetod som avses i punkt 3 inte är tillgänglig ska medlemsstaternas centralmyndigheter överföra alla de uppgifter som avses i punkt 3 på ett sätt som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning, och som gör det möjligt för centralmyndigheten i den mottagande medlemsstaten att fastställa uppgifternas äkthet, med beaktande av säkerheten vid överföringen.

Om den överföringsmetod som avses i punkt 3 inte finns tillgänglig under en förlängd tidsperiod, ska den berörda medlemsstaten meddela de andra medlemsstaterna och kommissionen om detta.

5. Varje medlemsstat ska vidta de tekniska anpassningar som är nödvändiga för att den ska kunna använda det standardiserade formatet för att på elektronisk väg överföra alla uppgifter som avses i punkt 3 till andra medlemsstater via Ecris. Varje medlemsstat ska till kommissionen anmäla det datum från och med vilket den kommer att kunna börja genomföra sådana överföringar."

9. Följande artiklar ska införas:

”Artikel 11a

Det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris)

1. För att möjliggöra utbyte av uppgifter ur kriminalregister i enlighet med detta rambeslut på elektronisk väg, inrättas härmed ett decentraliserat it-system som bygger på de datoriserade kriminalregistren i varje medlemsstat, det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris). Det består av följande delar:

- a) Ecris referensprogramvara.
- b) En gemensam kommunikationsinfrastruktur mellan centralmyndigheter som tillhandahåller ett krypterat nät.

För att säkerställa konfidentialitet och integritet för de uppgifter ur kriminalregister som överförs till andra medlemsstater ska lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder användas, med beaktande av den senaste utvecklingen, kostnaden för genomförandet samt riskerna med behandlingen av uppgifter.

2. Uppgifter i kriminalregister får lagras endast i databaser som drivs av medlemsstaterna.
3. Medlemsstaternas centralmyndigheter ska inte ha direkt åtkomst till andra medlemsstaters datoriserade kriminalregister.
4. Den berörda medlemsstaten ska ansvara för driften av Ecris referensprogramvara och de databaser som lagrar, sänder och tar emot uppgifter ur kriminalregister. Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (EU-Lisa) som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1726 (*) ska tillhandahålla stöd till medlemsstaterna i enlighet med dess uppgifter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/816 (**).
5. Kommissionen ska ansvara för driften av den gemensamma kommunikationsinfrastrukturen. Kommunikationsinfrastrukturen ska uppfylla de nödvändiga säkerhetskraven och fullt ut motsvara Ecris behov.
6. EU-Lisa ska tillhandahålla, ytterligare utveckla och underhålla Ecris referensprogramvara.
7. Varje medlemsstat ska bära sina egna kostnader för genomförande, förvaltning, användning och underhåll av sitt datoriserade kriminalregister och installation och användning av Ecris referensprogramvara.

Kommissionen ska bära kostnaderna för genomförande, förvaltning, användning, underhåll och framtida utveckling av den gemensamma kommunikationsinfrastrukturen.

8. De medlemsstater som använder sin nationella programvara för genomförande av Ecris i enlighet med punkterna 4–8 i artikel 4 i förordning (EU) 2019/816 får fortsätta att använda sin nationella programvara för genomförande av Ecris i stället för Ecris referensprogramvara, under förutsättning att de uppfyller samtliga villkor som anges i de punkterna.

Artikel 11b

Genomförandeakter

1. Kommissionen ska fastställa följande i genomförandeakter:
 - a) Det standardiserade format som avses i artikel 11.3, även när det gäller uppgifter om det brott som lett till en fällande dom och uppgifter om domens innehåll.
 - b) Reglerna om det tekniska genomförandet av Ecris och utbytet av uppgifter om fingeravtryck.

- c) Varje annan teknisk metod för att organisera och underlätta utbyte av uppgifter om fällande domar mellan medlemsstaternas centralmyndigheter, inklusive
- i) metoder för att underlätta förståelsen av överförda uppgifter och automatisk översättning av dessa,
 - ii) metoder för att utbyta uppgifterna elektroniskt, särskilt i fråga om vilka tekniska specifikationer som ska användas och, i förekommande fall, tillämpliga utbytesförfaranden.
2. De genomförandeakter som avses i punkt 1 i denna artikel ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 12a.2.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1726 av den 14 november 2018 om Europeiska unionens byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (eu-LISA), om ändring av förordning (EG) nr 1987/2006 och rådets beslut 2007/533/RIF och om upphävande av förordning (EU) nr 1077/2011 (EUT L 295, 21.11.2018, s. 99).

(**) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/816 av den 17 april 2019 om inrättande av ett centraliserat system för identifiering av medlemsstater som innehar uppgifter om fällande domar mot tredjelandsmedborgare och statslösa personer (Ecris-TCN) för att komplettera det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister och om ändring av förordning (EU) 2018/1726 (EUT L 135, 22.5.2019, s. 1).”

10. Följande artikel ska införas:

”Artikel 12a

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.”

11. Följande artikel ska införas:

”Artikel 13a

Rapportering från kommissionen samt översyn

1. Senast den 29 juni 2023 ska kommissionen lägga fram en rapport om tillämpningen av detta rambeslut till Europaparlamentet och rådet. Rapporten ska bedöma i vilken utsträckning medlemsstaterna har vidtagit nödvändiga åtgärder för att följa detta rambeslut, inklusive det tekniska genomförandet.
2. Rapporten ska vid behov åtföljas av relevanta lagstiftningsförslag.
3. Kommissionen ska regelbundet offentliggöra en rapport om utbytet av uppgifter ur kriminalregister via Ecris och om användningen av Ecris-TCN, baserad särskilt på sådan statistik som EU-Lisa och medlemsstaterna tillhandahåller i enlighet med förordning (EU) 2019/816. Rapporten ska offentliggöras för första gången ett år efter det att den rapport som avses i punkt 1 lagts fram.
4. Den rapport från kommissionen som avses i punkt 3 ska särskilt behandla nivån på utbytet av uppgifter mellan medlemsstaterna, inbegripet sådant som avser tredjelandsmedborgare, samt ändamålet med ansökningarna och deras respektive antal, inbegripet ansökningar för andra ändamål än brottmålsförfaranden, såsom säkerhetsprövningar och berörda personers ansökningar om uppgifter om sig själva ur kriminalregistret.”

*Artikel 2***Ersättande av beslut 2009/316/RIF**

Beslut 2009/316/RIF ska ersättas med avseende på de medlemsstater som är bundna av detta direktiv, utan att det påverkar dessa medlemsstaters skyldigheter när det gäller tidsfristen för genomförande av det beslutet.

*Artikel 3***Införlivande**

1. Medlemsstaterna ska senast den 28 juni 2022 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska även innehålla en uppgift om att hänvisningar i befintliga lagar och andra författningar till det beslut som ersätts genom det här direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras och om hur uppgiften ska formuleras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

3. Medlemsstaterna ska vidta de tekniska anpassningar som avses i artikel 11.5 i rambeslut 2009/315/RIF, i dess ändrade lydelse enligt detta direktiv senast den 28 juni 2022.

*Artikel 4***Ikraftträdande och tillämpning**

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 2 ska tillämpas från och med den 28 juni 2022.

*Artikel 5***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdat i Strasbourg den 17 april 2019.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

G. CIAMBA

Ordförande

ISSN 1977-0820 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2628 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV